

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího
programu pro základní vzdělávání

Základní škola IMJ Humpolec
„S odvahou objevovat, srdcem tvořit.“

Základní škola
IMJ Humpolec

Identifikační údaje

Název ŠVP: S odvahou objevovat, srdcem tvořit - Základní škola IMJ Humpolec

Název školy: Základní škola IMJ Humpolec

Adresa školy: Na Závodí 631, 396 01 Humpolec

Webové stránky školy: www.zsimjhumpolec.cz

Ředitelka školy: Mgr. Markéta Festová

Telefon: 724 032 998

E-mailová adresa školy: info@zsimjhumpolec.cz

Datová schránka školy: jzw5wvc

Zřizovatel školy: Rodiče a přátelé Školy IMJ, z.s.

Adresa zřizovatele: U Sokolovny 1691, 396 01 Humpolec

Statutární zástupkyně zřizovatele: Šárka Niklová, členka výboru

Telefon: 602 341 238

E-mailová adresa zřizovatele: sarka.niklova@zsimjhumpolec.cz

Datum projednání ŠVP pedagogickou radou: 14. 4. 2026

Datum vyjádření školské rady k ŠVP: 16. 4. 2026

Platnost ŠVP od: 16. 4. 2026

Podpis ředitelky školy:

Obsah

Obsah.....	3
1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
1.1 Popis školy.....	5
1.2 Vize.....	5
1.3 Komunita školy.....	8
1.4 Kultura školy.....	9
2 CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	12
2.1 Východiska vzniku ŠVP.....	13
2.2 Zabezpečení výuky žáků.....	16
2.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	18
2.4 Rozvoj gramotností, klíčových kompetencí a průřezových témat.....	22
3 ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ	26
4 ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ.....	66
5 PROJEKTY A DALŠÍ FORMY VZDĚLÁVÁNÍ.....	170
5.1 Projekty a další formy vzdělávání.....	171
6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.....	172
6.1 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	173
7 HODNOCENÍ ŠKOLY.....	176
7.1 Hodnocení školy.....	177

1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola
IMJ Humpolec

1.1 Popis školy

Typ školy

Základní škola IMJ Humpolec je plně organizovaná základní škola s 1. a 2. stupněm. Momentálně máme žáky v 1., 3., 4., a 6. ročníku.

Umístění a velikost školy

Základní škola IMJ Humpolec sídlí v jedné budově v Humpolci, poblíž parku Stromovka. Školu navštěvují žáci z různého ekonomicko-sociálního prostředí a dojíždějí z okolních měst s dojezdovou vzdáleností až 23km. Povolená kapacita je školy je 30 žáků. Škola má 3 kmenové třídy, součástí školy je školní družina s kapacitou 30 dětí.

Zaměření školy

Základní škola IMJ Humpolec poskytuje vzdělávání, které vychází z projektové výuky a zážitkové pedagogiky. Naším cílem je, aby každý žák v maximální míře rozvinul svůj potenciál, a to nejen pro další studium, ale i pro život v dynamicky se měnícím světě.

1.2 Vize

Vize školy

Jsme malá a moderní škola, která představuje alternativu ke klasickému vzdělávání. Nabízíme inovativní výuku založenou na zážitku, badatelském přístupu, projektovém vyučování a učení v souvislostech. V bezpečném a respektujícím prostředí podporujeme přirozenou zvědavost, samostatnost, kritické myšlení, tvořivost a silnou vnitřní motivaci dětí.

Usilujeme o to, aby škola byla živým společenstvím, ve kterém se děti učí s důvěrou, odvahou a radostí, rozvíjejí své silné stránky a získávají pevný základ pro další vzdělávání i pro spokojený a odpovědný život. Výuku chápeme jako prostor pro objevování, spolupráci, sebereflexi, práci s chybou a postupné přebírání odpovědnosti za vlastní učení i jednání.

Naší ambicí je být školou, která propojuje kvalitní vzdělávání, osobnostní rozvoj dítěte, partnerské vztahy mezi žáky, učiteli a rodiči a otevřenost vůči okolnímu světu.

Motto školy

„S odvahou objevovat, srdcem tvořit“

Mise školy

Jsme tu proto, abychom dětem nabídli moderní, smysluplné a radostné vzdělávání, které je připraví na život plný objevování, zodpovědnosti a samostatnosti.

Pomáháme žákům:

- poznávat sebe sama, své silné stránky, emoce, hodnoty a možnosti dalšího rozvoje,
- učit se aktivně, s porozuměním a v souvislostech,
- spolupracovat, komunikovat, naslouchat a řešit situace s respektem,
- rozvíjet samostatnost, odpovědnost a schopnost rozhodovat o vlastním učení přiměřeně věku,
- chápat chybu jako přirozenou součást učení a osobního růstu,
- hledat smysl v tom, co se učí, a využívat poznání v reálném životě,
- rozvíjet vztah k místu, ve kterém žijí, ke komunitě, přírodě i širšímu světu.

Naše škola staví na důvěře, otevřenosti, respektu a partnerských vztazích mezi dětmi, učiteli i rodiči. Učitel je průvodcem, který dítě podporuje, vede a vytváří mu bezpečný prostor pro učení, spolupráci a osobní zrání.

1.2.1 Profil absolventa školy

Absolvent Základní školy IMJ Humpolec je samostatný, zodpovědný a respektující mladý člověk, který chápe smysl učení a dokáže své poznatky využívat v praktických životních situacích.

Absolvent školy:

- učí se aktivně, s porozuměním a v souvislostech,
- přemýšlí samostatně, ptá se, hledá, zkoumá a vyhodnocuje informace,
- dokáže spolupracovat, komunikovat s respektem a nést odpovědnost za společnou práci,
- umí pojmenovat své potřeby, emoce a cíle a přiměřeně věku reflektovat vlastní pokrok,
- přistupuje tvořivě k problémům a hledá smysluplná řešení,
- chápe chybu jako součást učení a nebojí se zkoušet nové postupy,
- pečuje o své zdraví, psychickou pohodu a vztahy s druhými,
- vnímá svou odpovědnost vůči lidem, přírodě, místu, ve kterém žije, i širší společnosti,
- využívá digitální technologie bezpečně, účelně a s porozuměním jejich přínosu i riziku,
- je připraven pokračovat v dalším vzdělávání a zároveň vést spokojený, odpovědný a smysluplný život.

Profil absolventa je společným východiskem pro vzdělávací obsah školy, organizaci výuky, hodnocení žáků i kulturu školy.

1.2.2 Strategický rámec rozvoje školy

Strategický rámec rozvoje školy vychází z vize, poslání a hodnot Základní školy IMJ Humpolec. Zaměřuje se na dlouhodobé budování školy, která poskytuje kvalitní vzdělávání, podporuje wellbeing všech aktérů školy a vytváří podmínky pro stabilní a udržitelný rozvoj.

Rozvoj školy se opírá o tyto strategické priority:

1. Příprava žáků na samostatný a spokojený život

Rozvíjíme klíčové kompetence žáků prostřednictvím výuky v souvislostech, projektového a badatelského učení, práce s chybou, sebereflexe a propojení výuky s reálným světem. Podporujeme přirozenou zvědavost, kritické myšlení, komunikační dovednosti, osobní odpovědnost a vnitřní motivaci k učení.

2. Inspirativní a stabilní tým pedagogů

Budujeme tým pedagogických pracovníků, kteří sdílejí vizi školy, spolupracují, průběžně se vzdělávají a aktivně rozvíjejí svou pedagogickou práci. Podporujeme profesní růst, sdílení praxe, reflexi výuky, wellbeing pedagogů a kulturu otevřenosti, důvěry a respektu.

3. Moderní, podnětné a bezpečné prostředí pro vzdělávání

Vytváříme školu jako přátelské, otevřené a bezpečné místo pro děti i jejich rodiny. Rozvíjíme partnerské vztahy mezi učiteli, žáky a rodiči, podporujeme otevřenost novým metodám, technologiím a inspirativním formám spolupráce a dbáme na to, aby prostředí školy podporovalo učení, samostatnost i společné sdílení.

4. Zodpovědné a vícezdrojové financování rozvoje školy

Usilujeme o dlouhodobě udržitelný rozvoj školy založený na odpovědném hospodaření, promyšleném plánování a využívání více zdrojů financování. Cílem je vytvářet stabilní podmínky pro kvalitní vzdělávání, rozvoj školy i její přiměřenou nezávislost.

1.3 Komunita školy

Pedagogický sbor

Pro vyučující používáme označení učitel. Učitel je průvodcem žáka na jeho vlastní cestě k poznání, nikoli jednosměrným předavatelem vědomostí. Je inspirující osobností pro žáky, probouzí v nich zvědavost a zájem o svět kolem nás. Členy pedagogického sboru jsou lidé zapálení pro svůj obor, přátelští a otevření novým přístupům. Jsou motivováni k sebezrovoji, udržování a zvyšování kvalifikace, zlepšování komunikačních dovedností a všestrannému rozvoji svých kompetencí.

Profesní spolupráce a rozvoj pedagogů

Kvalitu školy stavíme na profesní spolupráci pedagogických pracovníků. Podporujeme kulturu sdílení, vzájemného učení a společné odpovědnosti za rozvoj každého žáka.

Pracovníci školy:

- společně plánují výuku a vzdělávací témata,
- spolupracují při přípravě integrovaných bloků, projektů a dalších vzdělávacích aktivit,
- sdílejí zkušenosti z výuky, vzájemně si poskytují podporu a hledají účinné pedagogické postupy,
- průběžně reflektují svou práci a využívají zpětnou vazbu ke zkvalitňování výuky,
- rozvíjejí své profesní kompetence prostřednictvím dalšího vzdělávání, samostudia, metodických setkání, vzájemných hospitací a sdílení příkladů dobré praxe.

Škola vytváří podmínky pro profesní růst pedagogů zejména v oblastech formativního hodnocení, práce se třídou, pedagogické diagnostiky, podpory wellbeingu, komunikace s rodiči, rozvoje digitálních kompetencí a využívání inovativních metod výuky.

Učitel

- je žákovi partnerem, inspirátorem, koordinátorem jeho aktivit,
- povzbuzuje ho k řešení úkolů, a to i takových, na které by si sám žák netroufal,
- ukazuje žákům cestu, je jim příkladem,
- aktivně vytváří program každé hodiny, flexibilně reaguje na dynamiku třídy,
- cílevědomě směřuje výuku k naplňování profilu absolventa.

Žáci

Školu navštěvují žáci z širokého okolí města Humpolce. Kolektiv je pestrý nejen bydlištěm, ale i rodinným zázemím, zájmy a talenty.

Žák

- se nemusí bát školy ani pedagogů,
- se do školy může těšit, na učitele se obrací o podporu, buduje si s nimi vztah vzájemné úcty,
- je veden k pochopení, že respekt znamená možnost vyslovit svá přání, komentovat průběh vyučování a navrhopvat změny přiměřenou formou,
- má možnost ovlivňovat chod školy.

Všichni žáci jsou zapojováni do organizace školy, obsahu výuky a způsobů realizace výuky na základě demokratických principů, které se touto praxí žáci zároveň učí.

V každé třídě se konají pravidelné komunitní kruhy, kde se žáci učí základním pravidlům demokratického dialogu. Mohou tak vyjádřit svůj názor v bezpečném a respektujícím prostředí.

Žáci mají možnost se podílet na obsahu výuky výběrem témat průřezových projektů tak, aby se zvýšil jejich zájem a motivace k učení.

Spolupráce školy s rodiči

Škola se profiluje jako vstřícná, klade důraz na komunitu, demokracii a budování osobní zodpovědnosti. Snaží se vycházet vstříc názorům rodičů a zajišťovat kvalitní zpětnou vazbu na průběh vzdělávání jejich dětí. Probíhá nadstandardní komunikace mezi učitelem, rodičem a dítětem ku prospěchu všech zainteresovaných. Rodič je pravidelně informován o výsledcích svého dítěte během pravidelných schůzek ve škole. Rodiče se též mohou zapojit do života školy účastí na slavnostech a dalších akcích i pomocí při zvelebování prostoru školy.

Informovanost rodičů

- Třídní učitelé posílají rodičům svých žáků podle dohody a potřeby informační e-maily se shrnutím proběhlého období. Obecné informace rozesílá rodičům podle potřeby škola.
- Aktuality, zprávy, fotografie z akcí, výzvy, oznámení a inzeráty jsou zveřejňované na FB profilu www.facebook.com/skolaimjirouse a na webové stránce ZŠ www.zsimjhumpolec.cz.
- Na konci pololetí dostávají žáci vysvědčení se slovním hodnocením. Toto je v zákonem daných případech pro potřeby dalšího studia převedeno na známky.
- Dvakrát do roka se konají také tripartitní schůzky, setkání žáka, jeho rodičů a zástupců školy
- Rodič má právo domluvit si individuální konzultaci s kterýmkoli vyučujícím. Učitel si může pro účely osobních konzultací s rodiči stanovit pravidelné konzultační hodiny.
- Příležitostí k neformálnímu setkávání žáků, jejich rodin a zaměstnanců školy jsou školní slavnosti a jarmarky pořádané několikrát do roka, typicky v předvánočním období a v druhé polovině června.

1.4 Kultura školy

Partnerství

Respekt a partnerství se v maximální možné míře promítají do všech vztahů, které v rámci školy vznikají. Učitel a žák jsou partneři. Vzájemně si prokazují respekt, chovají se k sobě slušně, naslouchají si, vnímají se, zajímají se o svá přání a potřeby. Mohou spolu kultivovaně vést debatu na jakémkoliv téma, vzájemně si dávají zpětnou vazbu. Učitel důsledně zajišťuje, aby byla dodržena dohodnutá pravidla. Žák má vždy právo na jemu srozumitelné vysvětlení.

Otevřenost

Škola reaguje na aktuální dění a tvoří ho nedílnou součástí výuky. Připravujeme děti na proměnlivý svět budoucnosti. Podporujeme propojování dětí různého věku jak ve výuce, tak mimo ni. Škola je otevřena inovacím ve vzdělávání a aktivně hledá inspirace. Jsme otevření nejen rodičům, ale veřejnosti.

Důvěra

Bezpečí a důvěra jsou nezbytným předpokladem vzdělávání. Děti mají důvěru dospělých, učitelé mají důvěru dětí, rodičů i vedení. Věříme, že každé dítě má své osobité talenty, pomáháme jim je hledat a rozvíjet. Věříme, že potřeba učit se je lidem vlastní a trvá po celý život. Věříme, že děti jsou schopné spoluvytvářet vzdělávací proces.

Motivace

Vnitřní motivace je pro nás vrcholným prostředkem i cílem. Vytváříme podmínky a prostředí pro vnitřní motivaci a snažíme se ji podporovat a rozvinout. Hledáme cesty, jak propojit vnitřní motivaci dětí s obsahem učiva. Usilujeme o zábavnou, hravou, nenásilnou formu. Vnitřní motivace neznamená za všech okolností čiré nadšení, ale také pochopení, proč je téma důležité. Kde zatím chybí vnitřní motivace, využíváme i motivaci vnější.

Zodpovědnost

Za vzdělání svých dětí jsou ze zákona zodpovědní rodiče. Učitel je zodpovědný za proces vzdělávání žáka, připravuje podmínky, zajišťuje bezpečí a nabízí smysluplné metody a nástroje. Učitel je zodpovědný za poskytování zpětné vazby rodičům i žákům. Žák přebírá postupně vyšší odpovědnost podle své aktuální zralosti - podílí se na chodu školy nebo třídy, je veden k samostatnosti, chápe důležitost dodržování dohod a zná důsledky jejich nedodržení. Necháváme žáky dělat chyby a nést jejich důsledky i v situacích mimo učební proces.

Wellbeing ve škole

Wellbeing chápeme jako důležitou podmínku kvalitního vzdělávání a zdravého fungování školního společenství. Usilujeme o to, aby škola byla místem, kde se děti i dospělí cítí bezpečně, přijímaně, respektovaně a mají vytvořené podmínky pro smysluplnou práci, spolupráci i přiměřený odpočinek.

Podpora wellbeingu ve škole zahrnuje zejména:

- vytváření bezpečného, přehledného, vstřícného a podnětného prostředí,
- vědomou péči o vztahy mezi žáky, pedagogy a rodiči,
- využívání formativního hodnocení, citlivé práce s chybou a reflexe jako nástrojů podpory učení, sebedůvěry a vnitřní motivace žáků,
- podporu duševního zdraví, zdravých návyků a přiměřené psychické zátěže,
- rovnováhu mezi učením, pohybem, pobytem venku a odpočinkem,
- citlivé provázení adaptačními a přechodovými situacemi,
- včasné zachycení signálů přetížení, nejistoty nebo sociálního vyloučení a hledání účinné podpory.

Wellbeing je ve škole propojen s organizací výuky, hodnocením žáků, preventivními aktivitami, prací školního poradenského pracoviště i každodenním jednáním všech členů školního společenství.

Naše společné hodnoty realizujeme na těchto úrovních

Člověk (lidská osobnost)

Ke každému člověku přistupujeme s úctou k jeho jedinečnému nadání, s respektem k tomu, co prožil, a podporujeme ho na jeho životní cestě, při které je prospěšný druhým.

Rodina

Respektujeme kulturu každé rodiny a podporujeme ty prvky ve výchově dětí, které jsou v souladu s kulturou a cíli školy.

Školní společenství

Navzájem si projevujeme úctu, respekt, podporu a vědomě vytváříme prostor pro sebeuplatnění každého člena společenství a spolupráci členů školního společenství.

2 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Základní škola
IMJ Humpolec

2.1 Východiska vzniku ŠVP

Zvolený model ŠVP

Školní vzdělávací program Základní školy IMJ Humpolec byl zpracován podle aktuální verze RVP ZV jako integrovaný ŠVP, ve kterém je vzdělávací obsah vybraných oborů RVP ZV propojen v jednom předmětu.

Akcenty a specifika ŠVP

Integrovaný ŠVP je specifický tím, že se zaměřuje na hluboké pochopení souvislostí mezi jevy a procesy v přírodě, společnosti, v různých oblastech kultury i života jedince. Hlubokého pochopení dosahujeme výukou organizovanou v integrovaných předmětech na obou stupních základního vzdělávání a odpovídajícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi. Oborové znalosti žáci poznávají co nejčastěji prostřednictvím autentických metod, jimiž jednotlivé vědní nebo umělecké disciplíny pracují. Výuka tak rozvíjí u žáků a žáky dovednosti potřebné pro poznávání světa i sebe samých a podporuje schopnost získané znalosti a dovednosti používat nejen ve výuce. Škola využívá efektivní aktivní formy vyučování a učení, přičemž zohledňuje potřeby a zájmy různých skupin žáků.

Užívání badatelských, terénních a dalších obdobných forem učení v různých oborech se zaměřuje na podporu schopnosti kriticky pracovat s informacemi z tradičních i moderních zdrojů, učit se systematicky samostatně i ve spolupráci s druhými. Žákyně a žáky podporujeme v soustavné a pečlivé práci, při které překonávají překážky a tvořivě vyjadřují své myšlenky i emoce. Poznávají různé oblasti a formy lidské činnosti, zájem a předpoklady k různým činnostem, což jim pomáhá rozhodovat se o volbě další vzdělávací dráhy. Školní vzdělávací program tak vytváří rozumové i emoční předpoklady pro úspěšné další studium našich absolventů, jejich celoživotní učení a zapojení do praktického života společnosti v různých rolích.

Na 1. stupni ZV jsme propojili tyto vzdělávací obory RVP ZV do integrovaných předmětů ŠVP:

Integrovaný předmět	— Vzdělávací obory RVP ZV
Jazyk a komunikace	— Český jazyk a literatura — Anglický jazyk
Tvořivé myšlení a manipulace	— Matematika a její aplikace — Informatika – okruh Algoritmizace a programování — Polytechnická výchova a praktické činnosti – okruh Konstrukční činnosti a automatizace, — Člověk a jeho svět – okruh Lidé a finance
Svět kolem nás	— Člověk a jeho svět – okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, — Člověk jeho zdraví a bezpečí, — Osobnostní a sociální výchova, — Informatika – okruhy Data, informace a modelování, Informační systémy, Digitální technologie, — Polytechnická výchova a praktické činnosti – okruhy Péče o domácnost a zahradu, Práce s technickým materiálem a technická tvořivost.
Umění	— Výtvarná a filmová tvorba — Hudební, taneční a dramatická výchova

Na 2. stupni ZV jsme propojili tyto vzdělávací obory RVP ZV do integrovaných předmětů ŠVP:

Integrovaný předmět	— Vzdělávací obory RVP ZV
Společnost	— Dějepis — Výchova k občanství
Příroda a já	— Fyzika — Přírodopis — Chemie
Osobnost, zdraví a bezpečí	— Osobnostní a sociální výchova — Výchova ke zdraví
Umění	— Výtvarná a filmová tvorba — Hudební, taneční a dramatická výchova

Principy integrace oborů

Integraci vzdělávacích oborů do integrovaných předmětů realizujeme prostřednictvím nejdůležitějších oborových či mezioborových konceptů (konceptem rozumíme oborové pojmy a metody práce) a principů nebo specifických metod poznávání či tvorby, které propojují jednotlivé obory tvořící integrovaný předmět (např. pro integrovaný předmět Společnost k nim patří multiperspektivita, kontinuita a změna, kritická práce se zdroji; pro integrovaný předmět Umění to jsou činnosti tvorba a interpretace; recepce a reflexe; kulturní jednání).

Tyto integrující koncepty (tj. oborové pojmy a metody práce) procházejí školními očekávanými výsledky učení (ŠOVU) a obsahy všech ročníků: žáci se s nimi opakovaně setkávají v kontextu různých předmětů a na rostoucí úrovni náročnosti – např. v předmětu Příroda a já se setkávají opakovaně s pojmem energie nebo s dovedností měření či modelování v kontextu fyziky, přírodopisu i chemie. Postupně se rozvíjí žákovská porozumění konceptu či oborové kompetenci a schopnost aplikovat je při řešení různých problémů v rámci školního učení a praktického života.

Ve školním učebním plánu a ve výuce integrací odstraňujeme hranice mezi obory. V rozvrhu vyučovacích hodin pro školní rok využíváme delší časové bloky než jedna vyučovací hodina. Výběr a uspořádání vzdělávacího obsahu se však nadále převážně řídí strukturou mateřských oborů / vědních disciplín. V tom se odlišuje použitý způsob integrace od integrace pojaté tematicky. Zároveň respektujeme personální a časové zdroje naší školy a vytváříme podmínky pro postupný a plynulý přechod k novým formám práce.

Organizace výuky

Specifikem ŠVP je, že ve vzdělávacích oblastech RVP ZV Člověk a příroda, Člověk a společnost a Umění a kultura jsou vytvořeny integrované předměty Příroda a já, Společnost a Umění. Podobně integrovaný předmět Rozvoj osobnosti a zdraví integruje některé vzdělávací obory z oblastí Člověk, zdraví a bezpečí a Člověk, jeho osobnost a svět práce. V rámci integrovaných předmětů rozvíjíme základní gramotnosti (G), klíčové kompetence (KK) a zařazujeme i očekávané výsledky učení průřezových témat (PT).

Organizace výuky (terénní, badatelská, projektová apod.) umožňuje část vyučovacích jednotek v každém ročníku realizovat v blocích delších než 45 minut - např. spojujeme dvě vyučovací hodiny do jednotky v celkové délce 90 min. Do některých ročníků zařazujeme rozsáhlejší projekty.

Některé vyučovací jednotky (vyučovací hodiny, bloky) zaměřené na integrující koncepty a dovednosti jsou vyučovány týmově učiteli jednotlivých oborů. Část vyučovacích hodin, resp. bloků zajišťují učitelé jednotlivých oborů sami formou blízkou dosavadní výuce. Spolupráce učitelů při plánování výuky, vlastní výuce a evaluaci integrovaných bloků vede k žádoucímu profesnímu učení a „mezioborovému“ pojetí i v oborových blocích.

Pro dosažení cílů ŠVP žákyně a žáci potřebují rozvíjet jak klíčové (nadoborové) kompetence a základní gramotnosti, tak budovat oborové dovednosti/kompetence, přírodovědnou či historickou gramotnost, a získat širokou poznatkovou základnu. Důkladné pochopení zejména metod práce a nejdůležitějších oborových konceptů v oblastech pak umožňuje smysluplně poznávat a využívat i vztahy přes hranice oblastí k dalším oborům.

Vzhledem k tomu, že integrovaný ŠVP a zvolené formy a metody výuky kladou větší důraz na rozvoj klíčové kompetence žáků k učení, věnujeme jí již od 6. ročníku zvláštní pozornost. Podobně vysvětlujeme přístup školy, principy a výhody našeho modelu výuky i rodičům a zákonným zástupcům žáků – zejména pokud do školy přicházejí žáci z jiných, neúplně organizovaných škol, kteří se s integrovaným přístupem nesetkali.

Využití ŠVP pro plánování výuky

Školní vzdělávací program je základní dokument, ze kterého všichni pedagogičtí pracovníci vycházejí při zpracování tematických plánů pro výuku, pro spolupráci při vzdělávacích aktivitách a pro plánování propojování vzdělávacích obsahů jednotlivých předmětů v jeden celek.

Pokud pedagogický pracovník na základě prováděného hodnocení vlastní vzdělávací činnosti a dosahovaných výsledků ve vzdělávání dospěje k závěru, že je třeba vzdělávací proces jakýmkoli způsobem upravit tak, aby se zvýšila jeho efektivita, zamýšlenou změnu diskutuje s koordinátorem ŠVP ohledně dopadu zamýšlené změny na celek poskytovaného vzdělávání. Prodiskutovaná změna je pak propisována do školního vzdělávacího programu, který je adekvátně upraven.

Společné vzdělávací strategie školy

Napříč vyučovacími předměty a dalšími formami vzdělávání škola uplatňuje společné vzdělávací strategie, které vytvářejí jednotný pedagogický rámec školy.

Ve vzdělávání:

- respektujeme jedinečnost každého dítěte a přizpůsobujeme výuku jeho potřebám, možnostem a tempu učení,
- vedeme žáky k samostatnosti, odpovědnosti, spolupráci a sebereflexi,
- využíváme projektové, zážitkové, badatelské a konstruktivistické přístupy,
- plánujeme výuku systematicky, v návaznosti a v mezipředmětových souvislostech,
- podporujeme vnitřní motivaci a pracujeme s chybou jako s přirozenou součástí učení,
- vytváříme bezpečné prostředí pro diskusi, sdílení, hledání řešení a aktivní zapojení žáků,
- vedeme žáky k propojení školního učení s reálným světem, každodenním životem a místem, ve kterém žijí,
- podporujeme čtenářskou, matematickou, digitální i mediální gramotnost v praktických souvislostech,
- využíváme podnětné učební prostředí uvnitř školy i mimo ni.

Propojování formálního, neformálního a zájmového vzdělávání

Škola považuje propojování formálního, neformálního a zájmového vzdělávání za důležitou součást vzdělávání. Učitelé při plánování i realizaci výuky navazují na zkušenosti, znalosti a dovednosti, které žáci získávají mimo školu, a využívají je jako zdroj motivace i dalšího rozvoje.

K tomuto propojování dochází zejména:

- využíváním místně zakotveného učení a vzdělávání mimo budovu školy,
- spoluprací s kulturními, vzdělávacími, komunitními a partnerskými institucemi,

- zapojováním odborníků, lektorů, umělců, řemeslníků a dalších partnerů do vzdělávacích aktivit,
- vytvářením příležitostí, při nichž žáci využívají své mimoškolní zkušenosti při projektech, prezentacích a dalších činnostech školy,
- zohledňováním výsledků a kompetencí získaných v neformálním a zájmovém vzdělávání.

2.2 Zabezpečení výuky žáků

Organizace přijímacího řízení – zápis žáků do 1. tříd

Přijímání žáků ke vzdělávání probíhá ve shodě se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zápisem k povinné školní docházce se rozumí podání písemné žádosti zákonného zástupce k přijetí dítěte k povinnému vzdělávání na adresu naší školy a účast zákonného zástupce (nebo zmocněné osoby) a budoucího žáka 1. ročníku při zápisu k povinnému vzdělávání v základní škole. Žádost se zasílá elektronicky na mailovou adresu školy (viz kapitola 1.1), nebo do datové schránky školy (viz kapitola 1.1) v období jednoho měsíce před dnem zápisu.

Období podání přihlášky k zápisu a den zápisu stanovuje ředitel školy ve shodě s platnými právními předpisy (školským zákonem) pro daný rok na webu školy a na informačním panelu u vstupu do školy. Formulář žádosti o přijetí žáka k povinné školní docházce i žádosti o odložení začátku povinné školní docházky o jeden rok jsou rovněž na webu školy v části na úřední desce, kde jsou aktuální informace k organizaci přijímacího řízení k povinné školní docházce (odkaz na webové stránky školy...). Tam jsou stanovena i kritéria a podmínky pro přijetí k povinné školní docházce a odvolání proti nepřijetí žáka.

K zápisu k povinné školní docházce podává žádost o přijetí zákonný zástupce dítěte nebo jím zmocněná osoba. Přítomnost dítěte u zápisu není zákonnou povinností. Žádost je třeba podat také v případě dítěte, kterému byl v předchozím roce povolen odklad povinné školní docházky. Je-li dítě zastoupeno jinou osobou než zákonným zástupcem, doloží tato osoba své oprávnění dítě zastupovat.

O přijetí žáka ke vzdělávání na základní škole rozhoduje v souladu se školským zákonem a na základě kritérií uvedených na webu školy ředitel školy. Čas, ani pořadí příchodu k zápisu, nemá vliv na rozhodnutí o přijetí. Rozhodnutí o přijetí je v zákonné lhůtě vyvěšeno na webu školy a informačním panelu. Rozhodnutí o nepřijetí žáka, včetně postupu pro odvolání proti nepřijetí, je zasláno na adresu zákonného zástupce elektronicky nebo poštou.

Zařazování žáků do tříd nebo skupin

Zařazování žáků do tříd 1. ročníku

Zařazení žáků do 1. ročníku se řídí aktuální situací a počtem žáků

Zařazování žáků do tříd nebo skupin v dalších ročnících

Zařazení žáků se řídí aktuální situací a počtem žáků

Vzhledem k malému počtu žáků ve třídách není nutné dělit třídu v hodinách angličtiny na dvě skupiny.

Pro výuku předmětů v rámci disponibilních hodin stanovujeme předměty jako povinné pro žáky s jiným mateřským jazykem, předměty speciální pedagogické péče pro žáky s doporučením školského poradenského zařízení a předměty zaměřené na procvičení společného základu pro žáky s pomalejším učebním tempem, kteří v běžné výuce zaostávají.

Volitelné předměty vypisujeme každý školní rok na základě zájmu žáků, zájmu rodičů (zákonných zástupců) žáků a na základě návrhu pedagogických pracovníků školy. Podle charakteru volitelných předmětů vytváříme studijní skupiny v rámci jednoho ročníku (např. volitelné předměty navazující na předmět Matematika apod.) nebo studijní skupiny věkově smíšené (např. předměty navazující na předmět Umění či Polytechnická výchova).

Adaptační období v 1. ročníku

Vstup žáků na základní školu představuje pro žáky i jejich rodiče náročné období. Z důvodu dobré připravenosti dětí i jejich rodičů (zákonných zástupců) na základní vzdělávání zajišťujeme:

- Na webových stránkách školy zveřejňujeme školní vzdělávací program, školní řád a další dokumenty školy.
- Děti MŠ před nástupem do školy v měsíci červnu navštíví základní školu, aby se seznámily s prostředím školy.
- O přípravě žáků na vstup do základní školy hovoříme se zákonnými zástupci žáků (zmocněnými osobami) už při zápisu do povinného vzdělávání. Poskytujeme jim písemné rady a doporučení „Co dělat před začátkem školní docházky“ – viz též web školy.
- Před nástupem dětí do 1. ročníku, v průběhu června pořádáme besedy pro zákonné zástupce budoucích žáků školy o přípravě žáků před vstupem do školy a po zahájení školní docházky.
- První den školy probíhá za účasti zákonných zástupců, aby se žáci v novém prostředí cítili bezpečně.
- Každý den žáci začínají ranním kruhem, kdy se společně vítají a seznamují se s programem a činnostmi pro daný den; žáci mají možnost se na cokoli ptát, uvést, na co se těší, co je zajímavé, případně co je trápí, čeho se obávají; v prvních dnech mají možnost si pro pocit většího bezpečí přinést do školy oblíbenou hračku, kterou v době výuky odloží na poličku ve třídě nebo se stává součástí výuky a různých her; nenutíme žáky do činností, pokud se nechťejí zapojit.
- Dodržujeme pravidelnou posloupnost činností s dostatečným prostorem pro individuální projevy a postupy žáků, aby si žáci zvykali na denní režim a školní práci – dodržujeme společný řád a pravidla společného soužití; vyučujeme v prvních týdnech v blocích s přestávkami pro relaxaci.
- Citlivě vycházíme z možností žáků; střídáme různé činnosti diskusí, pohybové, zábavné aj.
- Učíme žáky překonávat překážky při učení, odložit na čas základní potřeby atd.
- Učíme žáky vzájemně komunikovat, spolupracovat, sladovat různé názory a zájmy ve prospěch třídního týmu.
- Do výuky zařazujeme pravidelné pohybové aktivity i prostor pro soukromí, hru, odpočinek a relaxaci žáků (ve vnitřním a venkovním prostředí).
- Umožňujeme žákům kdykoli se během výuky napít; učíme je dodržovat v prostředí školy základní hygienické návyky a bezpečné chování; seznamujeme žáky s prostory školy a poučíme je o bezpečném pohybu ve škole i při přechodech do tělocvičny, ŠD a ŠJ.
- Přístupujeme ke všem žákům s vřelostí, taktem a pochopením pro jejich potřeby a problémy; rozvíjíme prostředí bezpečí, důvěry, spravedlnosti, respektu, ohleduplnosti, vzájemné pomoci; učíme je rozumět svým duševním stavům a chápat emoce jiných; rozvíjíme jejich komunikační schopnosti a dáváme jim prostor ptát se na všechno, co je zajímavé.
- Vedeme žáky s trpělivostí a s realistickým pohledem na jejich možnosti; upevňujeme je v tom, že prvotní nezdary a chyby jsou přirozené; pozitivně žáky hodnotíme a motivujeme je k sebedůvěře

- ve vlastní schopnosti a pozitivnímu sebepojetí.
- Od prvního dne probíhá se zákonnými zástupci žáků osobní i písemný kontakt; informujeme je o cílech, metodách a formách výuky; o podpoře žáků v rodině, o domácí přípravě atd.; okamžitě s nimi řešíme jakékoli projevy žáků signalizující nezvládnutou adaptaci na nové podmínky v základní škole.

Identifikace potřeb žáků

Předpokladem úspěšného učení je ve spolupráci s rodinou žáka identifikovat a naplňovat fyziologické, psychické, sociální i speciální potřeby žáků tak, aby se žák mohl plně věnovat učení, spolupráci ve školním týmu a vlastnímu rozvoji.

V oblasti fyziologických potřeb zajišťujeme ve škole pravidelný pitný a stravovací režim. Školní zahrada podporuje pohybové potřeby žáků i v době přestávek, chodby vytváří příležitosti pro relaxaci žáků. Tepelné i světelné podmínky odpovídají hygienickým normám. Pro úspěšné učení žáků je důležité naplňování potřeb nejen ve škole, ale i v rodinném prostředí. Pokud na základě pozorování či rozhovorů se žáky zjistíme nedostatečné naplňování potřeb žáků v rodinném prostředí, třídní učitel ve spolupráci s pracovníky školského poradenského zařízení řeší tyto problémy s rodiči (zákonnými zástupci) žáka.

Psychické a sociální potřeby žáků souvisí především s potřebou bezpečí, přijetí a sounáležitosti, potřebou podpory a povzbuzování, potřebou seberealizace i potřebou zažívat úspěch. Naplňování těchto potřeb ve škole vychází především z budování pozitivních vztahů mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem, a to nejen v rámci jedné třídy, ale napříč třídami různých ročníků. K podpoře pozitivních vztahů, prostředí wellbeingu je zaměřena kultura naší školy. Na budování pozitivních vztahů a vědomé vzájemné podpory je zaměřen předmět Osobnost, zdraví a bezpečí, kurzy zážitkové pedagogiky, komunitní kruhy a třídnické hodiny dle potřeby.

Identifikace psychických potřeb vyplývá především z projevů žáků, jejich chování, jednání, argumentace atd. Problémové projevy a vztahy projednáváme se samotnými žáky, s pracovníky školského poradenského zařízení, případně se zákonnými zástupci žáků.

Identifikace potřeb a podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných je v uvedena v následující kapitole 2.3.

2.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

Popis systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Někteří žáci v průběhu celé či jen v určitých fázích své vzdělávací cesty vyžadují vyšší, dočasně zvýšenou nebo trvale zvýšenou podporu. Tato potřeba může vyvstat při adaptaci na vstup do vzdělávání, při naplňování speciálních vzdělávacích potřeb, v souvislosti s rostoucími nároky při přechodu na vyšší stupeň vzdělávání, nebo při rozvoji jejich nadání.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními (PO) máme ve škole vytvořen systém péče. Žáky s PO rozumíme v souladu se školským zákonem žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) i žáky nadané.

Systém je postaven na spolupráci všech učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy (UaPP) a na nástrojích,

kteří mohou využívat. Struktura podpory je vázaná na blízkost a podíl na edukaci daného odborníka k žákovi. Nastavení podpory probíhá ve vzájemné spolupráci třídního učitele a školního metodika prevence. V širším kontextu potom ve spolupráci s poradenskými pracovníky školských poradenských zařízení (ŠPZ) a dalších specializovaných pracovišť, s nimiž škola spolupracuje, a pracovníky institucí, v nichž žáci rozvíjejí své nadání (učitelé základní umělecké školy, sportovní trenéři aj.). Komunikaci zajišťuje třídní učitel.

Pro nadané žáky je vytvářen program podpory nadání, který je popsán níže.

Ve škole v souladu s těmito dokumenty zajišťujeme poradenské služby zaměřené zejména na:

- plánování a poskytování PO (včetně PO 1. stupně); sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených PO; což je spojeno s metodickou podporou UaPP při použití pedagogických postupů ve vzdělávání;
- kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění všech žáků, tedy i žáků s PO;
- podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a/ nebo s odlišnými životními podmínkami;
- podporu vzdělávání nadaných žáků;
- podporu vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem;
- průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi; včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů a předcházení všem formám rizikového chování, včetně různých forem šikany a diskriminace; průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou.

Zodpovědné osoby v systému péče o žáky s PO, jejich role a vzájemná spolupráce

Ředitelka

- Zodpovídá za nastavení podpory všech žáků včetně nadaných (PO prvního stupně propisuje do výkaznictví ve školní matrice), podporuje další vzdělávání pedagogického sboru.

Třídní učitel/učitelka

- Motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy v souladu se školním řádem. Dbá na jejich dodržování, podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky, a tím vytváří podmínky pro začleňování žáků s PO; zajišťuje různé formy výuky pro podporu rozvoje nadání žáků. Komunikuje s ostatními UaPP o konkrétní podobě podpory žákům s PO a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků s PO. Získává a udržuje si přehled o specifikách žáků s PO.
- Využívá stejně jako ostatní UaPP metody práce směřující k personalizaci, individualizaci a diferenciaci žáků s SVP a nadaných, spolupracuje s UaPP školy na písemném plánování procesu vzdělávání žáků s PO – plánu pedagogické podpory (PLPP), plánu jazykové podpory (PJP), individuálního vzdělávacího plánu (IVP), individuálního výchovného plánu (IVýP), krizového plánu (KP) nebo jiného písemného plánu.
- Spolupracuje s metodikem prevence na depistáži varovných signálů projevů rizikového chování při začleňování žáků s PO, spolupracuje na realizaci preventivních aktivit souvisejících se začleňováním žáků s PO.
- Spolupracuje s učiteli, trenéry a dalšími pedagogickými pracovníky, kteří se podílejí na podpoře nadání žáků.

Učitel/učitelka

- Má v systému péče o žáky s PO důležitou roli, především v rámci pedagogické diagnostiky žáků, při níž může žáka s potřebou PO identifikovat. Ve výuce homogenního kolektivu využívá vnitřní

diferenciaci a další metody a formy práce podporující rozvoj všech žáků, včetně žáků s PO a nadaných. Dále se podílí na návrhu PO a spolupracuje na tvorbě nástrojů podpory (PLPP, PJP, IVP, IVYP, KP). Následně podpůrná opatření realizuje a vyhodnocuje, a to ve spolupráci s ostatními UaPP.

Pedagogičtí pracovníci školního poradenského pracoviště

- Školní poradenské pracoviště (ŠPP) představuje vzájemně propojený celek výchovné (výchovné a kariérové poradenství) a preventivní činnosti školy (primární prevence). Jeho hlavním cílem je poskytování poradenských služeb ve škole ve vzájemné spolupráci se všemi UaPP. Širší poradenský tým je složený z ředitele školy, výchovného poradce, školního metodika prevence, školního speciálního pedagoga, školního psychologa a třídních učitelů. Pracovníci ŠPP se zejména podílejí na zajišťování PO, včetně podpory nadaných žáků. Poskytují součinnost se ŠPZ – konkrétně s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) nebo speciálně pedagogickým centrem (SPC). Spolupracují s orgány veřejné moci za účelem ochrany práv žáků a dalšími specializovanými pracovišti, která se podílejí na péči o žáky s PO (střediska výchovné péče, psychiatrické ambulance atd.).

Školní metodik/metodička prevence

- Řeší primární prevenci všech forem rizikového chování.
- Spolupracuje s třídními učiteli a asistenty pedagoga při průběžné a dlouhodobé péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi, při vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a při eliminaci problémů vyplývajících z výjimečnosti nadaných žáků a jejich případné obtížnější socializace.
- Spolupracuje s výchovným poradcem při tvorbě IVYP u žáků s nežádoucími projevy chování a KP.

Spolupráce při podpoře žáků s PO

Spolupráce při podpoře žáků s PO uvnitř školy

Osobou, která propojuje všechny aktéry ve škole při realizaci PO, je vedoucí ŠPP. Iniciuje diagnostiku a podporu žáků s PO, spolupracuje s UaPP při implementaci PO. Spolupracuje s dalšími aktéry vzdělávání uvnitř i vně školy. V případě nadaných žáků konzultuje činnosti se školním koordinátorem podpory nadání.

Spolupráce při podpoře žáků s PO vně školy Školská poradenská zařízení

Škola úzce spolupracuje se ŠPZ (PPP, SPC) při nastavení a vyhodnocování PO. Tým ŠPP pravidelně konzultuje obsah konkrétních doporučení ŠPZ, která následně zavádí do školní praxe. Z nich vyplývající podpora je přizpůsobována aktuálním potřebám žáků. Škola zajišťuje konzultace s dalšími odborníky, jako jsou psychologové, speciální pedagogové nebo logopedi, sportovní trenéři, pedagogové rozvíjející umělecké a technické nadání atd., aby byl zajištěn optimální rozvoj žáků.

Specializovaná pracoviště

Tým ŠPP úzce spolupracuje také se specializovanými poradenskými a zdravotnickými pracovišti a pracovišti, jako jsou střediska výchovné péče, psychiatrická ambulance, centrum pro podporu žáků se zdravotním postižením, nízkoprahová centra, OSPOD, centra sportovního lékařství. Dále s pracovišti, kde žáci školy rozvíjejí své nadání, Menza Česko, Svět vzdělání, Nadační fond Qiido a další. Tato spolupráce zajišťuje komplexní péči o žáky a případně včasnou intervenci v krizových situacích. Koordinace těchto doporučení a opatření je zásadní pro efektivní podporu žáků, a to nejen v oblasti vzdělávání, ale také v oblasti jejich emocionálního a sociálního rozvoje.

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Systém péče o žáky s PO staví na úzké spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Všichni UaPP dbají o otevřený dialog se zákonnými zástupci žáků, zejména při nástupu žáků do školy nebo při přestupu z jiné školy. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o pokroku žáka a o realizovaných PO, na tripartitních schůzkách a konzultacích. Zákonní zástupci jsou rovněž seznámeni s etickými zásadami poradenské práce, včetně ochrany osobních údajů, což přispívá k důvěře a otevřenosti celého procesu. Jsou také pravidelně informováni o průběhu naplňování PO, jejich účinnosti a pokroku žáka. Zákonní zástupci naopak informují školu o jakýchkoli zdravotních, vzdělávacích či výchovných problémech, o posunu žáků v rozvoji jejich nadání.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Podpora nadání a vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných je jednou z priorit ve vzdělávání školy. Provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků nadaných a mimořádně nadaných (dále jen nadaných) spočívá ve využití předčasného nástupu dítěte ke školní docházce, v akceleraci, v obohacování učiva, vytváření skupin pro nadané žáky, v nabídce volitelných a nepovinných předmětů, soutěží a zájmových aktivit. Zodpovědné osoby, jejich role a vzájemná spolupráce uvnitř i vně školy (viz kapitola 2.3.1 a 2.3.2).

Školní diagnostika

Pedagogové 1. stupně ZŠ společně realizují aktivity (např. Den otevřených dveří, akce spojené s tradicemi Vánoc nebo Velikonoc, různé environmentálně zaměřené aktivity, jako Den dětí, Den Země; sportovní aktivity, poznávání přírody, či příměstský tábor), kde je možné pozorovat chování dítěte, ze kterého se dá vyvodit zrychlený vývoj dítěte (akcelerace vývoje) nebo jeho výrazný potenciál (vedoucí např. k nadání/mimořádnému nadání).

Školní diagnostika na 1. stupni probíhá na základě průběžného vyhodnocování gradovaných úloh vycházejících z vyšších úrovní Bloomovy taxonomie cílů, se stanovenými kritérii pro hodnocení. Součástí jsou i školní soutěže (např. Matematický klokan, Pythagoriáda). Školního testování se účastní celé třídy. S výsledky školní diagnostiky jsou seznamováni zákonní zástupci žáků.

Obohacování vzdělávacího obsahu

Spočívá v rozšiřování, prohlubování a obohacování učiva o další informace, v objevování a vyhledávání souvislostí v daném tématu. U obohacování učiva je kladen důraz na to, aby žáka školní práce zaujala. Proto jsou využívány aktivizující metody práce včetně názorných demonstračních metod, situačních metod a práce s informačními technologiemi.

K obohacování vzdělávacího obsahu dochází, především těmito způsoby:

- diferenciace vzdělávání přímo v hodinách vyučovacího předmětu, kdy se skupiny vytvoří na základě náročnosti zadané činnosti a schopností žáků. Tyto skupiny a jejich práce mají pouze dočasný charakter pro období určené pedagogem. Je cíleno na rozvoj tvořivosti žáků a

- podporu jejich strategického myšlení,
- organizování vzdělávacích exkurzí,
- zajištění zájmového vzdělávání přímo ve škole.

Zadávání projektů napříč třídami jednoho ročníku nebo napříč ročníky

Na 1. stupni třídní učitelé, kteří mají zájem o projektové vyučování, organizují projekty ve skupinách, kde spolupracují žáci 1. až 5. ročníku. Téma a zadání projektů připravují pedagogové, skupiny žáků si téma vybírají podle zájmu nebo v některých případech téma losují.

Příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

Na škole je podporováno zapojení žáků do kognitivně, sportovně i umělecky zaměřených soutěží. Pedagogové pomáhají s jejich přípravou a organizačním zajištěním.

Skupinové soutěže, a to nejen se sportovním zaměřením, posilují spolupráci, toleranci a vzájemnou motivaci žáků. Účast na soutěžích mimo prostory školy přináší možnost setkávat se s vrstevníky s podobnými zájmy a zaměřením. Žáci si mohou ověřit své vědomosti a dovednosti v jiné skupině, než je třídní kolektiv. Kontakt s odborníky pomáhá při rozvoji zájmu žáků a v některých případech i umožňuje nastavení mentoringu.

2.4 Rozvoj gramotností, klíčových kompetencí a průřezových témat

Pro dosažení cílů školního vzdělávacího programu potřebují žáci rozvíjet nejen oborové znalosti a dovednosti, ale také nadoborové kompetence, základní gramotnosti a schopnost orientovat se v širších souvislostech současného světa. Tyto oblasti tvoří důležitou součást vzdělávací koncepce školy a prostupují celým vzdělávacím procesem.

Rozvoj gramotností, klíčových kompetencí a průřezových témat je realizován napříč vyučovacími předměty, při projektové a badatelské výuce i v dalších vzdělávacích aktivitách školy. Žáci se při výuce setkávají s různými způsoby poznávání světa, učí se spolupracovat, reflektovat vlastní učení, formulovat své názory a přijímat odpovědnost za své jednání.

Tento přístup podporuje hlubší porozumění učivu, propojuje poznatky z různých oblastí a pomáhá žákům využívat získané dovednosti i mimo školní prostředí.

Základní gramotnosti

Čtenářská a pisatelská gramotnost (ZGC)

1. stupeň – 3. ročník

Žák:

- čte a píše pro prožitěk i poučení,
- buduje porozumění prožitkovým i odborným textům, při psaní sděluje informace podle své potřeby,
- při čtení i psaní zvažuje možné adresáty,

- pro své zlepšování reflektuje své čtení a psaní.

1. stupeň – 5. ročník

Žák:

- čte a píše množství textů různého typu,
- čte a píše texty odborné i prožitkové pro porozumění oboru lidského poznání nebo sobě,
- při čtení i psaní popisuje působení autora na čtenáře,
- s oporou o evidence rozpoznává své silné stránky pro stanovení čtenářských a pisatelských cílů.

2. stupeň – 9. ročník

Žák:

- oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému,
- při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření,
- při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře,
- s oporou o evidence vyhodnocuje své pokroky i postupy ve čtení a psaní pro stanovení dalších cílů i cesty k nim.

Logicko-matematická gramotnost (ZGM)

1. stupeň – 3. ročník

Žák:

- popisuje kroky řešení matematických situací s oporou o matematické modely,
- rozpoznává využití matematického aparátu v běžných situacích,
- rozpozná opakující se vzory a zákonitosti v různých matematických situacích,
- odhaluje fungování matematických modelů.

1. stupeň – 5. ročník

Žák:

- tvoří důkazy správnosti matematických postupů a argumentů,
- kontroluje použité matematické modely,
- zkoumá vzory a zákonitosti v různých matematických situacích,
- využívá obecné matematické modely v kontextu.

2. stupeň – 9. ročník

Žák:

- hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci,
- systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů,
- aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech,
- vyvíjí nebo inovuje matematické modely.

Průřezová témata

Péče o sebe a druhé (PTP)

1. stupeň – 5. ročník

Žák:

- podílí se na utváření vzdělávacího prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity,
- navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu,
- ve spolupráci s druhými navrhuje a zkouší realizovat vybrané aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.

2. stupeň – 9. ročník

Žák:

- aktivně spoluutváří vzdělávací prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity,
- plánuje, realizuje a vyhodnocuje aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu,
- ve spolupráci s druhými plánuje, realizuje a vyhodnocuje aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.

Společnost pro všechny (PTS)

1. stupeň – 5. ročník

Žák:

- zkoumá a reflektuje rozmanitost a propojenost světa,
- na konkrétních příkladech kriticky vyhodnocuje obsah a záměr mediálních sdělení,
- na základě vlastní zkušenosti uvede příklady, jak může konzumace médií ovlivnit jeho postoje nebo postoje jeho vrstevníků k určitému tématu,
- navrhuje, jak pomoci lidem v obtížných životních podmínkách a jak předejít konkrétním tíživým situacím,
- přispívá k demokratické kultuře ve třídě, skupině, škole a v situacích běžného života.

2. stupeň – 9. ročník

Žák:

- rozpozná příležitosti, jaké jemu i společnosti přináší propojenost světa, a rizika, která z propojenosti vyplývají,
- rozezná a vysvětlí volbu výrazových prostředků, kterými se mediální sdělení snaží ovlivnit vnímání konkrétního tématu,
- rozezná postoje, stereotypy a předsudky v mediálních sděleních a navrhne možné způsoby, jak lze předcházet rizikům jejich mediálního šíření,
- zvažuje potřeby lidí v obtížných životních situacích a navrhuje, jak posilovat rovné příležitosti a soudržnost společnosti ve svém okolí i ve světě,
- kriticky posoudí uplatňování demokratických principů ve škole a formuluje návrhy podporující demokratické procesy,
- zapojuje se do opatření a akcí, které podporují demokratickou kulturu ve škole, místní komunitě a blízkém prostředí.

Udržitelné prostředí (PTU)

1. stupeň – 5. ročník

Žák:

- navrhne, jak by v budoucnosti mělo vypadat místo, kde žije, a jak by takový vývoj mohl podpořit,
- naplánuje a uskuteční se spolužáky opatření zaměřená na posílení udržitelnosti ve škole, obci či okolní krajině,
- vyhodnotí, jaké dopady má jeho chování na udržitelný život, a navrhne, v jakých oblastech by mohl dosáhnout zlepšení situace.

2. stupeň – 9. ročník

Žák:

- vyhledá příklady, kdy lidské zásahy do prostředí přinesly původně nepředvídané důsledky, a vysvětlí, jak je možné se z daných příkladů do budoucna poučit,
- prozkoumá a vysvětlí provázanost mezi klimatickou změnou, vlastním životním stylem, životem společnosti a ekonomickou činností,
- vybírá, plánuje, realizuje a vyhodnotí společně se spolužáky nebo dalšími lidmi opatření potřebná pro posílení udržitelnosti v místní komunitě či ve světě.

Tyto výstupy jsou rozvíjeny napříč vzdělávacími obory a promítají se do vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů, projektů a dalších vzdělávacích aktivit školy.

3 ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

Základní škola
IMJ Humpolec

3.1 ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

Vzdělávací obory – předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem za 1. stupeň
Jazyk a komunikace	6	6	8	9	9	38
Tvořivé myšlení a manipulace	4	5	5	5	5	24
Svět kolem nás	4	4	4	4	4	20
Pohybové činnosti	2	2	2	2	2	10
Umění	2	3	2	2	3	12
Povinná dotace celkem	18	20	21	22	23	104
Disponibilní dotace celkem	2	2	4	3	3	14
Týdenní dotace celkem	20	22	25	25	26	118

VYUŽITÍ DISPONIBILNÍ ČASOVÉ DOTACE

Předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem za 1. stupeň
Průřezové projekty	1	1	1	1	1	5
Čtenářské a pisatelské dílny	1	1	1	1	1	5
Badatelská výuka	x	x	2	1	1	4
Celkem	2	2	4	3	3	14

Při konstrukci učebního plánu v ŠVP je dodrženo:

- celková povinná časová dotace na daném stupni základního vzdělávání (118 hodin);
- nesmí být překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem (1. a 2. ročník 22 hodin, 3.–5. ročník 26 hodin);

- je žádoucí, aby výuky probíhala v blocích nejméně po 90 minutách;
- výuka pohybových činností (tělesné výchovy) je realizována v minimálním rozsahu 2 hodiny týdně;
- výuka anglického jazyka probíhá od 1. ročníku (součást jazyk a komunikace);
- v rámci disponibilních hodin jsou nabízeny předměty, které rozvíjejí společný základ osvojený v povinné časové dotaci;
- žáci si předměty z disponibilní časové dotace nevolí, ale absolvují je všechny (na 1. stupni ZŠ mají mít příležitost vyzkoušet, zažít rozmanitost vzdělávacího obsahu);
- vzdělávací obsah předmětů z disponibilní časové dotace je koncipován tak, aby umožňoval diferenciaci v rámci těchto předmětů založenou na volbě žáků a učení se přebírání zodpovědnosti za vlastní učení.

3.2 JAZYK A KOMUNIKACE PRO 1. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Jazyk a komunikace
Využité vzdělávací obory	Český jazyk, Anglický jazyk
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny, Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problému — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská
Informace o pojetí předmětu	Cílem předmětu je rozvíjet jazykové a komunikační dovednosti žáků v češtině a angličtině v různých komunikačních situacích a kontextech. Žáci se prostřednictvím komunikačních situací učí porozumět sobě samým a svým komunikačním partnerům, zlepšují si schopnosti spolupracovat s ostatními, vnímají jazykovou a kulturní rozmanitost jako přínosnou. Znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty si osvojují, rozvíjejí a zvnějšňují prostřednictvím reálných i modelových situací, hraním rolí, dramatizace. Nedílnou součástí používaných vzdělávacích strategií je diskuse a kooperativní činnosti.
Informace o obsahu předmětu	Vzdělávací obsah předmětu vychází z OVU VO Český jazyk a literatura a Anglický jazyk. OVU jsou logicky propojeny do smysluplných celků, k plné integraci dochází obvykle v 5. ročníku. Toto propojení a integrace jsou založeny na společně využívaných vzdělávacích strategiích.
Časová dotace	6 + 6 + 8 + 9 + 9
Organizace výuky předmětu	Výuka obvykle probíhá ve školní třídě, specializované třídě, venku ve 45 až 90minutových blocích, využívána jsou knihovny, muzea, divadla a další instituce.
Podmínky pro výuku předmětu	Vhodná dětská literatura ve školní nebo třídní knihovně.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vyučovací předmět	Jazyk a komunikace
Využité vzdělávací obory	Český jazyk, Anglický jazyk
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny, Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problému — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská

Klíčové kompetence rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:

KKU	Klíčová kompetence k učení	— vytváříme plány učení a kritéria hodnocení společně se žáky — nabízíme žákům digitální aplikace, které jim pomáhají s upevňováním znalostí a dovedností — poskytujeme žákům prostor, aby se učili navzájem — vedeme žáky k využívání map učebního pokroku pro sledování svého pokroku v učení — vytváříme bezpečný prostor pro učení a pro práci s chybou — propojujeme výuku se zkušeností žáků — poskytujeme při hodnocení žáků průběžnou popisnou zpětnou vazbu a hodnocení s využitím kritérií — preferujeme pozitivní zpětnou vazbu
KKK	Klíčová kompetence komunikační	— vytváříme prostor pro diskuse, kladení otázek, sdílení myšlenek a pocitů — zaměřujeme se na rozvoj schopností žáků vyjádřit vlastní myšlenky — zařazujeme do výuky prvky dramatické výchovy a role-play — pomáháme žákům rozvíjet schopnost reflexe vlastního vyjadřování — zařazujeme do výuky krátké autentické texty a jiná jazyková či obrazná sdělení — hovoříme se žáky o jejich porozumění jazykovým či obrazným sdělením — trénujeme prostřednictvím různých aktivit a her schopnost žáků pozorně a soustředěně naslouchat — zařazujeme aktivity jazykového probuzení, v rámci kterých žáci prostřednictvím vlastního prožitku objevují jazykové bohatství ve světě i kolem nich, rozvíjí svůj vztah k mateřštině a dalším jazykům

KOS	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	— vytváříme prostředí, kde se žáci cítí bezpečně a jsou schopní sdílet své pocity a zkušenosti, mají na práci adekvátní čas — naplňujeme základní předpoklady pro vznik pozitivních vztahů — vytváříme situace a prostředí, ve kterých mají žáci příležitost poznávat sami sebe a rozvíjet sebeuvědomění — zařazujeme trénink relaxačních technik, aktivní odpočinek, pohybové chvíle — využíváme různé možnosti přizpůsobení prostorového uspořádání třídy, vybavení a pomůcek v závislosti na zvolených cílech — nabízíme aktivity, které posilují sebevědomí žáků — pomáháme žákům poznávat jejich zájmy, schopnosti a hodnoty — vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali emoce a potřeby sebe sama i druhých — diskutujeme se žáky o emocích, používá pomůcky zaměřené na výuku empatie
KOB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	— vytváříme zadání, při jejichž řešení/naplnění žák potřebuje kombinovat znalosti a dovednosti z různých oborů — umožňujeme žákovi převzít vědomě odpovědnost za uskutečnění přiměřeného úkolu, který si sám zvolí nebo s nímž se vnitřně ztotožní — poskytujeme zpětnou vazbu, oceňuji iniciativu žáka i dílčí kroky k ní směřující — vedeme k ohleduplnému a citlivému chování ke svému okolí
KPP	Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	— podporujeme učení prostřednictvím zkušeností — zařazujeme do výuky tvůrčí čtení a psaní — využíváme se žáky různé nástroje k zachycení myšlenek a nápadů — podporujeme žáky při objevování jejich tvůrčího potenciálu — nabízíme žákům úlohy, projekty, které jim umožňují aktivně se ptát, vybrat si témata — vytváříme různorodé pracovní skupiny, aby se žáci učili spolupracovat s jinými lidmi, — pomáháme žákům nastavit role ve skupině, nabízíme možnost výběru rolí — vedeme žáky k reflexi a sebehodnocení zkušeností ve skupině a pomáhá jim pojmenovat, které role jim vyhovují nejvíce a proč — podporujeme sdílené znalosti a vzájemné učení – vrstevnické učení
KRP	Klíčová kompetence k řešení problémů	— vedeme žáky k diskusi ve třídě o běžných problémech dětí — dáváme žákům podněty k rozlišování mezi tím, co je tvrzení a názor, a to v jednoduchém textu (dětská knížka, pojednání v dětském časopise, pohádkový příběh, encyklopedie) či v mluveném projevu (dětská rozhlasová hra, vyprávění, žákovská prezentace) — zaměřujeme se na to, aby žáci v různých typech tvrzení, v jednoduchém textu či mluveném projevu určovali jejich mluvčí — poskytujeme žákům příležitost k vyjádření pocitů, které v nich nově získaná informace vyvolává — umožňujeme žákům využívat digitální technologie za účelem ověřování zdrojů
KKT	Klíčová kompetence kulturní	— vedeme diskuse o různých kulturních tématech, jako jsou tradiční svátky a kulturní události v okolí — navštěvujeme se žáky programy zaměřené na dětskou literaturu — používáme umělecká díla, aby představil žákům různé kulturní a umělecké projevy — organizujeme tvůrčí aktivity, ve kterých mají žáci možnost vyjádřit své myšlenky a pocity prostřednictvím malby, kresby, psaní literárních textů; — podporujeme kreativitu a sebevyjádření žáků — poskytujeme žákům prostor k psaní vlastních textů (básní, příběhů), ve kterých mohou sdílet své myšlenky, pocity a prožitky — vytváříme příležitosti pro sdílení vlastních zkušeností s tradicemi a kulturními projevy — využíváme zdroje z různých kulturních prostředí, aby se žáci seznámili s různými způsoby života a uměleckými projevy, které nejsou součástí jejich každodenní zkušenosti

KDI	Klíčová kompetence digitální	— zařazujeme do výuky úlohy zaměřené na získávání informací z různých oblastí zájmu žáků — využíváme různé zdroje informací (texty, videa, obrázky, schémata, zvukové záznamy apod.) — vedeme žáky k bezpečnému a etickému chování v online prostředí, bezpečnému zacházení s technologiemi — vedeme žáky k respektování autorských práv při vytváření a sdílení digitálního obsahu — vedeme žáky k účelnému využívání digitálních technologií v konkrétních výukových situacích
------------	-------------------------------------	--

Základní gramotnosti rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:

Základní gramotnost čtenářská a pisatelská

- vytváříme situace, při kterých si žáci volí mezi různými čtenářskými strategiemi
- poskytujeme příležitosti pro výběr rozmanitých textů
- poskytujeme příležitosti pro psaní rozmanitých textů, při kterých žáci vyjadřují svoje vlastní zkušenosti, prožitky a pocity
- poskytujeme žákům prostor, aby propojovali četbu s vlastními znalostmi a zkušenostmi
- vedeme žáky k tomu, aby zvažovali důvěryhodnost zdroje
- podporujeme žáky, aby reflektovali vlastní čtení a psaní s využitím čtenářského a pisatelského portfolia

OVU vzdělávacích oborů - Jazyk a komunikace

Kód	Popis OVU z RVP ZV v uzlovém bodě 5 (dosaženo nejpozději)	Školní OVU pro 4. ročník - integrované	Školní OVU pro 3. ročník - integrované	Školní OVU pro 1. ročník - integrované
JJKCJL001ZV5001	V mluvené komunikaci používá osvojené jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a dané komunikační situaci.	Rozliší základní prvky komunikace formální/veřejné oproti základním prvkům komunikace neformální/soukromé.	Použije slova citově zabarvená a neutrální podle komunikační situace.	Mluví v přiměřeném tempu, se správnou intonací.
		Dodržuje společně stanovená pravidla pro vedení diskuse nebo dialogu.	Používá spisovnou výslovnost a rozliší situaci, kdy je vhodné použít spisovnou, nebo nespisovnou podobu jazyka.	Tvoří souvislé větné celky.
JJKAJA002ZV5003	Mluví v jednoduchých větách o osvojených tématech.	Zapojí se do jednoduché konverzace, odpovídá na otázky.	Formuluje jednoduché věty o sobě a jiných lidech.	Používá jednotlivá slova, slovní spojení a ustálené fráze, jako jsou pozdravy, základní otázky nebo jednoduché odpovědi.
JJKAJA003ZV5005	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů týkajících se osvojených témat.	Pokládá vlastní otázky týkající se známých témat.	Zapojuje se do jednoduchého rozhovoru se spolužáky nebo učitelem o probíraných tématech.	Pozdraví, reaguje na jednoduché otázky a rozloučí se.
		Zapojuje se do rozhovoru o známých tématech a dokáže klást otázky a reagovat na odpovědi.		
JJKCJL001ZV5002	Využívá znalosti o slovní zásobě a způsobech jejího rozšiřování v komunikaci a při práci s textem.	Rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku a rozumí pojmu příbuzné slovo.	Rozlišuje slova, která nesou více významů, v daném kontextu.	Použije vhodné slova opačného významu.
		Odhaduje význam neznámého slova z kontextu.		
		Vyhledává význam slova ve slovníku podle doporučení učitele.		
JJKCJL001ZV5003	Vytváří vlastní písemná sdělení s využitím osvojených mluvnických a pravopisných pravidel a znalosti vybraných slohových útvarů.	Při psaní vlastního textu využívá znalost pravopisných pravidel: y/ý a i/í po pravopisně obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a běžně používaných slovech příbuzných; koncovky podstatných jmen.	Při psaní vlastního textu využívá znalost pravopisných pravidel: podobu ználosti souhlásek; koncovky sloves v přítomném čase; y/ý po pravopisně obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech.	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova.
		Ověří pravopis v pravidlech českého pravopisu nebo v internetové jazykové příručce.	Rozpozná podstatná jména, slovesa, spojky a předložky.	
		Využívá osnovu při tvorbě vlastního textu.	Vytvoří osnovu k danému textu.	
		Tvoří krátké texty v digitální podobě.		
JJKAJA003ZV5006	Napíše krátkou zprávu.	Vytvoří krátký text, který obsahuje více než jednu větu, například vzkaz nebo jednoduchý dopis s odpovídající strukturou.	Napíše krátkou zprávu se základní informací.	
		Napíše pozvánku, například na narozeninovou oslavu nebo školní akci, s informacemi o čase, místě a důvodu akce.		
JJKAJA002ZV5004	Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení z okruhu osvojených témat.	Napíše krátký text s použitím známých slov a frází.	Opíše jednoduché věty.	
		Jednoduše písemně popíše osobu nebo situaci.	Doplní chybějící informace do formuláře nebo dotazníku, například své jméno, věk, adresu nebo další základní údaje.	
JJKCJL001ZV5004	Posoudí výpověď v konkrétní situaci a adekvátně reaguje.	Reaguje v modelové situaci na konkrétní vyjádření.	Rozpozná komunikační záměr mluvčího (chce informovat, pobavit, varovat, požádat, zeptat se).	
		Zhodnotí, zda reakce byla vhodná.	Vyhodnotí obsah sdělení a reaguje na něj.	
		Navrhne jinou reakci a svůj návrh zdůvodní.		
JJKAJA001ZV5001	Rozumí konkrétním informacím v jednoduchých, pomalu a zřetelně pronášených textech.	Na základě poslechového textu přiřazuje obrázek na správné místo, určuje pořadí nebo doplňuje chybějící informaci.	Určí klíčové informace v krátkých, pomalu pronášených textech, jako jsou základní údaje o čase, místě nebo osobách.	Rozumí jednoduchým krátkým pokynům používaným ve vyučování.
			Své porozumění prokáže písemnou nebo mluvenou formou.	

OVU vzdělávacích oborů - Jazyk a komunikace				
Kód	Popis OVU z RVP ZV v uzlovém bodě 5 (dosaženo nejpozději)	Školní OVU pro 4. ročník - integrované	Školní OVU pro 3. ročník - integrované	Školní OVU pro 1. ročník - integrované
JJKAJA-001ZV5001	Rozumí konkrétním informacím v jednoduchých, pomalu a zřetelně pronášených textech.	Na základě poslechového textu přiřazuje obrázek na správné místo, určuje pořadí nebo doplňuje chybějící informaci.	Určí klíčové informace v krátkých, pomalu pronášených textech, jako jsou základní údaje o čase, místě nebo osobách.	Rozumí jednoduchým krátkým pokynům používaným ve vyučování.
			Své porozumění prokáže písemnou nebo mluvenou formou.	
JJKCJL-001ZV5005	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty včetně textů elektronických.	Čte i texty elektronické, zadá vhodné klíčové slovo do vyhledávacího.	Osvojuje si některé postupy, které mu pomáhají pochopit obsah sdělení, např. kladení otázek, usuzování, propojování informací ze dvou částí textu.	Zná písmena, čte slova a větné celky.
		Vyhledá přímo vyjádřenou informaci i v elektronických zdrojích, ověřuje si vyhledané informace.	Vyhledá přímo vyjádřenou informaci v tištěných zdrojích.	Rozumí významu slov a větných celků.
		Rozpozná nepřímou vyjádřenou informaci.		
		Čte krátké texty jako rozhovory, jednoduché popisy nebo příběhy, a to s porozuměním jejich základnímu smyslu.	Porozumění textu prokáže posouzením, zdali jsou věty týkající se obsahu textu pravdivé nebo ne.	
JJKCJL-001ZV5006	Rozpozná manipulaci v komunikaci a dokáže reagovat přiměřeně svému věku.	Zhodnotí informace, které se dozvěděl, a dává je do souvislosti s těmi, které již zná.	Uvědomuje si a formuluje souvislosti mezi čteným textem nebo audiovizuálním sdělením a vlastními životními i čtenářskými zkušenostmi.	
		Ptá se na konkrétní informace a jejich zdroje.		
		Rozpozná situace, kde se může s manipulací setkat: běžná komunikace, mediální komunikace, marketing, reklama.		
JJKCJL-001ZV5007	Experimentuje s jazyky a buduje si vztah k učení se jazykům.	Pozoruje opakující se jazykové jevy - použití/nepoužití určitých skupin hlásek/písmen na konci slova k vyjádření mužského a ženského rodu „dottore - dottoressa“, vyjádření mužského a ženského rodu „il mio - il mia“ - italština.	Pozoruje podobnost některých jazyků s češtinou - „Gdje je pošta.“ - chorvatština...	Napodobuje to, co je řečeno v jiných jazycích - pozdravy, pojmenování zvířat, barvy, čísla.
		Všimne si, že některá podobná nebo stejná znějící slova mají odlišný význam - jagody - v polštíně borůvky.		
JJKAJA-001ZV5002	Rozumí jednoduchým krátkým psaným textům.	Porozumění textu prokáže vyhledáním požadované informace, odpovědí na související otázky.	Odhaduje význam slov z kontextu, pokud je struktura textu jednoduchá.	
JJKCJL-001ZV5008	Vyjadřuje svoje prožitky ze čtení nebo poslechu uměleckého textu.	Formuluje své čtenářské prožitky z literárního díla a dokládá je citacemi z textu.	Na základě vlastní čtenářské zkušenosti odliší základní literární žánry - poezie, pohádka, povídka, bajka, místní pověsti.	Vybírá si text podle svého zájmu.
		Na základě vlastní čtenářské zkušenosti odliší základní literární žánry - poezie, próza.		
JJKCJL-001ZV5009	Tvořivě pracuje s uměleckým textem.	Ve svých aktivitách propojuje různé druhy umění - komiks, dramatická etuda, audio a videozáznamy.	Podle zadání přetváří a dotváří umělecký text.	Využívá dramatizaci ke ztvárnění literárního textu.

3.3 TVOŘIVÉ MYŠLENÍ A MANIPULACE PRO 1. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Tvořivé myšlení a manipulace
Využité vzdělávací obory	Matematika a její aplikace Informatika – okruh Algoritmizace a programování Polytechnická výchova a praktické činnosti – okruh Konstrukční činnosti a automatizace Člověk a jeho svět – okruh Lidé a finance
Průřezová témata	Společnost pro všechny
Klíčové kompetence	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problému — digitální

Základní gramotnosti	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická
Informace o pojetí předmětu	Cílem předmětu je rozvíjet logické, strategické, kreativní a informatické myšlení. Umožňuje porozumět základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a informatiky, které jsou založeny na stejných propedeutických základech a při jejich osvojování a rozvoji jsou využívány shodné metody a postupy, například činnostní učení a manipulativní činnosti. Při konstrukčních činnostech manipuluje s různými stavebnicemi včetně robotických, které následně naprogramuje a rozpohybuje. Začleněno je i porozumění pojmům spojeným s hospodařením a s financemi v úzkém propojení na aplikaci matematických dovedností.
Informace o obsahu předmětu	Vzdělávací obsah předmětu vychází z OVU VO Matematika a její aplikace, Informatika – okruh Algoritmizace a programování, Polytechnická výchova a praktické činnosti – okruh Konstrukční činnosti a automatizace, Člověk a jeho svět – okruh Lidé a finance. OVU jsou smysluplně propojeny do logických celků a postupně dochází k jejich integraci. Toto propojení a integrace jsou založeny na společně využívaných vzdělávacích strategiích.
Časová dotace	4 + 5 + 5 + 5 + 5
Organizace výuky předmětu	Vyučuje se převážně v kmenových třídách daného ročníku, přičemž vyučovací hodina trvá 45–90 minut. Pro výuku dále využíváme počítačové učebny, ostatní školní prostory a jiná podnětná prostředí.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vyučovací předmět	Tvořivé myšlení a manipulace
Využité vzdělávací obory	Matematika a její aplikace Informatika – okruh Algoritmizace a programování Polytechnická výchova a praktické činnosti – okruh Konstrukční činnosti a automatizace Člověk a jeho svět – okruh Lidé a finance
Průřezová témata	Společnost pro všechny
Klíčové kompetence	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problému — digitální
Základní gramotnosti	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Klíčové kompetence rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:

KKU	Klíčová kompetence k učení	— nastavujeme přiměřené vzdělávací cíle pro každého ze žáků — provázíme žáky diskusí o tom, které postupy mohou využít v následující práci a navozujeme takové situace, při nichž si žák zkouší odhadování vlastních sil a možností, definování překážek v učení apod. — zamýšlíme se se žáky nad tím, co jim pomáhá k rozvoji (prostor, čas, pomůcky, forma práce, styly učení aj.) — necháváme žáky samostatně při výuce objevovat, co se učí, dává prostor žákům učit se mezi sebou navzájem — vytváříme bezpečný prostor pro práci s chybou (za chybu žáky netrestám, společně hledáme cestu, jak chybu příště eliminovat a jak ji využít k dalšímu rozvoji) — zamýšlíme se se žáky nad tím, co jim pomáhá k učení (prostor, čas, pomůcky, forma práce, styly učení) — vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné podpoře při učení (s prvky konkurence a soutěživosti při výuce nakládá tak, aby nebyla narušena spolupráce a vzájemná podpora ve třídě) — podporujeme u žáků postoje (nastavení mysli), které jim pomáhají rozvinout a udržet motivaci (např. Mé schopnosti nejsou fixní, ale mohu je rozvinout a rostou s mým úsilím; Mohu uspět a už jsem v minulosti mnohokrát uspěl; Překonávám překážky, a to mě posiluje) — podporujeme žáky v tom, aby projevovali své názory a potřeby a nebáli se při svém učení chybovat, o chybách přemýšleli a dále se z nich učili, odkrývá žákům vlastní chyby jako příležitosti k učení — inspirujeme žáky tím, že se sami neustále učíme, a to i od žáků a spolu s nimi
------------	-----------------------------------	--

KKK	Klíčová kompetence komunikační	— při podpoře a hodnocení vyjadřování žáků se orientujeme zejména na jejich schopnost sdělit vlastní myšlenky, méně už na výstižnost a vytříbenost projevu — využíváme techniku vzájemného tutorství, v rámci které si žáci vysvětlují nový koncept či jiné učivo navzájem do hodin — pravidelně se žáky hovoříme o jejich porozumění jazykovým či obrazným sdělením, diskutujeme s nimi o jejich možných významech — uvědomujeme si, že žákův neúspěch v řešení úkolu nemusí vyplývat z jeho neporozumění dané látce, ale pouze ze způsobu zadání takového úkolu — necháváme žáky vědomě se vyjadřovat k obsahu předchozího sdělení (např. shrnutím předchozí párové nebo skupinové diskuse; shrnutím práce nahlas přečteného příběhu; hraním her, jako je tichá pošta) — necháváme žáky reagovat na prožité komunikační situace a s nimi spojené úspěchy a neúspěchy; necháváme je vcítit se do spolužáků, identifikovat komunikační fauly apod.
------------	---------------------------------------	---

KOS	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	— vytváříme prostředí, kde se žáci cítí bezpečně a jsou schopní sdílet své pocity a zkušenosti, mají na práci adekvátní čas — komunikujeme se žáky s respektem, tj. partnersky, vstřícně a otevřeně; projevujeme zájem o každého žáka, nabízíme žákům dialog a spolupráci, respektujeme sebepojetí, identitu a potřebu autonomie v jednání jednotlivých žáků — vytváříme situace pro týmovou spolupráci a diskutujeme se žáky o týmové spolupráci, sdílení pozitivních zážitků a vzájemné pomoci — efektivně využíváme různé možnosti přizpůsobení prostorového uspořádání třídy, vybavení a pomůcek v závislosti na zvolených cílech (aktivní výzdoba třídy – práce žáků, originalita, centra aktivit) — vytváříme příležitosti pro diskuse a aktivity, které podporují mentální pohodu — vytváříme prostředí vzájemné podpory a spolupráce mezi žáky a učiteli — sdílíme myšlenku, že každý neúspěch, překážka i chybu, kterou žák udělá, je dobré brát jako příležitost něco se naučit, jako výzvu k překonání sama sebe, k nápravě, k učení poskytuje podněty pro práci s přiznáním chyby či neúspěchu a pomáhám žákům s analyzováním příčiny, — pomáháme žákům uvědomit si, že umějí jednat i pod tlakem a rozhodovat se i v nejistotě — nabízíme aktivity, které posilují sebevědomí žáků (umožnění prezentace jejich prací před třídou, zapojení do projektů nebo získávání nových dovedností, možnost nahlížet na téma nadoborově, různými metodami ho poznávat) — poskytujeme podporu při organizaci projektů a činností, aby si žáci osvojili dovednosti samostatné i skupinové práce, — poskytujeme uznání a pozitivní zpětnou vazbu, aby žáci pocítili svou hodnotu a úspěchy — podporujeme aktivity a diskusi o strategiích vzájemné podpory žáků (hry, výměna rolí, karty, vizuální materiály, myšlenkové mapy, nástěnky, pantomima, různé scénáře apod.) — vytváříme skupinové aktivity a projekty, ve kterých se žáci učí spolupracovat a projevovat navzájem respekt — stanovujeme spolu se žáky pravidla pro jednání ve třídě (včetně digitálního prostředí), jejichž cílem je vytváření prostředí vhodného pro učení a bezpečného prostředí — pravidelně se žáky hovoříme o očekávaném chování při výuce a věnuje se praktickému nácviku vhodného chování se žáky, — oceňujeme a upevňujeme chování podporující rozvoj
-----	--	--

KOB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	— vytváříme zadání, při jejichž řešení/naplnění žák potřebuje kombinovat znalosti a dovednosti z různých oborů — vytváříme prostor a bezpečné prostředí pro diskuse žáků o souvislostech různých jevů a procesů a využívá k jejich vedení osvědčené diskusní techniky — vytváříme prostor a bezpečné prostředí pro vytváření a vyjadřování vlastního názoru žáků, uplatňujeme respektující přístup a vede k němu důsledně žáky, nekritizuje žáka za názor — podněcujeme žáky ke kladení otázek a argumentaci, doplňujícími otevřenými otázkami je vedeme k hlubšímu promýšlení a prohloubení argumentace
-----	--	---

KPP	Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	— využíváme se žáky různé nástroje k zachycení myšlenek a nápadů, mj. brainstorming, brainwriting, myšlenkovou mapu, online brainstorming nástroje — pro pokročilejší žáky zařazujeme: prioritizace – vybíráme nápady, které mají největší potenciál dosáhnout cíle testování a prototypování – vybíráme několik nejlepších nápadů a testujeme je prostřednictvím prototypů, průzkumů nebo jiných metod, abychom ověřili jejich účinnost a proveditelnost — poskytujeme žákům konstruktivní zpětnou vazbu, včetně formativního hodnocení, které posiluje jejich potřebu zdokonalovat se — umožňujeme žákům získat zkušenosti v sebeprezentaci, což zahrnuje představení osobních kvalit a schopností jedince — pestrou škálou metod a forem výuky přinášíme do procesu výuky nečekané změny, kterým musí žáci flexibilně čelit, jsou nuceni předvídat situace, události a plánovat opatření k jejich zvládnutí, adaptovat se — podporujeme žáky a zaměřuji se na práci se zpětnou vazbou a reflexí – žáci oceňují, co se jim povedlo, pojmenovávají, co příště udělat jinak a jak, aby proces řízení a realizace zkvalitnili, pracují s chybou, — předkládáme žákům téma hodnocení a minimalizace rizik, podporuje aplikaci jejich prevence do žákovských aktivit, projektů — reagujeme na poptávku žáků, ve kterých nových dovednostech se chtějí zlepšit — začleňujeme inovativní myšlenky a přístupy do svých vzdělávacích aktivit, je pro žáky inspirací — diskutujeme se žáky, co bylo přínosné pro splnění úkolu a co bude nutné ještě zlepšit, nastavujeme se žáky pravidla komunikace při spolupráci (vizualizace pravidel – skupinová práce) — podporujeme sdílené znalosti a vzájemné učení – vrstevnické učení — jsme připraveni pomoci, poradit, poskytnout zdroje, pokud je budou žáci potřebovat v průběhu činností — zařazujeme také průběžný prostor pro reflexi žáků — zařazujeme do výuky centra aktivit a aktivity k rozvoji kooperativního učení
KRP	Klíčová kompetence k řešení problémů	— vyzýváme žáky k brainstormingu a zdůrazňujeme, že může existovat více řešení — vyzdvihujeme operátory, které činí faktické tvrzení faktickým tvrzením, názor názorem a hypotézu hypotézou („víme, že“; „vyslovuji hypotézu, že“; „možným vysvětlením je“; „myslím si“, „domnívám se“, „přijde mi“ ad.) — vyzdvihujeme a diskutujeme se žáky rozdíly mezi významy slov v jejich odborném a běžném užití (např. „růst“ rostliny, který pro biologii není pouze jejím zvětšováním, ale také změnami tvaru a vnitřního uspořádání) — rozvíjíme dovednost žáků „klást jednoduché výzkumné otázky“ – se žáky se zaměří na klíčové pojmy v otázce; upozorňují na jednoduchost a jasnost otázek; na vícevýznamovost slov; na rozlišení mezi otevřenou a uzavřenou otázkou a na to, jaké odpovědi mohou generovat; — rozebíráme se žáky možnosti proveditelnosti pozorování, měření nebo zkoumání pomocí otázky — vedeme žáky k formulování otázek a následnému výběru takových, které můžeme zkoumat (jednoduchých, ověřitelných v našich podmínkách) — rozvíjíme dovednost žáků odhadovat výsledky bádání (formulovat předpokládanou odpověď na výzkumnou otázku) — vedeme žáky ke schopnosti rozkládat komplexní informace na menší části pomocí poznámek, grafů, tabulek či diagramů — využíváme myšlenkové mapy k lepšímu porozumění celkové struktury a důležitosti jednotlivých informací povzbuzujeme žáky, aby uváděli důvody pro svá tvrzení a argumentovali na základě relevantních důkazů a informací — využíváme hry s užitím rolí, ve kterých mohou žáci lépe porozumět různým perspektivám a motivacím, které mohou ovlivnit důležitost informace

KDI	Klíčová kompetence digitální	– zařazujeme do výuky drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se žáci osobně zajímají – vybíráme do výuky pro práci žáků zdroje informací v různých formátech (texty, videa, obrázky, schémata, zvukové záznamy apod.) – vedeme žáky ke zkoumání různých možností, jak vyjádřit své představy či prezentovat informace – vedeme žáky ke spolupráci na tvorbě digitálního obsahu v týmových projektech – vedeme žáky k samostatnému využívání digitálních technologií v konkrétních výukových situacích – vedeme žáky ke sdílení zkušeností, k diskusím a společnému hodnocení přínosů a rizik využití digitálních technologií v dané situaci
------------	-------------------------------------	---

Základní gramotnosti rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:

Základní gramotnost čtenářská a pisatelská

- plánujeme a integrujeme konkrétní projevy žáků do učebních úloh
- využíváme různé zdroje informací (texty, videa, obrázky, schémata apod.)
- poskytujeme žákům prostor, aby propojovali četbu s vlastními znalostmi a zkušenostmi
- vedeme žáky k tomu, aby zvažovali důvěryhodnost zdroje
- podporujeme žáky, aby reflektovali vlastní čtení a psaní

OVU vzdělávacích oborů - Tvořivé myšlení a manipulace				
Kód	Popis OVU z RVP ZV v uzlovém bodě 5 (dosaženo nejpozději)	Školní OVU pro 4. ročník - integrované	Školní OVU pro 3. ročník - integrované	Školní OVU pro 1. ročník - integrované
MATMAT001ZV5001	Řeší problémy s přirozenými čísly (včetně nuly) v kontextu reálných situací.	V oboru přirozených čísel do 10 000 (včetně 0) se orientuje ve struktuře čísel, čísla uspořádá a porovná, přečte a zapíše. Orientuje se v řádech čísel v desítkové soustavě a čísla zakrouhuje. Odhaduje výsledek početních operací.	V oboru přirozených čísel do 1 000 (včetně 0) se orientuje ve struktuře čísel (např. na číselné ose), vyjmenuje vzestupnou a sestupnou řadu číselnou řadu po deseti a po stech, odhadne počet, cenu, čísla uspořádá a porovná, přečte i zapíše.	V oboru přirozených čísel do 20 (včetně 0) vyjmenuje vzestupnou i sestupnou číselnou řadu po jedné, určí počet objektů a reprezentuje ho různými (ekvivalentními) způsoby (objekty, obrázky, znaky, čísla, mincemi podle hodnoty), čísla uspořádá a porovná, přečte i zapíše.
CJSCJ006ZV5033	Používá peníze v běžných modelových situacích.	Sčítá a odčítá přirozená čísla do 1 000, písemně násobí bez přechodu i s přechodem přes desítku a dělí beze zbytku jakékoli číslo jednociferným číslem a násobí dvě dvojciferná čísla s přechodem přes desítku i bez přechodu přes desítku. Násobí a dělí v oboru malých násobků, odhaduje výsledek. Provádí výpočty s dvěma nebo více operacemi	Sčítá a odčítá do 100 (tzn. součet ani menšenec není větší než 100), a to i s přechodem přes desítku; tyto operace znázorňuje s pomocí předmětů, obrázků nebo symbolů. Provádí výpočty s dvěma nebo více operacemi v rámci výše uvedených očekávání v případě, že není třeba řešit pořadí operací. Odhadne cenu potravín, zaplatí modelovými mincemi a vrací do stokoruny.	Sčítá a odčítá přirozená čísla do 12 na základě práce s modely (předměty, obrázky, pohyby...), spočítá hodnotu mincí a vrtá napět.
CJSCJ006ZV5033	Používá peníze v běžných modelových situacích.	Řeší a tvoří slovní úlohy z reálného světa (i s antisignálem), ve kterých se do 1 000 sčítá, odčítá, násobí, dělí, pracuje s mincemi, rozpočtem, právem spotřebitele.	Řeší jednoduché úlohy z reálného světa s použitím sčítání a odčítání přirozených čísel do 100 (tzn. součet ani menšenec není větší než 100) bez operací s přechodem přes desítku, a to včetně úloh s mírami a mincemi různých hodnot.	Řeší jednoduché úlohy z reálného světa s použitím sčítání a odčítání přirozených čísel do 12 včetně úloh s mincemi
CJSCJ006ZV5034	Vysvětlí na příkladu, proč není možné realizovat všechny chytěné výdaje.			
CJSCJ006ZV5035	Sestaví jednoduchý osobní rozpočet.			
MATMAT001ZV5002	Modeluje a používá zlomky v praktických situacích.	Zapíše kmenový zlomek pomocí čísel. Řeší jednoduché slovní úlohy s kmenovými zlomky a využívá k tomu vhodné modely.	Modeluje slovně vyjádřený kmenový zlomek (polovina, třetina, čtvrtina...). Porovná kmenové zlomky vyjádřené modelem nebo popsaných slovně. Řeší jednoduché slovní úlohy s kmenovými zlomky vyjádřenými slovně a využívá k tomu vhodné modely.	Rozděljuje spravedlivě jednoduché celky různých typů na stejné části (např. rozděluje koláč, tyč, čokoládu, lentilky, mince).
MATMAT001ZV5003	Modeluje kladná desetinná čísla pomocí reálných situací.	Popíše slovy situaci, která je modelem desetinného čísla (např. cena zboží, délka). Číslo desetinné číslo se dvěma desetinnými místy.		
MATMAT001ZV5004	Modeluje celá záporná čísla pomocí reálných situací	Vyznačí celé záporné číslo na číselné ose. Zapíše matematicky modelovou situaci pomocí znaku „-“.	Popíše slovy situaci, která modeluje celá záporná čísla.	
MATMAT002ZV5005	Využívá standardní jednotky délky k odhadu, měření a porovnávání, prostřednictvím manipulace zjistí obsah a objem.	Zvolí a používá vhodné standardní jednotky pro odhad, měření a porovnání délek. Určí obvod mnohoúhelníku. Ve čtvercové síti určí obsah mířového mnohoúhelníku v jednotkových čtvercích. Řeší úlohy včetně úloh z reálného světa, které zahrnují obvod mnohoúhelníku. Vyjádří objem a povrch krychlového tělesa pomocí jednotkových krychlí a jednotkových čtverců.	Měří, porovná a odhadne délky pomocí standardních jednotek (mm, cm, dm, m) a vhodných měřidel. Měří, porovná a odhadne obsah pomocí nestandardní jednotky (listy papíru, trojúhelníky, čtverce, dlaždice...). Vytvoří obrazy různých tvarů, ale stejného obsahu. Vyjádří objem krychlového tělesa pomocí jednotkových krychlí.	Měří délky pomocí nestandardních jednotek (stopky, kroky, palce, rozpětí, dřívka, provázek...).
MATMAT003ZV5006	Modeluje a rozpozná geometrické útvary.	Rozpozná, modeluje a pojmenuje dvojrozměrné útvary (mnohoúhelníky, kruh) a tělesa (krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule) i na základě slovního popisu. Rozpozná jejich modely v běžném životě. Vytvoří nové dvojrozměrné útvary složením dvou či více útvarů nebo rozložením daného útvaru. Rozpozná shodná dvojrozměrná útvary a tělesa (v otočení, v posunutí, v osové souměrnosti a v rovinné souměrnosti). Určí osy souměrnosti dvojrozměrných útvarů. Zkoumá, vytvoří a přiřadí odpovídající síť dané krychli (např. krychle s obavenými stěnami, hrací kostka). Na čtvercové síti vytvoří síť kvádru složeného ze shodných krychlí.	Rozpozná, modeluje a pojmenuje dvojrozměrné útvary (mnohoúhelníky, kruh) a tělesa (krychle a krychlové stavby, kvádry). Rozpozná jejich modely v běžném životě. Vytvoří nové dvojrozměrné útvary složením dvou či více útvarů nebo rozložením daného útvaru. Rozpozná shodná dvojrozměrná útvary (v otočení, v posunutí, v osové souměrnosti) zobrazená ve čtvercové síti a shodná tělesa (v posunutí, v otočení a v rovinné souměrnosti) modelované pomocí krychlí. Na základě manipulace vytvoří síť krychle.	Rozpozná, modeluje a pojmenuje dvojrozměrné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) a tělesa (krychle) a popíše jejich základní vlastnosti.

OVU vzdělávacích oborů - Tvořivé myšlení a manipulace				
Kód	Popis OVU z RVP ZV v uzlovém bodě 5 (dosaženo nejpozději)	Školní OVU pro 4. ročník - integrované	Školní OVU pro 3. ročník - integrované	Školní OVU pro 1. ročník - integrované
MATMAT003ZV5007	Orientuje se v rovině a v prostoru.	Popíše vzájemnou polohu dvou či více objektů v rovině (bodů, úseček, přímk). Ve čtvercové síti popíše vzájemnou polohu dvou mířových bodů jako cestu.	Rozliší rovnoběžné, různoběžné, kolmé modely úseček/ přímk v rovině i v prostoru (např. hrany krychle, kvádrů).	Používá běžné slova k určení polohy. Orientuje se ve čtvercové síti (řídek, sloupec, vpravo, vlevo). Orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, nahore, dole, vpředu, vzadu) vzhledem k vlastní osobě.
MATMAT003ZV5008	Konstruuje geometrické útvary podle zadaných parametrů.	Narýsuje úsečku dané délky, rovnoběžné a kolmé úsečky/přímky kružnice a označí je (ve čtvercové síti a na čistém papíře). Zkonstruuje rýsováním útvary na základě předlohy, náčrtu, schémat, video návodů nebo dle instrukcí, systematicky provádí jednoduché konstrukční činnosti, montáž a demontáž, dle vlastní fantazie a tvořivosti s respektováním fyzikálních zákonitostí.	Ve čtvercové síti narýsuje úsečky, přímky dané dvěma mířovými body a označí je, vyznačí základní geometrické útvary podle předlohy nebo jednoduchých zadání. V manipulačních prostředích vymodeluje rovnoběžné, různoběžné a kolmé úsečky, a to podle polynů, návodů nebo vlastní fantazie. Rozpozná jejich modely v běžném životě.	Vyznačí a vytvoří v manipulačních prostředích základní geometrické útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník) s využitím různých materiálů podle instrukcí i vlastní fantazie.
CSPTCH003ZV5003	Provádí jednoduché konstrukční činnosti s návodem i bez návodu.			
CSPTCH003ZV5003	Provádí jednoduché konstrukční činnosti s návodem i bez návodu.			
CSPTCH003ZV5003	Provádí jednoduché konstrukční činnosti s návodem i bez návodu.			
INF-INF-002ZV5005	Sestaví v blokové orientovaném jazyce program, ve kterém používá opakování a podprogramy, opraví případné chyby.	Sestaví jednoduchý program s opakováním, ověří jeho funkčnost a popíše jeho činnost.		
MATMAT004ZV5009	Získává data, graficky je zaznamenává, grafický záznam dat čte a interpretuje.	Organizuje soubor dat podle různých organizačních principů (uspořádání, klasifikace, schematizace). Sestaví, vybere a eviduje odpovídající data z reálné situace. Čte a vytvoří grafický záznam souboru dat (tabulky, grafy, schémata).	Organizuje soubor dat podle různých organizačních principů (uspořádání, třídění, klasifikace). Sestaví, vybere a eviduje odpovídající data z reálné situace.	Organizuje soubor dat podle různých organizačních principů (uspořádání, třídění, asociace).
CJSJC5006ZV5035	Sestaví jednoduchý osobní rozpočet.			
INF-INF-002ZV5004	Navrhne posloupnost kroků řešení jednoduchého problému.	Navrhne a seřadí kroky do posloupnosti pro řešení problému, zapíše jednoduchý algoritmus pomocí slov nebo symbolů a zhodnotí správnost svého postupu.		
MATMAT004ZV5010	Experimentuje, eviduje a popisuje náhodné jevy.	Experimentuje (např. házení kostkou, mincí) a náhodné jevy eviduje (tabulkou, histogramem) pro určení pravděpodobnosti daného jevu.	Experimentuje (např. házení kostkou, mincí, losování) a náhodné jevy eviduje pro určení pravděpodobnosti daného jevu.	Přihlíží (např. házení kostkou, mincí, losování) rozpozná náhodné jevy.
MATMAT004ZV5011	Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků splňující dané podmínky.	Ukčí a zdůvodní všechny možnosti splňující dvě podmínky (např. dvouparametrické tabulky, interval, situace odpovídající průniku dvou množin).	Najde podmínku a zdůvodní (např. výřezem prvků), že všechny prvky jistého souboru ji splňují.	Vyhledá prvky splňující jednu podmínku.
MATMAT005ZV5012	Rozpozná, zdůvodní, doplní a tvoří pravidelnosti a řady čísel.	Rozpozná a využívá pravidelnosti, doplňuje řady, tvoří číselné řady a zdůvodňuje řešení.	Rozpozná a popíše pravidelnosti, doplní chybějící prvky řady a řešení zdůvodní. Využívá pravidelnosti k řešení úloh v reálném kontextu. V číselných řadách pracuje v oboru přirozených čísel do 100.	Rozpozná pravidelnosti s opakováním i bez opakování (vizuální, akustické, kinestetické), zdůvodní nalezené pravidelnosti a pokračuje v nich v různých směrech. Doplní chybějící prvek pravidelnosti. Orientuje se v číselné řadě po jedné v oboru přirozených čísel do 20.
INF-INF-002ZV5004	Navrhne posloupnost kroků řešení jednoduchého problému.	Navrhne kroky, zapíše jednoduchý algoritmus, rozhodne a vysvětlí správnost a nesprávnost svého postupu na základě výsledného řešení.		
MATMAT005ZV5013	Řeší jednoduché reálné problémy s využitím rovnosti a nerovnosti.	Popíše číselné vztahy v reálných situacích pomocí rovnosti, nerovnosti, rovnicové situace, které řeší. Popíše izomorfní (stejnosti) dvou rovnicových situací.	Rozpozná a popíše rovnost nebo nerovnost množství v reálných situacích a číselných výrazů v oboru přirozených čísel do 100, doplní chybějící hodnotu v rovnosti i v nerovnosti. Popíše číselné vztahy v reálné situaci pomocí rovnosti, nerovnosti a rovnicové situace. Vytvoří a popíše situaci vyjádřenou číselným výrazem.	Rozpozná a popíše rovnost nebo nerovnost množství v reálných situacích a číselných výrazů v oboru přirozených čísel do 20, doplní chybějící hodnotu v rovnosti i v nerovnosti.

3.4 SVĚT KOLEM NÁS PRO 1. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Svět kolem nás
Využitě vzdělávací obory	Člověk a jeho svět – okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk jeho zdraví a bezpečí Osobnostní a sociální výchova Informatika – okruhy Data, Informace a modelování, Informační systémy, Digitální technologie Polytechnická výchova a praktické činnosti – okruhy Péče o domácnost a zahradu, Práce s technickým materiálem a technická tvořivost
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé Společnost pro všechny Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problému — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Informace o pojetí předmětu	Cílem vzdělávací oblasti je utváření uceleného náhledu na svět a sebe sama, osobnosti a sociálních dovedností, podpora zdravého životního stylu a duševního zdraví. Nedílnou součástí je vyhledávání, zjišťování, třídění informací, využívání technologií, ale i rozvoj zručnosti a dovedností spojených s praktickým životem. Primárně využívanými metodami výuky je kooperativní učení, místně zakotvené učení, badatelská výuka, řešení modelových i reálných situací, hra, dramatizace a hraní rolí. Propojení vzdělávacích obsahů umožňuje žákům plánovat a realizovat témata a projekty, při kterých vidí smysluplnost svého učení.
Informace o obsahu předmětu	Vzdělávací obsah předmětu vychází z OVU VO Člověk a jeho svět – okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk jeho zdraví a bezpečí, Osobnostní a sociální výchova, Informatika – okruhy Data, informace a modelování, Informační systémy, Digitální technologie, Polytechnická výchova a praktické činnosti – okruhy Péče o domácnost a zahradu, Práce s technickým materiálem a technická tvořivost. OVU jsou smysluplně propojeny do logických celků. Toto propojení je založeno na společně využívaných vzdělávacích strategiích.
Časová dotace	4 + 4 + 4 + 4 + 4
Organizace výuky předmětu	Využíváme vnitřní a venkovní prostory školy a jejího okolí, návštěvy paměťových institucí, knihoven, ekologických center a dalších. Výuka probíhá v blocích nejméně po 90 minutách.

Podmínky pro výuku předmětu	Výuka vzdělávacích obsahů vycházejících z polytechnické výchovy a praktických činností probíhá v jednotlivých ročnících dle schopností, úrovně dovedností a zájmu žáků. Charakter aktivit vychází z materiálních a prostorových podmínek školy. Napříč ročníky jsou prostřednictvím vlastní praktické činnosti zařazovány rozmanité technické materiály (např. papírenské, textilní, dřevo a přírodniny, modelovací hmoty, plasty, kovy, odpadové materiály). Žáci opakovaně realizují různé pracovní operace s využitím nástrojů, nářadí, pomůcek a technologií (např. šroubovák, kleště, pilník, lupénková pila, nebozez, ruční vrtačka), přičemž kvalita těchto činností se opakováním zvyšuje (např. stříhání, skládání, lepení, šití, montování, nátěr, šroubování, vrtání, řezání, zatloukání, práce s kleštěmi, měření, 3D tvorba). Vlastní praktická činnost žáků je realizována instruktivním, tvůrčím i problémovým způsobem. Nedílnou součástí praktických aktivit je plánování a organizace práce (např. příprava a úklid pracovního místa, poslušnost jednotlivých pracovních úkonů) a reflexe praktických činností (např. splnění kritérií zadání, řízené hodnocení vlastního učení).
------------------------------------	---

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vyučovací předmět	Svět kolem nás
Využité vzdělávací obory	Člověk a jeho svět – okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk jeho zdraví a bezpečí Osobnostní a sociální výchova Informatika – okruhy Data, Informace a modelování, Informační systémy, Digitální technologie Polytechnická výchova a praktické činnosti – okruhy Péče o domácnost a zahradu, Práce s technickým materiálem a technická tvořivost
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé Společnost pro všechny Udržitelné prostředí

Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problému — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Klíčové kompetence rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
KKU	Klíčová kompetence k učení	— nastavujeme přiměřené vzdělávací cíle pro každého z žáků — navozujeme takové situace, při nichž si žák zkouší odhadování vlastních sil a možností, definování překážek v učení apod. — necháváme žáky samostatně při výuce objevovat, co se učí — dáváme prostor žákům učit se mezi sebou navzájem — průběžně s žáky reflektujeme, co zvládli, co mají a nemají upevněno — jsme důslední ve vyžadování domluvených pravidel — podporujeme žáky k dalšímu učení tím, že oceňujeme jejich silné stránky, jejich snahu, pokrok a úspěchy — umožňujeme žákům vidět celkový rámec učiva a porozumět, jak jednotlivé lekce přispívají k jejich celkovému rozvoji osobnosti — při projektové výuce umožňujeme žákům výběr témat, která jsou pro ně zajímavá, a přizveme je k plánování — podporujeme žáky v tom, aby projevovali své názory a potřeby a nebáli se při svém učení chybovat, o chybách přemýšleli a dále se z nich učili — vlastní chyby odkrýváme žákům a žákyním jako příležitosti k učení
KKK	Klíčová kompetence komunikační	— vytváříme příležitosti pro různé formy diskuze, ve kterých mohou žáci bezpečně pokládat otázky a sdílet své myšlenky a pocity na dané téma — pravidelně organizujeme aktivity, ve kterých žáci prezentují před celou třídou své zážitky, nápady a výsledky individuálních či skupinových činností; v přípravě jim pomáháme formulací jasných a předem zadaných kritérií — pomáháme žákům rozvíjet schopnost reflexe nad vlastním vyjadřováním (např. retrospektivním zamýšlením se nad prožitými komunikačními situacemi, s nimi spojenými úspěchy a neúspěchy) — do výuky pravidelně zařazujeme také krátké autentické texty a jiná jazyková či obrazná sdělení (obrázky, ilustrace, fotografie, mapy, videa apod.) — pravidelně s žáky hovoříme o jejich porozumění jazykovým či obrazným sdělením, diskutujeme s nimi o jejich možných významech — do výuky zařazujeme prvky dramatické výchovy a role-play, při kterých se žáci musí vcítit do zadaných rolí a reagovat na situace podle postav, které hrají

KOS	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	— vytváříme prostředí, kde se žáci cítí bezpečně a jsou schopni sdílet své pocity a zkušenosti, mají na práci adekvátní čas — naplňujeme základní předpoklady pro vznik pozitivních vztahů a prostředí důvěry. — vytváříme situace a prostředí, ve kterých žáci mají příležitost poznávat sami sebe a rozvíjet sebeuvědomění — zařazujeme prostor pro projektovou práci, volbu tématu či metod práce — vytváříme situace pro týmovou spolupráci a diskutuji s žáky o týmové spolupráci, sdílení pozitivních zážitků a vzájemnou pomoc — poskytujeme inspirativní příklady úspěšných jednotlivců, kteří překonali obtíže, a diskutujte o jejich strategiích — vytváříme návodné situace nebo projekty, které žákům umožní prakticky prožívat proces překonávání obtíží — pomáháme žákům rozvíjet uvědomění, že umí jednat i pod tlakem a rozhodovat se i v nejistotě — vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali emoce a potřeby sebe sama i druhých — vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali dopady vlastního chování na sebe, ostatní lidi i přírodu — poskytujeme podporu při organizaci projektů a činností, aby si žáci osvojili dovednosti samostatné i skupinové práce — při diskusích poukazujeme na možnost vidět danou situaci z různého pohledu. — oceňujeme empatické chování — diskutujeme s žáky o předsudcích a stereotypch, o významu tolerance ve vztazích. — poskytujeme prostor pro argumentaci názorů a sdílení, přehodnocení vlastních názorů a zpětnou vazbu — usilujeme o to, aby se žáci mezi sebou znali a věděli o sobě více informací — cíleně reagujeme na rizikové chování žáků a žákyň — stanovujeme spolu se žáky a žákyněmi pravidla pro jednání ve třídě (vč. digitálního prostředí), jejichž cílem je vytváření prostředí vhodného pro učení a bezpečného prostředí
-----	--	--

KOB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	— vytváříme situace, při nichž se žáci dostávají do četných přímých kontaktů s různými lidmi a rozmanitými živými bytostmi ve svém okolí — vytváříme situace, při nichž žáci mohou pečovat o živé bytosti/organismy a zjišťovat tak jejich potřeby, sdílet své zkušenosti a zážitky z kontaktů a péče o jiné živé bytosti a o své okolí — vytváříme situace, při nichž žáci mohou prozkoumávat své okolí a pečovat o něj či jej zlepšovat — podněcujeme žáky ke kladení a zodpovídání otázek směřujících k hledání příčin a následků různých situací a procesů, doplňujícími otevřenými otázkami je vedeme k hlubšímu promýšlení a prohloubení otázek a odpovědí — vytváříme prostor pro otevřenou diskusi žáků o hodnotách a chování ve vztahu k udržitelnosti, facilituje diskusi a využívá osvědčené diskusní techniky — stavíme žáky před jednoduché situace vyžadující přijetí jejich vlastního rozhodnutí (např. při hře, v rámci fungování třídy, při řešení praktického úkolu), nezaměňujeme uskutečnění něčeho na příkaz za rozhodnutí, které žák svobodně a odpovědně zvolil — vytváříme prostor pro diskusi žáků o spravedlnosti, svobodě a odpovědnosti, o jejich konkrétních projevech v různých konkrétních situacích v jejich okolí, představujeme jim a necháváme je navrhnout různé příklady z oblasti sociální, ekonomické a environmentální, facilituje diskusi žáků a využíváme osvědčené diskusní techniky. V případě potřeby vyjádříme a odůvodníme svůj pohled a názor, ale nemanipulujeme — podněcujeme žáky k sledování a hodnocení různých událostí v místě, regionu, zemi i světě — umožňujeme žákovi vybrat si aktivitu prospěšnou pro okolí, kterou si sám zvolí nebo s níž se vnitřně ztotožní — vytváříme prostor a bezpečné prostředí pro otevřenou diskusi o významu vlastní aktivity, demokratických postupů, respektování a uplatňování práv, uplatňování různých zájmů — představujeme žákům a necháváme je navrhnout různé příklady, facilitujeme diskusi žáků a využíváme osvědčené diskusní techniky — podněcujeme žáky k reflexi jejich zkušeností s uplatňováním vlastního vlivu na dění v jejich okolí
KPP	Klíčová kompetence k podnikavosti	— podporujeme aktivní účast žáků na tvorbě školního prostředí, které pracuje s jejich nápady a respektuje jejich přínosy a potřeby, například žákovské parlamenty, akce žáků pro žáky — zapojujeme žáky do participace — ve škole, v komunitě aj. — podněcujeme vztah žáků k místu, kde žijí, například tím, že mapují, jak se místo (obec, krajina) vyvíjelo v minulosti, zkoumají souvislosti, přicházejí za místní samosprávou či komunitou s představami o dalším vývoji — podporujeme přetváření myšlenek žáků v realitu, například prakticky pečujeme o místa v okolí školy — učíme v krajině, pracujeme při výuce s <i>geniem loci</i> — podporujeme nepřímé učení prostřednictvím zkušeností — například experimentování a bádání; tvůrčí čtení a psaní; umělecké vyjádření — malování, divadlo aj. — zaměřujeme se na to, aby žáci vhodně používali různé typy vyhodnocování a výběru reálných a smysluplných nápadů, například: podle stanovených kritérií; hlasování/bodování, škálování nápadů — jejich uspořádání do skupin podle jejich podobnosti nebo tématu — nabízíme žákům příležitost zapojit se do dobrovolných veřejně prospěšných projektů, známých jako dobrovolnictví — podporujeme žáky ve vytváření a sdílení jejich představ o tom, jak by se mohly situace v životě školy či v místě, kde žijí, vyvíjet, a poskytují prostor pro diskusi nad návrhy jejich scénářů — rozvíjíme u žáků dovednosti budování a udržování vztahů s ostatními lidmi jak v jejich osobním životě, tak v oblasti jejich zájmů — podporujeme propojování žáků s komunitou a místní samosprávou — podporujeme sdílené znalosti a vzájemné učení — vrstevnické učení — vytváříme různorodé pracovní skupiny, aby se žáci učili spolupracovat s jinými lidmi pomáhám žákům nastavit role, nabízím možnost výběru rolí

KRP	Klíčová kompetence k řešení problémů	— zahajujeme diskuzi ve třídě o běžných problémech dětí (např. neshody mezi kamarády) a brainstorming o možných řešeních — zdůrazňujeme, jak různé pocity a perspektivy mohou ovlivnit to, co považujeme za problém — organizujeme skupinové činnosti, kde žáci společně řeší problémy — dáváme žákům podněty k rozlišování mezi tím, co je faktické tvrzení, tvrzení hypotetické (hypotéza) a prostý názor, a to v jednoduchém textu (dětská knížka, pojednání v dětském časopise, pohádkový příběh, encyklopedie ad.) či v mluveném projevu (dětská rozhlasová hra, vyprávění, žákovská prezentace ad.) — vyzdvihujeme operátory, které činí faktické tvrzení faktickým tvrzením, názor názorem a hypotézu hypotézou („víme, že“; „vyslovuji hypotézu, že“; „možným vysvětlením je“; „myslím si“, „domnívám se“, „přijde mi“ ad.) — poskytujeme žákům psané, mluvené či obrazové materiály, v nichž se nachází tvrzení (různých typů) s vědeckým obsahem, a společně s nimi vyzdvihujeme příznaky jeho vědeckého zázemí (konstatování stavu s využitím měření, vysvětlení přírodního principu, popis přírodního procesu, tvrzení o zákonitostech přírody, pravidelnostech v životě společnosti apod.) — vedeme žáky k rozřazování odborných výrazů dle různých kritérií příbuznosti — vybízíme žáky k rozlišení věrohodných a nevěrohodných tvrzení, diskutujeme s nimi znaky nevěrohodnosti — rozvíjíme dovednost žáků „klást jednoduché výzkumné otázky“ — pomáháme žákům najít potřebné materiály a zdroje pro jejich individuální či skupinové bádání — pomáháme žákům shrnout relevantní závěry z jejich bádání a poukazujeme na důležité informace pro sdílení s ostatními spolužáky — mluvíme s žáky o tom, jak rozpoznat podložené a nepodložené informace v souvislosti s jimi řešeným výzkumným problémem — organizujeme exkurze, přírodní vycházky, pozorování živých organismů a provádíme s žáky různé experimenty — umožňujeme využívat prostředky digitální techniky za účelem ověřování zdrojů a poskytujeme zpětnou vazbu — využíváme reálné příklady tvrzení na základě ověřených dat, nebo vlastního názoru a podporujeme následnou diskuzi žáků — vedeme žáky ke schopnosti rozkládat komplexní informace na menší části pomocí poznámek, grafů, tabulek či diagramů
KKT	Klíčová kompetence kulturní	— pravidelně vedeme diskuse o různých kulturních tématech, jako jsou tradiční svátky, kulturní události v okolí nebo regionální umělci, díky těmto diskusím se žáci seznamují s různorodostí kulturního dění — poskytujeme prostor žákům, aby popsali a zhodnotili i kulturní a umělecké akce, kterých se zúčastnili mimo školu a diskutují o tom s nimi — vyhledáváme a s žáky navštěvujeme místní kulturní instituce, které nabízejí k zážitkům z uměleckého díla i doprovodné programy pro školy, jako jsou knihovny, galerie, divadla, kina nebo umělecké skupiny, abychom umožnili žákům přímý kontakt s profesionálními umělci a kulturními pracovníky — organizujeme výlety do místních muzeí, galerií, divadel, kin, knihoven nebo historických památek, během těchto exkurzí si žáci prohlížejí umělecká díla, učí se o historii a kultuře regionu

KDI	Klíčová kompetence digitální	— zařazujeme do výuky drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se žáci osobně zajímají — vybíráme do výuky pro práci žáků zdroje informací v různých formátech (texty, videa, obrázky, schémata, zvukové záznamy apod.) — na příkladech pomáháme žákům rozpoznávat, jaká data a informace je možné vysledovat z jejich činností v online prostředí — podporujeme žáky v tvorbě a sdílení archivů relevantních digitálních vzdělávacích zdrojů, a to při samostatné i skupinové práci — podporujeme žáky v aktivním zapojování do života školy prostřednictvím digitálních technologií — učíme žáky, jak se chovat v online prostředí: prostřednictvím promyšlených online aktivit je vedeme k etickému a ohleduplnému jednání, respektu k druhým, podporuji jejich spolupráci — volíme takové aktivity, ve kterých mají žáci příležitost přemýšlet o dopadech využívání digitálních technologií (pozitivních i negativních) na člověka, společnost i v kontextu cílů udržitelného rozvoje
------------	-------------------------------------	--

Základní gramotnosti rozvíjíme při výuce zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:

Základní gramotnost čtenářská a pisatelská	— předkládáme materiály, kde žák vyhledává a propojuje přímo i nepřímo vyjádřené informace v textu nebo jiném informačním zdroji, nachází důležité informace a myšlenky — umožňujeme pracovat s grafickým znázorněním a vizuálním zobrazením — vedeme žáky k tomu, aby v textu rozpoznávali autorský záměr, porozuměli smyslu obrazného textu — zdůvodňujeme, proč něco pokládáme za faktický údaj
Základní gramotnost logicko-matematická	— vytváříme zadání, při nichž žák odhaluje matematický problém v jednoduché reálné situaci — vedeme žáky k používání vhodného matematického aparátu při řešení jednoduché reálné situace — vytváříme zadání, při nichž žák řeší problémy (modelové situace) v různých kontextech modelováním, využívá metodu pokus–omyl nebo pracuje s chybou jako součástí odhadů a zobecňujících postupů — vedeme žáky k využívání názorných grafických modelů k popisu reálné situace (např. číselnou osu a nákres).

OVU - Svět kolem nás

Kód	Popis OVU z RVP ZV v uzlovém bodě 5 (dosaženo nejpozději)	Školní OVU pro 4. ročník - integrované	Školní OVU pro 3. ročník - integrované	Školní OVU pro 1. ročník - integrované
QJS-QS-001-ZV5-001	Vymezí hlavní typy krajiny a demonstruje rozdíly mezi nimi z hlediska přírody a lidské společnosti na úrovni lokální, regionální a globální.	Odlíší typy krajiny v rámci České republiky (např. z hlediska výškové členitosti).	Popíše krajinu ve svém okolí na základě pozorování.	
		Zařadí krajinu na základě pozorování reálné krajiny, fotografie, filmu/video do systému typu krajin a diskutuje možnou zeměpisnou polohu.		
QJS-QS-001-ZV5-002	Využívá mapy k orientaci a vyjadřování o světě kolem nás.	V okolí školy vyhledá podle mapy vybrané objekty, popíše je a vytvoří jejich jednoduchý plánec a model.	Orientuje se v plánu třídy, přečte, nakreslí, vymodeluje plán dětského pokoje.	Orientuje se vpravo, vlevo, před, za, nahore, dole.
CSPTCH-001-ZV5-001	Zhotovuje výrobky z technického materiálu s využitím tradičních, inovativních a digitálních technologií za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce.			
INF-INF-001-ZV5-003	Odvodí informace z daného modelu.			
QJS-QS-001-ZV5-002	Využívá mapy k orientaci a vyjadřování o světě kolem nás.	Vyhledá daný objekt v realitě, turistické mapě a na leteckém snímku.	Orientuje se v plánu (mapě velkého měřítka).	
			Pracuje s legendou a směrovou růžicí.	
INF-INF-004-ZV5-008	Zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data pro vymezený problém.			
INF-INF-004-ZV5-009	Používá digitální technologie připojené k síti nebo k sobě navzájem k posílání a získávání dat.			
QJS-QS-001-ZV5-003	Uvede příklady dokládající, že člověk, společnost a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí.	Vytvoří vlastní seznam každodenních činností a opatření, jak on sám může přispět k udržitelnosti na Zemi.	Uvede ze svého okolí příklady dobré i špatné praxe vztahu lidí k životnímu prostředí.	Popíše správné chování v přírodě a jednoduše zdůvodní důsledky nevhodného chování.
			Dle instrukcí používá vhodná technická zařízení, nástroje, nářadí, pomůcky při péči o domácnost, zeleň a zahradu, na pokyn dodržuje zásady bezpečnosti a	Vyhledá, co k tomu vedlo a jaké mohou být důsledky.
CSPTCH-002-ZV5-002	Používá běžné nářadí a nástroje pro péči o domácnost, zahradu nebo zeleň v interiéru.			
		Realizuje jednoduché pracovní úkoly a postupy práce v modelových situacích s využitím vhodných nástrojů a nářadí a dodržuje zásady bezpečnosti.		

OVU - Svět kolem nás					
CJSCJS001ZV5004	Posoudí na základě lokalizace specifika vlastního regionu, krajů ČR, sousedních států ČR a vybraných států v odlišných částech Evropy i světa a vliv těchto specifík na život v nich.	Orientuje se na mapě ČR a zaznamená jednoduchá data podle zadaných kritérií, vyvodí závěry na základě dat.	Popíše specifika regionu, v němž žije.		
INF-INF001ZV5001	Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat.				
INF-INF003ZV5007	Zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data pro vymezení problému.	Popíše, zdůvodní a zaznamená podle zadaných kritérií do tabulky v čem je místo jeho bydliště oproti ostatním místům na Zemi/Evropě/ČR odlišné a v čem je stejné či podobné.			
CJSCJS001ZV5005	Prokáže pochopení principu hlasování a jeho významu pro život v demokratické společnosti.	Zapojuje se do hlasování ve třídě a popíše na základě jakých informací se rozhodoval.	Popíše, jaká pravidla musí být při hlasování dodržována.	Účastní se hlasování v reálné situaci.	
CJSCJS001ZV5005	Prokáže pochopení principu hlasování a jeho významu pro život v demokratické společnosti.	Vysvětlí přínos svůj i ostatních pro rozhodování, pro atmosféru bezpečí ve skupině a vyhodnotí, proč může být hlasování pro			
CSPOSV002ZV5003	Zapojuje se do interakce ve skupině, rozpoznává svůj přínos a přínos druhých ve skupinové činnosti.		V modelové situaci získává zkušenost s různými projevy etiky vhodného/nevhodného chování, vyslovuje názor druhé strany bez přerušování. Rozliší respektující a nerespektující chování k druhým lidem.	Pracuje ve skupině, poznává výhody zapojení se. Vstupuje do interakcí s různými spolužáky, oslovuje je jejich jménem.	
				Poznává jak se v modelových situacích rozdělit s ostatními ve skupině. Uvědomuje si, že je přínosné dodržovat základní etická pravidla, naslouchat ostatním.	
				Poznává, co vede k úspěšné spolupráci.	
CJSCJS001ZV5006	Prokáže základní porozumění roli prezidenta, politiků, soudců a policistů na základě reflexe příběhu či modelové situace.	Popíše činnost jednotlivých představitelů státu v předloženém příběhu, modelové situaci nebo mediálním sdělení.	Popíše svou představu o činnosti prezidenta, soudců a policistů a porovná své představy s předloženými příklady.		
		Vysvětlí, proč jsou ve společnosti prezident, politici, soudci, policisté důležití.			
CJSCJS001ZV5007	Vyhledá odpovědi na otázky související s činností obecního úřadu v dané lokalitě.	Identifikuje místa, kde obecní úřad zveřejňuje informace.	Vymenuje po návštěvě na obecním úřadu alespoň dvě záležitosti, které může občan na tomto úřadu řešit.		
INF-INF003ZV5006	Rozpozná, s jakými daty pracuje vybraný informační systém a jaký je jeho účel.	Popíše účel a základní funkce konkrétního informačního systému a identifikuje základní typy dat, se kterými vybraný informační systém pracuje.			
		Uká, komu informační systém slouží a jaký je jeho hlavní účel.			
		Popíše na základě vlastní zkušenosti užitečnost informačního systému.			
INF-INF004ZV5010	Rozpoznává rizika ztráty, poškození či zneužití dat při práci s digitálními technologiemi.	Rozpozná základní typy připojení - Wi-Fi, pevné připojení a bezpečně se připojí k Wi-Fi síti.			
		Dodržuje bezpečnostní pravidla při používání hesel pro přístup k digitálním zařízením, rozliší mezi veřejnými a citlivými informacemi, které mohou být zneužity.			
		Používá aplikace a webové stránky, které jsou ověřené a bezpečné, podle pokynů učitele nebo rodičů, zjišťuje, že obsah internetu může být ovlivněn jeho předchozími akcemi.			
CJSCJS001ZV5007	Vyhledá odpovědi na otázky související s činností obecního úřadu v dané lokalitě.				
CSPOSV003ZV5006	Navrhuje a zkouší realizovat svůj rozvoj ve vybrané oblasti svých zájmů.				
CSPTCH002ZV5002	Používá běžné nářadí a nástroje pro péči o domácnost, zahradu nebo zeleň v interiéru.				
CJSCJS002ZV5008	Rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, které není v souladu s pravidly a není možné ho tolerovat a přehlížet, a adekvátně na něj zareaguje.	Pojmenuje rizika související s běžnou komunikací a s komunikací na internetu. Sdílí zkušenosti z komunikace ve třídě, navrhuje i jiné způsoby	Analyzuje ve skupině modelovou situaci a označí, které chování a jednání je v rozporu s pravidly a nelze ho tolerovat, a vysvětlí proč.	Popíše chování jednotlivých aktérů na základě příběhu.	
CSPOSV002ZV5003	Zapojuje se do interakce ve skupině, rozpoznává svůj přínos a přínos druhých ve skupinové činnosti.				
CJSCJS002ZV5008	Rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, které není v souladu s pravidly a není možné ho tolerovat a přehlížet, a adekvátně na něj zareaguje.				
CJSCJS002ZV5009	Rozpozná v modelových situacích, které právo člověka bylo porušeno nebo jaká povinnost byla zanedbána.	Vysvětlí a diskutuje, proč je nutné práva dětí chránit zákonem a chovat se bezpečně i v online prostředí.	Identifikuje situace v příběhu ve spolupráci se spolužáky, kdy se dětský hrđina potýká s nějakou nespravedlností a nedokáže si poradit sám, navrhuje řešení	Uvede příklady svých povinností ve škole a doma.	
			Diskutuje různé způsoby řešení nespravedlností.		
INF-INF004ZV5010	Rozpoznává rizika ztráty, poškození či zneužití dat při práci s digitálními technologiemi.				
CJSCJS002ZV5010	Posoudí, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a digitálním prostředí, v modelové situaci se vymezí vůči nepřijemné nebo rizikové	Uká příklady reálných situací, jak, čím a kým se nechává ovlivňovat v osobním i pracovním životě.	Identifikuje ve spolupráci se spolužáky i sám situaci, kdy se aktér nechává ovlivnit někým či něčím jiným a diskutuje o svém řešení.		
CSPOSV003ZV5005	Rozpoznává různé druhy profesí ve svém blízkém okolí a sdílí zkušenosti se zapojením do pracovních činností ve svém domácnosti		Na základě příběhů spojených se světem práce poznává rozmanitost povolání a zkušenosti s nimi, předchází možným stereotypům.		
CJSCJS002ZV5010	Posoudí, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a digitálním prostředí, v modelové situaci se vymezí vůči nepřijemné nebo rizikové	Pracuje s ukázkovými situacemi a příběhy a identifikuje, jak, čím a kým se nechává inspirovat a ovlivňovat.			
CSPOSV002ZV5004	Rozpozná základní emoce a potřeby své i druhých lidí a zkouší uplatnit vnímavost k nim ve svém jednání.				
CJSCJS002ZV5010	Posoudí, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a digitálním prostředí, v modelové situaci se vymezí vůči nepřijemné nebo rizikové	Uvede příklady pravidel pro slušnou a bezpečnou komunikaci v běžném i online prostředí.			
INF-INF004ZV5010	Rozpoznává rizika ztráty, poškození či zneužití dat při práci s digitálními technologiemi.				
CJSCJS002ZV5011	Uvede příklady toho, v čem se shoduje a čím se liší život různých lidí.	Vymenuje příklady ilustrující, jak se lidé z různých kultur vzájemně obohacují.	Popíše způsob života osoby z modelové situace nebo z příběhu a porovná jej se svým způsobem života.	Identifikuje ve spolupráci se spolužáky v příběhu situace, kdy se dětský hrđina nechává ovlivnit někým či něčím jiným a vyjádří se, zda je tento vliv podle něj dobrý či špatný.	
		Vysvětlí, které kroky vedou k vzájemnému porozumění a respektu a které naopak rozdělí a neporozumění prohlubují.			
CSPOSV003ZV5006	Navrhuje a zkouší realizovat svůj rozvoj ve vybrané oblasti svých zájmů.	Zaznamenává důkazy o svém pokroku v rozvoji v rámci portfolio a prezentuje je ostatním.	Zaznamená a vyhodnotí svůj plán rozvoje čemu by se chtěl v nejbližším období věnovat.	Získává formou hry zkušenosti s činnostmi spojenými s různými povoláními, zkouší pojmenovat, co ho na nich baví.	
				Získává a sdílí zkušenosti s různými druhy pracovních činností spojených s chodem domácnosti.	
CJSCJS003ZV5012	Zkoumá lokální historii prostřednictvím vlastního bádání nejméně ve dvou zdrojích.	Využije návštěvu historické památky, muzea nebo veřejné knihovny pro vlastní učení.	Pojmenuje možné zdroje pro získání informací o historii, které může využívat.		
		Vysvětlí, že vnímání dané události záleží na osobě nebo na jiném zdroji i z online prostředí.			
INF-INF001ZV5001	Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat.				
CJSCJS003ZV5013	Porovná, jak lidé žili dříve a jak žijí dnes.	Identifikuje rozdíly s využitím názorových příkladů mezi minulostí a současností - vybavení budov, dopravní prostředky, objevy a	Uvede příklady, které ilustrují minulost, současnost a budoucnost.		
CJSCJS003ZV5014	Vyjádří vlastními slovy význam vybraných státních svátků, významných dnů, regionálních výročí a tradic.		Zjišťuje faktografické informace o státních i ostatních svátcích, významných dnech a slavných výročí v ČR.	Popíše, jak slaví narozeniny, Vánoce a Velikonoce.	
CJSCJS003ZV5014	Vyjádří vlastními slovy význam vybraných státních svátků, významných dnů, regionálních výročí a tradic.	Vyhledá a propojí informace k vybranému státnímu svátku, významnému dni, tradici s konkrétními historickými událostmi s	Poznává státní symboly ČR.		
INF-INF001ZV5001	Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat.				
CJSCJS003ZV5014	Vyjádří vlastními slovy význam vybraných státních svátků, významných dnů, regionálních výročí a tradic.	Zhotoví výrobky z technického materiálu s využitím tradičních, inovativních a digitálních technologií za dodržení zásad bezpečnosti a bezpečnosti práce k soběsamé tradici a poselství význam			

OVU - Svět kolem nás				
CJSCJ003ZV5014	Vyjádří vlastními slovy význam vybraných státních svátků, významných dnů, regionálních výročí a tradic.	Zhotoví výrobky z technického materiálu s využitím tradičních, inovativních a digitálních technologií za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce k vybrané tradici a vysvětlí význam udržování tradic.		
CSPJCH001ZV5001	Zhotovuje výrobky z technického materiálu s využitím tradičních, inovativních a digitálních technologií za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce.			Zhotoví výrobek k danému svátku, narozeninám.
CJSCJ004ZV5015	Porovná na základě pozorování rozmanitost živé a neživé přírody ve svém okolí a realizuje zásah, kterým tuto rozmanitost podpoří.	Porovnává shody a rozdíly mezi pozorovanými přírodními.	Vyvozuje vlastnosti typické pro daný organismus.	Zkoumá vlastnosti organismů a neživých přírodnin pomocí smyslového vnímání.
				Chová se ohleduplně při kontaktu se živými organismy jak k nim samotným, tak k jejich životnímu prostředí.
CSPJCH002ZV5002	Používá běžné nářadí a nástroje pro péči o domácnost, zahradu nebo zeleň v interiéru.		Používá vhodná technická zařízení, nástroje, nářadí, pomůcky při péči o domácnost, zeleň a zahradu, dodržuje zásady bezpečnosti a hygienická pravidla.	Používá vhodná technická zařízení, nástroje, nářadí, pomůcky při péči o domácnost, zeleň a zahradu, dodržuje zásady bezpečnosti a hygienická pravidla.
CJSCJ004ZV5017	Porovná jednotlivé organismy z hlediska jejich podobných a odlišných znaků a vzájemné přibuznosti.	Porovná a znázorní životní cykly různých druhů.	Vyhledá fakta o děloce a dalších aspektech života daného organismu.	Pozoruje a popisuje rozdíly vzhledu mezi různě starými jedinci daného druhu.
		Pozoruje základní znaky, své výsledky zaznamená a vyhodnocuje rozdíly ve vzhledu mezi jedinci různých pohlaví daného druhu organismů.	Pozoruje a popisuje rozdíly ve vzhledu mezi jedinci různých pohlaví daného druhu organismů.	
INF-INF001ZV5001	Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat.			
INF-INF001ZV5002	Znázní konkrétní situaci na základě její analýzy a určení významných prvků a vztahů mezi nimi.			
CJSCJ004ZV5016	Zhodnotí vliv podmínek prostředí na životní funkce a projevy vybraných organismů na základě vlastního pokusu.	Provede pokus k ověření vlivu podmínek prostředí na životní funkce a projevy vybraných organismů.	Pozoruje a zaznamenává i za využití digitálních technologií fenomény spojené se životními projevy živých organismů.	Popisuje podmínky nezbytné pro živé organismy žijící v různém prostředí na základě zkušeností.
		Výsledky pokusu zaznamená do tabulky, uloží, odešle a sdílí.		
INF-INF003ZV5007	Zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data pro vymezený problém.			
INF-INF004ZV5009	Používá digitální technologie připojené k síti nebo k sobě navzájem k posílání a získávání dat.			
CJSCJ004ZV5018	Oceňuje rozmanitost přírody a způsobů jejího poznávání na základě reflexe společně prožité výukové zkušenosti.	Poznává přírodní a přírodní jevy zprostředkované přírodovědnými vzdělávacími institucemi.	Poznává exotickou přírodu například v prostředí zoologických a botanických zahrad.	Poznává přírodní v prostředí školní třídy či školní zahrady prostřednictvím smyslů.
CSPJCH001ZV5001	Zhotovuje výrobky z technického materiálu s využitím tradičních, inovativních a digitálních technologií za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce.		Realizuje a zdokumentuje výrobek z prostředí zoologické nebo botanické zahrady.	Péčuje o vybranou rostlinu.
CJSCJ004ZV5019	Odhadne a změří vhodnými měřidly vzdálenost, čas, hmotnost, objem a teplotu, výsledek měření uvede se správnými jednotkami a zjištěné informace využije v praktických situacích.	Odhadne a změří čas, hmotnost, objem a vzdálenost mezi dvěma předměty vhodnými typy měřidel.	Odhadne a změří čas, hmotnost a délku předmětu vhodnými typy měřidel.	Rozliší části dne, popíše a uspořádá události v čase.
		Zaznamená a rozdíli změřená data do tabulky.	Měří teplotu v několika následujících dnech, zjištěné hodnoty zaznamenává.	
INF-INF003ZV5007	Zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data pro vymezený problém.			
CJSCJ004ZV5020	Porovná základní vlastnosti látek jednotlivých skupenství na základě vlastních pokusů.	Navrhne a provede pokus týkající se daného skupenství.	Porovná vlastnosti vybraných zástupců pevných látek a kapalin.	Popíše u běžných předmětů, z jakého jsou materiálu.
				Třídí odpad podle materiálu.
CJSCJ004ZV5021	Charakterizuje Zemi jako jednu z planet Sluneční soustavy.	Jmenuje planety Sluneční soustavy a stručně diskutuje možnosti života na nich. <u>Vyhodnotí na základě zjištěných informací možnost života na</u> Pozoruje, zaznamenává a popisuje pohyb Slunce po obloze a jeho důsledky - stín. Modeluje a porovná velikost Slunce, Země a Měsíce.		
CSPJCH001ZV5001	Zhotovuje výrobky z technického materiálu s využitím tradičních, inovativních a digitálních technologií za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce.			
CJSCJ005ZV5022	Dodržuje pravidla bezpečného pohybu a pobytu v různém prostředí, prokáže zodpovědné jednání při styku s neznámými osobami, předměty a látkami.	Vysvětlí pictogramy související s používáním elektrických přístrojů.	Popíše příklady možného ohrožení při kontaktu s neznámými lidmi.	Rozzná určité nebezpečné situace a uvede, jak je možné jim předcházet.
			Rozliší, na koho se má obrátit v případě možného ohrožení.	Dodržuje bezpečnostní pokyny dospělých, při hrách a činnostech, neriskuje, neohrožuje ostatní.
			Zhodnotí z hlediska bezpečnosti svou cestu do školy a další místa svého obvyklého pohybu mimo domov a školu.	Ukři bezpečný způsob používání vybraných elektrických spotřebičů.
CSPJCH002ZV5002	Používá běžné nářadí a nástroje pro péči o domácnost, zahradu nebo zeleň v interiéru.			
CJSCJ005ZV5023	Předvede v modelové situaci správné chování podle pravidel silničního provozu, pohybuje se bezpečně a samostatně v reálném silničním provozu v roli chodce i cyklisty.	Řeší modelové situace silničního provozu jako cyklista.	Prokáže v modelové situaci znalost dopravního značení pro chodce.	Pojmenuje účastníky silničního provozu a jejich role.
		Vysvětlí rizika používání mobilního telefonu/sluchávek v silničním provozu.	Řeší modelové situace silničního provozu jako chodce.	Rozzná světelné signály a základní dopravní značky pro chodce.
		Použije online aplikace pro vyhledání správné trasy pohybu ve vnějším prostředí, získaná data uloží.		Uvede základní pravidla bezpečnosti při jízdě ve veřejné dopravě.
INF-INF004ZV5009	Používá digitální technologie připojené k síti nebo k sobě navzájem k posílání a získávání dat.			
CJSCJ005ZV5024	Využívá poznatky o fungování lidského těla k podpoře vlastního zdravého způsobu života, rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.	Popíše funkce nejdůležitějších orgánů a soustav lidského těla - nervová, dýchací, trávicí, vylučovací, pohybová a opěrná, oběhová, smyslová, rozmnožovací. Popíše možné způsoby přenosu onemocnění - dotykem, krví, vzduchem a navrhne postup ochrany proti přenosu těchto onemocnění.	Charakterizuje jednotlivé období lidského života. Popíše na konkrétních příkladech, jak může ovlivnit zdraví člověka dodržování stravovacího a pitného režimu, dostatečný spánek, pravidelná pohybová aktivita, kouření, stresové situace, diskutuje příčiny obezity.	Pojmenuje členy rodiny, seřadí členy rodiny podle věku. Rozliší s využitím obrazového materiálu období lidského života.
				Orientuje se na svém těle, pojmenuje části těla a některé orgány, uvede jejich funkci.
CSPOSV001ZV5002	Všímá si svého prožívání v běžných i náročných situacích, uplatňuje základní postupy předcházení stresu, jeho zmiňování a vyhledání.	Poznává různorodost náročných situací, které mohou způsobovat stres a psychosomatické obtíže.	Rozlišuje portfolio technik snižujících stres, označí, které postupy a techniky mu pomáhají zvládat náročné stresové situace.	Rozvíjí uvědomění svého prožívání.
CJSCJ005ZV5024	Využívá poznatky o fungování lidského těla k podpoře vlastního zdravého způsobu života, rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.			
CSPOSV001ZV5002	Všímá si svého prožívání v běžných i náročných situacích, uplatňuje základní postupy předcházení stresu, jeho zmiňování a vyhledání.		Hledá možnosti, jak negativní hodnocení situace může změnit, když se něco nepodaří, pojmenuje chybu a zkouší jinou cestu.	Zkouší různé relaxační techniky na zklidnění a koncentraci. Uvede příklady toho, co mu pomáhá snižovat stres.
				Poznává různorodost náročných situací a jejich možných vlivů na sebe.
CSPOSV002ZV5004	Rozpozná základní emoce a potřeby své i druhých lidí a zkouší uplatnit vlivnost k nim ve svém jednání.		Předvede základní postupy při odmítnutí cigaret, alkoholu a drog.	
CJSCJ005ZV5025	Předvede v modelové situaci základní techniky odmítnutí návykových látek a posoudí vliv návykových látek a závislostního chování na zdraví.	Popíše vliv zneužívání nejčastějších návykových látek na zdraví člověka. Uvede rizika spojená s nadměrným používáním digitálních technologií.		
		Vyhledá základní informace a vytvoří myšlenkovou mapu o negativních důsledcích závislostního chování na zdraví a		

OVU - Svět kolem nás				
CJSC005ZV5026	Vyvěří funkci základních složek integrovaného záchranného systému a uplatňuje v modelových situacích účelné způsoby chování při mimořádných událostech.	Vyhledá a popíše konkrétní mimořádné události přírodního charakteru a mimořádné události zaviněné lidmi.	Charakterizuje základní úkoly Policie ČR - ochrana veřejného pořádku a bezpečnosti HZS ČR - ochrana života, zdraví obyvatel a majetku před požáry a poskytování účinné pomoci při mimořádných událostech a Zdravotnické záchranné služby - poskytování předemociční neodkladné péče osobám se závažným poškozením zdraví nebo osobám, které jsou v přímém ohrožení života.	Předvede v modelové situaci účelné chování v případě vzniku mimořádné události podle pokynů dopřelého.
		Rozliší další signály (Požární poplach a Zkouška sirén), vysvětlí, k čemu slouží.	Popíše bezpečný odchod z domova - voda zastavena, uhašen otevřený oheň, zavřená okna a dveře, vypnutí spotřebičů.	Uvede, na koho se obrátí v případě ohrožení, kde může hledat pomoc.
		Předvede v modelové situaci komunikaci s operátorem řídicí linky uvede důsledky bezdůvodného volání.	Procvičuje komunikaci s operátorem řídicí linky.	Rozpozná vozidla základních složek IZS.
CJSC005ZV5027	Základní význam bezpečného chování při styku s hořlavými látkami a zážehní pyrotechnikou, aplikuje pravidla protipožární ochrany v	Předvede správné chování při vzniku požáru v modelové situaci.	Rozliší signál požárního poplachu.	Popíše, kdy oheň lidem pomáhá a kdy může škodit.
		Základní, proč manipulovat s otevřeným ohněm a zážehní pyrotechnikou mohou pouze dospělí.	Rozpozná a popíše pictogramy pro označování hořlavých a výbušných látek.	Uvede příklady, jak může oheň vzniknout - doma, v přírodě.
				Navrhne pod vedením učitele chování v modelové situaci požárního poplachu.
CJSC005ZV5028	Rozlišuje činnost Armády ČR v době míru a při válečných konfliktech.	Vyhledá a popíše příklady pomoci Armády ČR při ochraně zdraví a bezpečí při mimořádných událostech nevojenského	Vyhledá příklady o činnosti Armády ČR v době míru a v válečných konfliktech.	
		Popíše úlohu občanů při zajišťování bezpečnosti státu - humanitární pomoc, možnost pracovat v ozbrojených složkách.		
CJSC005ZV5029	V modelové situaci ošetří drobná poranění a poranění menšího rozsahu, odliší je od závažných úrazů a život ohrožujících stavů a přivolá první	Diskutuje, proč není správné pokoušet se samostatně o záchranu tam, kde na to nestačíme, uvede příklady takových situací.	Diskutuje, proč není správné pokoušet se samostatně o záchranu tam, kde na to nestačíme, uvede příklady takových situací.	Ohlásí případné poranění či zhoršení zdravotního stavu ihned dopřelému. Uvede, na koho se v případě úrazu ve škole obrátit.
			Procvičí v modelových situacích správný způsob komunikace s operátorem záchranné služby.	
CJSC005ZV5030	Uplatňuje respektující chování při navazování vztahů a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování, obrátí se na důvěryhodnou	Rozpozná v modelových situacích způsoby chování, které už nelze tolerovat a navrhně vhodné postupy řešení.	Rozpozná v modelových situacích způsoby chování, které už nelze tolerovat a navrhně vhodné postupy řešení.	Řekne „ne“ v situacích, které to vyžadují - při nevhodném dotýkání.
		Uvede, na kterou důvěryhodnou osobu či instituci se obrátí v případě pocitu ohrožení sexuálním zneužíváním.	Uplatňuje v modelových situacích respektující chování při navazování vztahů, rozvíjí své uvědomění různorodosti vlastností, dovedností a silných stránek u sebe a druhých.	Uvede, koho v případě potřeby přivolat na pomoc a jak.
				Řeší konflikty s vrstevníky dohodou, odmítá násilí, ponižování.
CSPOSV001ZV5001	Rozpozná své vybrané osobnostní vlastnosti, silné stránky a zkouší uplatňovat sebezpoznaní ve svém jednání.	Využívá své silné stránky v modelových běžných i náročných situacích.	Identifikuje projevy širšího spektra emocí. Získává zkušenost, jak různé emoce projevovat, jaké má možnosti regulace projevů svých emocí.	Popíše své chování a jednání v různých situacích, a příklad dovedností, kterou využíval.
CSPOSV002ZV5004	Rozpozná základní emoce a potřeby své i druhých lidí a zkouší uplatnit vnímavost k nim ve svém jednání.	Uvede příklady chování, které přispívají k naplňování lidských potřeb.	Uvede příklady chování, které přispívají k naplňování základních lidských potřeb.	Poznává základní emoce a jejich projevy v neverbální a verbální komunikaci a co je může způsobovat. Pojmenuje základní emoce podle obrázků.
CJSC005ZV5031	Plní vlastní denní režim a uplatňuje v něm základní zdravotně preventivní návyky.	Naplňuje svůj čas a uplatňuje své potřeby i s ohledem na nároky a potřeby jiných osob.	Naplňuje svůj čas a uplatňuje své potřeby i s ohledem na nároky a potřeby jiných osob.	Dodržuje základní návyky osobní hygieny.
		Diskutuje, které aktivity je vhodné zařadit do denního režimu, a které činnosti v denním režimu mohou představit zdravotní problémy.	Vysvětlí potřebu dodržování pravidelného pohybového režimu.	Zvládá sebeobsluhu, péči o své věci a blízké prostředí.
			Vysvětlí potřebu dodržování pravidelného spánkového režimu pro zdraví.	Popíše své chování a jednání v různých situacích.
CSPOSV001ZV5001	Rozpozná své vybrané osobnostní vlastnosti, silné stránky a zkouší uplatňovat sebezpoznaní ve svém jednání.	Posoudí různé oblasti svého učení, jak se mu daří se rozvíjet své dovednosti. Naslouchá zpětné vazbě k rozvoji svých osobnostních vlastností a dovedností, kterou dostává od druhých a	Pojmenuje své vybrané osobnostní vlastnosti, dovednosti a silné stránky.	Popíše své chování a jednání v různých situacích.
CJSC005ZV5032	Navrhne celodenní stavu pro sebe a vhodnost jí z hlediska základních výživových doporučení.	Orientuje se v datech použitelnosti a minimální trvanlivosti.	Orientuje se v datech použitelnosti a minimální trvanlivosti.	Rozliší 5 denních jídel, chápe základní význam pestré stravy.
		Vysvětlí doporučení k přiměřené konzumaci soli, cukru, tuku.	Zhodnotí vhodnost nápojů a znázorní doporučené množství přijímaných tekutin pro sebe.	Pojmenuje základní potraviny a nápoje, různé druhy ovoce a zeleniny.
		Vyhledá a zaznamená do tabulky nebo seznamu potraviny, které mají velké množství cukru, soli a nevhodných tuků.	Upraví styl pro jednoduché stolování související s připraveným nápojem nebo pokrmem.	Dodržuje základní pravidla hygieny v souvislosti s jídlem a pitím a odpovídající kulturu stolování.
CSPICH002ZV5002	Používá běžné nářadí a nástroje pro péči o domácnost, zahradu nebo zeleň v interiéru			
INFNF003ZV5007	Zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data pro vymezený problém.	Orientuje se v základní struktuře tabulky - sloupce a řádky nebo seznamu.		

3.5 POHYBOVÉ ČINNOSTI PRO 1. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Pohybové činnosti
Využité vzdělávací obory	Tělesná výchova
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problémů — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Logicko-matematická Čtenářská a pisatelská

Informace o pojetí předmětu	Cílem pohybových činností je podpora spontánního i řízeného pohybu žáků prostřednictvím her s využitím široké škály pohybu pro rozvoj širokého spektra dovedností a všeobecné zdatnosti. Důraz je kladen na rozvoj pohybové gramotnosti, aby žáci věděli, co a proč se učí, čímž jsou motivováni k využívání osvojených pohybových dovedností ve svém osobním životě. Důležité je v tomto předmětu ovlivnění postojů žáků v souvislosti s významem pohybu pro zdraví, jejich osobnostní a sociální rozvoj, spolupráce, smysl pro fair play. Hodiny jsou organizovány tak, aby u žáků předmět rozvíjel či utvářel zájem o pohybové aktivity, rozvíjel široké spektrum pohybových dovedností a učil žáky komunikovat a přemýšlet nad pohybem a jeho důsledky. Tímto způsobem efektivně motivujeme žáky ke zdravému a aktivnímu životnímu stylu. Pohybové aktivity žáků jsou podporovány napříč školou a jejími předměty. Ve škole jsou pro žáky k dispozici prostory a vybavení umožňující aktivní denní režim žáka (o přestávkách, o volných hodinách). V ostatních předmětech (kde je to možné) mají učitelé možnost využití těchto prostor či okolí školy pro organizaci vyučovací jednotky s pohybovými prvky (podpora kinestetického způsobu učení). Škola organizuje či pomáhá zprostředkovat zájmové pohybové činnosti žáků (zájmové kroužky, spolupráce s místními sportovními kluby) - aktuální nabídku pro daný školní rok škola zveřejňuje na svých webových stránkách. Snahou školy je zapojit všechny žáky do pohybových činností. U jednotlivých aktivit jsou zohledňovány individuální možnosti žáka. Pro žáky, kteří ze zdravotních důvodů nemohou naplňovat některé očekávané výsledky učení v plné míře, bude stanoven upravený individuální vzdělávací plán a žákovi je nabídnuta alternativa či individuální úprava požadavku, aby stále docházelo k naplnění stanovených vzdělávacích - pouze v nutné míře se mění obsah učiva z hlediska zdravotních omezení žáka. V případě většího zdravotního omezení žáka škola realizuje Zdravotní a aplikovanou tělesnou výchovu. K uvolnění žáka by mělo docházet pouze v krajních případech - je nutné hledat cestu k zapojení všech žáků z hlediska vlivu na jejich budoucí zdraví.
---	--

Informace o obsahu předmětu	Žák si osvojuje spektrum pohybových dovedností na odpovídající úrovni společně s rozvojem klíčových kompetencí v tématech: průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační a jiná cvičení se zdravotním korektivním efektem; psychomotorická cvičení a hry nesoutěžního charakteru; pohybové hry – s různým zaměřením; rytmické a kondiční formy cvičení – cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem; základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí; průpravné úpoly – přetahy, přetlaky, pády; základy atletiky – běh (rychlý a vytrvalostní), skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem; základy sportovních her – manipulace s míčem či jiným herním náčiním, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, utkání podle zjednodušených pravidel; plavání – základní plavecká výuka, prvky sebezáchry a bezpečnosti; turistika a pobyt v přírodě – chůze v terénu, hry a další pohybové činnosti v přírodě. Povinně je realizována plavecká výuka v minimálním rozsahu 40 hodin. V rámci plavecké výuky žák postupně: → adaptuje se na vodní prostředí, → dodržuje hygienu plavání a základní pravidla bezpečného chování při pohybu ve vodě a v prostorách bazénu, → zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti, → zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, → osvojí si základní prvky sebezáchry a bezpečnosti.
Časová dotace	2 + 2 + 2 + 2 + 2
Organizace výuky předmětu	Je realizován v tělocvičně školy, na venkovním hřišti, v přírodě, případně na plaveckém či sportovním stadionu.
Podmínky pro výuku předmětu	Výuka vyžaduje zajištění vhodného prostoru pro pohybové aktivity a dostatek nářadí, náčiní a pomůcek v souladu s obsahem vzdělávání. Součástí předmětu je plavecká výuka realizovaná na 1. stupni v souladu s platným RVP ZV, školním vzdělávacím programem a pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví. Výuka může být zajišťována externím odborným pracovištěm.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vyučovací předmět	Pohybové činnosti
Využité vzdělávací obory	Tělesná výchova
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problémů — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Logicko-matematická, Čtenářská a pisatelská

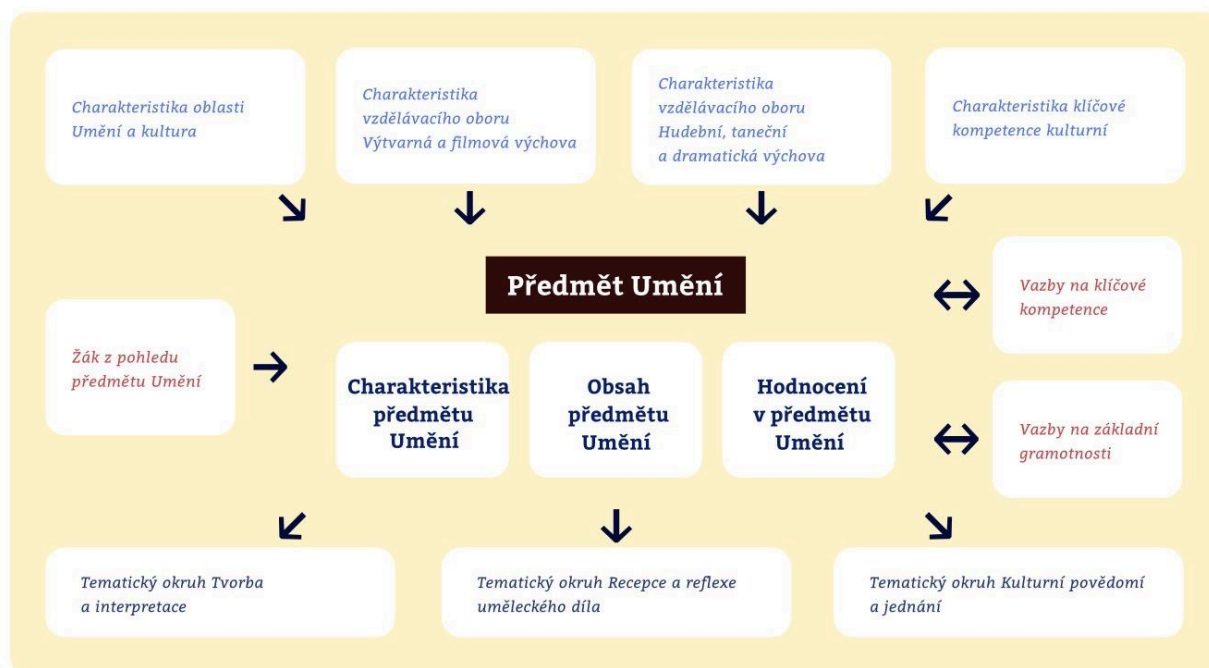
Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
KKU	Klíčová kompetence k učení	— vytváříme podmínky, aby žák reflektoval své vlastní učení v jeho průběhu (v případě potřeby v nich dělá změnu) — podporujeme odpovědnost žáků za jejich učení tím, že jim vytváříme příležitosti aktivně využívat to, co se naučili — necháváme žáky samostatně při výuce objevovat, co se učí — dáváme prostor žákům učit se mezi sebou navzájem — vytváříme bezpečný prostor pro práci s chybou — dáváme žákům prostor pro reflexi toho, co se naučili a jak k tomu došli — vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné podpoře při učení — podporujeme žáky k dalšímu učení tím, že oceňujeme jejich silné stránky, jejich snahu, pokrok a úspěchy — podporujeme u žáků postoje (nastavení mysli), které jim pomáhají rozvinout a udržet motivaci — dlouhodobě pozorujeme snahu a vůli — poskytujeme zpětnou vazbu, která je konkrétní a umožňuje žákům cíleně zlepšovat jejich dovednosti — poskytujeme průběžnou zpětnou vazbu především k postupu a přístupu k učení pro hodnocení práce žáků a jejich pokroku v učení využíváme popisná kritéria (která jsou srozumitelná a korespondují s cíli výuky)
KKK	Klíčová kompetence komunikační	— ukazujeme žákům různé možnosti neverbální komunikace v souladu s danou komunikační situací — necháváme žáky reflektovat prožité komunikační situace (např. při týmové hře) a s nimi spojené úspěchy a neúspěchy — vystupujeme jako model aktivního naslouchání a efektivní komunikace, demonstrujeme, jak se adaptovat na různé komunikační styly a situace

KOS	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	— vytváříme prostředí, kde se žáci cítí bezpečně a jsou schopni sdílet své pocity a zkušenosti, mají na práci adekvátní čas; naplňujeme základní předpoklady pro vznik pozitivních vztahů a prostředí důvěry; komunikujeme se žáky s respektem, tj. partnersky, vstřícně a otevřeně — projevujeme zájem o každého žáka, nabízíme žákům dialog a spolupráci, respektujeme sebepojetí, identitu a potřebu autonomie v jednání jednotlivých žáků — vytváříme situace a prostředí, ve kterých mají žáci příležitost poznávat sami sebe a rozvíjet sebeuvědomění — budujeme kulturu vzájemné podpory a respektu mezi žáky — vytváříme situace pro týmovou spolupráci — učíme žáky na příkladech, skrze zážitky či dramatizaci, jak si vytvářet a udržovat pozitivní mentální modely i při konfrontaci s výzvami — vytváříme takové prostředí, které na žáky působí bezpečně, prostředí, kde se mohou otevřeně vyjadřovat a sdílet své pocity — vytváříme prostředí vzájemné podpory a spolupráce mezi žáky a učiteli — podnikáme společné aktivity, které posilují kolektivní sílu a vytvářejí síť podpory — pomáháme žákům poznávat jejich zájmy, schopnosti a hodnoty — vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali dopady vlastního chování na sebe, ostatní lidi i přírodu — poskytujeme uznání a pozitivní zpětnou vazbu, aby žáci pocítili svou hodnotu a úspěchy oceňujeme žáky za ohleduplné chování a projevy empatie — důsledně reagujeme na případné chování žáků, které závažně narušuje prostředí pro učení nebo vztahy ve třídě i se mnou
KOB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	— vytváříme situace, při nichž se žáci dostávají do četných přímých kontaktů s různými lidmi, rozmanitými živými jedinci, venkovním (přírodním i člověkem přetvořeným) prostředím — umožňujeme žákovi převzít odpovědnost za uskutečnění přiměřeného úkolu, který si sám zvolí nebo s nímž se vnitřně ztotožní – nezaměňujeme prosté vykonání zadaného úkolu či příkazu se skutečným převzetím odpovědnosti
KPP	Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	— poskytujeme žákům konstruktivní zpětnou vazbu, včetně formativního hodnocení, které jim pomáhá hlouběji porozumět jejich tvůrčímu procesu a posiluje jejich schopnosti zdokonalovat se — zařazením kooperativního učení a nastavením jasných očekávání a kritérií pro hodnocení kvality práce žáků jim umožňujeme při plánování a realizaci projektů efektivně sdílet a využívat zdroje a zkušenosti — podporujeme žáky a zaměřujeme se na práci se zpětnou vazbou a reflexí – žáci oceňují, co se jim povedlo, pojmenovávají, co příště udělat jinak a jak, aby proces řízení a realizace zkvalitnili, pracují s chybou — diskutujeme se žáky, co bylo přínosné pro splnění úkolu a co bude nutné ještě zlepšit — podporujeme sdílené znalosti a vzájemné učení se jeden od druhého – vrstevnické učení
KRP	Klíčová kompetence k řešení problémů	— podporujeme žáky v tom, aby viděli hodnotu procesu hledání řešení vhodně využíváme mezipředmětových vztahů (člověk a jeho svět)
KKT	Klíčová kompetence kulturní	— poskytujeme žákům prostor k reflexi a sebereflexi a pomáháme jim nalézt svůj individuální umělecký projev prostřednictvím některých pohybových aktivit
KDI	Klíčová kompetence digitální	— dáváme žákům příležitost pracovat s daty (např. časové údaje, vzdálenost, počet střel) — vedeme žáky k samostatnému využívání digitálních technologií v konkrétních výukových situacích (např. zaznamenávání výkonu a jeho vyhodnocení) — vedeme žáky ke sdílení možností, kde a jak využít digitální technologie (např. aplikace pro plánování vybraných pohybových aktivit a jejich realizaci)

Základní gramotnosti rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
ZGC	Základní gramotnost čtenářská a pisatelská	— podporujeme rozvoj porozumění v četbě a procesu psaní (např. čtení návodů, pravidel, orientačních tabulí, informací o nabídce pohybových aktivit) pro porozumění oboru lidského poznávání
ZGM	Základní gramotnost logicko-matematická	— vedeme žáky k rozpoznávání využití matematického aparátu v běžných situacích — vedeme žáky k použití vhodného matematického aparátu při řešení jednoduché reálné situace

3.6 UMĚNÍ PRO 1. STUPEŇ

ÚVODNÍ KARTA PRO PŘEDMĚT UMĚNÍ PRO 1. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Předmět Umění je zaměřen na rozvoj žáků prostřednictvím zážitkových, tvůrčích, interpretačních a reflektivních činností v oblasti umění. Kombinuje a propojuje Výtvarnou a filmovou výchovu a Hudební, taneční a dramatickou výchovu do komplexního integrovaného celku. Klíčovou roli hrají praktické zkušenosti žáků, propojení uměleckých disciplín na základě činností žáků, přímý kontakt s uměleckými díly a kulturním děním zejména v místě, kde žijí.

Hlavním cílem předmětu Umění je podpořit kreativitu, sebevyjádření, estetické vnímání a rozvoj kulturního povědomí. Důraz je kladen na osobní růst žáků, jejich schopnost pracovat individuálně i ve skupině a na porozumění umění jako prostředku pro vyjádření myšlenek, emocí a hodnot. Výuka respektuje vývojové potřeby žáků a nabízí postupný přechod od hravých a spontánních činností k aplikaci získaných dovedností, vědomé tvorbě a interpretaci a jejich reflexi.

Výuka je pojata tak, aby žáci měli možnost objevovat a zkoušet různé formy, podoby a postupy uměleckého vyjadřování. Základem výuky je aktivní zapojení žáků do her, cvičení, reprodukčních, interpretačních a tvůrčích činností využívajících postupů a prostředků různých druhů umění. Žáci jsou také vedeni k tomu, aby umění a kulturu přijímali a reflektovali prostřednictvím přímého kontaktu s nimi, na základě vlastního prožitku.

1. stupeň základní školy je rozdělen na tři etapy, které vycházejí z charakteristiky vývoje žáka vzhledem k předmětu Umění:

- 1. etapa - 1. a 2. ročník
- 2. etapa - 3. a 4. ročník — 3. etapa - 5. ročník

Toto pojetí je postaveno na gradaci od hravého, spontánního učení k vědomému užívání postupů a prostředků jednotlivých druhů umění ve vlastní tvorbě a interpretaci, k hlubší reflexi s oporou o znalosti získané prostřednictvím činností a kontaktu s uměleckými díly a aplikaci získaných dovedností a znalostí v projektech. Umožňuje propojení uměleckých aktivit s rozvojem osobnosti, kreativity, komunikačních a sociálních dovedností a kritického myšlení.

Žáci se seznamují s kulturním a uměleckým životem v místě, kde žijí, lokalitě, regionu, učí se vnímat význam kultury ve svém životě, porozumět diverzitě kulturních a uměleckých projevů a oceňovat ji. Umožňuje propojení uměleckých aktivit s rozvojem osobnosti, kreativity, komunikačních a sociálních dovedností a kritického myšlení.

Základní principy a východiska integrace

— **Činnosti jako ústřední princip propojování obsahu:** Jako ústřední princip integrace jsou pro jednotlivé tematické okruhy definovány společné klíčové činnosti. Ty jsou východiskem pro stanovení očekávaných výsledků učení i učiva v jednotlivých etapách s respektem k oborovým specifikům a potřebám.

— **Úzká provázanost s klíčovou kompetencí kulturní:** Stanovené výsledky učení pomáhají dosahování všech klíčových kompetencí, dominantní je zejména vazba na Klíčovou kompetenci kulturní, na jejímž dosažení se předmět Umění podílí dominantně. Naopak tato klíčová kompetence výrazně napomáhá konstrukci integrovaného předmětu Umění.

— **Komplexní rozvoj osobnosti žáka:** Umělecké a kulturní vzdělávání přispívá k rozvoji osobnosti žáka tím, že podporuje jeho schopnost vyjádřit se, rozvíjí cit pro estetiku a respekt k rozmanitosti uměleckých projevů. Tento integrovaný přístup umožňuje propojit různé formy umění – výtvarné, hudební, taneční, filmové a dramatické – do souvislého a smysluplného celku, kde každá disciplína přispívá k rozvoji specifických schopností, ale zároveň se vzájemně doplňují a podporují.

— **Propojení umění s osobními a sociálními kompetencemi:** Učební aktivity by měly směřovat k tomu, aby žáci nejen chápali techniky jednotlivých uměleckých oborů, ale zároveň byli schopni rozvíjet osobnostní a sociální kompetence. Skrze společné projekty a sdílení uměleckých zážitků získávají žáci příležitost k týmové práci, sebepoznání a rozvoji komunikace. Tímto způsobem jsou podporováni k tomu, aby dokázali ocenit různorodost kulturních a uměleckých projevů a obohatili svůj vlastní pohled na svět.

— **Postupná gradace s ohledem na vývojová specifika žáků:** Přístup, kdy se obsah i metody přizpůsobují vývojovým potřebám žáků, umožňuje plynulý přechod od jednoduchých forem umění k jejich složitějším podobám. Na prvním stupni ZŠ (1.–5. třída) je vhodné zaměřit se na rozvoj základních tvůrčích a interpretačních dovedností a vnímání, které vycházejí z každodenních zkušeností žáků, a využívat především v nižších ročnících hru jako přirozenou tvůrčí činnost. Výuka graduje směrem k aplikaci dovedností a znalostí v projektech v 5. ročníku.

— **Podpora reflexe a estetického vnímání:** Kurikulum poskytuje prostor pro kritické myšlení a schopnost interpretace uměleckých a kulturních děl. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali nejen vytvářet, ale také reflektovat různá umělecká díla a jejich význam pro společnost i pro jejich osobní život.

— **Integrované projekty jako metoda propojení uměleckých oborů:** Tvorba a prezentace integrovaných

projektů napříč různými uměleckými disciplínami podporuje u žáků komplexní vnímání tvůrčího a interpretačního procesu a uměleckého díla. Integrované projekty poskytují příležitost k propojení jednotlivých druhů umění, osobitému vyjádření, rozvoji kreativity, experimentování a k propojování tradičních uměleckých disciplín s moderními technologiemi.

Cíle předmětu

- **Rozvoj tvůrčích a interpretačních dovedností, kreativity a estetického vnímání:** Žáci experimentují s různými postupy vyjadřování prostředky jednotlivých umění, s jejich propojováním, integrací v komplexních činnostech a projektech, objevují vlastní způsob vyjádření a prohlubují své estetické cítění.
- **Podpora reflexe:** Prostřednictvím různých nástrojů reflexe se žáci učí vnímat a chápat cesty vedoucí k vlastnímu vyjádření pomocí prostředků různých umění, s hlubším porozuměním a zaujetím vnímat umělecká díla, sdílet své dojmy a porozumět významu umění v jejich životě i společnosti.
- **Rozvoj kulturního povědomí:** Žáci se seznamují s různými projevy umění a kultury, navštěvují kulturní akce a zapojují se do kulturního života školy i okolí.
- **Propojení disciplín a společná práce:** Žáci zažívají vzájemné propojení uměleckých disciplín, učí se spolupracovat na integrovaných projektech a sdílet zodpovědnost za výsledek.
- **Osobní růst a sebereflexe:** Výuka rozvíjí osobnost žáků v její komplexnosti, podporuje sociální dovednosti, schopnost pracovat v týmu, přijímat a dávat zpětnou vazbu a reflektovat vlastní tvorbu i práci ostatních.

OBSAH PŘEDMĚTU UMĚNÍ PRO 1. STUPEŇ

Obsah předmětu Umění je členěn do tří hlavních tematických okruhů, které se však mnohdy vzájemně prolínají, integrují a podporují, zejména v činnostech komplexní povahy (např. tvůrčí činnost může být prostředkem reflexe uměleckého díla apod.):

Tematický okruh Tvorba a interpretace

- Žáci se učí prostřednictvím hry a praktických činností základům jednotlivých uměleckých oborů.
- Aplikují získané dovednosti při individuální i skupinové tvorbě a interpretaci.
- Pod vedením učitele objevují možnosti propojení různých disciplín v integrovaných projektech, komplexních činnostech.
- Reflektují tvůrčí a interpretační činnosti, sdílejí své dojmy a názory.
- Rozvíjejí schopnost hodnotit vlastní práci i práci ostatních, učí se formulovat konstruktivní zpětnou vazbu.

Tematický okruh Recepce a reflexe uměleckých děl

- Žáci se učí pozorně vnímat umělecká díla, popsat jejich základní prvky a sdílet své dojmy s ostatními.
- Diskutují o různých způsobech uměleckého vyjádření, hledají jejich význam a zamýšlejí se nad tím, jak na ně působí.
- Srovnávají umělecká díla z různých kultur nebo období a objevují jejich odlišnosti i společné prvky.
- Rozvíjejí schopnost klást otázky k uměleckým dílům a formulovat jednoduché názory či hodnocení.

Tematický okruh Kulturní povědomí a jednání

- Žáci se seznamují s místními tradicemi, kulturními aktivitami a institucemi (např. galerie, divadla, hudební soubory), místním kulturním dědictvím, památkami, významnými místy apod.
- Aktivně se zapojují do kulturního dění ve škole i okolí.
- Objevují umělecké a kulturní rozmanitosti jako zdroje inspirace.

Hlavní výukové metody a formy práce

- Hra a spontánní činnosti: Základem je učení prostřednictvím hry, zejména u mladších žáků.
- Praktická tvorba a interpretace: Žáci pracují s prostředky a postupy různých druhů umění, učí se vnímat jejich

specifičnost i jejich provázanost, rozvíjejí své dovednosti vyjadřovat těmito prostředky vjemy, myšlenky, emoce, představy, realizovat vlastní individuální i skupinové záměry.

— Integrované projekty: Tematické a integrované projekty propojují různé disciplíny do jednoho celku (např. dramatizace příběhu s hudebními a výtvarnými prvky).

— Návštěvy kulturních akcí a přímý a následně reflektovaný kontakt s uměním.

— Reflexe a sdílení: Různé formy a podoby reflexe, zpětná vazba a prezentace vlastních i skupinových výsledků tvůrčích a interpretačních činností.

HODNOCENÍ PŘEDMĚTU UMĚNÍ PRO 1. STUPEŇ

1. Formativní hodnocení

— Zaměření na proces: Hodnocení není zaměřeno pouze na výsledek (hotové dílo nebo výkon), ale především na průběh tvorby a zapojení žáka během celého procesu.

— Průběžná zpětná vazba: Žák dostává pravidelnou zpětnou vazbu zaměřenou na jeho pokrok, silné stránky a oblasti k rozvoji.

— Podpora učení: Hodnocení má vést k motivaci a dalšímu rozvoji žáka, nikoli ke srovnávání s ostatními.

2. Kriteriační hodnocení

— Předem známá kritéria: Učitel stanoví jasná, srozumitelná a žákům dostupná kritéria hodnocení, která reflektují konkrétní cíle aktivity (např. tvořivost, zapojení, rytmus, práce s barvou apod.).

— Různorodost kritérií: Kritéria respektují různé oblasti hodnocení – nejen kvalitu tvůrčího nebo interpretačního výstupu, ale také úsilí, zapojení a kreativitu.

3. Autentické hodnocení

— Reálné úkoly a situace: Hodnocení vychází z činností, které mají pro žáka smysl a reflektují skutečné výzvy (např. prezentace výtvarného díla, účast na skupinovém vystoupení, příprava a předvedení jevištní situace).

— Práce s portfoliem: Žák si tvoří portfolio svých prací (např. kresby, hudební nahrávky, videozáznamy vystoupení), které slouží jako podklad pro dlouhodobé hodnocení a sledování pokroku.

4. Autonomní hodnocení

— Sebehodnocení: Žáci jsou vedeni k tomu, aby hodnotili svou vlastní práci, zamýšleli se nad tím, co se jim podařilo, co by mohli zlepšit, a plánovali své další kroky.

— Spoluúčast na hodnocení: Učitel a žák spolu diskutují o hodnocení výsledků i procesu – žák tak získává pocit spoluzodpovědnosti za svůj rozvoj.

5. Individuální vztahová norma

— Srovnání se sebou samým: Hodnocení zohledňuje individuální pokrok žáka, jeho úroveň dovedností a možností. Nesrovnává žáky mezi sebou, ale zaměřuje se na to, jak se žák sám posunul v průběhu času.

— Důraz na potenciál: Hodnocení podporuje silné stránky každého žáka, přičemž respektuje jeho individuální tempo a potřeby.

6. Akcent na proces a aktivitu žáka

— Důraz na aktivní zapojení: Učitel hodnotí nejen výsledek práce, ale i zapojení žáka, jeho aktivitu, iniciativu a ochotu spolupracovat.

— Podpora kreativity a experimentování: Hodnocení povzbuzuje žáka k tomu, aby hledal vlastní cestu, zkoušel nové přístupy a nebál se chyb – chyby jsou vnímány jako přirozená součást procesu učení.

— Participace: Hodnocení zahrnuje i skupinové aktivity, přičemž učitel hodnotí nejen individuální přínos, ale také schopnost spolupráce a respektování ostatních.

7. Význam zapojení žáka do hodnocení

- Reflexe: Žáci se učí reflexi své práce i práce svých spolužáků (např. formou diskuzí, reflexivních karet nebo rozhovorů).
- Vlastní cíle: Žáci dostávají příležitosti stanovovat si vlastní cíle a hodnotit, jak se jim je daří plnit.
- Odpovědnost: Zapojením do procesu hodnocení si žáci rozvíjejí schopnost přijímat odpovědnost za svůj vlastní rozvoj.

CÍLE HODNOCENÍ V PŘEDMĚTU UMĚNÍ PRO 1. STUPEŇ

- Podpora individuálního rozvoje každého žáka.
- Posílení tvořivosti, estetického cítění a schopnosti spolupráce.
- Vytvoření prostředí, kde se žáci cítí bezpečně a jsou motivováni zkoušet nové věci.
- Pomoc žákům najít vztah k umění a rozvíjet jejich osobnost prostřednictvím tvůrčích a interpretačních činností, reflexe, prostřednictvím reflektovaného kontaktu s uměleckými díly a kulturou a uměním v místě, kde žijí.

3.7 BADATELSKÁ VÝUKA PRO 1. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Badatelská výuka
Využité vzdělávací obory	Předmět z disponibilních hodin navazuje na OVU společného základu, nenaplní je, ale rozšiřuje a prohlubuje.
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé Společnost pro všechny Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problémů — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická
Informace o pojetí předmětu	Cílem předmětu je rozvoj dovedností žáků při objevování a zkoumání světa, ve kterém žijí s využitím místně zakotveného učení. Primárně využívanou vzdělávací strategií je kooperativní učení. Hodnocení probíhá především prostřednictvím sebehodnocení a vrstevnického hodnocení na základě předem stanovených kritérií.

Informace o obsahu předmětu	Obsah je zaměřen na zkoumání přírodních jevů i historických událostí. Rozvíjí znalosti, které žáci získávají především v předmětu Člověk a jeho svět, prohlubuje dovednosti kladení otázek, kritického myšlení, formulování předpokladů a jejich ověřování.
Časová dotace	0 + 1 + 1 + 1 + 1
Organizace výuky předmětu	Předmět je realizován od 2. do 5. ročníku jednou za 14 dní v 90minutových blocích nebo jednou za 4 týdny ve 180 minutových blocích.
Podmínky pro výuku předmětu	Předmět může probíhat ve vnitřních i venkovních prostorách podle realizovaného vzdělávacího obsahu. Pro zkoumání přírodních jevů a pokusy jsou potřeba pomůcky jako např. lupa (i digitální), mikroskop, vhodné digitální technologie na záznam průběhu pokusů a vyhledávání informací, připojení k internetu.

Vyučovací předmět	Badatelská výuka
Využité vzdělávací obory	Předmět z disponibilních hodin navazuje na OVU společného základu, nenaplnuje je, ale rozšiřuje a prohlubuje.
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé Společnost pro všechny Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problémů — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
KKU	Klíčová kompetence k učení	— plánujeme na sebe navazující vyučovací bloky směřující k dlouhodobějším cílům — vytváříme kritéria pro hodnocení společně se žáky — vedeme žáky k sebehodnocení — necháváme žáky samostatně objevovat, co se učí — využíváme žákovská portfolia pro sledování a hodnocení pokroku žáků — vytváříme bezpečný prostor pro práci s chybou — učíme žáky efektivně využívat čas — vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné podpoře při učení — propojujeme výuku se zkušenostmi žáků
KKK	Klíčová kompetence komunikační	— vytváříme příležitosti pro různé formy diskuse, ve kterých mohou žáci bezpečně pokládat otázky a sdílet své myšlenky na dané téma — pravidelně organizujeme aktivity, ve kterých žáci prezentují před celou třídou své nápady a výsledky skupinových činností — poskytujeme modelovou konstruktivní zpětnou vazbu a zároveň povzbuzujeme žáky k reflexi vlastní práce nebo práce spolužáků — necháváme žáky vědomě se vyjadřovat k obsahu předchozího sdělení

KOS	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	— vytváříme prostředí, kde se žáci cítí bezpečně, můžou sdílet své zkušenosti, mají na práci adekvátní čas — vytváříme situace, při nichž se žáci mohou aktivně podílet na svém vlastním učení a rozhodování — vytváříme situace pro týmovou spolupráci — realizujeme pobyt ve venkovním prostředí jako nedílnou součást vzdělávání — efektivně využíváme různé možnosti přizpůsobení prostorového uspořádání třídy, vybavení a pomůcek v závislosti na zvolených cílech
------------	---	--

KOB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	— vytváříme situace, při nichž se žáci dostávají do četných přímých kontaktů s rozmanitými živými jedinci ve svém okolí — umožňujeme žákům sdílet své zkušenosti a zážitky z kontaktů a péče o své okolí — jdeme příkladem v citlivém a ohleduplném chování vůči živým organismům a svému okolí při přírodovědných pozorováních a pobytu venku — vytváříme zadání, při jejichž řešení žák potřebuje kombinovat znalosti a dovednosti z různých oborů — podněcujeme žáky ke kladení a zodpovídání otázek směřujících k hledání příčin a následků různých situací a procesů
KPP	Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	— využíváme se žáky různé nástroje k zachycení myšlenek a nápadů — prostřednictvím bádání podporujeme samostatné myšlení — vedeme žáky ke spolupráci v týmu, pomáháme jim vybrat role, které jim umožní přispívat do týmové spolupráce podle svých možností
KRP	Klíčová kompetence k řešení problémů	— dáváme žákům podněty k rozlišování mezi tím, co je faktické tvrzení, hypotéza a prostý názor — poskytujeme žákům psané, mluvené či obrazové materiály, v nichž se nacházejí tvrzení (různých typů) s vědeckým obsahem, a společně s nimi — vyzdvihují příznaky jeho vědeckého zázemí (konstatování stavu s využitím měření, vysvětlení přírodního principu, popis přírodního procesu, tvrzení o zákonitostech přírody) — podporujeme žáky ve zpochybňování nedůvěryhodných tvrzení
KKT	Klíčová kompetence kulturní	— organizujeme výlety do místních muzeí, galerií, knihoven nebo historických památek, během těchto exkurzí se žáci učí o historii a kultuře regionu
KDI	Klíčová kompetence digitální	— zařazujeme do výuky drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se žáci osobně zajímají — při vytváření a sdílení digitálního obsahu vedeme žáky k uvědomování si vlastních autorských práv a k respektu k autorským právům ostatních — zařazujeme do výuky takové aktivity, ve kterých žáci vyjadřují své představy za pomoci digitálních technologií — vedeme žáky k tomu, aby pravidla podporovala jejich aktivní přístup k využívání digitálních technologií, a současně dbáme na to, aby pravidla podporovala digitální pohodu (wellbeing) žáků a vedla je k ochraně jejich duševního, fyzického a sociálního zdraví — vedeme žáky k samostatnému využívání digitálních technologií v konkrétních výukových situacích

Základní gramotnosti rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:

ZGC	Základní gramotnost čtenářská a pisatelská	— vedeme žáky k tomu, aby rozpoznávali, zda je text vhodný k jejich účelu čtení — podporujeme žáky, aby vyhledávali přímo i nepřímou vyjádřené informace v textu nebo v jiném informačním zdroji (včetně online zdrojů) podle účelu čtení — vedeme žáky k tomu, aby používali přesnější a výstižnější pojmenování — předkládáme žákům schémata, nákresy, tabulky, obrázky jako prostředek pro získání informací — necháváme žáky vyhledávat zdroje informace k tématům, která zkoumají — necháme žáky reflektovat, čemu v textu nerozumí a pokládat otázky vedoucí k porozumění
ZGM	Základní gramotnost logicko-matematická	— dáváme žákům prostor, aby popsali jednotlivé kroky řešení s využitím vhodného matematického modelu na základě své evidence — vedeme žáky k ověřování platnosti svých zjištění s využitím osvojených znalostí a dovedností i porovnáním s doporučenými informačními zdroji — podporujeme žáky k odhalování matematického problému v jednoduchém sdělení — podporujeme žáky v usuzování na vztahy a souvislosti a vyvozování logických závěrů — podporujeme žáky v práci s chybou, v používání metody pokus - omyl, v samostatné volbě matematického aparátu při řešení badatelských situací — necháváme žáky vytvářet vlastní záznamy a grafické modely a reflektovat vhodnost jejich využití pro danou situaci

3.8 ČTENÁŘSKÉ A PISATELSKÉ DÍLNY PRO 1. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Čtenářské a pisatelské dílny
Využité vzdělávací obory	Předmět z disponibilních hodin navazuje na OVU společného základu, nenaplňuje je, ale rozšiřuje a prohlubuje.
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé Společnost pro všechny Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problémů — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská

Informace o pojetí předmětu	Cílem předmětu je hlouběji rozvíjet dovednosti čtení a psaní, které si žáci osvojují a upevňují v českém jazyce a literatuře. Podporována je radost ze čtení, fantazie a kritické myšlení. Hodnocení probíhá formou sebehodnocení s využitím čtenářského a pisatelského portfolia žáka.
Informace o obsahu předmětu	Žáci mají příležitost číst texty dle vlastní volby a věnovat se kreativnímu psaní. Staví na základech čtenářské a pisatelské gramotnosti, rozvíjené napříč všemi předměty.
Časová dotace	+ 1 + 1 + 1 + 1
Organizace výuky předmětu	Předmět je realizován jednou týdně od 1. do 5. ročníku.
Podmínky pro výuku předmětu	Uspořádání prostoru by mělo žákům umožňovat, aby si našli klidné a pro ně vyhovující místo na čtení, prostor ke sdílení např. v kruhu a ke skupinové práci. Pro psaní je nezbytné sezení u stolu umožňující správné držení těla a psacího náčiní.

Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:

KKU	Klíčová kompetence k učení	— plánujeme na sebe navazující vyučovací bloky směřující k dlouhodobějším cílům — vytváříme kritéria pro hodnocení společně se žáky — nastavujeme přiměřené vzdělávací cíle pro každého žáka — necháváme žáky samostatně objevovat, co se učí — využíváme čtenářská a pisatelská portfolia pro sledování a hodnocení pokroku žáků — vedeme žáky k sebehodnocení — vytváříme bezpečný prostor pro práci s chybou — průběžně se žáky reflektujeme, co zvládli, podle toho měníme dlouhodobé cíle učení — vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné podpoře při učení — aktivitu žáků podporujeme prostorem pro jejich dotazy, podporujeme jejich zvědavost
KKK	Klíčová kompetence komunikační	— vytváříme příležitosti pro různé formy diskuse, ve kterých mohou žáci bezpečně pokládat otázky a sdílet své myšlenky a pocity na dané téma — pravidelně organizujeme aktivity, ve kterých žáci prezentují před celou třídou své nápady a výsledky skupinových činností — poskytujeme modelovou konstruktivní zpětnou vazbu a zároveň povzbuzujeme žáky k reflexi vlastní práce nebo práce spolužáků — při podpoře a hodnocení vyjadřování žáků se orientujeme zejména na jejich schopnost sdělit vlastní myšlenky, méně už na výstižnost a vytříbenost projevu — zařazujeme také krátké autentické texty a jiná jazyková či obrazná sdělení (obrázky, ilustrace, fotografie, mapy, videa apod.) — hovoříme s žáky o jejich porozumění jazykovým či obrazným sdělením, diskutujeme s nimi o jejich možných významech

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vyučovací předmět	Čtenářské a pisatelské dílny
Využití vzdělávací obory	Předmět z disponibilních hodin navazuje na OVU společného základu, nenaplnuje je, ale rozšiřuje a prohlubuje.

Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé Společnost pro všechny Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problémů — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská

		— vedeme žáky k volbě mezi různě vhodnými receptivními strategiemi (např. mezi rozlišením podstatných a okrajových informací v textu, mezi snahou pochopit) — celkovou situaci a najít odpověď na konkrétní otázku ve zvukové nahrávce či videu) — pomáháme žákům vybrat vhodnou strategii a zpětně s nimi tento proces reflektujeme
KOS	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	— vytváříme prostředí, kde se žáci cítí bezpečně, můžou sdílet své zkušenosti, mají na práci adekvátní čas — vytváříme situace, při nichž se žáci mohou aktivně podílet na svém vlastním učení a rozhodování — efektivně využíváme různé možnosti přizpůsobení prostorového uspořádání třídy, vybavení a pomůcek v závislosti na zvolených cílech — vedeme žáky k výběru takových textů, jejichž prostřednictvím mají příležitost poznávat sami sebe a rozvíjet sebeuvědomění — vedeme žáky k výběru takových textů a témat, které jim umožní lépe porozumět emocím ve vztahu k různým tématům — vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali emoce a potřeby sebe sama i druhých
KOB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	— vytváříme prostor a bezpečné prostředí pro vytváření a vyjadřování vlastního názoru žáků — prostřednictvím vhodných textů vytváříme prostor pro diskuse žáků o spravedlnosti, svobodě a odpovědnosti — prostřednictvím vhodných textů navozujeme situace umožňující porozumět potřebám, postojům a zájmům druhých
KPP	Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	— podporujeme nepřímé učení prostřednictvím tvůrčího čtení a psaní — podporujeme žáky při objevování jejich tvůrčího potenciálu
KRP	Klíčová kompetence k řešení problémů	— dáváme žákům podněty k rozlišování mezi tím, co je faktické tvrzení, hypotéza a prostý názor, a to v jednoduchém textu (dětská knížka, pojednání v dětském časopise, pohádkový příběh, encyklopedie) — dáváme žákům podněty k rozpoznávání odborných výrazů užitých v jednoduchém textu — zaměřujeme se na to, aby žáci v různých typech textů správně určovali jejich mluvčí — podporujeme žáky v systematické pozornosti k autorství čteného textu

KKT	Klíčová kompetence kulturní	— organizujeme návštěvy místní knihovny, abychom žákům umožnili přímý kontakt s kulturními pracovníky — diskutujeme se žáky o tom, jak digitální média ovlivňují dostupnost a úroveň literárního umění — používáme literární díla, abychom představili žákům různé umělecké projevy pořádáme pro žáky autorská čtení — poskytujeme žákům prostor k psaní vlastních textů (básní, příběhů, dialogů), ve kterých mohou sdílet své myšlenky, pocity a prožitky
KDI	Klíčová kompetence digitální	— při vytváření a sdílení digitálního obsahu vedeme žáky k uvědomování si vlastních autorských práv a k respektu k autorským právům ostatních — zařazujeme do výuky takové aktivity, ve kterých žáci vyjadřují své představy za pomoci digitálních technologií — vedeme žáky k samostatnému využívání digitálních technologií v konkrétních výukových situacích

Základní gramotnosti rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
ZGC	Základní gramotnost čtenářská a pisatelská	— umožňujeme žákům, aby při psaní vyjadřovali vlastní zkušenosti, prožitky, pocity — umožňujeme žákům vlastní výběr knih, podporujeme je v hledání nových zdrojů četby — podporujeme žáky, aby se při psaní pouštěli do témat, které zatím nevyzkoušeli — necháváme žáky, aby se při vlastním psaní inspirovali svou četbou — ukazujeme žákům různé čtenářské strategie podporující porozumění čtenému a necháváme je reflektovat, jak jim jednotlivé strategie pomáhají a vyhovují — umožňujeme žákům, aby využívali psaní pro porozumění sobě samému — vedeme žáky k posouzení jak autor působí na čtenáře výběrem typu textu a použitím některých stavebních prvků (např. členění do odstavců nebo kapitol, zvýraznění některých pasáží, verš, rým, sloka, použití odborných nebo básnických výrazů, obrázků nebo schéma) — poskytujeme žákům prostor, aby se při psaní rozhodli, jaký typ textu zvolí (např. báseň, naučný text, příběh, deníkový zápisek) a jak použijí některé stavební prvky (např. nadpis, obrázek, verše), aby zapůsobili na čtenáře — vedeme žáky k tomu, aby si vedli své čtenářské a pisatelské portfolio
ZGM	Základní gramotnost logicko-matematická	x

3.9 PRŮŘEZOVÉ PROJEKTY PRO 1. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Průřezové projekty
Využití vzdělávací obory	Předmět z disponibilních hodin navazuje na OVU společného základu, nenaplnuje je, ale rozšiřuje a prohlubuje.
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny Udržitelné prostředí

Klíčové kompetence (KK)	— k učení, — komunikační, — osobnostní a sociální, — k občanství a udržitelnosti, — k podnikavosti a pracovní, — k řešení problémů, — kulturní, — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Logicko-matematická, Čtenářská a pisatelská
Informace o pojetí předmětu	Cílem předmětu je podporovat tvořivost, spolupráci a umožnit žákům naplánovat a realizovat dlouhodobější i krátkodobější projekty, které vycházejí z jejich zájmu. V 1. a 2. ročníku žákům témata k realizaci nabízíme. Žáci se učí spolupracovat v týmech, přejímat odpovědnost za společný výsledek a prezentovat výsledky své práce. Hodnocení probíhá především prostřednictvím sebehodnocení a vrstevnického hodnocení na základě předem stanovených kritérií.
Informace o obsahu předmětu	Zaměření projektů může být přírodovědné, společenskovední, technické, umělecké. Žáci prakticky využívají znalosti a dovednosti, které si osvojují v předmětech z povinné časové dotace.
Časová dotace	1 + 1 + 1 + 1 + 1
Organizace výuky předmětu	Předmět je realizován od 1. do 5. ročníku jednou za 14 dní v 90minutových blocích nebo jednou za 4 týdny ve 180 minutových blocích.
Podmínky pro výuku předmětu	Předmět je realizován uvnitř školy i mimo budovu podle realizovaného vzdělávacího obsahu. Vybavení vhodnými digitálními technologiemi, např. tablety s připojením k internetu, od 3. ročníku sdílené prostředí umožňující online spolupráci.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vyučovací předmět	Průřezové projekty
Využití vzdělávací obory	Předmět z disponibilních hodin navazuje na OVU společného základu, nenaplnuje je, ale rozšiřuje a prohlubuje.
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	— k učení, — komunikační, — osobnostní a sociální, — k občanství a udržitelnosti, — k podnikavosti a pracovní, — k řešení problémů, — kulturní, — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Logicko-matematická, Čtenářská a pisatelská
Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:	

KKU	Klíčová kompetence k učení	— plánujeme na sebe navazující vyučovací bloky směřující k dlouhodobějším cílům — umožňujeme žákům výběr témat, která jsou pro ně zajímavá — necháváme žáky plánovat a realizovat vlastní postup — vytváříme plány učení a kritéria pro hodnocení společně se žáky — vedeme žáky k sebehodnocení — necháváme žáky samostatně objevovat, co se učí — vytváříme bezpečný prostor pro práci s chybou — učíme žáky efektivně využívat čas — vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné podpoře při učení — navozujeme takové situace, při nichž si žáci vyzkouší odhadnout vlastní síly a možnosti — umožňujeme žákům učit se mezi sebou navzájem
KKK	Klíčová kompetence komunikační	— vytváříme příležitosti pro různé formy diskuse, ve kterých mohou žáci bezpečně pokládat otázky a sdílet své myšlenky na dané téma — pravidelně organizujeme aktivity, ve kterých žáci prezentují před celou třídou své nápady a výsledky skupinových činností — poskytujeme modelovou konstruktivní zpětnou vazbu a zároveň povzbuzujeme žáky k reflexi vlastní práce nebo práce spolužáků — využíváme techniku vzájemného tutorství, v rámci které si žáci vysvětlují nový koncept navzájem
KOS	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	— vytváříme prostředí, kde se žáci cítí bezpečně, mohou sdílet své zkušenosti, mají na práci adekvátní čas — vytváříme situace, při nichž se žáci mohou aktivně podílet na svém vlastním učení a rozhodování — vytváříme situace pro týmovou spolupráci — realizujeme pobyt ve venkovním prostředí jako nedílnou součást vzdělávání — efektivně využíváme různé možnosti přizpůsobení prostorového uspořádání třídy, vybavení a pomůcek v závislosti na zvolených cílech — pomáháme žákům uvědomit si, že umějí jednat i pod tlakem a rozhodovat se i v nejistotě — nabízíme aktivity, které posilují sebevědomí žáků — učíme žáky efektivním strategiím sebeorganizace a plánování času (stanovování priorit, vytváření rozvrhu činností, nastavování reálných cílů) — podporujeme ocenění přínosu jednotlivce do společného projektu
KOB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	— umožňujeme žákům sdílet své zkušenosti a zážitky z kontaktů a péče o své okolí — dme příkladem v citlivém a ohleduplném chování vůči živým organismům a svému okolí při přírodovědných pozorováních a pobytu venku — vytváříme zadání, při jejichž řešení žák potřebuje kombinovat znalosti a dovednosti z různých oborů — vytváříme situace vyžadující prozkoumávání a interpretaci různých souvislostí v místním prostředí — vytváříme zadání, při nichž žáci potřebují uvažovat o budoucím vývoji a porovnávat jeho různé možné varianty — stavíme žáky před jednoduché situace vyžadující přijetí jejich vlastního rozhodnutí — umožňujeme žákovi vybrat si aktivitu prospěšnou pro okolí, kterou si sám zvolí nebo s níž se vnitřně ztotožní — podněcujeme žáky k reflexi jejich zkušeností s uplatňováním vlastního vlivu na dění v jejich okolí

KPP	Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	— zapojujeme žáky do participace ve škole, v místní komunitě — podněcujeme vztah žáků k místu, kde žijí, například tím, že mapují, jak se místo (obec, krajina) vyvíjelo v minulosti — podporujeme žáky ve vytváření a sdílení jejich představ o tom, jak by se mohly vyvíjet situace v životě školy či v místě, kde žijí — podporujeme přetváření myšlenek žáků v realitu, například praktickou péčí o místa v okolí školy — využíváme se žáky různé nástroje k zachycení myšlenek a nápadů — nabízíme žákům projekty, které jim umožňují aktivně se ptát, vybrat si témata, rozhodovat se, plánovat své akce, nést za ně odpovědnost a řešit je nezávisle, novými originálními přístupy — vedeme žáky ke spolupráci v týmu, pomáháme jim vybrat role, které jim umožní přispívat do týmové spolupráce podle svých možností
KRP	Klíčová kompetence k řešení problémů	— po diskusi společně se žáky zkoumáme různé nápady a hodnotíme jejich proveditelnost — dáváme žákům podněty k rozlišování mezi tím, co je faktické tvrzení, hypotéza a prostý názor
KKT	Klíčová kompetence kulturní	— organizujeme tvůrčí projekty, ve kterých mají žáci možnost vyjádřit své myšlenky a pocity prostřednictvím malby, kresby, hudby, divadla, tance, filmu a audiovizuálně nebo psaním literárních textů — podporujeme žáky v projektech, kde sdílejí vlastní zkušenosti s tradicemi a kulturními projevy — organizujeme projektové aktivity, ve kterých žáci vyhledávají informace o kulturních zvycích, uměleckých dílech a tradicích jiných zemí a následně je porovnávají s vlastní kulturou

KDI	Klíčová kompetence digitální	— poskytujeme žákům příležitosti, aby vyhledávali přímo i nepřímo vyjádřené informace v textu nebo v jiném informačním zdroji (včetně online zdrojů) podle účelu čtení — podporujeme žáky ve sdílení relevantních digitálních vzdělávacích zdrojů při vytváření a sdílení digitálního obsahu vedeme žáky k uvědomování si vlastních autorských práv a k respektu k autorským právům ostatních — zařazujeme do výuky takové aktivity, ve kterých žáci vyjadřují své představy za pomoci digitálních technologií — vedeme žáky ke spolupráci na tvorbě digitálního obsahu v týmových projektech — vedeme žáky k tomu, aby pravidla podporovala jejich aktivní přístup k využívání digitálních technologií, a současně dbáme na to, aby pravidla podporovala digitální pohodu (wellbeing) žáků a vedla je k ochraně jejich duševního, fyzického a sociálního zdraví — vedeme žáky k samostatnému využívání digitálních technologií v konkrétních výukových situacích
------------	-------------------------------------	--

Základní gramotnosti rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
ZGC	Základní gramotnost čtenářská a pisatelská	— vyhledává přímo i nepřímo vyjádřené informace v textu nebo v jiném informačním zdroji (včetně online zdrojů) podle účelu čtení — vedeme žáky k tomu, aby používali přesnější a výstižnější pojmenování — předkládáme žákům schémata, nákresy, tabulky, obrázky jako prostředek pro získání informací — necháváme žáky vyhledávat zdroje informací pro úspěšné plánování a realizaci projektu — necháme žáky reflektovat, čemu v textu nerozumí a pokládat otázky vedoucí k porozumění

ZGM	Základní gramotnost logicko-matematická	— dáváme žákům prostor, aby popsali jednotlivé kroky řešení s využitím vhodného matematického modelu na základě své evidence — podporujeme žáky k odhalování matematického problému v jednoduchém sdělení
------------	--	--

4 ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

Základní škola
IMJ Humpolec

4.1 ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

Tabulace učebního plánu a poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň ZV

Předmět	Základní dotace společného základu	Rozšíření základu z disponibilní ČD	6. ročník	Poznámka
Český jazyk a literatura	12		3	
Anglický jazyk	14		4	6. až 9. ročník
Matematika a její aplikace	12		3	
Informatika	4		1	
Společnost	8	1	3	Integrovaný předmět, výuka v tandemu
Příroda a já	12	1	3	Integrovaný předmět, výuka v tandemu
Geografie	4	1	2	
Umění	8		2	Integrovaný předmět, výuka v tandemu
Tělesná výchova	8		2	Na 2. stupni výuka dělena na chlapce a dívky
Osobnostní rozvoj, zdraví a bezpečí	8		2	Integrovaný předmět, výuka v tandemu
Dotace společného základu celkem	96	3	25	

Předmět	Rozšíření základu z disponibilní ČD	Disponibilní časová dotace	6. ročník	Poznámka
Cvičení z matematiky		6	2	Povinný předmět v rámci disponibilní hodinové dotace; v jedné hodině v každém ročníku se třída dělí na dvě skupiny.
Individuální a skupinové projekty (také organizace společensky prospěšné aktivity, místní aspekt)		5	1	Povinný předmět v rámci disponibilní hodinové dotace.
Z disponibilní dotace	3	23	3	
Celková dotace	3	122	28	

Poznámka k postupnému otevírání 2. stupně

Vzhledem k tomu, že škola v době vydání této verze ŠVP vzdělává na 2. stupni žáky pouze 6. ročníku, je učební plán v této kapitole rozpracován prioritně pro 6. ročník. Při postupném otevírání vyšších ročníků bude ŠVP průběžně doplňován a upřesňován tak, aby plně odpovídal organizačním, personálním a materiálním podmínkám školy.

Před zahájením vzdělávání v dalších ročnících 2. stupně budou do ŠVP doplněny odpovídající části učebního plánu, charakteristik předmětů a dalších organizačních poznámek.

4.2 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA PRO 2. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Český jazyk a literatura
Využití vzdělávací obory	Český jazyk a literatura
Průřezová témata (PT)	Společnost pro všechny
Klíčové kompetence (KK)	— komunikační — digitální — kulturní — osobnostní a sociální — k podnikavosti a pracovní — k řešení problémů — k občanství a udržitelnosti — k učení
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská
Informace o pojetí předmětu	Předmět Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Z toho vyplývá, že má těsný vztah ke dvěma dalším předmětům patřícím do této oblasti, k Cizímu (anglickému) jazyku a Dalšímu cizímu jazyku. Specifikum českého jazyka spočívá v tom, že pro většinu žáků představuje mateřský jazyk a je pro ně také národním jazykem. Zvládnutí komunikace v českém jazyce umožňuje rozvíjení znalostí v dalších předmětech. Současné pojetí literární výchovy zdůrazňuje především četbu s porozuměním, interpretaci textu a sdílení čtenářských zážitků.
Informace o obsahu předmětu	Předmět zahrnuje Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Současné pojetí preferuje funkční propojení komunikační a jazykové složky, znalost jazyka a jeho systému není cílem, ale prostředkem ke zdokonalení komunikačních schopností. Literární výchova zaujímá zvláštní postavení, které vyplývá především z její estetické funkce.
Časová dotace	3
Organizace výuky předmětu	Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován v každém ročníku na 2. stupni ZŠ, po 3 hodinách týdně. Výuka probíhá převážně ve standardní učebně v ideálním případě vybavené interaktivní tabulí. V souladu s rozvíjením digitální kompetence mohou být některé vyučovací hodiny realizovány v počítačové učebně. Některá témata mohou být součástí školních projektů, s obsahem předmětu souvisí návštěvy divadelních nebo filmových představení, muzeí apod.
Podmínky pro výuku předmětu	Zajištění technického vybavení třídy, realizace mimoškolní výuky – návštěvy divadelních nebo filmových představení, muzeí ad.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vyučovací předmět		Český jazyk a literatura
Využité vzdělávací obory		Český jazyk a literatura
Průřezová témata (PT)		Společnost pro všechny
Klíčové kompetence (KK)		— komunikační — digitální — kulturní — osobnostní a sociální — k podnikavosti a pracovní — k řešení problémů — k občanství a udržitelnosti — k učení
Základní gramotnosti (ZG)		Čtenářská a pisatelská
Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
KKU	Klíčová kompetence k učení	— propojujeme výuku se zkušeností žáků a zprostředkováváme jim smysl vyučovaného obsahu (proč se konkrétní obsah či kompetenci učí) — podporujeme žáky k dalšímu učení tím, že oceňujeme jejich silné stránky, jejich snahu, pokrok a úspěchy — zprostředkováváme žákům konkrétní příklady výstupů úspěšného učení ve vztahu ke škole i celkovému rozvoji osobnosti
KKK	Klíčová kompetence komunikační	— vytváříme příležitosti pro různé formy diskuse, ve kterých mohou žáci bezpečně pokládat otázky a sdílet své myšlenky, prožitky, pocity na dané téma (párové diskuse, debatační kroužky atd.) — pokládáme dostatečné množství otevřených otázek, které podněcují žáky k přemýšlení a hlubší argumentaci — pravidelně organizujeme aktivity, ve kterých žáci prezentují ve skupinách či před celou třídou své zážitky, nápady a výsledky individuálních či skupinových činností
KOS	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	— v rámci různých témat věnujeme pozornost otázkám etiky a mezilidských vztahů a provázíme žáky diskusí o situacích, které vyžadují empatii a respekt vědomě pracují s vlastními předsudky — oceňujeme žáky za ohleduplné chování a projevy empatie — do výuky řadíme aktivity, hry, modelové hry, dramatizaci a cvičení zaměřená na aktivní poslech, komunikaci
KOB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	— vytváříme prostor a bezpečné prostředí pro vytváření a vyjadřování vlastního názoru žáků — sami uplatňujeme respektující přístup a vedeme k němu důsledně žáky, nekritizujeme žáka za názor — podněcujeme žáky ke kladení otázek a argumentaci, doplňujícími otevřenými otázkami je vedeme k hlubšímu promýšlení a prohloubení argumentace

KPP	Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	– integrujeme do výuky například: otevřené diskuse, otevřené otázky, kreativní úkoly, projekty – podporujeme nepřímé učení prostřednictvím zkušeností – například experimentování a bádání; tvůrčí čtení a psaní; umělecké vyjádření – malování, divadlo aj.
KRP	Klíčová kompetence k řešení problémů	– dáváme žákům podněty k rozlišování mezi tím, co je faktické tvrzení, tvrzení hypotetické (hypotéza) a prostý názor, a to ve složitějších textech (výklad v učebnici, vědecký popularizační text, novinový text apod.), v mluveném projevu i audiovizuálním obsahu (televizní pořad, dokumentární film, film s vědeckou tematikou apod.) s vědeckým obsahem – zaměřujeme se na to, aby žáci při posuzování relevance získávané vědecké informace systematicky zohledňovali povahu zdrojů tvrzení s vědeckým obsahem (učebnice, vědecký text, novinový text, dokumentární film, autorské video, sociální sítě apod.)
KKT	Klíčová kompetence kulturní	– diskutujeme se žáky o různých uměleckých dílech a kulturních událostech, které jim umožňují hlouběji porozumět významu a účelu umění a kultury jako prostředku vyjadřování myšlenek a emocí – v diskusích o kulturních projevech a uměleckých dílech vedeme žáky k toleranci a respektu k názoru druhých – podporujeme žáky v účasti na kulturních projektech, které jim umožňují vyjádřit jejich myšlenky, emoce a hodnoty prostřednictvím různých uměleckých forem; – organizujeme návštěvy muzeí, galerií, divadelních představení a jiných kulturních akcí
KDI	Klíčová kompetence digitální	– zařazujeme do výuky takové aktivity, aby měli žáci příležitost pracovat s otevřenými daty a veřejnými databázemi – vedeme žáky ke kritické práci s informačními zdroji a odpovědnosti při jejich vytváření – učíme žáky, jak se chovat v online prostředí – prostřednictvím promyšlených online aktivit je vedeme k etickému a ohleduplnému jednání, respektu k druhým, podporujeme jejich spolupráci
Základní gramotnosti rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
ZGC	Základní gramotnost čtenářská a pisatelská	– oceňujeme čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému – při čtení i psaní posuzujeme autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře

OBSAH PŘEDMĚTU - 6. ROČNÍK

OVU vzdělávacích oborů pro uzlový bod 9		Školní OVU pro 6. ročník	Školní OVU PT	Vazby na OVU KK	Vazby na OVU ZG	Vazby na další OVU vzdělávacích oborů	Učivo k dosažení OVU
	Popis OVU z RVP ZV						
JJK-CJL-001-ZV 9-001	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, s jasným komunikačním záměrem a jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Vyjadřuje se věcně, výstižně a vhodnými jazykovými prostředky.	Komunikuje kultivovaně a výstižně své náměty, jak zlepšovat podmínky pro učení ve své třídě.	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-VZT-000-ZV9-001 Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.	X	spisovné a nespisovné prostředky; fonetické rovinu jazyka

JJK-CJL-001-ZV 9-002	Vyslovuje podle svých možností česká a běžně užívaná cizí slova v souladu s jazykovou normou a užívá je vhodně vzhledem ke komunikační situaci.	Vyslovuje podle svých možností česká a běžně užívaná cizí slova v souladu s jazykovou normou a vhodně je užívá.	Komunikuje kultivovaně a výstižně své náměty, jak zlepšovat podmínky pro učení ve své třídě.	KKK-AKN-000-ZV9-001 Během mluvené interakce v každodenních situacích uzpůsobuje vlastní projev tak, že aktivně reaguje na projev partnera, a tím přispívá ke kultivovanosti konkrétní situace.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.	X	výslovnost slov domácího původu a běžně užívaných slov cizího původu
JJK-CJL-001-ZV 9-003	Rozvíjí své znalosti o tvarosloví a funkčně je využívá.	Rozvíjí své znalosti o tvarosloví a funkčně je využívá.	Komunikuje kultivovaně a výstižně své náměty, jak zlepšovat podmínky pro učení ve své třídě.	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-VZT-000-ZV9-001 Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.	X	stavba slova, předpony, kořen, přípony, koncovky; ohebné i neohebné slovní druhy; spisovné a nespisovné tvary slov v mluveném i psaném projevu
JJK-CJL-001-ZV 9-004	Funkčně využívá znalosti o slovní zásobě a tvoření slov.	Funkčně využívá znalosti o slovní zásobě a tvoření slov.	Komunikuje kultivovaně a výstižně své náměty, jak zlepšovat podmínky pro učení ve své třídě.	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.	X	používání vhodně zvolených slov v kontextu; význam slov a jejich ověřování ve slovníku; antonyma, slova souřadná, nadřazená a podřazená
JJK-CJL-001-ZV 9-005	Porozumí stavbě textu a využívá znalosti o skladebním učivu.	Porozumí stavbě textu a využívá znalosti o skladebním učivu.	Komunikuje kultivovaně a výstižně své náměty, jak zlepšovat podmínky pro učení ve své třídě.	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.	X	základní větné členy; rozvíjející větné členy; věta jednoduchá a souvětí
JJK-CJL-001-ZV 9-006	Vytvoří po formální i obsahové stránce funkční písemný projev s využitím znalostí pravidel pravopisu.	Vytvoří podle zadání funkční písemný projev s využitím znalostí pravidel pravopisu.	Komunikuje kultivovaně a výstižně své náměty, jak zlepšovat podmínky pro učení ve své třídě.	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.	X	samostatná práce s Internetovou jazykovou příručkou, s Pravidly českého pravopisu, s jazykovými slovníky a příručkami; vyhledávání zadaného slova, ověření jeho významu a pravopisné podoby; využívání těchto dovedností v písemných projevech

JJK-CJL-001-ZV 9-007	Zhodnotí aktuální úroveň svých jazykových a komunikačních znalostí a dovedností s ohledem na své další jazykové vzdělávání.	Zhodnotí aktuální úroveň svých jazykových a komunikačních znalostí a dovedností.	Komunikuje kultivovaně a výstižně své náměty, jak zlepšovat podmínky pro učení ve své třídě.	KPP-NAP-000-ZV9-001 Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 1 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.	X	význam jazyka jeho funkce, které jsou použity v praxi; jazyk jako nástroj pro komunikaci, vyjadřování myšlenek a pocitů; základní poznatky o postavení českého jazyka mezi ostatními jazyky; význam čtenářské gramotnosti pro rozvoj jazykových a komunikačních znalostí a dovedností
----------------------	---	--	--	---	---	---	---

JJK-CJL-001-ZV 9-008	Využívá elektronické prostředky a informační zdroje ke tvorbě textu.	Využívá elektronické prostředky a informační zdroje ke tvorbě textu.	Uvede příklady, jak se v jeho životě projevuje, že je součástí různých skupin lidí a jak ve svůj prospěch využívá toho, že je svět propojený.	KDI-VIN-000-ZV9-001 Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky práce.	ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.	JJK-DCJ-00 2-ZV9-00 4 Používá jednotlivá slova a jednoduché spojení, například pozdravy, základní otázky nebo jednoduché odpovědi. Vyjadřuje se pomocí krátkých vět o sobě.	čtení přiměřeně rozsáhlého textu v elektronické podobě; zjištění pomocí vyhledávače přímo tištěných i elektronických zdrojích; zpracování písemného záznamu z webových stránek a videí
JJK-CJL-001-ZV 9-009	Vyhledá, kriticky posoudí a sdílí informace a další obsah, k tomu volí etické postupy, způsoby a prostředky odpovídající konkrétní situaci.	Vyhledá, kriticky posoudí a sdílí informace.	Vyhodnocuje relevantní zdroje pro udržování svého digitálního wellbeingu ve škole. Rozpozná na konkrétních mediálních obsazích (zpráva, film, počítačová hra, blog apod.), zda sdělení obsahuje slova a obrazy vyvolávající emoce, uvádí příklady a důvody, proč jsou pro něj některé mediální produkty důvěryhodné, nedůvěryhodné, zábavné, dramatické, přitažlivé apod.	KRP-KRP-000-ZV9-001 Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.	ZGC-VZT-000-ZV9-001 Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.	X	vyhledání informací v několika tištěných i elektronických zdrojích; uvedení jejich název zdrojů
JJK-CJL-001-ZV 9-010	Rozlišuje komunikační funkce výpovědi a porozumí smyslu konkrétního neuměleckého textu.	Rozlišuje komunikační funkce výpovědi.	Komunikuje kultivovaně a výstižně své náměty, jak zlepšovat podmínky pro učení ve své třídě.	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-VZT-000-ZV9-001 Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.	X	porozumění zadání či obsahu, na který se má tvořit text nebo adekvátní reakce v komunikační situaci
JJK-CJL-001-ZV 9-011	Využívá poznatky o komunikaci, jazyce a stylu k mluvenému nebo písemnému projevu přiměřenému situaci.	Využívá poznatky o komunikaci, jazyce a stylu k mluvenému nebo písemnému projevu.	Komunikuje kultivovaně a výstižně své náměty, jak zlepšovat podmínky pro učení ve své třídě.	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-PVL-000-ZV9-001 S oporou o evidence vyhodnocuje své pokroky i postupy ve čtení a psaní pro stanovení dalších cílů i cesty k nim.	X	porozumění jednoduchému textu a vysvětlení jeho významu vlastními slovy; adekvátní reakce na partnera v dialogu; vyhledání klíčových slov v textu; využívání osnovy při tvorbě vlastního textu; vytvoření jednoduchého slohového útvaru pomocí klíčových slov; vytvoření stručných poznámek, výpisků nebo výtahů z textu
JJK-CJL-001-ZV 9-012	Používá záměrně a promyšleně postupy a strategie umožňující vnímat, chápat a interpretovat text.	Používá postupy a strategie umožňující vnímat a interpretovat text.	Uvede příklady, jak se v jeho životě projevuje, že je součástí různých skupin lidí a jak ve svůj prospěch využívá toho, že je svět propojený.	KRP-KRP-000-ZV9-001 Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.	ZGC-PVL-000-ZV9-001 S oporou o evidence vyhodnocuje své pokroky i postupy ve čtení a psaní pro stanovení dalších cílů i cesty k nim.	X	kontrola porozumění čtenému textu, rychlé vyhledávání informací podle orientačních prvků; nalézání souvislosti mezi dvěma částmi jednoho textu, kladení jednoduchých otázek, předvídání, jak z textu pokračovat dál

JJK-CJL-001-Z V9-013	Rozpoznává manipulaci v komunikaci, zaujímá k ní kritický postoj a přiměřeně reaguje.	Rozpoznává manipulaci v komunikaci a zaujímá vůči ní kritický postoj.	Uvede příklady, jak se v jeho životě projevuje, že je součástí různých skupin lidí a jak ve svůj prospěch využívá toho, že je svět propojený. rozpozná na konkrétních mediálních obsazích (zpráva, film, počítačová hra, blog apod.), zda sdělení obsahuje slova a obrazy vyvolávající emoce, uvádí příklady a důvody, proč jsou pro něj některé mediální produkty důvěryhodné, nedůvěryhodné, zábavné, dramatické, přitažlivé apod.	KOS-EMP-000-ZV9-01 Vyrovnává se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem.	ZGC-BPO-000-ZV9-01 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.	CAS-VKO-001-ZV9-04 Zhodnotí, co nebo kdo má vliv na něj a na jeho rozhodování ve fyzickém a v digitálním prostředí. ŠOVU: Popíše, jak a čím je ovlivňován ve fyzickém a digitálním prostředí, a identifikuje, kdo na něj působí.	kritické posouzení informací nebo myšlenek obsažených v textu nebo v jiném sdělení; zjišťování původu konkrétní informace, uvedení příkladu situace, kdy se žák setkal s manipulací
JJK-CJL-001-Z V9-014	Vyjádřuje svoje prožitky literárního, divadelního a audiovizuálního díla.	Vyjádřuje svoje prožitky literárního, divadelního a audiovizuálního díla.	Komunikuje kultivovaně a výstižně své náměty, jak zlepšovat podmínky pro učení ve své třídě.	KKT-SVJ-000-ZV9-001 Využívá umění a kulturu k vlastní i společné tvůrčí činnosti a k sebevyjádření.	ZGC-VZT-000-ZV9-01 Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.	X	uvědomění si specifčnosti uměleckého textu (umění); výběr uměleckých textů (uměleckých děl se slovesnými prvky) podle svého zájmu; získávání či udržování základních čtenářských návyků a dovedností (četba s pochopením); jednoduchý popis tematické stránky textu (díla); formulace svých čtenářských či posluchačských prožitků z uměleckého textu
JJK-CJL-001-Z V9-015	Interpretuje literární díla a díla z oblasti dalších druhů umění.	Interpretuje literární díla.	Komunikuje kultivovaně a výstižně své náměty, jak zlepšovat podmínky pro učení ve své třídě.	KKT-SVJ-000-ZV9-001 Využívá umění a kulturu k vlastní i společné tvůrčí činnosti a k sebevyjádření.	ZGC-VZT-000-ZV9-01 Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.	X	získávání či udržování základních čtenářských návyků a dovedností (četba s pochopením); postihování podstatných prvků uměleckého textu a objasnění autorského záměru – rozpoznávání prózy a poezie, žánru, povahy textu; odlišování počínání postav, vyjadřovaných názorů apod. od počínání či názorů autora; schopnost nacházet základní souvislosti mezi dílem a vlastními čtenářskými a diváckými zkušenostmi

JJK-CJL-001-ZV9-016	Tvoří umělecký text podle svých schopností, reflektuje tvorbu uměleckého textu a z reflexe vyvozuje poznatky.	Tvoří umělecký text podle svých schopností.	Komunikuje kultivovaně a výstižně své náměty, jak zlepšovat podmínky pro učení ve své třídě.	KKT-SVJ-000-ZV9-001 Využívá umění a kulturu k vlastní i společné tvůrčí činnosti a k sebevyjádření.	ZGC-VZT-000-ZV9-001 Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.	X	jednoduché doplnění, přetváření, dotváření uměleckého textu podle zadání či spontánně; vytváření jednoduchého umělecky zaměřeného textu; schopnost propojení svých slovesných aktivit s prvky dalších druhů umění; spontánní promítání do svých kreativních aktivit své čtenářské a životní zkušenosti; praktické zvládnutí jednoduchých forem a technik práce s textem (psaní podle zadaného žánru, přeměna žánru či vypravěče, slovní hříčky, vytváření nonsensu apod.); využívání základních vyjadřovacích schopností a stylistických dovedností adekvátních danému věku; schopnost přečíst či přednést umělecký text s pochopením
---------------------	---	---	--	--	--	---	---

4.3 ANGLICKÝ JAZYK PRO 2. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Anglický jazyk
Využité vzdělávací obory	Anglický jazyk
Průřezová témata (PT)	x
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k řešení problémů — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská

Informace o pojetí předmětu	Předmět Anglický jazyk na 2. stupni základní školy otvírá žákům cestu k porozumění různým kulturám a jejich objevování, neboť jazyk jako takový je nositelem kulturní identity a prostředkem komunikace. Proto výuka usiluje o rozvoj komunikačních kompetencí (lingvistických, pragmatických i sociolingvistických), aby žáky vybavila takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožní rozumět mluveným i psaným jazykovým sdělením (recepce), vhodně na ně reagovat a přiměřeně psanou i mluvenou formou vyjadřovat v běžných komunikačních situacích (produkce – interakce i mediaci). Průřezová témata nejsou do výuky cizích jazyků přímo zařazována z důvodu náročnosti na jazykové vybavení žáků. Důležité ale je zařazovat do výuky jednoduché promluvy, texty, a informace, týkající se témat, která jsou v souladu s hodnotami témat průřezových.
Informace o obsahu předmětu	Obsah předmětu Anglický jazyk realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace, navazuje na úroveň jazykových znalostí a dovedností osvojenou na konci 1. stupně základní školy a směřuje k dosažení úrovně B1 (SERR). Na této úrovni si žák poradí s většinou běžných situací, které mohou nastat při cestování, ve škole, ve volném čase a v každodenním životě a umí stručně a jednoduše vyjádřit své plány a názory tak, že se dokáže zapojit do běžného života. Angličtina čerpá řadu znalostí z ostatních vyučovacích předmětů, a proto její učivo po tematické stránce tvoří nepřeborné množství mezipředmětových vztahů, které jsou však postihnutelné až v konkrétní situaci na konkrétní škole při použití konkrétních vzdělávacích zdrojů. Vzhledem k tomu, že výuka v kontextu je pro žáky přínosná, je také žádoucí tyto mezipředmětové vztahy ve škole zmapovat a spoluprací učitelů znalosti propojovat.
Časová dotace	4
Organizace výuky předmětu	Výuka probíhá ve vyučovacích hodinách trvajících 45 minut a koná se zpravidla ve specializovaných jazykových učebnách, učebnách s interaktivní tabulí, případně v kmenové třídě. Digitální komponenty učebnic a potřeba vyhledávat a zpracovávat informace vede k častému používání počítačových učeben.
Podmínky pro výuku předmětu	Výuka probíhá pod vedením aprobovaných vyučujících. Výuka bude v souladu s učebním plánem probíhat v nedělených třídách i v dělených třídách ve skupinách o max. počtu 15 žáků.

OBSAH PŘEDMĚTU - 6. ROČNÍK

OVU vzdělávacích oborů pro uzlový bod 9		Školní OVU pro 6. ročník	Školní OVU PT	Vazby na OVU KK	Vazby na OVU ZG	Vazby na další OVU vzdělávacích oborů	Učivo k dosažení OVU
Kód	Popis OVU z RVP ZV						
Kód: JJK-AJA-001-Z V9-001	Rozumí hlavním myšlenkám v mluveném projevu o známých tématech, je-li veden standardním jazykem.	Rozumí jednotlivým informacím v jednoduchých monologických a konverzacích na známá témata. Písemně nebo ústně prokáže porozumění.	X	KRP-KRP-000-ZV9-001 Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.	ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.	X	Gramatika: - kontrast mezi přítomným časemprostým a průběhovým - příslovce (tvorba a použití) - rozkazovací způsob - ukazovací zájmena - minulý čas prostý - vyjádření budoucnosti pomocí be going to - modální slovesa (must, don't have to) - stupňování přídavných jmen · počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, kvantifikátory statické předložky užívané ve významu časovém a místním Tematické okruhy slovní zásoby: - osobní charakteristika - domov a bydlení - vzdělání a školní život - sport a volnočasové
Kód: JJK-AJA-001-Z V9-002	Rozumí hlavním myšlenkám obsahu v médiích na známá témata, pokud mluví relativně pomalu a srozumitelně.	Identifikuje téma informací v médiích se známým obsahem a vyhledá klíčové informace, pokud jsou jasně označeny nebo vizuálně podpořeny. Písemně nebo ústně prokáže porozumění.	X	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.	JJK-CJL-001-ZV9-008 Využívá elektronické prostředky a informační zdroje ke tvorbě textu. ŠOVU: Přečte přiměřeně rozsáhlý text v elektronické podobě, pomocí vyhledávacího nástroje zjistí přímo vyjádřenou informaci v tištěných i elektronických zdrojích, z webových stránek a videí zpracuje písemný záznam - 6.	

						Zpracovává informace z různých zdrojů do textového editoru nebo prezentace - 7.	aktivity • každodenní život • stravování • zábava a kultura • cestování a dovolená
Kód: JJK-AJA-001-ZV9-003	Rozumí jednodušším audiovizuálně zpracovaným příběhům.	Rozumí základním informacím v jednodušších příbězích s využitím titulků v cílovém jazyce. Písemně nebo ústně prokáže porozumění.	X	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.	JJK-CJL-001-ZV9-009 Vyhledá, kriticky posoudí a sdílí informace a další obsah, k tomu volí etické postupy, způsoby a prostředky odpovídající konkrétní situaci. ŠOVU: Vyhledá informace v několika tištěných i elektronických zdrojích, uvede jejich název zdrojů - 6.	
Kód: JJK-AJA-001-ZV9-004	Rozumí návodům a pokynům z každodenního života.	Rozumí základním instrukcím, pokud jsou jasně formulovány a doplněny vizuálními nebo jinými podpůrnými materiály. Písemně nebo ústně prokáže porozumění.	X	KKK-VJZ-000-ZV9-001 Využívá svůj vícejazyčný repertoár, aby se vypořádal s jednoduchými každodenními situacemi vyžadujícími komunikaci v cizím jazyce a překonání odlišností mezi lidmi z různých prostředí či kultur.	ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.	JJK-CJL-001-ZV9-010 Rozlišuje komunikační funkce výpovědi a porozumí smyslu konkrétního neuměleckého textu. ŠOVU: Porozumí zadání či obsahu, na který má tvořit text nebo adekvátně reagovat v komunikační situaci. Rozpozná záměr mluvčího/autora - 6.	
Kód: JJK-AJA-001-ZV9-005	Rozumí obsahu textů z každodenního života a vyhledá v nich potřebné informace.	Vyhledá základní informace v textech z každodenního života s vizuální podporou. Písemně nebo ústně prokáže porozumění.	X	KDI-DAT-000-ZV9-001 Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.	ZGC-VZT-000-ZV9-001 Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.	JJK-CJL-001-ZV9-004 Funkčně využívá znalosti o slovní zásobě a tvoření slov. ŠOVU: Posuzuje význam slov, svoji odpověď ověří ve slovníku - 6.	

Kód: JJK-AJA-001-ZV9-006	Rozumí hlavním myšlenkám a některým konkrétním informacím v jednoduchých odborných textech z oblasti svého zájmu.	Vyhledá klíčové informace v textu o tématu, které ho zajímá. Písemně nebo ústně prokáže porozumění.	X	KRP-VED-000-ZV9-001 Analyzuje při rozhodování a řešení problémů objektivní informace.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.	JJK-CJL-001-ZV9-006 Vytvoří po formální i obsahové stránce funkční písemný projev s využitím znalostí pravidel pravopisu. ŠOVU: Vyhledá zadané slovo, ověří jeho význam a pravopisnou podobu a tyto dovednosti využívá ve svých písemných projevech - 8.
Kód: JJK-AJA-001-ZV9-007	Rozumí obsahu jednoduchých uměleckých textů.	Rozumí obsahu jednoduchých příběhů. Písemně nebo ústně prokáže porozumění.	X	KKT-UMK-000-ZV9-001 Rozpoznává obsahovou hodnotu uměleckých děl, oceňuje jejich význam jako prostředků komunikace a sdílí své názory s ostatními.	ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.	JJK-CJL-001-ZV9-014 Vyjadřuje svoje prožitky literárního, divadelního a audiovizuálního díla. ŠOVU: Uvědomuje si specifickou uměleckého textu. Získává či udržuje si základní čtenářské návyky a dovednosti (četba s pochopením). Jednoduše popisuje tematickou stránku textu (díla) - 6. ŠOVU: Sdílí své čtenářské (posluchačské, divácké) prožitky s prožitky ostatních a přijímá jejich možnou rozdílnost. Spontánně si osvojuje literární pojmy, popř. pojmy z oblasti umění a využívá je k popisu uměleckého textu (díla) a také k tomu, aby uměleckému textu (dílu) porozuměl - 8.

Kód: JJK-AJA-002-ZV9-008	Popíše věci, osoby, místa, situace a události.	Jednoduše popíše osoby, věci a činnosti na fotografii, s pomocí slovní nápovědy a podpůrných otázek identifikuje několik klíčových prvků fotografie, vyjádří vlastní názor na konkrétní prostředí a jednoduchým způsobem názor zdůvodní, v případě potřeby učitel poskytne pomoc ve formě otázek.	X	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	X	X
Kód: JJK-AJA-002-ZV9-009	Vyjádří a zdůvodní své názory a jednání.	Napiše krátký text (1-2 věty), ve kterých vyjádří svůj názor - souhlas nebo nesouhlas a uvede alespoň jeden jednoduchý důvod.	X	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.	JJK-CJL-001-ZV9-006 Vytvoří po formální i obsahové stránce funkční písemný projev s využitím znalostí pravidel pravopisu. Vyhledá zadané slovo, ověří jeho význam a pravopisnou podobu a tyto dovednosti využívá ve svých písemných projevech. Vytváří vlastní písemná sdělení s využitím osvojených mluvnických a pravopisných pravidel a znalostí vybraných slohových útvarů - 5.
Kód: JJK-AJA-002-ZV9-010	Popíše své pocity, představy, přání a ambice.	Vybere z nabídky možností, které odpovídají jeho pocitům (názorům) a doplní krátký text s využitím poskytnuté slovní nápovědy.	X	KOS-SEB-000-ZVG-001 Pracuje s jedinečností vlastní osobnosti.	ZGC-VZT-000-ZV9-001 Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.	X

Kód: JJK-AJA-002-ZV9-011	Vypráví nebo popíše vlastní nebo cizí zážitek.	Přečte neúplný příběh a na základě ilustrací a otázek doplní jeho chybějící části, odpoví na otázky a doplní příběh jednoduchými větami, které odpovídají ilustracím a smyslu příběhu.	X	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.	JJK-CJL-001-ZV9-011 Využívá poznatky o komunikaci, jazyce a stylu k mluvenému nebo písemnému projevu přiměřenému situaci. ŠOVU: Porozumí jednoduchému textu a vysvětlí jeho význam vlastními slovy. Vyhledá v textu klíčová slova. Využívá osnovu při tvorbě vlastního textu. Vytvoří jednoduchý slohový útvar.
Kód: JJK-AJA-002-ZV9-012	Prezentuje téma z oblasti svého zájmu.	Identifikuje a správně přiřazuje klíčové fráze do jednotlivých částí prezentace (začátek, hlavní část, závěr), vyplní jednoduchý plán prezentace.	X	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.	JJK-CJL-001-ZV9-008 Využívá elektronické prostředky a informační zdroje ke tvorbě textu. ŠOVU: Zpracovává informace z různých zdrojů do textového editoru nebo prezentace. Napiše email nebo jinou elektronickou zprávu 7.
Kód: JJK-AJA-002-ZV9-013	Napiše krátký souvislý text týkající se osvojovaných témat.	Napiše velmi krátký souvislý text o konkrétním aspektu svého života, používá jednoduchou slovní zásobu a jednoduché věty.	X	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-VZT-000-ZV9-001 Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.	JJK-CJL-001-ZV9-006 Vytvoří po formální i obsahové stránce funkční písemný projev s využitím znalostí pravidel pravopisu. ŠOVU: Vytváří vlastní písemná sdělení s využitím osvojených mluvnických a pravopisných pravidel a znalostí vybraných slohových útvarů - 5.
Kód: JJK-AJA-003-ZV9-014	Účastní se přímého rozhovoru o tématech, která ho zajímají.	Zapojuje se do rozhovoru o známých tématech a dokáže klást otázky a reagovat na odpovědi, vyjádří velmi jednoduše svůj názor.	X	Kód: KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	X	JJK-CJL-001-ZV9-001 Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, s jasným komunikačním záměrem a jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. ŠOVU: Vyjadřuje se srozumitelně, věcně a jazykově vhodně - 6.

Kód: JJK-AJA-003-ZV9-015	Komunikuje o svých potřebách a zjišťuje si potřebné informace.	Žák vyjádří své potřeby jen základními frázemi nebo jednotlivými slovy, často s podporou učitele, na otázky reaguje jednoduše a krátce, při získávání potřebných informací potřebuje dopomoc či podporu.	X	Kód: KKK-AKN-000-ZV9-001 Během mluvené interakce v každodenních situacích uzpůsobuje vlastní projev tak, že aktivně reaguje na projev partnera, a tím přispívá ke kultivanosti konkrétní situace.	X	JJK-CJL-001-ZV9-002 Vyslovuje podle svých možností česká a běžně užívaná cizí slova v souladu s jazykovou normou a užívá je vhodně vzhledem ke komunikační situaci. ŠOVU: Obohacuje svoji slovní zásobu, dbá na správnou výslovnost nově osvojených slov. Porozumí významu nově osvojených slov a ve spolupráci s vyučujícím rozvíjí svoji výslovnost - 6.
---	--	--	---	--	---	--

Kód: JJK-AJA-003-ZV9-016	Napiše jednoduchý vzkaz nebo e-mail, v němž požádá o informace nebo je sám sdělí.	Žák napíše vzkaz nebo krátkou zprávu, ve které stručně sdělí základní požadované informace.	X	Kód: KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.	JJK-CJL-001-ZV9-011 Využívá poznatky o komunikaci, jazyce a stylu k mluvenému nebo písemnému projevu přiměřenému situaci. ŠOVU: Porozumí jednoduchému textu a vysvětlí jeho význam vlastními slovy; vyhledá v textu klíčová slova. Využívá osnovu při tvorbě vlastního textu. Vytvoří jednoduchý slohový útvar - 6.
Kód: JJK-AJA-003-ZV9-017	Vyjádří své pocity a na vyjádřené pocity ostatních adekvátně reaguje.	Žák vyjádří své pocity pouze základními slovy nebo jednoduchými frázemi, při vyjadřování emocí je jeho projev často nepřesný nebo váhavý, na pocity druhých jednoduše reaguje.	X	Kód: KOS-EMP-000-ZV9-001 Vyrovnává se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem.	X	JJK-CJL-001-ZV9-001 Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, s jasným komunikačním záměrem a jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. ŠOVU: Porozumí zadání či obsahu, na který má tvořit text nebo adekvátně reagovat v komunikační situaci. Rozpozná záměr mluvčího/autora - 6.
Kód: JJK-AJA-003-ZV9-018	Vyjádří své osobní názory na témata, která ho zajímají, reaguje na názory ostatních a diskutuje s nimi.	Vyjádří svůj názor pouze velmi jednoduše a stručně, zapojuje se několika slovy do jednoduché diskuze. (např. „Líbí se mi.“, „Je to dobré.“)	X	Kód: KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	X	JJK-CJL-001-ZV9-001 Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, s jasným komunikačním záměrem a jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. ŠOVU: Porozumí zadání či obsahu, na který má tvořit text nebo adekvátně reagovat v komunikační situaci. Rozpozná záměr mluvčího/autora - 6.
Kód: JJK-AJA-004-ZV9-019	Zaznamenává si písemně klíčové informace během výkladu na známé téma.	Zaznamenává si základní informace (např. jména, čísla, ceny) z krátkého ústního projevu, pokud má dostatek času a mluvčí hovoří velice pomalu a srozumitelně.	X	Kód: KDI-VIN-000-ZV9-001 Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky práce	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.	JJK-CJL-001-ZV9-011 Využívá poznatky o komunikaci, jazyce a stylu k mluvenému nebo písemnému projevu přiměřenému situaci. ŠOVU: Porozumí jednoduchému textu a vysvětlí jeho význam vlastními slovy. Vyhledá v textu klíčová slova. Využívá osnovu při tvorbě vlastního textu. Vytvoří jednoduchý slohový útvar - 6.

Kód: JJK-AJA-004-ZV9-020	Zprostředkuje dílčí informace uvedené v mluveném a psaném textu a ve vizuálních materiálech.	Pomocí jednoduchých frází zprostředkuje základní informace z plakátů, programů, letáků, nápisů a vyjádří, jaké pocity vyvolávají.	X	KKK-VJZ-000-ZV9-001 Využívá svůj vícejazyčný repertoár, aby se vypořádal s jednoduchými každodenními situacemi vyžadujícími komunikaci v cizím jazyce a překonání odlišností mezi lidmi z různých prostředí či kultur.	ZGC-VZT-000-ZV9-001 Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.	X
---	--	---	---	---	--	---

Kód: JJK-AJA-004-ZV9-021	Shrne obsah mluveného a psaného textu.	Interpretuje česky či v OMJ klíčové informace z textu psaného v cílovém jazyce.	X	KKK-VJZ-000-ZV9-001 Využívá svůj vícejazyčný repertoár, aby se vypořádal s jednoduchými každodenními situacemi vyžadujícími komunikaci v cizím jazyce a překonání odlišností mezi lidmi z různých prostředí či kultur.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.	X
Kód: JJK-AJA-004-ZV9-022	Moderuje jednoduchou interakci a činnosti ve skupině.	Pomocí krátkých, jednoduchých a předem připravených frází vybídne ostatní k interakci, vyjádří zájem, pochopení a indikuje, zda rozumí či nerozumí.	X	KKK-VJZ-000-ZV9-001 Využívá svůj vícejazyčný repertoár, aby se vypořádal s jednoduchými každodenními situacemi vyžadujícími komunikaci v cizím jazyce a překonání odlišností mezi lidmi z různých prostředí či kultur.	X	X

4.4 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE PRO 2. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Matematika
Využitě vzdělávací obory	Matematika
Průřezová témata (PT)	x
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problémů — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Logicko-matematická
Informace o pojetí předmětu	Cílem matematického vzdělávání na druhém stupni je vést žáky k rozvoji základních početních dovedností, porozumění matematickým pojmům a logickému myšlení. Výuka je zaměřena na praktické využití matematiky v každodenním životě, řešení problémů a rozvoj schopnosti komunikovat a obhajovat své myšlenkové postupy. Důraz je kladen na aktivní učení, názornost, hru a rozvíjení pozitivního vztahu k matematice.
Informace o obsahu předmětu	Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Tvoří základ pro rozvoj Matematicko-logické gramotnosti a přispívá k utváření klíčových kompetencí.
Časová dotace	3

Organizace výuky předmětu	Předmět Matematika se vyučuje převážně v kmenových třídách daného ročníku, přičemž vyučovací hodina trvá 45 minut. Pro výuku dále využíváme počítačové učebny, ostatní školní prostory a jiná podnětná prostředí. Žákům jsou nabízeny během výuky rozšiřující aktivity a soutěže.
----------------------------------	---

OBSAH PŘEDMĚTU - 6. ROČNÍK

OVU vzdělávacích oborů pro uzlový bod 9		Školní OVU pro 6. ročník	Školní OVU PT	Vazby na OVU KK	Vazby na OVU ZG	Vazby na další OVU vzdělávacích oborů	Učivo k dosažení OVU
Kód	Popis OVU z RVP ZV						
MAT-MAT-001-Z V9-001	Řeší problémy se zlomky v kontextu reálných situací.	Interpretuje význam zlomku v širším kontextu situace – část celku, racionální číslo, poměr atd.; určí ekvivalentní zlomky; vyjádří zlomek v základním tvaru; zobrazuje zlomky na číselnou osu, a to včetně záporných zlomků; porovnává zlomky; sčítá a odčítá zlomky pomocí modelů; násobí a dělí zlomky pomocí modelů.	X	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci. KPP-NAP-000-ZV9-001 Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.	ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech. ZGM-MOD-000-ZV9-001 Vytváří/innovuje matematické modely.	X	zlomek v základním tvaru
MAT-MAT-001-Z V9-003	Využívá k řešení problémů desetinná čísla, procenta, mocniny a odmocniny v kontextu reálných situací.	Zapisuje množství, veličinu pomocí desetinných čísel; porovnává desetinná čísla; zaokrouhluje desetinná čísla; sčítá a odčítá desetinná čísla; násobí desetinné číslo přirozeným číslem; zapíše desetinné číslo jako desetinný zlomek; vysvětlí význam procent na příkladu; vyjádří vztah části a celku pomocí procent; násobí a dělí desetinná čísla celými čísly a desetinnými čísly; řeší úlohy z reálného světa, které obsahují sčítání a odčítání desetinných čísel na více než jedno desetinné místo; řeší úlohy z reálného světa, které obsahují násobení či dělení dvou desetinných čísel.	X	KRP-RPS-000-ZV9-001 Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení. KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech. ZGM-MOD-000-ZV9-001 Vytváří/innovuje matematické modely.	X	desetinná čísla, zaokrouhlení
MAT-MAT-001-Z V9-002	Využívá k řešení problémů celá čísla.	Určí společné dělitele a společné násobky dvou přirozených čísel; porovnává celá čísla a zobrazuje je na číselnou osu; sčítá a odčítá celá čísla pomocí modelů a číselného zápisu; násobí a dělí celá čísla; řeší úlohy z reálného světa, ve kterých je násobení či dělení dvou celých čísel, z nichž alespoň jedno je záporné.	X	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci. KPP-NAP-000-ZV9-001 Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.	ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech. ZGM-MOD-000-ZV9-001 Vytváří/innovuje matematické modely.	X	dělitelnost přirozených čísel, společný násobek, společný dělitel

MAT-MAT-002-Z V9-004	Využívá k odhadu, měření a porovnávání nestandardní a standardní jednotky délky, obsahu a objemu.	Přečte hodnoty ze stupnice na různých měřících nástrojích i mezi vyznačenými dílky (interpolace); převádí jednotky délky a obsahu v rámci standardní soustavy měření; vyjádří délku a obsah v jednotkách různých měrných soustav, pokud zná převodní vztah.	X	KPP-REA-000-ZV9-001 Realizuje aktivity podle vlastních či skupinových postupů. KKU-USU-000-ZV9-001 Řídí vlastní procesy učení.	ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech. ZGM-MOD-000-ZV9-001 Vytváří/innovuje matematické modely.	X	jednotky délky, jednotky obsahu, převody jednotek
MAT-MAT-002-Z V9-005	Využívá metrické vlastnosti útvarů k řešení problému v kontextu reálných situací.	Určí obsah a obvod mřížového útvaru ve čtvercové síti; vypočítá obvod mnohoúhelníku; vypočítá obsah čtverce a obdélníku; řeší úlohy včetně úloh z reálného světa, které zahrnují výpočet obsahu útvarů složených z obdélníků.	X	KRP-VED-000-ZV9-001 Analyzuje při rozhodování a řešení problémů objektivní informace a prezentované závěry vědeckého poznání. KRP-BAD-000-ZV9-001 Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému.	ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech. ZGM-MOD-000-ZV9-001 Vytváří/innovuje matematické modely.	X	obvod mnohoúhelníku, obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku
MAT-MAT-002-Z V9-006	Řeší problémy s časovými údaji v kontextu reálných situací.	Řeší úlohy včetně úloh z reálného světa, které zahrnují časová pásma; řeší úlohy včetně úloh z reálného světa, které zahrnují převody mezi roky, měsíci, týdny, dny, hodinami, částmi hodin, minutami a sekundami.	X	X	X	X	X
MAT-MAT-003-Z V9-007	Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastnosti k řešení problémů.	Rozpozná a pojmenuje typy nůhelníků; využívá základní pojmy popisující vlastnosti kruhu a kružnice (poloměr, průměr, střed); rozpozná tělesa (hranol, válec, jehlan, kužel a koule); rozpozná a pojmenuje typy úhlů (nulový, ostrý, pravý, tupý, přímý, nekonvexní, plný); používá definující vlastnosti dvourozměrných útvarů pro jejich klasifikaci; používá k řešení úloh vztahy mezi úhly svíranými dvěma různoběžkami, případně úhly, které vzniknou, pokud přímka protne dvě rovnoběžky.	X	KRP-VED-000-ZV9-001 Analyzuje při rozhodování a řešení problémů objektivní informace a prezentované závěry vědeckého poznání KPP-NAP-000-ZV9-001 Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.	ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech. ZGM-MOD-000-ZV9-001 Vytváří/innovuje matematické modely.	X	základní rovinné útvary a tělesa; úhel a jeho velikost

MAT-MAT-003-Z V9-008	Skládá a rozkládá tělesa.	X	X	KPP-REA-000-ZV9-001 Realizuje aktivity podle vlastních či skupinových postupů. KOS-SEB-000-ZV9-001 Pracuje s jedinečností vlastní osobnosti.	ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech. ZGM-MOD-000-ZV9-001 Vytváří/innovuje matematické modely.	X	X
-----------------------------	---------------------------	---	---	---	--	---	---

MAT-MAT-003-Z V9-009	Konstruuje množiny bodů daných vlastností.	X	X	X	ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech. ZGM-MOD-000-ZV9-001 Vytváří/innovuje matematické modely.	X	X
MAT-MAT-003-Z V9-010	Popíše polohu objektů v prostoru.	Modeluje a určí těleso na základě popisu.	X	KPP-TYM-000-ZV9-001 Efektivně přispívá k úspěšné týmové spolupráci. KRP-BAD-000-ZV9-001 Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému.	ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech. ZGM-MOD-000-ZV9-001 Vytváří/innovuje matematické modely.	X	vlastnosti těles
MAT-MAT-004-Z V9-011	Interpretuje a vytváří různě graficky prezentovaná data.	X	X	X	X	X	X
MAT-MAT-004-Z V9-012	Vypočítá a interpretuje základní charakteristiky souboru dat.	Určí aritmetický průměr souboru dat.	X	KOS-EMP-000-ZV9-001 Vyrovnává se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem KRP-KRP-000-ZV9-001 Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.	ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech. ZGM-MOD-000-ZV9-001 Vytváří/innovuje matematické modely.	X	aritmetický průměr

MAT-MAT-004-ZV9-013	Určí pravděpodobnost jevu různými způsoby pro rozhodování v dané situaci.	X	X	X	X	X	X
MAT-MAT-004-ZV9-014	Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků, které splňují dané podmínky.	X	X	X	X	X	X
MAT-MAT-005-ZV9-015	Rozpozná, vyjádří, doplní a tvoří pravidelnosti a řady čísel.	X	X	X	X	X	X
MAT-MAT-005-ZV9-016	Řeší reálné problémy pomocí poměru, úměry a procent.	X	X	X	X	X	X
MAT-MAT-005-ZV9-017	Modeluje reálné problémy pomocí výrazů, upravuje je a vyhodnocuje.	X	X	X	X	X	X
MAT-MAT-005-ZV9-018	Řeší reálné problémy pomocí rovnic a nerovnic.	X	X	X	X	X	X
MAT-MAT-005-ZV9-019	Řeší reálné problémy pomocí funkcí.	X	X	X	X	X	X

4.5 INFORMATIKA PRO 2. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Informatika
Využití vzdělávací obory	Informatika
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé Společnost pro všechny Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problémů — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická
Informace o pojetí předmětu	Hlavní důraz v předmětu Informatika je kladen na rozvíjení žákovy informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Informatika dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Předmět informatika vychází ze základních okruhů: 1) Data, informace a modelování 2) Algoritmizace a programování 3) Informační systémy 4) Digitální technologie.
Informace o obsahu předmětu	Informatika realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika v RVP ZV. Přispívá k rozvoji klíčových kompetencí, základních gramotností a průřezových témat.
Časová dotace	1
Organizace výuky předmětu	Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

OBSAH PŘEDMĚTU - 6. ROČNÍK

OVU vzdělávacích oborů pro uzlový bod 9		Školní OVU pro 6. ročník	Školní OVU PT	Vazby na OVU KK	Vazby na OVU ZG	Vazby na další OVU vzdělávacích oborů	Učivo k dosažení OVU
Kód	Popis OVU z RVP ZV						
INF-INF-001-Z V9-001	Získá z dat informace, interpretuje data získaná pro řešení konkrétního problému.	Sbírá data o počasí ve svém městě a vytvoří z nich tabulku. Vyčte z tabulky potřebné informace.	PTP-000-000-ZV9-002 Vyhodnocuje relevantní zdroje pro udržování svého digitálního wellbeingu ve škole.	KRP-RPS-000-ZV9-001 Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení. KDI-DAT-000-ZV9-001 Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření. ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře. ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech.	JJK-CJL-001-ZV9-009 Vyhledá, kriticky posoudí a sdílí informace a další obsah, k tomu volí etické postupy, způsoby a prostředky odpovídající konkrétní situaci.	Systematický sběr a organizace dat o počasí do tabulky. Dovednost číst a analyzovat informace z tabulkových dat, což rozvíjí schopnost pracovat s informacemi v informatice.
INF-INF-001-Z V9-001	Získá z dat informace, interpretuje data získaná pro řešení konkrétního problému.	Seznamuje se s příklady virálně šířených příspěvků. Na základě vyhledávání v online zdrojích ověřuje jejich správnost a zdůvodní ji.	PTP-000-000-ZV9-002 Vyhodnocuje relevantní zdroje pro udržování svého digitálního wellbeingu ve škole.	KRP-RPS-000-ZV9-001 Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení. KDI-DAT-000-ZV9-001 Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření. ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře. ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech.	JJK-CJL-001-ZV9-009 Vyhledá, kriticky posoudí a sdílí informace a další obsah, k tomu volí etické postupy, způsoby a prostředky odpovídající konkrétní situaci.	Co je virální obsah a proč se rychle šíří, naučit se informace o něm vyhledávat a ověřovat. Zlepšení kritického myšlení, rozpoznání důvěryhodných zdrojů a dokázat zdůvodnit, zda je obsah pravdivý nebo zavádějící.

INF-INF-001-Z V9-002	Navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.	Vytváří obrázky a ukládá je v různých grafických formátech. Porovnává jejich vlastnosti.	X	KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci. KDI-ZAP-000-ZV9-001 Účelně a uvážlivě sdílí data a informace v digitálním prostředí s cílem osobního růstu, podpory školní či zájmové komunity nebo za účelem týmové práce na školních projektech.	ZGC-VZT-000-ZV9-001 Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech.	X	Naučit se vytvářet obrázky a ukládat je v různých grafických formátech. Porovnávat tyto formáty a pochopit jejich vlastnosti, jako je kvalita, velikost souboru a další meta data (např. ve struktuře EXIF), stejně jako vhodnost pro různé účely.
----------------------	--	--	---	---	---	---	--

INF-INF-001-Z V9-003	Modeluje situace různými způsoby, včetně grafů nebo obdobných schémat.	Z popisu sítě internet vytvoří obrázkový model s představou, jak taková síť funguje. Identifikuje klíčové části (prvky) nákresu (modelu).	X	KRP-RPS-000-ZV9-001 Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení. KDI-TDO-000-ZV9-001 Generuje digitální obsah v různých formátech s cílem umocnit výstupy vlastní tvořivé činnosti.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření. ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-MOD-000-ZV9-001 Vytváří/inovuje matematické modely.	X	Modelování různých situací pomocí obrázků, schémat nebo grafů. Učení se identifikovat klíčové prvky modelu a vysvětlit jejich vzájemné vztahy.
INF-INF-001-Z V9-004	Natrénuje model stroje učení a vyhodnotí, jak dobře model funguje.	Za pomoci fotoaparátu získá a uloží data potřebná pro učící se stroj. Setřídí data do předem připravených složek.	X	KRP-BAD-000-ZV9-001 Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému. KKU-USU-000-ZV9-001 Řídí vlastní procesy učení. KDI-DAT-000-ZV9-001 Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.	ZGC-VZT-000-ZV9-001 Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému. ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření. ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře. ZGC-PVL-000-ZV9-001 S oporou o evidence vyhodnocuje své pokroky i postupy ve čtení a psaní pro stanovení dalších cílů i cesty k nim.	X	Sběr a třídění dat, potřebných pro trénování modelu strojového učení. Následné natrérování modelu a vyhodnocení, jak dobře funguje na základě těchto dat.

INF-INF-002-Z V9-005	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vysvětlí celý postup a určí problém, který je daným algoritmem řešen.	Ve skupině diskutují nad možnostmi vytvoření multimediální aplikace (např. hry) u které navrhnou požadavky na funkčnost.	X	KPP-REA-000-ZV9-001 Realizuje aktivity podle vlastních či skupinových postupů. KRP-RPS-000-ZV9-001 Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření. ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů.	X	Návrh funkčních požadavků pro aplikaci a analýza jednotlivých kroků algoritmu. Vysvětlení celého postupu a identifikace problému, který daný algoritmus řeší.
INF-INF-002-Z V9-006	Rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne postupy a algoritmy pro jeho řešení.	Připraví jednoduchý návrh zamýšlené hry. Rozdělí hru na jednotlivé řešené části.	X	KPP-TYM-000-ZV9-001 Efektivně přispívá k úspěšné týmové spolupráci. KOB-ZPS-000-ZV9-001 Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.	ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech.	X	Rozdělení problému zamýšlené hry na jednotlivé části, které lze s výhodou samostatně řešit.

INF-INF-002-ZV9-007	V blokové orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program, používá opakování, větvení programu, proměnné.	Připraví jednoduchý návrh zamýšlené hry. Rozdělí hru na jednotlivé řešené části.	X	KRP-KRP-000-ZV9-001 Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů. KKT-SVJ-000-ZV9-001 Využívá umění a kulturu k vlastní i společné tvůrčí činnosti a k sebevyjádření. KDI-TDO-000-ZV9-001 Generuje digitální obsah v různých formátech s cílem umocnit výstupy vlastní tvůrčí činnosti.	ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře. ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech.	X	Návrh postupu a algoritmů pro řešení každé části problému - rozvinutí schopností v analytickém myšlení a algoritmickém přístupu.
INF-INF-002-ZV9-008	Průběžně ověřuje správnost vytvářeného postupu, zkouší program, opravuje chyby, posoudí efektivitu postupu, programu.	Vytvoří jednoduchý formátovaný text pomocí značkovacího jazyka. Kontroluje jeho správnost, popřípadě v něm opraví chyby.	X	KRP-BAD-000-ZV9-001 1 Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému. KRP-KRP-000-ZV9-001 Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.	X	CSP-TCH-003-ZV9-005 5 Využívá konstrukční dovednosti v modelových situacích, sestaví a upraví přiměřeně složitou konstrukci, model či robotické zařízení za dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce.	Vytváření a formátování textu pomocí značkovacího jazyka a ověřování jeho správnosti. Dovednosti v identifikaci a opravování chyb v kódu, aby text správně fungoval.

INF-INF-003-ZV9-009	Posoudí účel a užitečnost vybraného informačního systému, popíše jeho vnitřní fungování.	Zkoumá možnosti IS školy. Zjišťuje skupiny uživatelů, které systémem používají.	X	KOB-RES-000-ZV9-001 Projevuje ohleduplný, citlivý a podporující přístup k živým jedincům, přírodě a světu jako celku. KDI-ZAP-000-ZV9-001 Účelně a uvážlivě sdílí data a informace v digitálním prostředí s cílem osobního růstu, podpory školní či zájmové komunity nebo za účelem týmové práce na školních projektech. KDI-DAT-000-ZV9-001 Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.	ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře. ZGC-PVL-000-ZV9-001 S oporou o evidence vyhodnocuje své pokroky i postupy ve čtení a psaní pro stanovení dalších cílů i cesty k nim. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech.	X	Identifikace funkce informačního systému školy a zjištění, které skupiny uživatelů ho používají. Dovednosti v rozpoznávání různých uživatelských rolí a jejich využití v systému.
INF-INF-003-ZV9-010	Pro řešení problému vytvoří tabulku evidenci dat a stanoví pravidla pro práci se záznamy.	Vytvoří tabulku pro evidenci spotřeby. Nastaví datové typy pro jednotlivé sloupce tabulky. Eviduje požadovaná data v tabulce.	X	KPP-ZDR-000-ZV9-001 Získává zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí. KPP-REA-000-ZV9-001 Realizuje aktivity podle vlastních či skupinových postupů. KDI-VIN-000-ZV9-001 Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky práce.	ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech. ZGM-MOD-000-ZV9-001 Vytváří/inovuje matematické modely.	X	Tvorba tabulek pro evidenci spotřeby, správné nastavení datových typů pro jednotlivé sloupce, dovednosti v organizování a evidování dat v tabulce tak, aby odpovídala požadavkům a umožnila efektivní analýzu.

INF-INF-003-ZV9-011	V evidenci dat používá funkce pro automatické zpracování dat a nastavuje zobrazení dat s cílem řešit potřeby uživatelů.	Aplikuje filtry do již připravených tabulek s cílem zpřehlednit data. Odpovídá na otázky vycházejí z filtrovaných dat.	X	KOS-EMP-000-ZV9-001 Vyrovnává se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem. KDI-DAT-000-ZV9-001 Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření. ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech. ZGM-MOD-000-ZV9-001 Vytváří/innovuje matematické modely.	X	Použití filtrů v tabulkách ke zjednodušení a zpřehlednění dat. Dovednosti v interpretaci filtrovaných informací a odpovídání na otázky, které z těchto dat vycházejí.
----------------------------	---	--	---	--	--	---	---

INF-INF-004-ZV9-012	Vybírá pro své potřeby hardware, software a způsob připojení digitálních zařízení do sítě na základě porozumění jejich vlastnostem.	Pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí a co dělají. Volí další vhodné periferie k počítači na základě jejich účelu.	PTP-000-000-ZV9-003 Získává zkušenosti ze spolupráce na plánování, realizaci a vyhodnocování aktivit pro podporu ochrany osobních dat před zneužitím v rámci péče o digitální wellbeing ve škole.	KOB-UDR-000-ZV9-001 Uskutečňuje kroky směřující k udržitelnosti na základě promyšlení různých scénářů možného budoucího vývoje. KDI-VIN-000-ZV9-001 Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky práce. KDI-DAT-000-ZV9-001 Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.	ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-POM-000-ZV9-001 Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech.	X	Dovednosti v identifikaci a pochopení funkcí jednotlivých částí počítače, pro lepší porozumění jeho fungování. Výběr správné periferie pro různé úkoly, k efektivnímu přizpůsobení pracovního prostředí.
INF-INF-004-ZV9-013	Navrhne základní způsoby zabezpečení zařízení a systémů, se kterými pracuje, na základě posouzení rizik ztráty, poškození či zneužití dat.	Pomocí pracovního listu vytvoří bezpečné fráze heslo. Kontroluje a případně doplní další znaky.	X	KOS-SEB-000-ZV9-001 Pracuje s jedinečností vlastní osobnosti.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření. ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře. ZGC-PVL-000-ZV9-001 S oporou o evidence vyhodnocuje své pokroky i postupy ve čtení a psaní pro stanovení dalších cílů i cesty k nim. ZGM-MRF-000-ZV9-001 Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. ZGM-MUV-000-ZV9-001 Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech.	CZB-VZB-003-ZV9-010 Identifikuje nebezpečné situace vyskytující se v digitálním prostředí a odůvodní, proč je důležité chránit zde bezpečí své i ostatních, včetně ochrany osobních údajů.	Tvorba silných fráze hesel v souladu s principy kybernetické bezpečnosti, která chrání před neoprávněným přístupem. Výběr správných metod ověřování (heslo, PIN, gesta, otisk prstu, rozpoznání tváře atd.). Dovednosti v ověřování jejich bezpečnosti a úpravách, aby splňovala požadavky na silná hesla.

INF-INF-004-ZV9-014	Diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě.	Branstormingovou metodou diskutuje o tom, co je a co není počítač.	PTU-000-000-ZV9-002 Diskutuje, jaké digitální technologie používá doma, ve škole nebo co zná z médií, a zaměřuje se na jejich přínosy a rizika. Seznámí se s jednoduchými principy fungování technologií, které jsou využívány počítačovými zařízeními a také s principy fungování algoritmů, které jsou využívány aplikacemi nových médií.	KPP-ZDR-000-ZV9-001 Získává zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí. KDI-VIN-000-ZV9-001 Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a z kvalitní výsledky práce.	X	UAK-VFV-003-ZV9-008 Uvede příklady vlivu nových technologií na proměnu umělecké tvorby a jejího vnímání.	Přehled o tom, jak digitální technologie určují aktuální trendy ve světě a jak ovlivňují různé oblasti života, jako je škola, komunikace a zábava. Identifikace vlivu těchto technologií na společnost a její vývoj.
---------------------	---	--	--	--	---	---	--

4.6 SPOLEČNOST PRO 2. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Integrovaný předmět Společnost sleduje cíle, vymezené v RVP ZV pro vzdělávací oblast Člověk a společnost. Vybavuje tedy žáka kompetencemi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Blíže k cílům výuky se odkazujeme přímo na RVP ZV, a to jak co do popisu vzdělávací oblasti Člověk a společnost, tak co do popisu obou integrovaných vzdělávacích oborů – dějepis a výchova k občanství.

ZDŮVODNĚNÍ A PRINCIPY INTEGRACE

Integrace oborů dějepis a výchova k občanství vychází z jejich přirozené propojenosti. Současný stav společnosti, její instituce, hodnoty i problémy jsou do značné míry výsledkem historického vývoje, a naopak, naše dnešní perspektiva ovlivňuje způsob, jakým nahlížíme na historické události. Integrace umožňuje:

- propojovat historické události s aktuálními společenskými jevy,
- učit se kriticky analyzovat zdroje, bez ohledu na to, jsou-li historické či současné,
- učit se, že na většinu společenských (a tedy i historických) jevů je možno nahlížet z různých úhlů pohledu,
- učit se uvažovat nad příčinami a důsledky jevů,
- samostatně bádát po kořenech zkoumaných jevů,
- pochopit koncept kontinuity a změny jako vůdčího principu vývoje společnosti v minulosti, současnosti, i budoucnosti,
- podporovat aktivní občanství i na základě péče o odkaz minulosti a příkladů občanské angažovanosti v minulosti.

V předmětu jsou integrována všechna **průřezová témata** vymezená v RVP ZV, nejvýrazněji je zastoupeno téma **Společnost pro všechny**. Předmět rovněž vede k získání všech **klíčových kompetencí** dle RVP ZV, nejvýznamněji ke **klíčové kompetenci k občanství** a udržitelnosti. Z hlediska základních gramotností se v předmětu rozvíjí především gramotnost **čtenářská a pisatelská**.

V předmětu se pracuje v **tematických blocích**. Tyto bloky vždy pro určité časové období vymezují témata a vzdělávací cíle, jichž má být absolvováním bloku dosaženo.

Integrace obou zastoupených oborů probíhá ve třech úrovních:

1. Integrace na úrovni očekávaných výsledků učení, kdy jeden školní očekávaný výsledek učení může být krokem k dosažení očekávaných výstupů z obou oborů;
2. Integrace na úrovni tematických bloků, kdy v rámci jednoho tematického bloku dochází k dosahování očekávaných výsledků učení z obou oborů;
3. Integrace v rámci celého předmětu kdy některé tematické bloky jsou zaměřené spíše dějepisně, jiné spíše směrem k výchově k občanství, dohromady však usilujeme o rovnoměrné pokrytí obou vzdělávacích oborů.

Obdobným způsobem jsou integrovány i očekávané výsledky učení průřezových témat, klíčových kompetencí a základních gramotností, které:

- a) jsou integrovány do školních očekávaných výsledků učení, jejichž prostřednictvím se dosahuje i očekávaných výsledků vzdělávacích oborů, nebo
- b) jsou jim přiřazeny vlastní očekávané výsledky učení v rámci jednotlivých tematických bloků.

PRINCIPY ROZVRŽENÍ VZDĚLÁVACÍHO OBSAHU

V předmětu rozvrhujeme vzdělávací obsah podle principu „od nejbližšího k nejvzdálenějšímu“, čímž respektujeme kognitivní vývoj dětí daného věku. Nejprve zařazujeme témata blízká každodenní zkušenosti žáků, která nevyžadují rozvinuté abstraktní myšlení. Náročnější témata (např. kognitivní revoluce, ekonomické teorie) vyučujeme až v pozdějších ročnících, kdy lze očekávat dostatečnou myšlenkovou zralost žáků.

Je-li cílem výuky **dějepis**u dle RVP ZV kladení a zodpovídání klíčových otázek vztahujících se skrze minulost k současnosti, začne se od těch, které mají na žákův život bezprostřední dopad a lze je zkoumat v jeho okolí – v rodině, místě bydliště nebo v aktuálních událostech. Postupně přecházíme k tématům vzdálenějším (časově i významem pro žáka) a končíme nejabstraktnějšími nebo časově nejvzdálenějšími tématy. Zjednodušeně lze říci, že dějepisná témata jsou do ročníků rozdělena následovně:

- 6. ročník: Dějiny z pohledu mě a mých nejbližších
- 7. ročník: Dějiny z pohledu mé země a Evropy
- 8. ročník: Dějiny z pohledu lidstva

Je-li cílem **výchovy k občanství** dle RVP podporovat porozumění společnosti v její rozmanitosti a širších souvislostech, pak začínáme s tématy, které mají bezprostřední dopad na život žáka – jeho role ve škole a možnosti ovlivňovat dění ve třídě, škole a rodině. Postupně přidáváme témata týkající se obecní, státní, nadstátní a celosvětové úrovně. Zjednodušeně lze říci, že vzdělávací obsah je strukturován takto:

- 6. ročník: Já jako žák školy, člen své rodiny
- 7. ročník: Já jako obyvatel své obce
- 8. ročník: Já jako Evropan a obyvatel světa

Doplněním tohoto přístupu je snaha propojit oba vzdělávací obory. Pokud je tedy například při probírání rodinných dějin vhodné diskutovat o demokratických a autoritativních formách státní moci, uděláme to, i když by z pohledu občanské výchovy toto téma patřilo až do 7. ročníku.

9. ročník je věnován základům práva a ekonomie jako tématům vyžadujícím největší míru abstraktního myšlení.

Pořadí zařazení tematických bloků v rámci daného školního roku je zcela na jednotlivých vyučujících. Závazné nejsou ani názvy bloků. Rovněž časová dotace k nim přiřazená je jen předpokládaná, vyučující si ji může přizpůsobit. Pro vyučujícího jsou v každém případě závazné **očekávané výsledky učení definované pro jednotlivé bloky**, i zde však může provádět přesuny mezi bloky, za předpokladu, že žáci budou k dosažení očekávaných výsledků učení vedeni v průběhu celého ročníku.

Krom tematických bloků jsou v každém ročníku zařazovány samostatné vyučovací hodiny (případně dvou- či tříhodinové bloky) zaměřené na **hlubší analýzu a kontextualizaci aktuálních témat**. Jejich cílem je poskytnout žákům hlubší

porozumění aktuálním tématům nad rámec často povrchních a zkratkovitých informací, jichž se jim dostává z jejich bezprostředního okolí, a dále je vybavit kompetencí k celoživotní samostatné orientaci v aktuálním dění.

FORMULACE OČEKÁVANÝCH VÝSLEDKŮ UČENÍ

Jednotlivé výsledky učení jsou zpravidla formulovány jako činnost jednotlivého žáka („zhodnotí, zaznamená, vyzkoumá, diskutuje“). Je však možné, aby jich dosahovali i společně žáci v různě velkých skupinách, kdy se každý podílí určitou měrou na společném dosažení výsledku. Zhodnocení toho, kde je vhodné využít skupinovou práci žáků, a kde je nutné jejich individuální zapojení, je ponecháno na jednotlivých vyučujících.

Některé tematické bloky obsahují **rozšiřující výstupy a učivo**. Ty slouží jako náměty pro další práci jednotlivých žáků nebo celých tříd v případech, kdy jsou základní výstupy pro žáky nedostatečně rozvíjející nebo zbývá-li v daném tematickém bloku čas nad rámec realizace základního obsahu. Nezařazení rozšiřujících výstupů neohrozí dosažení závazných očekávaných výstupů RVP ZV v rámci celé vzdělávací oblasti.

Pro vyučující jsou z hlediska obsahu vzdělávání závazné pouze školní očekávané výsledky učení a učivo. Očekávané výsledky učení RVP ZV jsou v tabulce uvedeny pouze informativně – ukazují, ke kterým cílům RVP ZV školní výsledky směřují a zároveň slouží ke kontrole, že školní výsledky odpovídají závazné úrovni, kterou má žák dosáhnout do konce 9. ročníku.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vyučující využívají k dosažení stanovených výsledků učení (včetně výsledků učení vycházejících z klíčových kompetencí, základních gramotností a průřezových témat) následující strategie:

1. **Badatelsky orientovaná výuka** – učitel vede žáky k aktivnímu objevování prostřednictvím formulace vlastních otázek, hledání a ověřování odpovědí. Žáci pracují s různými zdroji informací, formulují hypotézy, navrhuje postupy jejich ověření a vyvozují závěry.
2. **Projektová výuka** – žáci řeší komplexní úkoly vycházející z reálných (např. Blok „Co mohu zlepšit ve své obci?“) nebo modelových (např. Blok „Volíme si zástupce“) situací. Některé projekty mají hmatatelný dopad na okolí žáka.
3. **Práce s primárními i sekundárními prameny** – žáci analyzují primární prameny (např. historické dokumenty, mediální sdělení či právní texty) a zároveň pracují i se sekundárními prameny (publikacemi, audiovizuálními materiály, jakož i výkladem učitele). Učí se posuzovat jak primární, tak sekundární prameny kriticky.
4. **Aktivní zapojení do občanského života** – žáci se prakticky zapojují do aktivit přesahujících rámec školy (péče o veřejný prostor, návštěva paměťových institucí, ovlivňování prostředí okolo sebe).
5. **Tvorba a formulace informovaného názoru a zapojení do diskuse** – žáci se učí formulovat a obhajovat vlastní názory, naslouchat ostatním a kultivovaně reagovat na protichůdné postoje. Učí se vést diskusi ústně a v pokročilých ročnících i písemně.
6. **Reflexe vlastního učení a postojů** – žáci reflektují, co se v jednotlivých tematických blocích naučili, jak se jim při dosahování očekávaných výsledků učení dařilo, a jaký je jejich osobní vztah probíraným tématům.
7. **Kooperativní učení** – je-li to vhodné, žáci spolupracují ve dvojicích či skupinách na společných úkolech, přičemž každý nese zodpovědnost za svůj příspěvek k celkovému výsledku.
8. **Práce s aktuálními společenskými tématy** – učitel průběžně zařazuje do výuky aktuální témata, která rezonují ve společnosti. Žáci se učí tato témata analyzovat v širších souvislostech, zasazovat je do historického kontextu a zaujímat k nim informované stanovisko.
9. **Využívání digitálních technologií** – žáci využívají digitální nástroje k vyhledávání a zpracování informací, tvorbě výstupů, komunikaci a spolupráci. Učí se kriticky posuzovat informace z digitálního prostředí a reflektovat vlastní digitální stopu.

TÉMATICKÉ BLOKY - 6. ROČNÍK

Babička či dědeček vypráví - 6. ročník, 14 hodin

ŽÁK

Školní očekávaný výsledek učení	OVU RVP, který je prostřednictvím ŠOVU plněn
Vlastními slovy popíše smysl zkoumání historie a odůvodní důležitost nazírání na historii jako na otevřenou skutečnost, spíše než jako na uzavřený soubor informací.	CAS-DEJ-002-ZV9-018: V modelové situaci předvede, jak může historické poznání pomoci v současném životě. KKU-SMU-000-ZV9-001: Uvědomuje si důležitost celoživotního charakteru učení.
Zaznamená vzpomínky rodinného příslušníka či jiné blízké osoby na historickou událost či období moderních českých dějin.	CAS-DEJ-001-ZV9-005: Posoudí, jak se připomínání historických událostí a tradic podílí na utváření jeho osobní identity a identity lidí v jeho okolí. CAS-DEJ-002-ZV9-013: Vytvoří vlastní dějepisný výstup s využitím vhodných kriticky posouzených zdrojů. KKK-POR-000-ZV9-001: Přemýšlí o komunikačním záměru autora sdělení.
Zhodnotí, v čem osobně je pro něj zapojení pamětníka inspirující z hlediska hodnot (např. pravdomluvnost, čest, svobodomyšlnost), které pamětník zastával.	CAS-VKO-001-ZV9-002: Zdůvodní svůj žebříček hodnot a způsoby jeho uplatňování v různých životních situacích. KOS-SEB-000-ZV9-001: Pracuje s jedinečností vlastní osobnosti. KOS-EMP-000-ZV9-001: Vyrovnává se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem.
Konfrontuje sebrané vzpomínky se vzpomínkami sebranými spolužáky a s dobovým pramenem (tiskovinou, rozhlasovým či televizním sdělením); uvažuje nad příčinami, proč se v něčem jednotlivé prameny mohou lišit; a vytvoří jednoduchý závěr o spolehlivosti různých typů historických pramenů.	CAS-DEJ-001-ZV9-002: Posoudí informační hodnotu a důvěryhodnost zdrojů z různých dějinných epoch. KRP-KRP-000-ZV9-001: Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů. KKU-USU-000-ZV9-001: Řídí vlastní procesy učení. ZGC-VZT-000-ZV9-001: Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.
Diskutuje o tom, jak rozdílnost vzpomínek na tutéž událost či období, ovlivňuje to, zda jsou pamětníci muži či ženy, jaké jsou národnosti, jakého etnického či sociálního původu.	CAS-VKO-001-ZV9-001: Charakterizuje společenské role, do kterých se ve svém životě dostává, a posoudí, co pro něj znamená příslušnost k rodině, ke škole, ke kultuře, k náboženství, k genderu, k obci, k národu, ke státu. CAS-DEJ-001-ZV9-011: Určí, jak se proměňovaly a v čem zůstávaly stejné genderové role v dějinách. KRP-KRP-000-ZV9-001: Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.
Na základě pamětnických svědectví a dalších primárních i sekundárních pramenů objasní povahu komunistického režimu v Československu a zhodnotí jeho dopady na každodenní život občanů v porovnání s demokratickým uspořádáním.	CAS-VKO-002-ZV9-011: Zhodnotí na příkladech ze života občanů přednosti, úskalí a dopady demokratické a autokratické formy vlády. CAS-DEJ-001-ZV9-012: Diskutuje o projevech moderního politického extremismu a o povaze, příčinách vzniku a důsledcích nastolení diktatury a autoritativních režimů.
Pojmenuje významné milníky české historie 20. století až po současnost, zanechá je na časovou osu a vysvětlí jejich význam pro dnešní společnost.	CAS-DEJ-001-ZV9-004: Specifikuje proměny politických útvarů, krajiny a lidských sídel od pravěku po současnost pomocí map a dalších informačních zdrojů. CAS-DEJ-002-ZV9-018: V modelové situaci předvede, jak může historické poznání pomoci v současném životě.

Ukáže na mapě, jak se měnila geografická rozloha i podoba státních útvarů na území bývalého Československa.	CAS-DEJ-001-ZV9-004: Specifikuje proměnu politických útvarů, krajiny a lidských sídel od pravěku po současnost pomocí map a dalších informačních zdrojů.
ROZŠÍŘUJÍCÍ: Prozkoumá proměnu území, v němž žije, v souvislosti s událostmi druhé světové války.	CAS-DEJ-001-ZV9-004: Specifikuje proměnu politických útvarů, krajiny a lidských sídel od pravěku po současnost pomocí map a dalších informačních zdrojů.
	KRP-BAD-000-ZV9-001: Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému.
ROZŠÍŘUJÍCÍ: Analyzuje připodobňování života v Evropské unii k životu v Protektorátu či v sovětském bloku z hlediska použitých manipulačních technik i správnosti historických paralel.	CAS-DEJ-002-ZV9-015: Vyjádří vlastní představu o funkci a významu historických objektů a motivů ve veřejném prostoru.
	CAS-DEJ-002-ZV9-018: V modelové situaci předvede, jak může historické poznání pomoci v současném životě.
	CAS-VKO-001-ZV9-003: Rozpozná předsudky a stereotypy v komunikaci a jednání a zaujímá k nim kritický přístup.
	CAS-DEJ-001-ZV9-012: Diskutuje o projevech moderního politického extremismu a o povaze, příčinách vzniku a důsledcích nastolení diktatury a autoritativních režimů.
ROZŠÍŘUJÍCÍ: Na základě vzpomínek pamětníka i dalších zdrojů vyvodí možné příčiny rozdělení Československa a zhodnotí, jaké dopady měla tato změna na každodenní život lidí v nově vzniklých státech.	CAS-DEJ-001-ZV9-004: Specifikuje proměnu politických útvarů, krajiny a lidských sídel od pravěku po současnost pomocí map a dalších informačních zdrojů.
	CAS-DEJ-001-ZV9-009: Rozliší příčiny, důsledky a podobu konfliktů a spolupráce v minulosti.
	CAS-VKO-001-ZV9-001: Charakterizuje společenské role, do kterých se ve svém životě dostává, a posoudí, co pro něj znamená příslušnost k rodině, ke škole, ke kultuře, k náboženství, k genderu, k obci, k národu, ke státu.
	KRP-KRP-000-ZV9-001: Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.
Učivo	
— Význam historie a historického poznání.	
— Typy historických pramenů (hmotné, písemné, obrazové, zvukové a jiné); rozdíl mezi primárními a sekundárními prameny.	
— Metody sběru a zaznamenávání vzpomínek.	
— Česká historie 20. a 21. století — klíčové události a období: první republika, Mnichovská dohoda, Protektorát Čechy a Morava a druhá světová válka, poválečné události, období komunistického režimu, Pražské jaro a okupace, Sametová revoluce, rozdělení Československa, vstup do EU. — Demokracie, autokracie, diktatura, totalita.	
Mezipředmětové vazby	
— Český jazyk a literatura: OVU Rozlišuje komunikační funkce výpovědi.	

Moje práva a povinnosti - 6. ročník, 10 hodin

ŽÁK

Školní očekávaný výsledek učení	OVU RVP, který je prostřednictvím ŠOVU plněn
Nalezne ve školním řádu práva a povinnosti žáka školy a vyvodí, jaký je jejich smysl a uvádí konkrétní příklady jejich naplňování ve školním životě; nalezne ve školním řádu sankce hrozící při porušování pravidel.	CAS-VKO-002-ZV9-007: Pracuje s ukázkami konkrétních právních textů, jako je Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, zákony, různé typy smluv.

	CAS-VKO-001-ZV9-001: Charakterizuje společenské role, do kterých se ve svém životě dostává, a posoudí, co pro něj znamená příslušnost k rodině, ke škole, ke kultuře, k náboženství, k genderu, k obci, k národu, ke státu.
Posoudí, zda sám neporušuje některé ze svých povinností dle školního řádu, a pokud ano, podnikne kroky k nápravě.	CAS-VKO-002-ZV9-008: Rozpozná na příkladech různých životních situací porušování práv, zákonů a smluv a navrhne, jak situace řešit.
	KOB-ODP-000-ZV9-001: Přebírá odpovědnost za věci okolo sebe a za možné dopady svých rozhodnutí vůči ostatním a okolí.
Posoudí, zda ve škole nejsou porušována některá jeho práva dle školního řádu, a pokud ano, navrhne, jak situaci řešit.	CAS-VKO-002-ZV9-008: Rozpozná na příkladech různých životních situací porušování práv, zákonů a smluv a navrhne, jak situace řešit.
	KRP-RPS-000-ZV9-001 Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení.
	KDI-BZK-000-ZV9-001: Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat nebo jeho tělesné či duševní zdraví.
Na paralelách mezi funkcí pravidel ve škole a ve společnosti odůvodní smysl stanovování a dodržování právních norem; porozumí pojmu "právní stát".	CAS-VKO-002-ZV9-008: Rozpozná na příkladech různých životních situací porušování práv, zákonů a smluv a navrhne, jak situace řešit.
Na historických příkladech (např. pravěké společenství, starověká říše, středověká monarchie, moderní stát) popíše proměňující se úlohu státu při zajišťování celospolečenských potřeb, včetně stanovování a vymáhání právních norem.	CAS-VKO-002-ZV9-005: Zhodnotí na příkladech ze života občanů přednosti, úskalí a dopady demokratické a autokratické formy vlády.
	CAS-DEJ-001-ZV9-004: Specifikuje proměnu politických útvarů, krajiny a lidských sídel od pravěku po současnost pomocí map a dalších informačních zdrojů.
	KRP-VED-000-ZV9-001: Analyzuje při rozhodování a řešení problémů objektivní informace a prezentované závěry vědeckého poznání.
Učivo	
— Práva a povinnosti a jejich vzájemný vztah. — Orientace v právním dokumentu. — Školní řád a význam ve škole; práva a povinnosti žáka školy. — Způsoby řešení situací porušování práv ve škole (např. možnost obrátit se na pedagogy, vedení školy, instituce dětského ombudsmana). — Proměny státně-spoločenského uspořádání v různých historických obdobích (pravěké společenství, starověké říše, středověké monarchie, moderní státy). — Pojem "právní stát".	
Mezipředmětové vazby	
— Český jazyka literatura: OVU <i>Používá postupy a strategie umožňující vnímat a interpretovat text.</i>	

Mé příjmy a výdaje - 6. ročník, 12 hodin

ŽÁK

Školní očekávaný výsledek učení	OVU RVP, který je prostřednictvím ŠOVU plněn
Zaznamená po dobu dvou týdnů své příjmy (kapesné, dárky, výdělek za pomoc) nebo analyzuje předložený modelový přehled příjmů a výdajů odpovídající vrstevníkovi; roztřídí	CAS-VKO-002-ZV9-014: Rozhoduje v modelových situacích o řešení životních potřeb s ohledem na rodinný a osobní rozpočet.

položky na pravidelné a nepravidelné a vyhodnotí hospodaření s financemi.	KKU-USU-000-ZV9-001: Řídí vlastní procesy učení.
	ZGM-MRF-000-ZV9-001: Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci.
Zmapuje, co nebo kdo ovlivňuje jeho rozhodování o útratě (např. reklamy, influenceři, kamarádi, rodiče) a vyhodnotí, které vlivy považuje za pozitivní a které za rizikové; popíše situaci, kdy se rozhodl impulsivně a kdy své rozhodnutí o útratě předem promyslel, vysvětlí rozdíl v důsledcích těchto rozhodnutí.	CAS-VKO-002-ZV9-014: Rozhoduje v modelových situacích o řešení životních potřeb s ohledem na rodinný a osobní rozpočet.
	CAS-VKO-001-ZV9-004: Zhodnotí, co nebo kdo má vliv na něj a na jeho rozhodování ve fyzickém a v digitálním prostředí.
	KDI-BZK-000-ZV9-001: Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat nebo jeho tělesné či duševní zdraví.
Vytvoří v tabulkovém kalkulátoru jednoduchý osobní rozpočet na měsíc (vlastní či modelový).	KDI-ZAP-000-ZV9-001 Účelně a uvážlivě sdílí data a informace v digitálním prostředí s cílem osobního růstu, podpory školní či zájmové komunity nebo za účelem týmové práce na školních projektech.
	CAS-VKO-002-ZV9-014: Rozhoduje v modelových situacích o řešení životních potřeb s ohledem na rodinný a osobní rozpočet.
	KDI-VIN-000-ZV9-001: Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky práce.
Na základě svých zkušeností s hospodařením s penězi vytvoří seznam svých priorit při rozhodování o penězích a zdůvodní, proč jsou pro něj tyto priority důležité.	ZGM-POM-000-ZV9-001: Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů.
	CAS-VKO-001-ZV9-002: Zdůvodní svůj žebříček hodnot a způsoby jeho uplatňování v různých životních situacích.
	CAS-VKO-002-ZV9-014: Rozhoduje v modelových situacích o řešení životních potřeb s ohledem na rodinný a osobní rozpočet.
ROZŠÍŘUJÍCÍ: Na modelových situacích rodin s různými příjmy rozpozná rozdílné ekonomické možnosti a výzvy (např. neúplná rodina, rodina s členem se zdravotním postižením, rodina zasažená ztrátou zaměstnání), diskutuje o tom, jak mohou tyto situace ovlivnit možnosti uspokojování potřeb, a navrhne konkrétní kroky, které může jednotlivec podniknout k předcházení nebo zmírnění negativních dopadů těchto situací.	KPP-NAP-000-ZV9-001 Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.
	KOS-WEL-000-ZV9-001: Aktivně přispívá ke zvyšování osobního wellbeingu (osobní všestranné pohody).
	PTS-000-000-ZV9-004: Zvažuje potřeby lidí v obtížných životních situacích a navrhuje, jak posilovat rovné příležitosti a soudržnost společnosti ve svém okolí i ve světě.
CAS-VKO-002-ZV9-014: Rozhoduje v modelových situacích o řešení životních potřeb s ohledem na rodinný a osobní rozpočet.	

ROZŠÍŘUJÍCÍ: Navrhne konkrétní způsoby, jak může on sám a jeho rodina podpořit finanční solidaritu ve svém okolí (např. darování nepotřebných věcí, zapojení do sbírek, dobrovolnictví, sdílení zdrojů v komunitě).	PTS-000-000-ZV9-004: Zvažuje potřeby lidí v obtížných životních situacích a navrhuje, jak posilovat rovné příležitosti a soudržnost společnosti ve svém okolí i ve světě.
	KOB-ODP-000-ZV9-001: Přebírá odpovědnost za věci okolo sebe a za možné dopady svých rozhodnutí vůči ostatním a okolí.
ROZŠÍŘUJÍCÍ: Porovná životní úroveň rodin v dnešní době s životní úrovní rodin v různých obdobích moderních dějin.	CAS-VKO-002-ZV9-014: Rozhoduje v modelových situacích o řešení životních potřeb s ohledem na rodinný a osobní rozpočet.
	CAS-DEJ-001-ZV9-008: Vysvětlí proměny fungování hospodářství od pravěku po současnost.

Učivo
— Příjmy a výdaje; pravidelné a nepravidelné.
— Rozpočet a principy jeho sestavení.
— Digitální nástroje pro správu financí (základy práce s tabulkovými procesory, aplikace pro sledování příjmů a výdajů, jednoduché výpočty a vizualizace finančních dat).
— Potřeby a přání.
— Faktory ovlivňující finanční rozhodování (vliv médií, reklamy a vrstevníků; impulsivní versus promyšlené rozhodování).
Mezipředmětové vazby
— Informatika: OVU Vytvoří tabulku pro evidenci potřeby. Nastaví datové typy pro jednotlivé sloupce tabulky. Eviduje požadovaná data v tabulce; Aplikuje filtry do již připravených tabulek s cílem zpřehlednit data. Odpovídá na otázky vycházejí z filtrovaných dat.
— Matematika: OVU Určí společné dělitele a společné násobky dvou přirozených čísel, porovnává celá čísla a zobrazuje je na číselnou osu, sčítá a odčítá celá čísla pomocí modelů a číselného zápisu, násobí a dělí celá čísla, řeší úlohy z reálného světa, ve kterých je násobení či dělení dvou celých čísel, z nichž alespoň jedno je záporné.

Stopy historie v našem okolí - 6. ročník, 12 hodin

ŽÁK

Školní očekávaný výsledek učení	OVU RVP, který je prostřednictvím ŠOVU plněn
Zmapuje historii a význam jednoho či více historických artefaktů v okolí školy (např. socha, název ulice, historická budova, památník, pomník apod.).	CAS-DEJ-002-ZV9-015: Vyjádří vlastní představu o funkci a významu historických objektů a motivů ve veřejném prostoru
	CAS-DEJ-002-ZV9-016: Podílí se na utváření historického významu regionálních kulturních památek, popřípadě památek s celostátní či mezinárodní hodnotou.
	KPP-TYM-000-ZV9-001: Efektivně přispívá k úspěšné týmové spolupráci. (pracuje-li v týmu)
	KKT-UMK-000-ZV9-001: Rozpoznává estetickou a obsahovou hodnotu uměleckých děl a kulturních projevů, oceňuje jejich význam jako prostředků komunikace a sdílí své názory s ostatními.
	KRP-BAD-000-ZV9-001: Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému.
Porovná informace o historickém objektu získané z různých zdrojů a uvede, v čem se tyto informace shodují a v čem se liší.	CAS-DEJ-001-ZV9-002: Posoudí informační hodnotu a důvěryhodnost zdrojů z různých dějinných epoch
	KRP-KRP-000-ZV9-001: Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.
	KDI-DAT-000-ZV9-001: Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.
Přiřadí vybrané historické objekty v okolí školy k jednotlivým historickým obdobím a diskutuje o jejich významu v období, v němž vznikly, jakož i o jejich dnešním významu, funkci a estetické a kulturní hodnotě.	CAS-DEJ-001-ZV9-001: Přiřadí kulturní projevy k jednotlivým dějinným epochám
	CAS-DEJ-001-ZV9-006: Doloží příklady vlivu náboženství na jednání lidí v různých dějinných epochách.
	CAS-DEJ-001-ZV9-005: Posoudí, jak se připomínání historických událostí a tradic podílí na utváření jeho osobní identity a identity lidí v jeho okolí.

	CAS-DEJ-002-ZV9-016: Podílí se na utváření historického významu regionálních kulturních památek, popřípadě památek s celostátní či mezinárodní hodnotou.
	CAS-DEJ-002-ZV9-015: Vyjádří vlastní představu o funkci a významu historických objektů a motivů ve veřejném prostoru.
	KKT-IDR-000-ZV9-001: Hodnotí kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní i jiných kultur a porovnává je v kontextu historických a společenských a kulturních souvislostí.
	KKT-UMK-000-ZV9-001: Rozpoznává estetickou a obsahovou hodnotu uměleckých děl a kulturních projevů, oceňuje jejich význam jako prostředků komunikace a sdílí své názory s ostatními.
Umístí zkoumané historické objekty na časovou osu zobrazující širší rámec českých dějin.	CAS-DEJ-001-ZV9-001: Přiřadí kulturní projevy k jednotlivým dějinným epochám

ROZŠÍŘUJÍCÍ: Zhodnotí, jak jako společnost pečujeme o zkoumané historické artefakty, a diskutuje o tom, zda to je v dnešní době vůbec relevantní.	CAS-VKO-002-ZV9-010: Kriticky posuzuje dění ve svém regionu, v České republice a ve světě.
	CAS-DEJ-002-ZV9-015: Vyjádří vlastní představu o funkci a významu historických objektů a motivů ve veřejném prostoru.
Učivo	
— Funkce historických artefaktů (praktická, symbolická, připomínková, estetická). — Historický a společenský kontext vzniku konkrétních památek. — Hodnota historických památek. — Metody zkoumání historických objektů (terénní průzkum a jeho základní techniky, dokumentace, formulování otázek pro další výzkum, práce s digitálními nástroji při sběru a zpracování informací). — Typy informačních zdrojů o historických objektech (např. odborná literatura, kroniky, archivy, internetové databáze, místní pamětníci). — ROZŠÍŘUJÍCÍ: Proměny významu historických objektů — ROZŠÍŘUJÍCÍ: Ochrana regionálních kulturních památek, možnosti zapojení veřejnosti do ochrany historického dědictví	
Mezipředmětové vazby	
Umění: tematický okruh <i>Recepce a reflexe uměleckého díla</i> – Prohlubování vnímavosti a hledání významů; tematický okruh <i>Kulturní povědomí a jednání</i> – Prohlubování a objevování Geografie: Úvod do geografie – OVU mapuje v terénu vybrané části okolí školy nebo třídy a sbírá data pomocí mobilních aplikací a GIS, ze kterých vytváří a sestavuje tematické mapy (např. využití půdy, vegetace, pocitová mapa apod.)	

Příběhy ze starověku - 6. ročník, 10 hodin

ŽÁK

Školní očekávaný výsledek učení	OVU RVP, který je prostřednictvím ŠOVU plněn
Převypráví, zdramatizuje nebo jinak ztvární vybranou řeckou báji nebo pověst a vysvětlí, jaké poselství příběh obsahuje.	CAS-DEJ-001-ZV9-001: Přiřadí kulturní projevy k jednotlivým dějinným epochám

	KKT-IDR-000-ZV9-001: Hodnotí kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní i jiných kultur a porovnává je v kontextu historických a společenských a kulturních souvislostí.
Na základě vybraného filmu zasazeného do období římské říše a práce se sekundárními prameny popíše základní principy fungování římské společnosti.	CAS-DEJ-001-ZV9-001: Přiřadí kulturní projevy k jednotlivým dějinným epochám.
	CAS-DEJ-001-ZV9-003: Vysvětlí rozdíl mezi zobrazováním minulosti v dějepisectví a ve filmu, v literatuře a v nových médiích včetně produktů umělé inteligence.
Interpretuje vybraný biblický příběh a vysvětlí historické okolnosti vzniku křesťanství.	CAS-DEJ-001-ZV9-001: Přiřadí kulturní projevy k jednotlivým dějinným epochám
	CAS-DEJ-001-ZV9-006: Doloží příklady vlivu náboženství na jednání lidí v různých dějinných epochách.
	KKT-IDR-000-ZV9-001: Hodnotí kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní i jiných kultur a porovnává je v kontextu historických a společenských a kulturních souvislostí.
	KKT-UMK-000-ZV9-001: Rozpoznává estetickou a obsahovou hodnotu uměleckých děl a kulturních projevů, oceňuje jejich význam jako prostředků komunikace a sdílí své názory s ostatními.
	ZGC-VZT-000-ZV9-001: Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.
Popíše význam antické kultury a vzniku křesťanství pro formování evropské kultury.	CAS-DEJ-001-ZV9-005: Posoudí, jak se připomínání historických událostí a tradic podílí na utváření jeho osobní identity a identity lidí v jeho okolí.
	KKT-IDR-000-ZV9-001: Hodnotí kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní i jiných kultur a porovnává je v kontextu historických a společenských a kulturních souvislostí.
Učivo	
— Řecké báje a pověsti (vybrané příběhy o bozích a hrdinech); základní informace o starověkém Řecku.	
— Filmová a literární zobrazení antického Říma v porovnání s historickými fakty.	
— Principy (právo, občanství) a základní popis vývoje (městský stát, republika, císařství) římské společnosti.	
— Vybrané biblické příběhy (zejména z Nového zákona).	
— Historické okolnosti vzniku křesťanství a jeho šíření.	
— Antické dědictví v evropské kultuře (filozofie, umění, architektura, právo, politické uspořádání). — Vliv křesťanství na evropskou kulturu a hodnoty.	
Mezipředmětové vazby	
Český jazyk a literatura: OVU Vyjadřuje svoje prožitky literárního, divadelního a audiovizuálního díla; Interpretuje literární díla a díla z oblasti dalších druhů umění.	
Umění: tematický okruh <i>Recepce a reflexe uměleckého díla</i> – Prohlubování vnímavosti a hledání významů; tematický okruh <i>Kulturní povědomí a jednání</i> – Prohlubování a objevování	

Aktuální témata - 6. ročník, 8 hodin

ŽÁK

Školní očekávaný výsledek učení	OVU RVP, který je prostřednictvím ŠOVU plněn
Porozumí v základních obrysech několika aktuálních tématům.	CAS-VKO-002-ZV9-010: Kriticky posuzuje dění ve svém regionu, v České republice a ve světě.

Vyhledává základní informace o aktuálním dění z doporučených zdrojů.	CAS-VKO-002-ZV9-010: Kriticky posuzuje dění ve svém regionu, v České republice a ve světě
	KRP-KRP-000-ZV9-001: Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.
	ZGC-VZT-000-ZV9-001: Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.
	PTS-000-000-ZV9-002: Rozezná a vysvětlí volbu výrazových prostředků, kterými se mediální sdělení snaží ovlivnit vnímání konkrétního tématu.
S dopomocí popisuje základní příčiny událostí, uvažuje nad jejich možnými důsledky ve svém okolí.	KOB-ZPS-000-ZV9-001: Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.
	CAS-VKO-002-ZV9-010: Kriticky posuzuje dění ve svém regionu, v České republice a ve světě.
	CAS-DEJ-001-ZV9-009: Rozliší příčiny, důsledky a podobu konfliktů a spolupráce v minulosti
	CAS-DEJ-002-ZV9-018: V modelové situaci předvede, jak může historické poznání pomoci v současném životě.
	CAS-DEJ-001-ZV9-012: Diskutuje o projevech moderního politického extremismu a o povaze, příčinách vzniku a důsledcích nastolení diktatury a autoritativních režimů.
	CAS-VKO-002-ZV9-006: Prozkoumá průběh a výsledky voleb v České republice, rozhodování občanů při volbách a jejich zapojování do veřejného politického dění.
Formuluje vlastní názor na dění kolem sebe.	CAS-VKO-002-ZV9-010: Kriticky posuzuje dění ve svém regionu, v České republice a ve světě.
	KRP-KRP-000-ZV9-001: Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.
	KKK-VYJ-000-ZV9-001: Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.
Při diskusi naslouchá ostatním a dodržuje základní pravidla komunikace.	KKK-AKN-000-ZV9-001: Během mluvené interakce v každodenních situacích uzpůsobuje vlastní projev tak, že aktivně reaguje na projev partnera, a tím přispívá ke kultivovanosti konkrétní situace.
	KOS-EMP-000-ZV9-001: Vyrovnává se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem.
Uvědomuje si, že ne všechny informace má k dispozici.	KRP-KRP-000-ZV9-001: Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.
	CAS-VKO-002-ZV9-010: Kriticky posuzuje dění ve svém regionu, v České republice a ve světě.

Učivo:
— Druhy médií a jejich základní charakteristiky (tištěná, rozhlasová, televizní, internetová, sociální). — Rozdíl mezi seriózními a bulvárními médii. — Základní terminologie pro popis aktuálních událostí (důvěryhodnost, fakt, názor, příčina, následek). — Pravidla kultivované diskuse (naslouchání, respektování odlišných názorů, věcnost). — Funkce médií ve společnosti (informační, vzdělávací, zábavní). — Rozpoznávání vztahu mezi aktuálními událostmi a vlastním životem.
Mezipředmětové vazby

— **Český jazyk a literatura:** OVU Vyjadřuje se věcně, výstižně a vhodnými jazykovými prostředky; Vyhledá, kriticky posoudí a sdílí informace; Používá postupy a strategie umožňující vnímat a interpretovat text.

— **Informatika:** OVU Seznamuje se s příklady virálně šířených příspěvků. Na základě vyhledávání v online zdrojích ověřuje jejich správnost a zdůvodní ji.

— **Geografie:** Kde právě jsem? — OVU Rozdělí svět na regiony podle vlastních kritérií, která zdůvodní.

4.7 PŘÍRODA A JÁ PRO 2. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÉHO PŘEDMĚTU

Podle RVP ZV^[1] je cílem vzdělávací oblasti Člověk a příroda rozvoj přírodovědné gramotnosti. Žáci jsou vedeni ke zkoumání svého okolí, k porozumění základním přírodním procesům a k zodpovědnému jednání ve smyslu udržitelné budoucnosti. V jednotlivých oborech je potřeba kriticky zhodnotit současné tematické celky, tak aby jejich obsah podporoval zaměření výuky na velké koncepty přírodovědného vzdělávání. Výuka není uzavřená pouze jednotlivých vzdělávacích oborů, uplatňují se v ní též komplexní (integrovaná) témata, která žákům umožní propojovat nabyté znalosti a dovednosti v souvislostech a jež jsou relevantní pro společnost (např. zdroje a využívání energie, zdravý životní styl, prevence a ochrana před nemocemi, ochrana životního prostředí, přístupy k zachování biodiverzity). Žáci si lépe uvědomí užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v běžném životě, například prostřednictvím místně zakotveného učení. Taková výuka s sebou nese i rozvoj schopností hodnotit vhodnost použitých postupů a etickou stránku výzkumů včetně plánování vlastního zkoumání (např. pozorování nebo experiment).

V modelovém integrovaném ŠVP proto pro vzdělávací oblast Člověk a příroda vytváříme integrovaný předmět Příroda a já (PJ), který vychází z výše uvedených principů. Uspořádání vzdělávacích obsahů v integrovaném vyučovacím předmětu PJ je integrací vzdělávacích obsahů vzdělávacích oborů fyzika, chemie a přírodopis (současné jsou naznačeny další možné přesahy do vzdělávací oblasti Geografie a Matematika a její aplikace).

Integrovaný PJ odpovídá interdisciplinárnímu až transdisciplinárnímu pojetí^[2] (Obr. 1) a jeho základem je kompetenční model vzdělávání. Cílem PJ je nejen poskytnout žákům příslušná fakta a koncepty, ale také rozvíjet „nadoborové“ kompetence, zejména schopnost kritického myšlení, řešení problémů a porozumění komplexním souvislostem. Je akcentováno kompetenční a gramotnostně zaměřené vzdělávání, tudíž jsou definovány aspekty klíčových kompetencí či přírodovědné gramotnosti, které charakterizují integrující vzdělávací obory a které jsou nezbytné pro výslednou podobu PJ. Výběr vzdělávacího obsahu v rámci procesu jeho integrace je podřízen edukačním cílům^[3]. Vzdělávací obsah, klíčové kompetence a očekávané výsledky učení tvoří definované základní integrační linie – tzv. integrující pojmy (IP, viz Příloha 1), které jsou rozpracováním oborových kompetencí (OK).

Základem PJ je konstruktivistický přístup, problémové vyučování, projektová výuka a badatelsky orientovaná výuka, tj. výukové strategie a přístupy, které podporují rozvoj přírodovědné gramotnosti. Těžiště výuky spočívá tedy v aktivní činnosti žáků. Při řešení aktivit je vždy vycházeno z motivace žáků, kteří jsou vedeni k formulování otázek vztahujících se k problémům nastíněným v zadané úloze, sami navrhnou postupy řešení, získávají data pomocí pozorování, měření, experimentování, jsou v PJ vedeni k analýze, diskusi interdisciplinárních problémů, k formulaci výsledků, jejich prezentaci a obhajobě. PJ je koncipován s maximálním zřetelem k individualizovanému učení, k individuálním zvláštěm jednotlivých žáků, které jsou dány jednak geneticky, jednak prostředím, ve kterém žák vyrůstá⁴. Důraz je kladen také vnímání na životního prostředí v okolí školy či bydliště školy, tudíž je rozvíjen koncept místně zakotveného učení.

^[1] <https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani>

^[2] Interdisciplinární přístup je realizován v rámci jednotného integrovaného kurikula (učiva). I když částečné členění na vzdělávací obory (fyzika, chemie, přírodopis) uvnitř PJ existuje, tak je explicitně podporována výuka ve vzájemných souvislostech (viz Karty předmětu). V transdisciplinarity se PJ neomezuje jen na základní znalosti každé disciplíny, ale podporuje i propojování a vzájemné obohacování různých oblastí. Například, při studiu životního prostředí mohou být

INFORMACE O OBSAHU PŘEDMĚTU A ZPŮSOBU INTEGRACE

Páteří celého integrovaného ŠVP jsou **OVU jednotlivých integrovaných oborů** (viz Příloha 2), jsou základem i integrovaného předmětu Příroda a já. IP propojují klíčové kompetence, základní gramotnosti a průřezová témata RVP ZV se vzdělávacím obsahem vzdělávací oblasti Člověk a příroda. IP pomáhají při hledání propojení mezi obory, obsahy i předměty, jsou klíčem při vytváření obsahu PJ. **Integrace vzdělávacích obsahů je koncipována jako integrace očekávaných výsledků učení vybraných disciplín.** Jsou připraveny integrované učební celky v podobě tzv. Karet, využitelné pro učení v širších integrujících souvislostech – multi, inter nebtransdisciplinárně (Obr. 1). Každá Karta obsahuje integrující motivační aktivitu a aktivitu závěrečnou (rozšiřující, krystalizační). Závěrečná aktivita je prostorem pro zobecnění, jako např. krystalizaci poznatků (pojmů, OVU/ ŠOVU), které žáci získali během jejich práce navržené Kartou, a to jak nad motivační aktivitou, tak ve výuce v jednotlivých předmětech (a to i v podobě předcházejících OVU) a v průběžných aktivitách. Většina karet obsahuje i průběžnou aktivitu, v níž se žáci učí samostatně získávat a interpretovat data vztahující se k dané problematice.

Každé téma Karty má rozpracovanou škálu různě náročných očekávaných výsledků učení, dle revidované Bloomovy taxonomie, nastavuje reálné dosažitelné vzdělávací cíle všem žákům. Jednotlivé očekávané výsledky učení jsou ověřitelné a jsou vhodným prostředkem proformativní hodnocení i sebehodnocení žáků. Při realizaci vybraných aktivit je možné v jejich průběhu využít prvků kritériálního vrstevnického hodnocení^[1] (například hodnocení návrhu pokusu, modelu, výběr vhodné výzkumné otázky apod.). Znamená to, že se žáky hodnotíme v průběhu aktivity (například hodnocení návrhu experimentu, hodnocení vytvořeného modelu) a následně diskutujeme, upravujeme hypotézy nebo závěry.

Na závěr hodnocení tematického celku nebo na závěr předmětu PJ v daném ročníku přirozeně navazuje na průběžné formativní hodnocení **hodnocení sumativní** (pracující s výstupy formativního hodnocení). Sumativní hodnocení může mít formu jak kritériální, podobu známek, tak i slovní formu, dle zvyklostí v dané škole.

Přírodovědnou gramotnost chápeme zejména jako procesní rámec, jehož prostřednictvím žáci získávají a rozvíjejí potřebné znalosti, dovednosti a schopnosti, aby dosáhli kompetencí. Klíčové kompetence představují nadřazenou úroveň vzdělávacích (nadoborových) cílů, ke kterým gramotnost směřuje a skrze které nabývá komplexní a aplikovatelné podoby. Klíčových kompetencí, ani (jakékoliv) gramotnosti, nelze dosahovat bez návaznosti na konkrétní vzdělávací obsah, tedy učivo. Logickým místem pro propojování těchto kódů jsou edukační cíle = očekávané výstupy učení (OVU/ŠOVU), které jsou velmi významné zejména při integraci vzdělávacího obsahu. V Kartách si proto definujeme **klíčové integrující pojmy (IP)**, které tvoří v podstatě základní principy nebo myšlenky (definují základní rámec, osnovu pro učební plán a výuku takovou) a **velké myšlenky** (Big ideas), tedy přesahující principy nebo témata, jež integrují znalosti napříč různými disciplínami nebo vzdělávacími oblastmi studia. Tyto myšlenky pomáhají žákům vidět věci a jevy kolem nich (ve světě) v komplexnějším obraze a pochopit širší souvislosti. Karty označeny v úvodní popisné hlavičce podle toho, jak myšlenky, princip, nebo téma (Karty) primárně vycházejí z některého oboru, avšak svým charakterem jej přesahují, resp. nabízejí přirozený integrační potenciál. Směřují k interdisciplinaritě nebo až k transdisciplinaritě⁶. Témata (myšlenky) jsou zpracována v Kartách pro jednotlivé IP, ročníky a klíčové pojmy. Tím jsou ukotveny v očekávaných výsledcích učení i v oborových kompetencích a různých úrovních edukačních cílů. Karty pokrývají všechny očekávané výsledky učení (fyzika, chemie a přírodopis) RVP ZV (viz Příloha 2 a popis organizace výuky níže).

^[1] Vrstevnické hodnocení je metoda formativního hodnocení, která vychází z autonomního hodnocení a tzv. vrstevnického učení. Vrstevnické hodnocení umožňuje žákům rozvíjet své dovednosti formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, diskutovat a obhajovat své myšlenky. ⁶ Volně podle publikace Koldová, H., Janík, T. (2024). Přístupy k integraci vzdělávacího obsahu z pohledu kurikula, výuky a učitelského vzdělávání. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

INFORMACE O ORGANIZACI VÝUKY

Ve vzdělávacím procesu si žáci vytvářejí představy věcech a jevech, uvědomují si vztahy mezi nimi a tvoří si pojmy. Pojmotvorný proces je tedy procesem vytváření pojmu. Vytváření pojmu v mysli žáka je složitá a dlouhodobá cesta. Aby byla úspěšná je potřebné, aby byla důsledkem aktivní činnosti žáka, pomocí které se pojem utváří a interiorizuje. K tomu je důležitá motivace, vytváření separovaných modelů, na jejichž základě vzniká univerzální model a následně pojem. Ten je pak nutné procvičit, aby došlo k jeho krystalizaci, upevnění. Proto PJ koncipujeme tak, abychom pojmotvorný proces respektovali (Obr. 3). Integroující pojmy nám určují linii – téma jednotlivých Karet. Každá Karta začíná *motivační aktivitou*, která je motivací pro práci v daném IP. Po absolvování motivační aktivity pokračuje *výuka separovaných modelů* paralelní výukou v jednotlivých předmětech (fyzika, chemie a přírodopis) dle ŠVP a tematického plánu (v kartě je v šedivém poli uvedeno, jak jsou v paralelní výuce naplňovány další OVU/ŠOVU, včetně příkladů konkrétního učiva – jedná se však pouze inspiraci a vzdělávací obsah v paralelní výuce si každá škola přizpůsobí dle svých potřeb, avšak za podmínky, že budou naplněny všechny OVU/ŠOVU), s využitím mezipředmětových vztahů (multidisciplinarity) nebo průřezových témat (transdisciplinarity). Na konci Karty je zařazena průběžná a závěrečná (shrnující, krystalizační) aktivita, která rozvíjí motivační aktivitu či její obsah zasahuje do nového a hlubšího kontextu. Cílem závěrečné aktivity je právě zmíněná interiorizace, upevnění vytvářených pojmů.

Výuka PJ je koncipována jako samostatný integrovaný předmět, jehož náplní jsou motivační a závěrečné aktivity v návaznosti na výuku fyziky, chemie a přírodopisu. Organizačně to znamená, že se v obou případech musí na celkovém sumativním hodnocení z PJ shodnout všichni učitelé (jejichž ŠOVU je zastoupeno v Kartách a podílejí se na výuce) podle společné, předem vytvořené metodiky hodnocení. Žáci jsou s touto metodikou seznámeni před zahájením výuky a znají jednotlivé výsledky učení, kterých by měli dosáhnout. Podle míry zastoupení ŠOVU v jednotlivých Kartách se tvoří výsledné hodnocení.

Obrázek: Fáze pojmotvorného procesu

Integrovaná výuka - motivační úloha	Fyzika	Integrovaná výuka - závěrečná úloha (zobecnění)
	Chemie	
	Přírodopis	
Motivace	Paralelní výuka (separované modely a univerzální model)	Zobecnění a procvičení, zařazení do sémantických sítí, trvalý poznatek

KOMPLETNÍ SEZNAM INTEGROJÍCÍCH POJMŮ

Integroující pojmy	6. ročník				7. ročník					8. ročník				9. ročník			
	1	2	3	4	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4
Adaptace																	
Energie																	
Experiment																	
Měření a práce s daty																	

Mikro a makro svět																	
Modelování																	
Prostředí kolem nás																	
Přírodní zákonitosti																	
Rozmanitost života na Zemi																	
Síla																	
Struktura a vlastnosti látek																	
Třídění																	
Udržitelnost																	
Zdravý životní styl																	
Životní podmínky																	

PŘÍRODA A JÁ - NAPLNĚNÍ OVU

OVU/ŠOVU	6. ročník				7. ročník					8. ročník				9. ročník			
	1	2	3	4	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4
CAP-FYZ-001-ZV9-001																	
CAP-FYZ-001-ZV9-002																	
CAP-FYZ-002-ZV9-003																	
CAP-FYZ-002-ZV9-004																	
CAP-FYZ-002-ZV9-005																	
CAP-FYZ-002-ZV9-006																	
CAP-FYZ-002-ZV9-007																	
CAP-FYZ-003-ZV9-008																	
CAP-FYZ-003-ZV9-009																	
CAP-FYZ-004-ZV9-010																	
CAP-FYZ-004-ZV9-011																	
CAP-FYZ-004-ZV9-012																	
CAP-FYZ-005-ZV9-013																	

CAP-PRI-004-ZV9-011																
CAP-PRI-004-ZV9-012																
CAP-PRI-004-ZV9-013																
CAP-PRI-004-ZV9-014																
CAP-PRI-005-ZV9-015																
CAP-PRI-005-ZV9-016																
CAP-PRI-005-ZV9-017																
CAP-PRI-005-ZV9-018																

HODNOCENÍ V INTEGROVANÉ VÝUCE

Hodnocení v integrované výuce je hodnocením kvality a rozsahu získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti, schopnosti uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Jedná se hodnocení kvality myšlení, především jeho logiky, samostatnosti a tvořivosti, aktivity v přístupu k činnostem, kvality jejich výsledků, zájmu o ně a vztahu k nim, hodnocení přesnosti, výstižnosti a odborné i jazykové správnosti ústního a písemného projevu a jako hodnocení míry osvojení si účinných metod samostatného studia. Hodnocení v integrovaném přístupu by mělo klást důraz na to, aby měli žáci možnost ukázat především ty znalosti, porozumění a dovednosti, které mohou použít v praktickém životě.

Tradiční sumativní hodnocení, tj. hodnocení známkou či jen slovní shrnutí výsledku práce žáka, v případě integrovaných úloh či aktivit neposkytuje adekvátní informaci celkové práci žáka v integrovaném přístupu. Je potřeba reflektovat jeho dílčí činnosti a zaměřit se na jeho pokrok v kontextu dlouhodobějšího učení. Pro zajištění spravedlivého hodnocení komplexních výkonů žáka je vhodné dodržovat následující kroky:

- 1) přesně definovat, co je cílem daného hodnocení;
- 2) předem stanovit přesná kritéria hodnocení a dílčí škály, včetně definování konkrétních výstupů, které jednotlivým úrovním odpovídají;
- 3) volit vhodné hodnoticí nástroje, kterými je učitel schopen získat potřebné informace, popřípadě si takové nástroje vytvořit;
- 4) průběžně pozorovat a hodnotit práci žáků;
- 5) analyzovat získané informace z pozorování a hodnotit výkon v dlouhodobém kontextu práce žáka;
- 6) zaměřit se na sdělení dalších možných kroků v procesu učení;
- 7) využívat hodnocení portfolia, do něhož si žáci zakládají výstupy své práce.

Hodnocení není jednoznačnou záležitostí zejména pro podmíněnost faktorem, kterým je multidisciplinarita, interdisciplinarita, transdisciplinarita neboli integrace vzdělávacích obsahů. Testujeme obsah konceptuální (vybavení faktů, obecné porozumění), procedurální (aplikace znalostí), obsah jazykový (porozumění a používání předmětově zaměřené slovní zásoby, správné užití funkčního jazyka, schopnost ústního projevu, vyjádření a obhajoba názorů) a postoje (postoje k světu kolem nás a klíčovým otázkám).

Proto je výhodné hodnotit sumativně i formativně. Hodnocení bychom měli předem stanovit jako míru naplnění očekávaných výstupů učení OVU.

Existuje mnoho forem formativního hodnocení, z nichž je vhodné zařazovat takové, kde žáci sami mají ocenit svůj výkon, to znamená různé metody sebehodnocení. Taková hodnocení je možné provádět například pomocí hodnotící stupnice

(splnil/nesplnil a do jaké míry) nebo třeba pomocí barevné stupnice. Pro použití jednotlivých druhů hodnotících stupnic by se vyučující měl rozhodnout podle věku žáků, hodnocené práce, případně podle toho, kterou stupnici žáci upřednostňují. V případě sebehodnocení žáci mohou:

a) vyznačit křížkem v barevné škále úroveň hodnocených očekávaných výstupů (starší žáci); b) vybarvit příslušné políčko odpovídající úrovni hodnocených očekávaných výstupů (mladší žáci). Největší důraz při hodnocení klademe na funkci informační (poskytování zpětné vazby), motivační a diagnostickou (porovnávání žákova výkonu s jeho možnostmi). Při hodnocení přihlížíme ke vzdělávacím, osobnostním předpokladům žáka, k věku, k souvislostem, které výkon žáka ovlivňují. Sebehodnocení žáků je směřováno k hodnocení jejich výkonu a pokroku. Využívá se hlavně k vlastnímu zhodnocení práce v hodině, práce na projektech (součástí každého projektu by měla být závěrečná reflexe a sebereflexe všech účastníků), ke slovnímu zhodnocení okamžitého výkonu, k hodnocení podílu na práci ve skupině, kooperaci ve skupině.

6. ROČNÍK – KARTA #1	
Začínám objevovat svět kolem mě	I N T E R
	M U L T I
	T R A N S
Integroující pojmy: třídění, přírodní zákonitosti, měření a práce s daty, mikro a makro svět, prostředí kolem nás	6/září
OVU/ŠOVU:	
– CAP-FYZ-001-ZV9-002: Změří vybrané fyzikální veličiny, vyjádří je ve vhodných jednotkách a odhadne chyby (nejistoty) měření; výsledek měření prezentuje v číselné i grafické podobě. – CAP-PRI-001-ZV9-002: Na základě pokusu popíše faktory ovlivňující základní životní procesy v organismech včetně člověka.	
Učivo	Možné přesahy
Fyzika – měření fyzikálních veličin: délka, obsah, objem, hmotnost, čas Přírodopis – adaptace živočichů na různé přírodní podmínky – vliv různých faktorů na život	Matematika – délka, objem, povrch, jednotky a měření, převody jednotek, práce s chybou, odhad – čtení z grafu, znázornění závislosti grafem a tabulkou, reprodukce naměřených hodnot – pojem desetinné číslo, porovnávání desetinných čísel Geografie – měřítko mapy – výpočet vzdáleností – zeměpisné souřadnice – časová pásma, datová hranice – geoinformační nástroje pro měření a plánování
Kompetence / gramotnosti: – KKK-POR-000-ZV9-001: Přemýšlí komunikačním záměru autora sdělení. – KRP-KRP-000-ZV9-001: Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů. – KRP-BAD-000-ZV9-001: Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému. – ZGC-KCP-000-ZV9-001: Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře. – ZGM-POM-000-ZV9-001: Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. – ZGM-MRF-000-ZV9-001: Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci.	
Návaznost na průřezová témata: – PTP-UDR-000-ZV9-002: Prozkoumá a vysvětlí provázanost mezi klimatickou změnou, vlastním životním stylem, životem společnosti a ekonomickou činností.	

Motivační otázky:

- Jsou všichni živočichové stejně velcí?
- Jakými nástroji lze měřit různé velikosti? Používají se všude stejné jednotky?

Motivační úloha:

- Začni měřit své okolí a sebe.
 - Žák si vyrobí vlastní měřidlo délky ve svých vlastních zvolených jednotkách (např. tužka = 3 víčka apod.) jednotky pojmenuje. Odhadne a změří měřidlem různé délky na svém těle (výšku, rozpětí paží, délku ruky, šířku dlaně atd.).
 - Žák vyrobí jednoduché měřidlo objemu se stupnicí ve zvolených jednotkách, např. v naběračkách, kelímcích a změří s ním objemy.
 - Žák změří v průběhu dne v pravidelných časových intervalech vlastní teplotu těla a venkovní teplotu, zaznamená hodnoty do tabulky a vynese do grafu.
 - Žák vytvoří různé typy hodin – přesýpací, sluneční, vodní, z hořící svíčky.

Naplnění OVU/ŠOVU v paralelní výuce jednotlivých přírodovědných předmětů a možné příklady konkrétního učiva (obsah paralelní výuky je nastavován dle konkrétní školy).

Fyzika

- CAP-FYZ-001-ZV9-002: Změří vybrané fyzikální veličiny, vyjádří je ve vhodných jednotkách a odhadne chyby (nejistoty) měření; výsledek měření prezentuje v číselné i grafické podobě.
 - příklad konkrétního učiva: změří délku, obsah, objem, čas, hmotnost...

Přírodopis

- CAP-PRI-001-ZV9-002: Na základě pokusu popíše faktory ovlivňující základní životní procesy v organismech včetně člověka.
 - příklad konkrétního učiva: podmínky a projevy života, adaptace na různé životní podmínky...
- CAP-PRI-002-ZV9-004: Vytvoří zjednodušující model vztahů mezi organismy navzájem a prostředím v ekosystému na základě vlastního pozorování a práce s informačními zdroji a na konkrétních příkladech posoudí udržitelnost využívání ekosystému člověkem.
 - příklad konkrétního učiva: ekosystém, potravní řetězec a vztahy mezi organismy...

Průběžná úloha:

- Vliv různých podmínek na růst (světlo, voda, teplota, druh půdy), pěstování různých druhů rostlin, zkoumání vlastností půdy.
 - viz níže
 - rozpracovat na detailní sledování proměnných (vývoj teploty v čase, vlhkosti...)

Závěrečná úloha:

- Vyvození Allenova pravidla
 - viz <https://bichez.pedf.cuni.cz/archiv/article/67>
 - spočítání povrchu a objemu těla vybraných zástupců, vyvození závislosti s teplotou okolního prostředí
- Seznam se s rekordmany v živočišné říši
 - viz níže řazení zástupců živočichů podle různé velikosti, hmotnosti, délky (práce s různými jednotkami)
 - Kterými nástroji lze dané veličiny měřit? Jak lze vhodně živočichy pozorovat? (viz aktivity níže pro výrobu vlastního mikroskopu/lupy)
 - <https://vida.cz/blog/lupa-z-pet-lahve>
 - <https://vida.cz/blog/mikroskop-z-mobilu>
 - <https://vida.cz/blog/domaci-mikroskop>

Další možné náměty:

- Vytvoření vlastního meteorologického nástroje (např. dešťoměr, anemometr), porovnání vlastních dat s profesionálními předpověďmi, studium vztahů mezi počasím a přírodními jevy. Vlastní měření porovná s dlouhodobými stavy (data ČHMÚ, Učím klimatu...) a na základě kritického posouzení různých zdrojů formuluje vlastní závěry týkající se klimatické změny, jejích možných příčin a dopadů.
- Monitoring vodního toku: pravidelné měření průsvitnosti, teploty vody, množství odpadků. Sledování změn v ekosystému poblíž toku (např. výskyt různých organismů).
- Vliv hnojiva na růst rostlin: Srovnání růstu rostlin v půdě s různým množstvím hnojiva.
 - lze propojit s průběžnou úlohou
- Vliv světla na chování hmyzu: Sledování, jak se různé druhy hmyzu chovají v různých světelných podmínkách.

6. ROČNÍK – KARTA #2

Objevují svět kolem sebe – poznávám a třídím	I N T E R
	M U L T I
	T R A N S
Integroující pojmy: přírodní zákonitosti, třídění, struktura a vlastnosti látek, prostředí kolem nás	6/říjen–listopad
OVU/ŠOVU:	
– CAP-FYZ-001-ZV9-001: Porovná jednotlivá skupenství látek na základě jejich typických vlastností, vlastnosti ilustruje konkrétními situacemi z vlastní zkušenosti a navrhne a provede experimenty, které umožní zjistit další vlastnosti. – CAP-FYZ-005-ZV9-013: Popíše základní strukturu látek a relevantní částice při postupu z makrosvětla do mikrosvětla a uvede některé konkrétní příklady dějů, které na dané úrovni probíhají. – CAP-CHE-003-ZV9-011: Navrhne vhodné postupy a provede pozorování, demonstrace a pokusy včetně záznamu, zpracování a prezentace jejich výsledků. – CAP-CHE-003-ZV9-012: Na konkrétních příkladech popíše chemickou reakci jako změnu výchozích látek na produkty za uvolnění nebo spotřebování energie při přeskupování atomů a chemických vazeb. – CAP-PRI-001-ZV9-002: Na základě pokusu popíše faktory ovlivňující základní životní procesy v organismech včetně člověka.	
Učivo	Možné přesahy
Přírodopis – průchod látek přes membrány – základní složky živé a neživé přírody Fyzika – skupenství látek Chemie – směsi, koncentrace roztoků – vlastností ovlivňující chemickou reakci – atom, molekula	Matematika – krychle, kvádr, vlastnosti, popis, modely, třídění, přiřazování, rozvoj funkčního myšlení Geografie – přírodní a společenské složky krajiny a jejich vzájemné interakce – sběr, analýza, vizualizace a sdílení geografických dat (v terénu s využitím GIS) – regionalizace – místa a regiony světa: třídění odpadu v místě bydliště, návštěva krajského informačního centra EKO-KOM
Kompetence / gramotnosti: – K KU-USU-000-ZV9-001: Řídí vlastní procesy učení. – K PP-REA-000-ZV9-001: Realizuje aktivity podle vlastních či skupinových postupů. – K RP-BAD-000-ZV9-001: Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému. – K RP-VED-000-ZV9-001: Analyzuje při rozhodování a řešení problémů objektivní informace a prezentované závěry vědeckého poznání. – K OS-EMP-000-ZV9-001: Vyrovnává se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem. – K PP-TYM-000-ZV9-001: Efektivně přispívá k úspěšné týmové spolupráci. – Z GC-BPO-000-ZV9-001: Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření. – Z GM-POM-000-ZV9-001: Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. – Z GM-MRF-000-ZV9-001: Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci.	
Návaznost na průřezová témata: – P TU-000-000-ZV9-003: Vybírá, plánuje, realizuje a vyhodnotí společně se spolužáky nebo dalšími lidmi opatření potřebná pro posílení udržitelnosti v místní komunitě či ve světě.	

Motivační otázky:

- Z čeho se skládají tělesa a látky v okolním světě? Jsou všechny stejné?
- Které podmínky jsou pro růst krystalů nejdůležitější (ovlivňuje růst teplota, množství rozpuštěné látky, nebo něco jiného)? Rostou krystaly stejně rychle?
- Souvisí uspořádání částic v krystalu s jeho tvrdostí nebo rozpustností?
- Jak „píjí“ a „stravují se“ buňky?

Motivační aktivita:

- Projdou či neprojdou II: Pohyb látek přes membrány
 - https://home.pf.jcu.cz/~bov/download/BOV_uloha_0048.pdf
 - možnost využít rozmanité materiály, které budou mít různou strukturu a různé vlastnosti

Napliňování OVU/ŠOVU v paralelní výuce jednotlivých přírodovědných předmětů a možné příklady konkrétního učiva (obsah paralelní výuky je nastavován dle konkrétní školy).

Fyzika

- CAP-FYZ-001-ZV9-001: Porovná jednotlivá skupenství látek na základě jejich typických vlastností, vlastnosti ilustruje konkrétními situacemi z vlastní zkušenosti a navrhne a provede experimenty, které umožní zjistit další vlastnosti.
 - příklad konkrétního učiva: vlastnosti látek, skupenství...
- CAP-FYZ-001-ZV9-002: Změří vybrané fyzikální veličiny, vyjádří je ve vhodných jednotkách a odhadne chyby (nejistoty) měření; výsledek měření prezentuje v číselné i grafické podobě.
 - příklad konkrétního učiva: změní objem, hmotnost...
- CAP-FYZ-005-ZV9-013: Popíše základní strukturu látek a relevantní částice při postupu z makrosvěta do mikrosvěta a uvede některé konkrétní příklady dějů, které na dané úrovni probíhají.
 - příklad konkrétního učiva: částicová struktura látek...

Přírodopis

- CAP-PRI-001-ZV9-001: Rozpozná složení organismů z buněk s použitím mikroskopu a při další práci s informačními zdroji objasní funkci buňky jako komplexního živého celku.
 - příklad konkrétního učiva: buňka, práce s mikroskopem...
- CAP-PRI-001-ZV9-002: Na základě pokusu popíše faktory ovlivňující základní životní procesy v organismech včetně člověka.
 - příklad konkrétního učiva: podmínky a projevy života, průchod látek přes membránu...
- CAP-PRI-001-ZV9-003: Objasní základní vnější a vnitřní stavbu vybraných organismů včetně člověka a fungování těla jako celku s vysvětlením funkce orgánů a orgánových soustav pomocí modelu.
 - příklad konkrétního učiva: řasy a lišejníky, houby, mechorosty...

Průběžná aktivita:

- Vytvoř si svůj krystal
 - viz níže

Závěrečná aktivita:

- Stavba krystalových modelů (modelína nebo namočená cizrna a párátko).
- Projdou neprojdou III: Pohyb částic v kapalině – difúze
 - https://home.pf.jcu.cz/~bov/download/BOV_uloha_0049.pdf
 - úlohu lze modifikovat a měnit různé proměnné, které ovlivňují rychlost – žáci se snaží svůj výběr faktorů ověřovat prakticky pomocí experimentů

Další možné náměty:

- Projdou či neprojdou I: Filtrace a oddělování látek
 - https://home.pf.jcu.cz/~bov/download/BOV_uloha_0047.pdf
- Pozoruj sněhové vločky po lupou.
- Simulace osmózy pomocí vajíčka.
- Difúzní závody.
- Poznámka: U všech výše zmíněných aktivit si žák plánuje pracovní postup (v návaznosti na cíl) se zvláštním zřetelem na definování rolí jednotlivých žáků ve skupině a přebírání zodpovědnosti za vlastní učení.

6. ROČNÍK – KARTA #3

Objevuji projevy rozdílné teploty v mém okolí a v přírodě	INTER
	MULTI
	TRANS
Integrující pojmy: přírodní zákonitosti, měření a práce s daty, životní podmínky, prostředí kolem nás	6/prosinec-březen
OVU/ŠOVU:	
– CAP-FYZ-001-ZV9-002: Změří vybrané fyzikální veličiny, vyjádří je ve vhodných jednotkách a odhadne chyby (nejistoty) měření; výsledek měření prezentuje v číselné i grafické podobě. – CAP-PRI-002-ZV9-004: Vytvoří zjednodušující model vztahů mezi organismy navzájem a prostředím v ekosystému na základě vlastního pozorování a práce s informačními zdroji a na konkrétních příkladech posoudí udržitelnost využívání ekosystému člověkem. – CAP-PRI-004-ZV9-012: Určí vybrané druhy a zdůvodní jejich zařazení do taxonomických skupin na základě typických znaků a popíše evoluci skupin organismů s použitím vhodných vyobrazení vývoje.	
Učivo	Možné přesahy
Fyzika – teplotní roztažnost pevných látek: délková teplotní roztažnost, objemová teplotní roztažnost. Přírodopis – studenokrevní a teplokrevní živočichové – vliv životního prostředí na aktivitu organismů	Matematika – číselný obor přirozená čísla, propedeutika celých čísel, číselná osa, graf, jednoduché znázorňování v grafu, interpretace dat Geografie – různá teplota v závislosti na odlišné geografické poloze – místa a regiony světa: objevování polárních oblastí
Kompetence / gramotnosti: – K KU-USU-000-ZV9-001: Řídí vlastní procesy učení. – K PP-REA-000-ZV9-001: Realizuje aktivity podle vlastních – i skupinových postupů. – K RP-BAD-000-ZV9-001: Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému. – Z GM-POM-000-ZV9-001: Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů. – Z GM-MRF-000-ZV9-001: Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci. – K DI-VIN-000-ZV9-001: Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a z kvalitnil výsledky práce.	
Návaznost na průřezová témata: – P TU-000-000-ZV9-002: Prozkoumá a vysvětlí provázanost mezi klimatickou změnou, vlastním životním stylem, životem společnosti a ekonomickou činností. – P TS-000-000-ZV9-001: Rozpozná příležitosti, jaké jemu i společnosti přináší propojenost světa, a rizika, která z propojenosti vyplývají.	

Motivační otázky:

- Co vše ovlivňuje změna teploty?
- Může být změna pozorovatelná, nebo jde pouze o pocit?

Motivační aktivita:

- Úloha Teploměr (viz níže).

Další možné úvodní úlohy:

- vorba „Bimetalového pásku“ z papíru a alobalu (fyzikalnipokusy.cz/2021/bimetal/).

Napliňování OVU/ŠOVU v paralelní výuce jednotlivých přírodovědných předmětů a možné příklady konkrétního učiva (obsah paralelní výuky je nastavován dle konkrétní školy).

Fyzika

- CAP-FYZ-001-ZV9-002: Změří vybrané fyzikální veličiny, vyjádří je ve vhodných jednotkách a odhadne chyby (nejistoty) měření; výsledek měření prezentuje v číselné i grafické podobě.
 - příklad konkrétního učiva: teplota, teplotní roztažnost pevných látek: délková teplotní roztažnost, objemová teplotní roztažnost...
- CAP-FYZ-004-ZV9-010: Experimentálně ukáže vybrané vlastnosti elektrického náboje.
 - příklad konkrétního učiva: elektrostatika: vlastnosti el. náboje...

Přírodopis

- CAP-PRI-001-ZV9-003: Objasní základní vnější a vnitřní stavbu vybraných organismů včetně člověka a fungování těla jako celku s vysvětlením funkce orgánů a orgánových soustav pomocí modelu.
 - příklad konkrétního učiva: kapradiny, nahosemenné rostliny, krytosemenné rostliny...
- CAP-PRI-002-ZV9-004: Vytvoří zjednodušující model vztahů mezi organismy navzájem a prostředím v ekosystému na základě vlastního pozorování a práce s informačními zdroji a na konkrétních příkladech posoudí udržitelnost využívání ekosystému člověkem.
 - příklad konkrétního učiva: ekosystémy (např. ekosystém lesa a ekosystém rybníka s vybranými zástupci organismů)...
- CAP-PRI-004-ZV9-012: Určí vybrané druhy a zdůvodní jejich zařazení do taxonomických skupin na základě typických znaků a popíše evoluci skupin organismů s použitím vhodných vyobrazení vývoje.
 - příklad konkrétního učiva: ekosystémy (např. ekosystém lesa a ekosystém rybníka s vybranými zástupci organismů)...

Průběžná aktivita (přímo se vztahující k závěrečné úloze)

- průběžné měření teploty (viz níže)

Závěrečná aktivita:

- úloha Zimní spánek (Věda není žádná věda)
 - https://vedaneniveda.cz/Veda/pdf/4_biologie_zakladni%20skola/05_energie/5.2_zimni_spanek.pdf

Další možné náměty:

- Dlouhodobý projekt: Vliv ročních období na chování studenokrevných živočichů
 - Cíl projektu: Sledovat, jak se mění aktivita plazů a obojživelníků během roku v závislosti na teplotě.
 - Aktivita: Dlouhodobé měření teploty na vybraném místě. Zaznamenávání pozorovaných druhů a jejich aktivity v různých obdobích (jaro, léto, podzim).
 - Přesah: Geografie (roční teplotní cykly), chemie (vztah metabolismu k teplotě).
 - Výstup: Časová osa s grafy teplot a aktivity živočichů.
- Studenokrevní živočichové a kvalita vody
 - Cíl projektu: Zkoumat, jak teplota vody ovlivňuje chování obojživelníků a kvalitu vody.
 - Aktivita: Měření teploty vody v různých lokalitách a ročních obdobích, sledování výskytu obojživelníků (např. žab, čolků). Provádění chemické analýzy vody (pH, obsah kyslíku, minerály).
 - Přesah: Chemie (vodní chemie), geografie (vztah teploty vody k prostředí).
 - Výstup: Výzkumná zpráva s grafy a mapami výskytu druhů.
- Křídla v akci: Žáci vytvoří různé tvary křídel z papíru, hodí je jako papírové vlaštovky a sledují, který tvar nejlépe klouže vzduchem.

6. ROČNÍK – KARTA #4

Srovnávám pohyby v přírodě i ve světě techniky	I N T E R
	M U L T I
	T R A N S
Integroující pojmy: třídění, pohyb, měření a práce s daty, adaptace, přírodní zákonitosti, prostředí kolem nás	6/duben–červen
OVU/ŠOVU:	

— CAP-FYZ-002-ZV9-003: Pozoruje, porovná, změří, popíše různé pohyby a předpoví jejich průběh. — CAP-PRI-001-ZV9-003: Objasní základní vnější a vnitřní stavbu vybraných organismů včetně člověka a fungování těla jako celku s vysvětlením funkce orgánů a orgánových soustav pomocí modelu. — CAP-PRI-004-ZV9-011: Vysvětlí, jak vlastnosti vybraného organismu souvisejí s jeho vývojem a umožňují mu přežít a rozmnožit se. — CAP-PRI-004-ZV9-012: Určí vybrané druhy a zdůvodní jejich zařazení do taxonomických skupin na základě typických znaků a popíše evoluci skupin organismů s použitím vhodných vyobrazení vývoje.	
Učivo	Možné přesahy
Přírodopis — adaptace k různému pohybu u vybraných skupin obratlovců (savci, ptáci, plazi, obojživelníci, ryby, paryby) a bezobratlých živočichů (členovci, měkkýši) — ekosystémy a organismy v nich Fyzika — rozdělení pohybů — rychlost, průměrná rychlost — grafické znázornění pohybu	Matematika — převody jednotek, závislosti, práce s daty, poměr, porovnávání a interpretace dat, odhad, grafy Geografie — pohyb vzduchu, pohyb vody, pohyb litosférických desek — pohyb obyvatelstva: přirozený přírůstek a přirozený úbytek, věková pyramida — migrace obyvatelstva: příčiny a důsledky, urbanizační procesy (vč. deurbanizace apod.) — demografický vývoj, jeho odlišnosti v různých regionech — doprava lidí, energií, zboží, služeb, informací — objevitelé a mořeplavci (případové studie)
Kompetence / gramotnosti: — KKK-VYJ-000-ZV9-001: Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci. — KRP-VED-000-ZV9-001: Analyzuje při rozhodování a řešení problémů objektivní informace a prezentované závěry vědeckého poznání. — KRP-BAD-000-ZV9-001: Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému. — KRP-KRP-000-ZV9-001: Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů. — KDI-DAT-000-ZV9-001: Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje. — KDI-VIN-000-ZV9-001: Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a z kvalitní výsledky práce. — ZGM-POM-000-ZV9-001: Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů.	
Návaznost na průřezová témata: — PTS-000-000-ZV9-001: Rozpozná příležitosti, jaké jemu i společnosti přináší propojenost světa, a rizika, která z propojenosti vyplývají.	

Motivační otázky: — Jak rychle se dokážete pohybovat ve srovnání s vybranými zástupci živočišné říše? — Který živočich je nejrychlejší, pokud zohledníme jeho velikost a prostředí, ve které se pohybuje? — Proč některá zvířata dosahují vysoké rychlosti na krátkou vzdálenost, zatímco jiná udržují stálou rychlost na delší trasy? — Jaký vliv má tvar těla a způsob pohybu na rychlost živočichů ve vzduchu, na zemi a ve vodě? — Jak se liší rychlost člověka při běhu, chůzi a plazení se? Motivační úloha: — Srovnajte se s živočichy · viz níže

Napliňování OVU/ŠOVU v paralelní výuce jednotlivých přírodovědných předmětů a možné příklady konkrétního učiva (obsah paralelní výuky je nastavován dle konkrétní školy).

Fyzika

- CAP-FYZ-002-ZV9-003: Pozoruje, porovná, změří, popíše různé pohyby a předpoví jejich průběh.
- příklad konkrétního učiva: pohyb tělesa: rozdělení pohybů, rychlost, průměrná rychlost, grafické znázornění pohybu...
- CAP-FYZ-004-ZV9-011: Zapojí elektrický obvod, změří v něm vybrané elektrické veličiny a na základě měření mezi nimi najde souvislost.
- příklad konkrétního učiva: elektrický obvod: vodiče/nevodiče, spínač, spotřebič – žárovka...
- CAP-FYZ-004-ZV9-012: Experimentálně ukáže vzájemné působení permanentních magnetů i magnetu a vodiče s proudem a uvede praktické využití těchto jevů.
 - příklad konkrétního učiva: magnetismus: vzájemné působení permanentních magnetů...

Přírodopis

- CAP-PRI-001-ZV9-003: Objasní základní vnější a vnitřní stavbu vybraných organismů včetně člověka a fungování těla jako celku s vysvětlením funkce orgánů a orgánových soustav pomocí modelu.
 - příklad konkrétního učiva: ekosystémy (např. ekosystém luk, pastvin a polí s vybranými zástupci organismů)...
- CAP-PRI-004-ZV9-011: Vysvětlí, jak vlastnosti vybraného organismu souvisí s jeho vývojem a umožňují mu přežít a rozmnožit se.
 - příklad konkrétního učiva: adaptace vybraných zástupců k přežití, způsobu pohybu v prostředí, způsobu získávání potravy...
- CAP-PRI-004-ZV9-012: Určí vybrané druhy a zdůvodní jejich zařazení do taxonomických skupin na základě typických znaků a popíše evoluci skupin organismů s použitím vhodných vyobrazení vývoje.
 - příklad konkrétního učiva: ekosystémy (např. ekosystém luk, pastvin a polí s vybranými zástupci organismů)...

Průběžná úloha:

- Objevují svou rychlost při různých způsobech pohybu
 - viz níže

Závěrečná úloha:

- Živočichové a pohyb
 - viz níže

Další možné náměty:

- Jak rychle se pohybují?
 - změřte rychlost vybraných zvířat (např. psa, kočky, křečka, hlemýžďe, slepice nebo ryby v akváriu) a analyzujte rozdíly v rychlosti na základě velikosti, typu pohybu a prostředí.
 - viz <http://www.realisticky.cz/ucebnice/04%20Fyzika%20Z%C5%A0/02%207.%20ro%C4%8Dn%C3%ADk/02%20Pohyb/02%20Jak%20se%20pohybuje%20%C5%A1nek.pdf>
- Kategorizujte různé dopravní prostředky na základě dohledaných informací s ohledem na rychlost jejich pohybu.
- Vytvořte model (např. pomocí LEGO robotů), který napodobuje pohyb vybraného živočicha nebo dopravního prostředku.
- Vyhledejte, jak se změnily rychlostní rekordy (u lidí, techniky nebo zvířat) za posledních 100 let. Zaměřte se na důvody těchto změn (např. životní prostředí, technický pokrok, přesnější schopnost měřit).
- Analyzujte, jak se inspirovala technika pohybem zvířat (např. letadlo – ptáci, ponorka – ryby).
- S využitím dostupných zdrojů sledujte šíření invazních druhů a šíření nemocí. Jak rychle se šířila pandemie Covid-19?

4.8 GEOGRAFIE PRO 2. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Geografie
Využití vzdělávací obory	Geografie
Průřezová témata	Společnost pro všechny Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence	— k učení — komunikační — k občanství a udržitelnosti — k řešení problémů — kulturní — digitální
Základní gramotnosti	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická
Informace o pojetí předmětu	Vzdělávání žáků v předmětu geografie na úrovni základního vzdělávání vychází z pojetí geografie jako interakce mezi složkami krajiny a hledá pravidelnosti v rozmístění jevů a procesů v prostoru a čase. Vysvětlení geografie zakládá na syntéze poznatků přírodovědného, společenského i technického charakteru, což poskytuje novou kvalitu porozumění problémů současného světa. V tomto předmětu se žáci naučí pracovat s mapou, geografickými informačními systémy, metodami terénního výzkumu (fyzicko-geografická měření, sběr dat apod.), které budou pravidelně aplikovány v praxi. Geografie podporuje kritické myšlení, analýzu a interpretaci dat a rozvoj dovedností prostorového myšlení. Díky tomu žáci pochopí příčiny přírodních jevů a jejich důsledky pro společnost, ale také vliv lidské činnosti na ekosystémy. Například při studiu urbanizace žáci analyzují, jak růst měst ovlivňuje životní prostředí a sociální struktury. Taková porozumění jsou klíčová pro řešení environmentálních problémů a podporu udržitelnosti. Geografie také podporuje digitální gramotnost prostřednictvím geografických informačních technologií, umělé inteligence a rozšířené či virtuální reality. Tyto dovednosti jsou klíčové v současném světě, který se vyznačuje dynamickými změnami klimatu i společnosti. Žáci si osvojí schopnost aktivně a odpovědně jednat v prostoru.
Informace o obsahu předmětu	— Geografie jako interdisciplinární předmět. — Geografie má interdisciplinární a až transdisciplinární charakter. Svět a procesy, které ovlivňují člověka, studuje prostorovou perspektivou. — Mapové dovednosti jsou nezbytné pro biologii (rozšíření organismů), dějepis (politické mapy), občanskou výchovu (mapy konfliktních oblastí). — Geografie je provázaná s fyzikou (rotace Země, výpočty vzdáleností) i matematikou (měřítko mapy, zeměpisné souřadnice). — Spojuje se s jazykovými dovednostmi, například při studiu toponym a exonym. — Nezastupitelnou rolí geografie je regionální poznání a posilování regionální identity, například skrze ekologické projekty. — Díky tomu Geografie poskytuje širokou škálu možností a příležitostí pro rozvoj klíčových kompetencí, základních gramotností a naplnění průřezových témat.
Časová dotace	2

Organizace výuky předmětu	Pro geografii je z výše popsaných důvodů nutná dostatečná hodinová dotace pro naplňování nejen kognitivních cílů, ale především rozvíjení kompetencí, dovedností a získávání postojů (afektivní cíle), které jsou s ohledem na specifické formy a metody časově náročné. Při hodinové dotaci jedna hodina týdně je to možné pouze realizováním výuky formou tematických dnů a blokové výuky. Geografická témata jsou dále rozšířena ve volitelných předmětech Svět v souvislostech a Moje Geografie, které jsou realizovány z disponibilních hodin. Tyto předměty však nelze využít k pokrytí očekávaných výstupů učení (OVU) společného základu.
Podmínky pro výuku předmětu	Zajištění technického vybavení třídy, umožnění mimoškolní výuky – exkurze, návštěvy výstav, institucí, průzkum okolí školy atd.

OVU vzdělávacích oborů pro uzlový bod 9		Školní OVU pro 6. ročník	Školní OVU PT	Vazby na OVU KK	Vazby na OVU ZG	Vazby na další OVU vzdělávacích oborů	Učivo k dosažení OVU
Kód	Popis OVU z RVP ZV						
GEO-GE O-001-ZV 9-001	Kriticky využívá mapy a další zdroje geografických dat pro vlastní učení i každodenní poznávání světa.	Pojmenuje základní mapová díla, různé druhy map a jejich mapové prvky používané pro orientaci v terénu a určování světových stran. Mapuje v terénu vybrané části okolí školy nebo třídy a sbírá data pomocí mobilních aplikací a GIS, ze kterých vytváří a sestavuje tematické mapy (např. využití půdy, vegetace, pocitová mapa apod.). Připraví a realizuje jednoduché geocachingové aktivity v okolí školy a aktivně se podílí na účasti vyhotovených aktivit.	X	KRP-KRP-000-ZV9-001 Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.	X	X	Úvod do map a geografických informačních systémů; práce s kompasem a GPS; tvorba 3D modelů terénu a map; práce s geografickými daty; mapování v terénu; orientace v prostoru kolem nás
GEO-GE O-001-ZV 9-002	Využívá geoinformační technologie k řešení reálných problémů.	Pojmenuje základní mapová díla, různé druhy map a jejich mapové prvky používané pro orientaci v terénu a určování světových stran. Mapuje v terénu vybrané části okolí školy nebo třídy a sbírá data pomocí mobilních aplikací a GIS, ze kterých vytváří a sestavuje tematické mapy (např. využití půdy, vegetace, pocitová mapa apod.). Připraví a realizuje jednoduché geocachingové aktivity	X	KDI-VIN-000-ZV9-001 Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky práce.	X	CAP-PRI-002-ZV9-005 Podílí se na návrhu způsobu obnovy nebo ochrany cenného nebo člověkem narušeného území v regionu a posoudí možné dopady navrženého opatření. V blízkém okolí školy navrhne úpravy pro podporu biodiverzity (stromů, keřů, ptáků) a v okolí trasy k studovanému lesnímu ekosystému (v terénu i s využitím map, leteckých snímků a dalších informačních zdrojů)	Úvod do map a geografických informačních systémů; práce s kompasem a GPS; tvorba 3D modelů terénu a map; práce s geografickými daty; mapování v terénu; orientace v prostoru kolem nás

		v okolí školy a aktivně se podílí na účasti vyhotovených aktivit.				vyhledá chráněná území a plochy cenné z hlediska ochrany přírody nebo její obnovy (zejm. les a městská zeleň).	
--	--	---	--	--	--	--	--

GEO-GEO-001-ZV9-003	Využívá geografické myšlení a způsoby poznávání k porozumění příčinám a důsledkům změn míst a regionů.	Pojmenuje základní mapová díla, různé druhy map a jejich mapové prvky používané pro orientaci v terénu a určování světových stran. Mapuje v terénu vybrané části okolí školy nebo třídy a sbírá data pomocí mobilních aplikací a GIS, ze kterých vytváří a sestavuje tematické mapy (např. využití půdy, vegetace, pocitová mapa apod.). Připraví a realizuje jednoduché geocachingové aktivity v okolí školy a aktivně se podílí na účasti vyhotovených aktivit.	X	KDI-DAT-000-ZV9-001 Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.	X	X	Úvod do map a geografických informačních systémů; práce s kompasem a GPS; tvorba 3D modelů terénu a map; práce s geografickým i daty; mapování v terénu; orientace v prostoru kolem nás
GEO-GEO-002-ZV9-006	Vysvětlí vznik a rozmístění tvarů zemského povrchu a jejich vliv na další přírodní procesy a lidské aktivity.	Vysvětlí příčiny pohybu litosférických desek a jeho důsledky z hlediska vzniku a zániku zemské kůry, rozložení hlavních rysů reliéfu Země. Pojmenuje vnější geomorfologické činitele a vysvětlí jejich působení na zemský povrch. Ve skupině vytvoří animaci nebo pokus, kterým vysvětlí vznik vybraného přírodního krajinného útvaru v Česku. Na konkrétních příkladech aktuálních zpráv vysvětlí, jak pozitivně či negativně geomorfologické procesy ovlivňují život lidí.	X	KOB-UDR-000-ZV9-001 Uskutečňuje kroky směřující k udržitelnosti na základě promýšlení různých scénářů možného budoucího vývoje.	X	X	Fyzická geografie - litosféra a geomorfologické procesy; modelování endogenních procesů a tvorba modelů reliéfu

GEO-GE0-002-ZV9-004	Odvodí příjem slunečního záření pro konkrétní místo a čas, jeho příčiny a důsledky na přírodní procesy a lidské aktivity.	Na konkrétních příkladech vysvětlí, jak souvisí průměrné teploty vzduchu a jejich změny v průběhu roku s tvarem a pohybem Země, s nadmořskou výškou a vzdáleností od moře. Porovná s využitím atlasu a klimadiagramů podnebí místa svého bydliště s libovolným místem na jiném světadíle a diskutuje možné příčiny rozdílů. Odvodí, ve kterém ze dvou míst na mapě je v daném čase pravděpodobně tepleji, svůj odhad zdůvodní. Vysvětlí princip skleníkového efektu a popíše, jaký vliv má na něj lidská činnost. Provede experiment, na němž vysvětlí, proč fouká vítr.	X	KOB-UDR-000-ZV9-001 Uskutečňuje kroky směřující k udržitelnosti na základě promýšlení různých scénářů možného budoucího vývoje.	X	CAP-PRI-004-ZV9-007 Objasní roli přírodních procesů v příčinách, dopadech a opatřeních týkajících se změn klimatu. Rozliší opatření, která pouze zmírňují dopady (výpar z rostlin a ochlazování okolí, hospodaření s dešťovou vodou), od těch, která jsou zaměřena na příčinu (snížení emisí skleníkových plynů) při mapování aktuální situace v okolí školy v obci.	Atmosféra a klimatické jevy; měření a analýza meteorologických prvků
----------------------------	---	--	---	--	---	--	--

GEO-GEO -002-ZV9 -005	Odvodí dostupnost vody v konkrétním místě během roku, jeho příčiny a vliv na tamní přírodní prostředí a lidskou společnost.	Popíše malý a velký hydrologický cyklus a vysvětlí, co je poháněn. Prozkoumá rozložení srážek na Zemi a zdůvodní rozdíly. Prozkoumá průběh několika povodní a identifikuje, co je způsobilo. Na příkladu vybrané řeky světa popíše, jak a proč se mění její průtok v průběhu roku, zhodnotí její možnosti využití. Ve skupině zpracuje grafické porovnání (infografiku) několika řek na základě vlastních stanovených kritérií.	X	KOB-ZPS-000-ZV9-001 Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.	X	CAP-PRI-004-ZV9-007	Hydrosféra a vodní zdroje; návrh vodohospodářských opatření; simulace hydrologických procesů
						Objasní roli přírodních procesů v příčinách, dopadech a opatřeních týkajících se změn klimatu. 11.Identifikuje přírodní procesy v cyklu uhlíku(fotosyntéza, dýchání, rozklad), objasní jejich roli v produkci a zachytávání skleníkových plynů obsahujících uhlík a popíše klimatická opatření, která jsou na nich založená. Rozliší opatření, která pouze zmírňují dopady (výpar z rostlin a ochlazování okolí, hospodaření s dešťovou vodou), od těch, která jsou zaměřená na příčinu (snížení emisí skleníkových plynů) u zkoumaných ekosystémů (pole) i v obci. Uvede příklady z okolí a argumentuje na základě důkazů o jejich účinnosti.	

GEO-GE O-002-Z V9-007	Odvodí charakter půd a živých organismů pro konkrétní místo, jeho příčiny a vliv na tamní přírodní prostředí a lidskou společnost .	Rozlišuje a charakterizuje hlavní biomy a vybrané půdní typy. S ohledem na vlastnosti různých půdních typů navrhuje způsoby hospodářského využití krajiny. Pro konkrétní místo odvodí na základě geografické polohy (zaznačené v mapě) odpovídající biomy, půdní typ a hospodářské využití krajiny.	X	KOB-RES-000-ZV9-001 Projevuje ohleduplný, citlivý a podporující přístup k živým jedincům, přírodě a světu jako celku.	X	CAP-PRI-005-ZV9-015 Odvozuje význam minerálů, hornin a půdy na základě charakteristik zjištěných z informačních zdrojů a pomocí zkoumání jejich vlastností. Zkoumá vlastnosti půdy (př. vsakování, obsah vody a humusová složka).	Pedosféra a biosféra; půdní analýza a vzorkování; charakteristika biotů a půdních typů
						CAP-PRI-004-ZV9-008 Zhodnotí význam přírody pro život člověka na základě vědeckých důkazů a s využitím konkrétních příkladů. Pozoruje, zkoumá přírodu a určuje organismy v daném prostředí (školní zahrada, okolí školy; les), rozvíjí citlivost k živým organismům i prostředí a svůj vztah k místu, objasní přitom roli živých organismů (rozkladači v půdě) v přírodě a závislost lidí na jejich činnosti. CAP-PRI-004-ZV9-008 Zhodnotí význam přírody pro život člověka na základě vědeckých důkazů a s využitím konkrétních příkladů. Uvede příklady významu přírodního území (zahrada, park, les) v regionu jako inspirace pro umělecké vyjádření nebo pro wellbeing .	

GEO-GE O-001-ZV 9-003	Využívá geografické myšlení a způsoby poznávání k porozumění příčinám a důsledkům změn míst a regionů.	Uvede, jakými ukazateli, daty a mapami lze charakterizovat přírodní podmínky libovolného místa na světě. Ve skupině vytvoří charakteristiku přírodních podmínek konkrétního místa na Zemi. S pomocí atlasu identifikuje místa, jejichž fyzickogeografickou charakteristiku jeho spolužáci popsali. Diskutuje možné využití přírodních podmínek pro turismus. Rozdělí svět na regiony podle vlastních kritérií, která zdůvodní.	X	KDI-DAT-000-ZV9-001 Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.	X	CAP-PRI-002-ZV9-005 Podílí se na návrhu způsobu obnovy nebo ochrany cenného nebo člověkem narušeného území v regionu a posoudí možné dopady navrženého opatření. V okolí školy v terénu i s využitím map, leteckých snímků a dalších informačních zdrojů vyhledává chráněná území a plochy cenné z hlediska ochrany přírody nebo její obnovy (vodní a travnaté plochy); využívá přitom informační zdroje z regionu (př. regionální muzeum, odbor životního prostředí); přiřadí louce, mokřadu a rybníku z předložených příkladů péči, která vede k zachování biodiverzity a přírodních procesů.	Komplexní fyzická geografie a regionalizace; tvorba tematických map; aplikovaná fyzická geografie v hospodářství a turismu
GEO-GE O-002-Z V9-006	Vysvětlí vznik a rozmístění tvarů zemského povrchu a jejich vliv na další přírodní procesy a lidské aktivity.	Uvede, jakými ukazateli, daty a mapami lze charakterizovat přírodní podmínky libovolného místa na světě. Ve skupině vytvoří charakteristiku přírodních podmínek konkrétního místa na Zemi. S pomocí atlasu identifikuje místa, jejichž fyzickogeografickou charakteristiku jeho spolužáci popsali. Diskutuje možné využití přírodních podmínek pro turismus. Rozdělí svět na regiony podle vlastních kritérií, která zdůvodní.	X	KOB-ZPS-000-ZV9-001 Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.	X	CAP-PRI-005-ZV9-016 Vysvětlí vztah mezi pohyby litosférických desek a vznikem a přeměnou hornin na základě studia informačních zdrojů a modelů S pomocí modelu rozložení kontinentů v geologické minulosti vysvětlí příčiny pohybu litosférických desek a jejich význam pro horotvornou, horninotvornou činnost; doloží na konkrétních příkladech souvislost mezi deskovou tektonikou a výskytem zemětřesení, vulkanickou činností a tsunami, a objasní možnosti jejich předvídatelnosti.	Komplexní fyzická geografie a regionalizace; tvorba tematických map; aplikovaná fyzická geografie v hospodářství a turismu

GEO-GEO- 002-ZV9-0 04	Odvodí příjem slunečního záření pro konkrétní místo a čas, jeho příčiny a důsledky na přírodní procesy a lidské aktivity.	Uvede, jakými ukazateli, daty a mapami lze charakterizovat přírodní podmínky libovolného místa na světě. Ve skupině vytvoří charakteristiku přírodních podmínek konkrétního místa na Zemi. S pomocí atlasu identifikuje místa, jejichž fyzickogeografickou charakteristiku jeho spolužáci popsali. Diskutuje možné využití přírodních podmínek pro turismus. Rozdělí svět na regiony podle vlastních kritérií, která zdůvodní.	X	KOB-ZPS-000-ZV9-001 Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.	X	X	Komplexní fyzická geografie a regionalizace; tvorba tematických map; aplikovaná fyzická geografie v hospodářství a turismu
--------------------------------------	---	--	---	--	---	---	--

GEO-GE O-002-Z V9-005	Odvodí dostupnost vody v konkrétním místě během roku, jeho příčiny a vliv na tamní přírodní prostředí a lidskou společnost.	Uvede, jakými ukazateli, daty a mapami lze charakterizovat přírodní podmínky libovolného místa na světě. Ve skupině vytvoří charakteristiku přírodních podmínek konkrétního místa na Zemi. S pomocí atlasu identifikuje místa, jejichž fyzickogeografickou charakteristiku jeho spolužáci popsali. Diskutuje možné využití přírodních podmínek pro turismus. Rozdělí svět na regiony podle vlastních kritérií, která zdůvodní.	X		KOB-ZPS-000-ZV9-001 Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.	X	X	Komplexní fyzická geografie a regionalizace; tvorba tematických map; aplikovaná fyzická geografie v hospodářství a turismu
--------------------------------------	---	---	---	--	--	---	---	--

GEO-GE O-002-Z V9-007	Odvodí charakter půd a živých organismů pro konkrétní místo, jeho příčiny a vliv na tamní přírodní prostředí a lidskou společnost.	Uvede, jakými ukazateli, daty a mapami lze charakterizovat přírodní podmínky libovolného místa na světě. Ve skupině vytvoří charakteristiku přírodních podmínek konkrétního místa na Zemi. S pomocí atlasu identifikuje místa, jejichž fyzickogeografickou charakteristiku jeho spolužáci popsali. Diskutuje možné využití přírodních podmínek pro turismus. Rozdělí svět na regiony podle vlastních kritérií, která zdůvodní.	X	KOB-RES-000-ZV9-001 Projevuje ohleduplný, citlivý a podporující přístup k živým jedincům, přírodě a světu jako celku.	X	CAP-PRI-004-ZV9-014 Reflektuje svůj vztah k přírodě na základě aktivit podporujících environmentální senzitivitu, ocenění rozmanitosti a chápání evoluční příbuznosti lidí a ostatních organismů. Pozoruje, poznává přírodu a určuje organismy v daném prostředí (v jiném ekosystému - př. louka nebo rybník) a rozvíjí svůj vztah k místu objasní přitom roli živých organismů (rozkladači v půdě, opylovači) v přírodě a závislost lidí na jejich činnosti a vyjádří svůj názor na roli člověka v přírodě a na jeho odpovědnost za okolní prostředí. CAP-PRI-005-ZV9-015 Odvozuje význam minerálů, hornin a půdy na základě charakteristik zjištěných z informačních zdrojů a pomocí zkoumání jejich vlastností. Zkoumá vlastnosti půdy (př. vsakování, obsah vody v lesní půdě a humusová složka) a význam tlejícího dřeva pro vznik půdy. CAP-PRI-004-ZV9-007 Objasní roli přírodních procesů v příčinách, dopadech a opatřeních týkajících se změn klimatu. Identifikuje v okolí školy a v lesním ekosystému přírodní procesy související s cyklem uhlíku (fotosyntéza, dýchání, rozklad).	Komplexní fyzická geografie a regionalizace; tvorba tematických map; aplikovaná fyzická geografie v hospodářství a turismu
GEO-GE O-002-Z V9-008	Vysvětlí, jak přírodní a společenské faktory ovlivňují přirozený i migrační pohyb obyvatel a strukturu i rozmístění obyvatelstva v různých místech a regionech.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-002-Z V9-009	Posoudí geografickou polohu, funkce, vnitřní strukturu a možnosti rozvoje různých sídel.	X	X	X	X	X	X

GEO-GE O-002-Z V9-010	Identifikuje hlavní faktory ovlivňující rozmístění a zaměření hospodářských aktivit a jejich vliv na konkrétní region a jeho další rozvoj.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-002-Z V9-008	Vysvětlí, jak přírodní a společenské faktory ovlivňují přirozený i migrační pohyb obyvatel a strukturu i rozmístění obyvatelstva v různých místech a regionech.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-002-Z V9-009	Posoudí geografickou polohu, funkce, vnitřní strukturu a možnosti rozvoje různých sídel.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-003-Z V9-013	Orientuje se v místech a regionech různého měřítka prostřednictvím vlastní mentální mapy daného území.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-003-Z V9-014	Identifikuje shodné a rozdílné charakteristiky míst a regionů a způsoby, jakými ovlivňují život v ostatních místech a regionech.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-003-Z V9-015	Doloží konkrétními příklady rozdílnou mediální prezentaci míst a regionů a její dopady na vnímání daných míst a regionů.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-003-Z V9-014	Identifikuje shodné a rozdílné charakteristiky míst a regionů a způsoby, jakými ovlivňují život v ostatních místech a regionech.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-003-Z V9-016	Odůvodní svou identifikaci s určitým místem i regiony různého řádu a komunitou lidí, kteří tam žijí.	X	X	X	X	X	X

GEO-GE O-003-Z V9-013	Orientuje se v místech a regionech různého měřítka prostřednictvím vlastní mentální mapy daného území.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-003-Z V9-015	Doloží konkrétními příklady rozdílnou mediální prezentaci míst a regionů a její dopady na vnímání daných míst a regionů.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-002-Z V9-011	Na základě porozumění příčinám a průběhu globalizace doloží příklady jejich pozitivních i negativních důsledků na přírodu a společnost konkrétního místa či regionu.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-002-Z V9-012	Na příkladu mezinárodních a regionálních konfliktů rozliší jejich podobné a rozdílné příčiny, důsledky a snahy o mírové řešení.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-004-Z V9-017	Zhodnotí, jak naplňování potřeb jedince, společnosti a přírodního prostředí v konkrétním místě napomáhá či zabraňuje udržitelnosti života na Zemi.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-004-Z V9-018	Uplatňuje základní principy udržitelnosti života při vlastním zodpovědném jednání v prostoru.	X	X	X	X	X	X
GEO-GE O-004-Z V9-017	Zhodnotí, jak naplňování potřeb jedince, společnosti a přírodního prostředí v konkrétním místě napomáhá či zabraňuje udržitelnosti života na Zemi.	X	X	X	X	X	X

4.9 UMĚNÍ PRO 2. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Předmět Umění na 2. stupni ZŠ je zaměřen na rozvoj kreativity, kritického myšlení, schopnosti porozumět uměleckému vyjádření v různých formách a podobách a schopnosti syntetizovat poznatky napříč různými uměleckými disciplínami. Žáci dále rozvíjejí dovednosti získané na 1. stupni a učí se umění chápat nejen jako prostředek osobního vyjádření, ale i jako nástroj komunikace, reflexe hodnot a kulturní identity.

Integrovaný přístup propojuje obsahy vycházející z výtvarného umění, hudby, kreativního tance, dramatického umění a filmu a audiovizu. Cílem je podpořit samostatné tvůrčí a interpretační vyjadřování a myšlení, schopnost hlubšího porozumění umělecké tvorbě a dílům a jejich významu ve společnosti.

2. stupeň základní školy je rozdělen na tři etapy, které vycházejí z charakteristiky vývoje žáka vzhledem k předmětu Umění:

- 4. etapa: 6. a 7. ročník
- 5. etapa: 8. ročník
- 6. etapa: 9. ročník

Cíle předmětu

- Prohloubení tvořivosti a estetického vnímání: Žáci rozvíjejí vlastní umělecké vyjadřování, experimentují s technikami a propojují různé disciplíny.
- Schopnost syntézy a interpretace: Žáci propojují dříve získané znalosti a dovednosti do komplexních projektů, učí se vykládat a hodnotit umělecká díla, s oporou o argumenty vyjadřovat svůj vztah k nim.
- Rozvoj kritického myšlení a reflexe: Výuka podporuje schopnost reflektovat vlastní tvorbu, tvorbu ostatních i význam umělecké tvorby v širším společenském, kulturním a historickém kontextu.
- Podpora spolupráce a sociálních dovedností: Společné projekty učí žáky spolupracovat, respektovat odlišné přístupy a sdílet odpovědnost.
- Příprava na samostatnou a cílenou tvorbu: Žáci se učí samostatně volit záměr své činnosti, plánovat, realizovat a prezentovat vlastní i skupinové projekty.

Základní principy a východiska integrace:

- *Činnosti jako ústřední princip propojování obsahů:* Jako ústřední princip integrace jsou pro jednotlivé tematické okruhy definovány společné klíčové činnosti. Ty jsou východiskem pro stanovení očekávaných výsledků učení i učiva v jednotlivých etapách s respektem k oborovým specifikům a potřebám.
- *Úzká provázanost s klíčovou kompetencí kulturní:* Stanovené výsledky učení pomáhají dosahování všech klíčových kompetencí, dominantní je zejména vazba na Klíčovou kompetenci kulturní, na jejímž dosažení se předmět Umění podílí dominantně. Naopak tato klíčová kompetence výrazně napomáhá konstrukci integrovaného předmětu Umění.
- *Komplexní rozvoj osobnosti žáka:* Umělecké a kulturní vzdělávání přispívá k rozvoji osobnosti žáka tím, že podporuje jeho schopnost vyjádřit se, rozvíjí cit pro estetiku a respekt k rozmanitosti uměleckých projevů. Tento integrovaný přístup umožňuje propojit různé formy umění – výtvarné, hudební, taneční, filmové a dramatické – do souvislého a smysluplného celku, kde každá disciplína přispívá k rozvoji specifických schopností, ale zároveň se vzájemně doplňují a podporují.
- *Propojení umění s osobními a sociálními kompetencemi:* Učební aktivity by měly směřovat k tomu, aby žáci nejen chápali techniky jednotlivých uměleckých oborů, ale zároveň byli schopni rozvíjet osobnostní a sociální kompetence. Skrze společné projekty a sdílení uměleckých zážitků získávají žáci příležitost k týmové práci, sebepoznání a rozvoji komunikace. Tímto způsobem jsou podporováni k tomu, aby dokázali ocenit různorodost kulturních a uměleckých projevů a obohatili svůj vlastní pohled na svět.

— *Postupná gradace s ohledem na vývojová specifika žáků:* Přístup, kdy se obsah i metody přizpůsobují vývojovým potřebám žáků, umožňuje plynulý přechod od jednoduchých forem umění k jejich složitějším podobám. Na druhém stupni je v 4. etapě (6. a 7. třída) se výuka zaměřuje zejména na prohloubení oborových dovedností žáků a jejich schopností vrstevnatěji porozumět uměleckému dílu a prostředkům jeho komunikace. Výuka graduje směrem k aplikaci dovedností a znalostí v projektech v 8. ročníku a 9. ročníku.

— *Podpora reflexe a estetického vnímání:* Kurikulum poskytuje prostor pro kritické myšlení a schopnost interpretace uměleckých a kulturních děl. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali nejen vytvářet, ale také reflektovat různá umělecká díla a jejich význam pro společnost i pro jejich osobní život. Na druhém stupni už žáci reflektují širší kontexty tvorby a recepce díla (historické, společenské, kulturní apod.).

— *Integrované projekty jako metoda propojení uměleckých oborů:* Tvorba a prezentace integrovaných projektů napříč různými uměleckými disciplínami podporuje u žáků komplexní vnímání tvůrčího a interpretačního procesu a uměleckého díla. Integrované projekty poskytují příležitost k propojení jednotlivých druhů umění, osobitému vyjádření, rozvoji kreativity, experimentování a k propojování tradičních uměleckých disciplín s moderními technologiemi. V 9. ročníku žáci samostatně stanovují zaměření a cíle svého projektu, který odpovídá jejich osobním preferencím, osobnostním i tvůrčím předpokladům.

OBSAH PŘEDMĚTU

Obsah předmětu Umění na 2. stupni je strukturován kolem tří tematických okruhů, které se v komplexně pojatých aktivitách a činnostech mnohdy propojují, integrují:

Tvorba a interpretace

- Pokročilá práce s technikami v jednotlivých disciplínách (např. kresba, digitální tvorba, hudební interpretace, tvarování jevištní situace, kvalita pohybu).
- Propojení disciplín do integrovaných projektů (např. hudebně-taneční kompozice, tvorba jevištního tvaru s hudbou a výtvarnou scénografií, práce na synteticky pojatých prezentacích, v nichž jsou prvky jednotlivých umění ústrojně provázány v jeden celek apod.).
- Samostatné i týmové projekty zaměřené na vyjádření vlastních nápadů a reakcí na aktuální témata.
- Experimentování s novými technikami a technologiemi.

Recepce a reflexe

- Hlubší reflexe uměleckých děl z různých oblastí umění (film, hudba, výtvarné, taneční a dramatické dílo).
- Reflexe vlastní tvorby i tvorby spolužáků, sdílení názorů a poskytování konstruktivní zpětné vazby.
- Diskuze o historickém, kulturním a společenském významu uměleckých děl.

Kulturní povědomí a jednání

- Zapojení do kulturního dění školy a regionu (např. příprava výstav, představení, účast na kulturních akcích školy, přehlídkách, soutěžích).
- Seznámení s klíčovými postavami a díly české i světové kultury.
- Uvědomění si role umění ve společnosti a schopnost vnímat jeho význam pro mezilidskou komunikaci.
- Podpora individuálních zájmů a volitelných projektů, zejména v 8. a 9. ročníku.
- Příprava na komplexní umělecké výstupy, které odrážejí osobní pohled žáků na zvolené téma.

Hlavní výukové metody a formy práce

- Experimentální přístup: Žáci zkoumají různé techniky, materiály a postupy a hledají vlastní způsob vyjádření. Experimentují i s možnostmi využití uměleckých postupů při zkoumání témat, příběhů, situací, vztahů.

- Projekty a skupinová práce: Integrované projekty, které propojují více disciplín, podporují spolupráci a sdílení nápadů.
- Reflexe a diskuze: Reflexe se zaměřuje zejména na porozumění, argumentaci a respekt k různým uměleckým vyjádřením a kulturním odlišnostem.
- Prožitkové učení: Návštěvy kulturních institucí, účast na workshopech a kontakt s profesionálními umělci.
- Individuální přístup: Podpora osobních projektů, které reflektují zájmy a schopnosti jednotlivých žáků.

Tematický okruh Tvorba a interpretace

4. etapa – 6. a 7. ročník

Školní očekávané výsledky učení - 4. etapa – 6. a 7. ročník

- Vyjadřuje své vjemy, myšlenky, představy, pocity a nálady pomocí různých uměleckých prostředků.
- Nachází inspiraci v okolním světě, příbězích, osobních zkušenostech a fantazii. Na základě této inspirace volí postupy, materiály a nástroje, které jsou vhodné pro jeho individuální i týmovou tvorbu. Zkouší zvolenými postupy dosáhnout zamýšleného výsledku.
- Ve své individuální i skupinové tvorbě a interpretaci využívá různé postupy jednotlivých druhů umění, experimentuje s jejich kombinováním, propojováním. Zkouší různé způsoby, jak zvýraznit určité prvky díla pomocí změny postupu, techniky, materiálu, prostředků vyjádření.
- Aktivně se zapojuje do skupinové tvorby, efektivně sdílí myšlenky a nápady s ostatními a přispívá k realizaci společného záměru. Reflektuje svůj podíl na společném výsledku, hledá způsoby, jak efektivněji propojit individuální přínos s kolektivním výsledkem.
- Prezентuje výsledek své individuální nebo skupinové práce podle zamýšleného záměru, cílového publika a kontextu. Zhodnotí, zda prezentace vyjadřuje zvolené hlavní myšlenky nebo témata a představuje dílo tak, aby diváci pochopili jeho účel a záměr.
- Kriticky hodnotí, co by příště udělal jinak, a proč. Pojmenovává, co se během tvorby podařilo a co by se dalo vylepšit. Reflektuje zpětnou vazbu a využívá ji pro svůj rozvoj.
- Upravuje detaily interpretace, aby dosáhl požadovaného výrazu a sdělení. Vnímá, jak dílo působilo na diváky. Reflektuje to, co změnil a jakým způsobem se jeho interpretace vyvinula během procesu tvorby, s cílem zlepšit plynulost, dynamiku a výraz v dalších interpretacích.

Charakteristika vývoje žáka – 4. etapa – 6. a 7. ročník

Prohlubování tvůrčích dovedností	V této fázi (12–13 let) se děti nacházejí v přechodném období mezi konkrétním a abstraktním myšlením. Kognitivní vývoj umožňuje lepší pochopení složitějších pojmů, ale zároveň je důležité pokračovat v upevňování základních dovedností. Emočně jsou žáci více orientovaní na sociální srovnávání, což může ovlivňovat jejich přístup k tvorbě a hodnocení. Prohlubování technických dovedností: Žáci v tomto období již zvládají základní postupy jednotlivých uměleckých oborů, a proto je čas se na ně více zaměřit. Prohlubují a rozvíjejí si dovednosti spojené s kresbou, malbou, audiovizuální tvorbou, hudbou, dramatickou tvorbou, kreativním pohybem. Výuka by měla motivovat k vnitřnímu nároku na preciznost, technické provedení a práci s detaily. Zvyšování náročnosti: Žáci jsou schopni řešit složitější tvůrčí a interpretační úkoly, učí se dlouhodoběji zabývat námětem nebo tématem, pracovat s různými médii a technikami. Může dojít k práci na větších projektech, kde je nutné plánovat a strukturovat jednotlivé kroky tvorby. Skupinová práce a spolupráce: V tomto věku jsou děti silně ovlivněny svými vrstevníky a skupinová dynamika je pro ně důležitá. Umělecké projekty mohou zahrnovat spolupráci, kde si žáci osvojují dovednosti komunikace, sdílení nápadů a spolupráce na společném díle.
--	---

Učivo – 4. etapa – 6. a 7. ročník

Prožívání a objevování vnějšího i vlastního vnitřního světa, rozvoj osobnostně sociálních předpokladů prostřednictvím tvůrčích a interpretačních činností

- Rozvoj smyslové citlivosti
- Rozpoznávání a vyjadřování vjemů emocí a pocitů
- Rozvoj představivosti a fantazie
- Komunikace, naslouchání
- Spolupráce

Vyjádření prostřednictvím těla, hlasu a pohybu

- Hlasová hygiena, možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)
- Vytváření melodických variant
- Harmonie
- Kompozice
- Dvoudílná a třídílná písňová forma, jednoduché polyfonní formy
- Vokální improvizace a doprovody písní
- Napodobení modelů s obměnou, melodizace textů
- Vícehlasý a jednohlasý zpěv, vzájemné souvislosti rytmu řeči a hudby
- Notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby
- Propojování tanečního pohybu s hudebním doprovodem a představou, náladou, pocitem v pohybové hře, krátké taneční kompozici nebo improvizaci
- Vnímání vlastního těla (tvar těla, dech, části těla a vztahy mezi nimi, držení těla, smyslové a fyzické vjemy jako napětí a uvolnění)
- Rozšiřování pohybových možností těla, koordinace, správné a zdravé držení těla
- Vnímání prostorových, časových a dynamických aspektů pohybu v tanečních a pohybových hrách
- Postavy s jasnými charakteristikami (jméno, věk, povolání, povaha, nálada), jejich vyjádření pohybem, hlasem a gesty, jejich jednání v situaci (herní situaci nebo fixované jevištní situaci), které vyjadřuje emoce a motivace postavy a její vztahy s ostatními postavami
- Jevištní pohyb a prostor, vyjádření vztahu mezi postavami rozmístěním v prostoru
- Improvizované situace zaměřené na rozvoj spontánních reakcí, interakci a spolupráci, na logiku rozvíjení děje, na zapojení emocí a kreativitu
- Krátké fixované jevištní situace s jasnou strukturou (začátek, konflikt, závěr), jejich řazení do příběhu s časovou i příčinnou návazností
- Tvorba vlastního krátkého scénáře nebo dramatizace literárního příběhu

Vyjádření prostřednictvím materiálů a nástrojů

- Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, a jejich vlastnosti a vztahy (kontrasty, podobnost a odlišnost, symetrie a asymetrie, rytmus, harmonie, proporcionalita, dynamičnost a statičnost, stabilita a labilita) v kresbě, malbě, pastelu, akvarelu, grafických technikách a kombinovaných technikách, v objektu a instalaci
- Zdroje a podněty pro vlastní tvorbu (smyslové vnímání, vnější a vnitřní svět, umělecká díla i běžná vizuální produkce)
- Různé materiály, formáty, nástroje pro plošnou a prostorovou tvorbu, digitální nástroje a technologie, fotografie, audio a videozáznamy, postprodukce vlastní tvorby, autorská práva
- Vytváření melodických variant
- Harmonie, kompozice

- Hudební doprovod, vhodná instrumentace, tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně
- Nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní)
- Hra na snadno ovladatelné nástroje, využití digitálních aplikací a hudebních nástrojů, tvorba patternů, výběry z rytmických bank, využívání mobilních technologií pro tvorbu a doprovod
- Práce s rekvizitou (reálné, zástupné rekvizity), použití rekvizit k podpoře jednání postavy a zdůraznění jejích emocí nebo motivace
- Scéna a prostor (improvizovaná scéna, výtvarné zpracování návrhu scény)
- Uspořádání prostoru (rozvržení jeviště a hlediště vzhledem ke komunikaci mezi herci a diváky)
- Kostým (improvizovaný kostým, výtvarný návrh kostýmu)
- Hra s loutkou a předmětem, loutková jevištní postava
- Scénická hudba a zvuk (použití hudby a zvuků k vytvoření atmosféry, nahraných nebo vytvořených živě žáky)
- Vytváření melodických variant

Reflexe

- Práce s kritérii a jejich respektováním v reflektivním a zpětnovazebním procesu
- Reflexe a analýza vlastního tvůrčího procesu, rozpoznávání osobního stylu a jeho proměny
- Popis a analýza výstupů pomocí pokročilých oborových pojmů (používání pojmů jako „symbolika“, „dynamika“, „kontrast“, „metafora“, „kompozice“)
- Diskuse o osobním, skupinovém i obecněji společenském, kulturním, historickém kontextu tvůrčí a interpretační činnosti
- Konstruktivní zpětná vazba (poskytování zpětné vazby ostatním na základě analýzy, hledání způsobů, jak integrovat zpětnou vazbu do vlastní tvorby apod.)
- Samostatná reflexe (vyjádření vlastního pohledu na proces a výsledek, reflexe spolupráce ve skupinových projektech apod.)
- Hodnocení na základě procesu i výsledku (oceňování jak tvůrčího procesu, tak i finálního díla, diskuse o tom, co dílo sděluje a jak to sděluje apod.)

Příklady tvůrčí činnosti a výstupů

- Emoce jako primární zdroj estetického vnímání světa
- Utváření estetického vztahu ke skutečnosti
- Uvědomování si vlastní jedinečnosti, tvůrčího potenciálu a neomezených možností pro sebevyjádření
- Záměrné tříbení smyslových vjemů pro vlastní i společnou tvůrčí práci
- Porovnávání intenzity vnímání jednotlivými smysly vzhledem k vlastnímu tvůrčímu záměru, situaci, zadání
- Záměrné propojování vjemů, myšlenek pocitů a nálad a jejich verbální i nonverbální sdělování s ohledem na zkoumaný námět/téma
- Nalézání významů vnitřního světa a světa fantazie pro hledání i netradičních a neověřených postupů prostředků a témat
- Záměrné nalézání obsahů a forem s předpokládanými komunikačními účinky pro ostatní (přizpůsobení prezentace díla cílové skupině, výběr díla s ohledem na cílovou skupinu, volba doprovodných textů a informací k uvedení díla, volba prostředí, způsob produkce apod.)
- Uvědomění si sebe sama a své role v tvůrčím týmu s ohledem na fáze tvůrčího procesu
- Záměrný výběr prostředků a materiálů pro vlastní i společné tvůrčí záměry
- Záměrné uplatnění vizuálních prvků, jejich vztahů a kombinací, např. využití barevných kontrastů (světlostní, teplotní, doplňkový, sytostní, proporční); primární, sekundární a terciální barvy, odstíny (míchání barev), jas, sytost, valér (odstín v jednom tónu barvy); experimentování s přípravou a využitím pigmentů
- Hledání odlišností technologie malby – tempera, akvarel, pastel, akryl; malba na různých podkladech a různých formátech
- Záměrné smyslového vnímání jako podnět k vlastní vizuální tvorbě
- Osobitost a originalita přístupu při hledání a ztvárnění tématu
- Vizuální umělecké dílo i dílo běžné vizuální produkce jako inspirační zdroj pro vlastní i společnou tvorbu. inspirace obsahem, žánrem, materiálem, technikou nebo umělecko historickým kontextem, ve kterém dílo vzniklo)
- Vnímání uměleckých děl všech druhů umění jako zdroje podnětů a inspirace

- Příběh nebo situaci zachycená prostřednictvím několika záběrů, logické řazení děje
- Experimenty s postprodukcí pořízeného materiálu, ovládání základních funkcí volně dostupného programu (např. DaVinci Resolve, Shotcut, CapCut, iMovie), import záběrů do stříhového programu, spojování jednoduchých záběrů, použití jednoduchých přechodů mezi záběry
- Tvorba jednoduchých filmových triků (stop trik)
- Práce se zvukovou stopou (ořezávání, zesílení, zeslabení) pozorování, jak zvuky, hudba, ticho ovlivňují atmosféru audiovizuálního útvaru; typy zvuků (dialogy, zvuky, ruchy, hudba, ticho)
- Vytváření vlastních zvukových efektů (např. šustění papíru jako zvuk deště)
- Statické záběry, pohyb kamery, velikost, úhel pohledu a obsah záběru, druhy záběrů (detail, polodetail, celek aj.)
- Autorská práva a jejich význam (co je chráněno, jaká díla jsou volně dostupná a jaká ne), použití materiálů pod licencí Creative Commons a jejich omezení
- Hledání způsobu a podoby prezentace své práce (portfolio/digitální portfolio)
- Improvizace a doprovody písní v durových a mollových tóninách
- Melodizace textů
- Individuální využití technik vokálního zpěvu při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách
- Improvizace jednoduchých hudebních forem
- Reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu
- Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)
- Vyjadřování hudebních i nehmudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje
- Propojování prostředků a postupů hudby s prostředky a postupy jiných druhů umění
- Kreativní pohybová/taneční hra zaměřená např. na rozvoj spolupráce, vnímání skupiny, vzdáleností a drah v prostoru nebo na specifickou pohybovou kvalitu
- Strukturovaná taneční/pohybová improvizace s využitím kontrastů v pohybu (silný pohyb a lehký pohyb, pohyb po přímé dráze a oblé dráze, velký a malý pohyb)
- Jednoduchá taneční kompozice (choreografie) na zadané téma, kdy inspirací pro tvorbu je např. obraz nebo báseň, hudební skladba, příběh
- Fixované jevištní situace řazené do krátkého příběhu
- Jevištní improvizace na zadání (postavy, výchozí situace nebo námět, téma)
- Scénář (vlastní krátký scénář nebo dramatizace literární předlohy)
- Scéna (vytvořená z dostupných objektů nebo výtvarný návrh scény) — Kostým (improvizovaný kostým nebo výtvarný návrh kostýmu)

Tematický okruh Tvorba a interpretace

5. etapa – 8. ročník

Školní očekávané výsledky učení - 5. etapa – 8. ročník

- Kriticky vybírá podněty, náměty a inspirace pro svou tvorbu a interpretaci. Pracuje s komplexnějšími koncepty a tématy, která reflektují kulturní, historické nebo společenské otázky.
- Kombinuje osvojené postupy v komplexnějších projektech. Tento přístup aplikuje jak v individuální tvorbě, tak ve skupinových projektech. Zkouší různé způsoby, jak zvýraznit určité prvky díla pomocí změny postupu, materiálu, instrumentace, propojením jiných prvků apod.
- Aktivně se podílí na tvorbě projektů, které propojují různé druhy umění a mají interdisciplinární charakter. Zapojuje se do týmové tvorby, sdílí myšlenky s ostatními a přispívá k rozvoji společného záměru.
- Prezentuje svůj výstup, dílo nebo týmový projekt s důrazem na jeho záměr. Zaměřuje se na to, jak prezentace reflektuje jeho osobní přístup a kreativitu a jakým způsobem vyjadřuje hlavní myšlenky nebo témata díla nebo v jaké kvalitě interpretuje

původní dílo.

- Kriticky analyzuje proces tvorby a interpretace, hodnotí účinnost použitých prostředků, navrhuje jejich úpravy k dosažení lepšího estetického a komunikačního účinku.
- Uplatňuje dovednosti plánování a organizace při přípravě a realizaci individuálních a skupinových uměleckých projektů.
- Prohlubuje dovednosti reflexe vlastní i týmové tvorby, včetně schopnosti objektivně zhodnotit přínos jednotlivých členů týmu.
- Rozvíjí schopnost prezentovat svá díla s důrazem na jasnost sdělení a kreativní interpretaci.

Charakteristika vývoje žáka – 5. etapa – 8. ročník

Syntéza	Ve věku 13–14 let dospívající vstupují do fáze abstraktního myšlení (Piagetova fáze formálních operací), což jim umožňuje hlubší analýzu a syntézu různých informací a dovedností. Výuka uměleckých oborů by se v tomto věku měla zaměřit na propojování naučených dovedností a znalostí např. formou projektů, tematických celků apod. Syntéza dovedností: V této fázi se žáci učí využívat různé postupy, prostředky, přístupy a materiály v ucelených projektech. Výuka by měla směřovat k aplikaci dovedností a znalostí v jednotlivých fázích tvůrčího a interpretačního procesu, což podporuje a rozvíjí jejich samostatnost. Tvorba na základě konceptu: Žáci se zaměřují na práci s konkrétními tématy nebo kontexty, které vyžadují jejich vlastní porozumění i vyjádření uměleckými prostředky. Učí se, jak mohou své myšlenky a pocity vyjádřit uměleckými prostředky, objevují provázanost forem a obsahu. Hledají různé varianty vyjádření svých pocitů a myšlenek a uvědomují si i osobitost svého přístupu. Sebereflexe a kritické myšlení: Reflexe vlastní tvorby a schopnost hodnotit díla ostatních jsou důležitou součástí syntézy. Žáci by měli být schopni diskutovat o tvůrčím procesu, zvažovat různé možnosti a kriticky zhodnotit své výsledky.
----------------	--

Učivo – 5. etapa – 8. ročník

Prožívání a objevování vnějšího i vlastního vnitřního světa, rozvoj osobnostněsociálních předpokladů prostřednictvím tvůrčích a interpretačních činností.

- Rozvoj smyslové citlivosti
- Rozpoznávání a vyjadřování vjemů emocí a pocitů
- Rozvoj představivosti a fantazie
- Komunikace, naslouchání
- Spolupráce

Projekt – Výběr tématu

Volba tématu reflektujícího společenské, kulturní nebo historické souvislosti. Téma je formulováno tak, aby umožňovalo rozmanité pohledy a kreativní interpretace.

— Průzkum a příprava

Zkoumání kontextu zvoleného tématu prostřednictvím dostupných zdrojů (literatura, rozhovory, návštěvy míst spojených s tématem). Experimentování s různými formami vyjádření (výtvarné, hudební, dramatické, digitální).

— Plánování projektu

Stanovení konkrétních cílů a výstupů projektu. Vytvoření organizačního plánu zahrnujícího rozdělení rolí, časový harmonogram a zajištění potřebných zdrojů a pomůcek.

— Tvorba a realizace

Realizace jednotlivých částí projektu, integrace uměleckých a kulturních prostředků. Důraz na spolupráci, kombinaci různých přístupů a propojení dílčích výstupů do výsledného celku.

— **Prezentace projektu**

Zpřístupnění výsledků projektu veřejnosti prostřednictvím různých formátů (výstavy, představení, filmové projekce, digitální prezentace). Prezentace zahrnuje vysvětlení významu a přínosu projektu.

— **Reflexe a hodnocení**

Hodnocení plánování a realizace projektu, dosažených cílů a výsledků na základě stanovených kritérií, diskuse o přínosu jednotlivých fází pro celkový výsledek. Zhodnocení výběru prostředků, kvality výstupů a efektivity spolupráce. Diskuse nad možnými vylepšeními a získanými zkušenostmi.

Konstruktivní dialog o zpětné vazbě (práce se složitější zpětnou vazbou, hledání vhodných zlepšení, učení se klást hlubší otázky k práci ostatních apod.)

Vrstevnické hodnocení a sebehodnocení, samostatná organizace reflexe (příprava a vedení skupinových reflexí o výstupech projektů, formulace otázek pro diskuzi o vlastní tvorbě apod.)

Rozvoj diváctví (srovnávání různých přístupů v projektech ostatních, analýza vtahu použitých prostředků na sdělení, výraz, emoční zasažení apod.)

Respekt a oceňování tvorby ostatních (uznání rozdílných přístupů a hledání inspirace v dílech ostatních, diskuse o originalitě a osobitosti apod.)

Příklady tvůrčí činnosti a výstupů

Výstava (kresby, malby, grafiky,), prostorová kompozice (instalace), vizuální projekce v prostoru

Vystoupení

- Divadelní představení
- Taneční představení
- Hudební vystoupení

Film / Video dokumentace Prezentace v digitálním formátu

- Promítání vlastní audiovizuální a digitální tvorby
- Digitální prezentace
- Interaktivní webová stránka.
- Aplikace nebo interaktivní instalace

Popis a dokumentace průběhu projektu

- Deník nebo blog projektu
- Fotodokumentace
- Zvuková dokumentace
- Video dokumentace

Prezentace projektu a jeho výsledků

- Prezentace procesu tvorby nebo výstupu z projektu
- Významná zjištění

Tematický okruh Recepce a reflexe uměleckého díla

4. etapa — 6. a 7. ročník

Školní očekávané výsledky učení - 4. etapa — 6. a 7. ročník

- Popisuje své dojmy a pocity z různých druhů uměleckých děl (výtvarných, audiovizuálních, hudebních, tanečních, dramatických) a propojuje je s vlastními zkušenostmi.
- Rozpozná a pojmenuje hlavní prostředky vyjádření použité v díle a popíše jejich vliv na celkový dojem z díla a jeho sdělení.
- Sdílí své zážitky z díla a porovnává je se zážitky ostatních, reflektuje rozdílné výklady a pohledy na dílo.
- Formuluje, zda a jak téma nebo obsah díla souvisí s jeho osobními zkušenostmi a každodenním životem.
- S využitím základních pojmů hodnotí celkové vyznění díla, jeho estetické kvality, emocionální působení a osobní dojem, a

zamýšlí se nad tím, jaký má dílo význam pro něj a pro ostatní.

Charakteristika vývoje žáka – 4. etapa – 6. a 7. ročník

4.etapa 6 +7. třída	Prohlubování vnímavosti a hledání významů	V tomto období se žáci nacházejí ve střední fázi formálního operativního myšlení (Piaget). Začínají chápat abstraktnější pojmy, ale stále potřebují konkrétní podněty a vedení. Zaměřujeme se na vnímání, analýzu a vyjádření emocí, které v nich umělecká díla vyvolávají. Pozorování a popis: Žáci se učí přesně popisovat umělecká díla a identifikovat jejich základní prvky (barvy, kompozici, dynamiku, žánr, styl, symboliku). Asociace a významy: Rozvíjejí schopnost nacházet symbolické významy a propojit je se svými zkušenostmi, historií nebo společenským kontextem. Porozumění sdělení: Analyzují, jak umělecká díla komunikují myšlenky a pocity, a diskutují o jejich emočním a intelektuálním dopadu. Diskuse a sdílení: Jsou vedeni k tomu, aby sdíleli své názory a dojmy, učí se naslouchat ostatním a respektovat různé pohledy.
-------------------------------	---	---

Učivo – 4. etapa – 6. a 7. ročník

- Tvůrčí zpracování osobní zkušenosti s dílem
- Téma a obsah díla vzhledem k žakovým osobním zkušenostem
- Výklad díla s využitím znalostí a pojmů osvojených v tvůrčích činnostech

Pojmy pro popis vyjadřovacích prostředků uměleckého díla:

Výtvarné umění

- Vizualní prvky - např. linie, tvar, barva, světlo a stín, textura, prostor, kompozice — Techniky - např. kresba, malba, prostorová tvorba, grafika, koláž

Hudba

- Zvukové prvky- např. tón, rytmus, harmonie, melodie, dynamika, tempo, barva zvuku
- Nástroje - např. hudební nástroje, zpěvný hlas
- Formy - např. píseň, symfonie, improvizace, árie

Tanec

- Pohybové prvky - např. gesta, tempo, rytmus, prostorové uspořádání, dynamika pohybu
- Tělo - např. držení těla, koordinace, rovnováha, výraz
- Prostředky - např. hudební doprovod, scéna, kostýmy, rekvizity, kompozice, choreografie

Film

- Vizualní složka - např. velikost záběru, pohyb kamery, světlo, barva, vizualní efekty
- Zvuková složka - např. dialogy, hudba, ruchy, ticho
- Vyprávění - např. námět, storyboard, příběh

Divadlo

- Herecké vyjádření - např. hlas, mimika, gesta, pohyb, výraz, emoce
- Vizualní složky - např. scéna, světlo, rekvizity, kostýmy
- Zvukové složky - např. dialogy, hudební doprovod, zvukové efekty

- Dramaturgie - např. scénář, struktura příběhu, vztahy mezi postavami

Společné principy

- Symbolika a metafora: Vyjádření myšlenek a emocí prostřednictvím symbolů
- Kompozice: Uspořádání prvků pro dosažení estetického účinku a sdělení tématu
- Interakce: Zapojení diváka (vnímání, emoce, reflexe)
- Kreativita: Experimentování s tradičními i netradičními prostředky

Tematický okruh Kulturní povědomí a jednání

4. etapa – 6. a 7. ročník

Školní očekávané výsledky učení - 4. etapa – 6. a 7. ročník

- Rozpozná různé kulturní projevy v místním a regionálním prostředí a vyjádří, co pro něj znamenají. Na základě porozumění jiným kulturám srovnává svou vlastní kulturu s jinými.
- Popisuje významné kulturní události a místa ve své obci nebo regionu a uvádí příklady regionálních nebo národních tradic a jejich historický význam.
- Sleduje kulturní akce ve škole a v okolí, hodnotí, co SE mu na nich líbí, projevuje zájem o události mimo školu.
- Podílí se na přípravě a realizaci kulturních aktivit a projektů v rámci třídy, školy nebo obce, reflektuje jejich přínos pro své vnímání kultury a umění.

Charakteristika vývoje žáka – 4. etapa – 6. a 7. ročník

4.etapa 6. + 7. třída	Prohlubování a objevování	Kognitivní vývoj — Žáci prohlubují své povědomí o místní i globální kultuře. — Rozpoznávají hlavní znaky různých kulturních tradic, uměleckých stylů a jejich historický či společenský kontext. — Začínají chápat, jak kultura ovlivňuje každodenní život a identitu jednotlivce i společnosti. Sociální a emocionální vývoj — Rozvíjí se schopnost empatie a respektu k odlišným kulturním projevům. — Učí se reflektovat své vlastní kulturní zázemí ve vztahu k jiným tradicím. — Dokážou vyjádřit svůj názor na kulturní a umělecké události a diskutovat o nich. Rozvoj kulturního povědomí a aktivní zapojení — Uvedou konkrétní příklady kulturních tradic a institucí v regionálním i mezinárodním kontextu. — Aktivně se zapojují do projektů zaměřených na objevování kulturní rozmanitosti (např. tematické workshopy, prezentace). — Reflektují své zkušenosti z kulturních událostí a hledají souvislosti mezi kulturou a vlastním životem.
---	----------------------------------	---

- Proměny umění a kultury v čase, historické umělecké směry, současné umění; vliv technologií na tvorbu a šíření umění
- Kulturní instituce a jejich role v současné kultuře a umění
- Kulturní rozmanitosti v ČR, Evropě a ve světě
- Účast na přípravě a realizaci třídních, školních kulturních akcí a uměleckých projektů
- Účast na akcích pořádaných kulturními a uměleckými institucemi, sdruženími apod.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Klíčová kompetence kulturní

Složka	OVU RVP	Úroveň SPLNĚNO RVP
Kulturní kontext	Kód: KKT-KON-000-ZV9-001 Rozlišuje různé formy kultury a umění, popíše jejich projevy a uvede významné kulturní instituce na regionální, národní i globální úrovni.	Na příkladech vysvětlí význam kulturních institucí pro uchování umění a kultury. Popíše druhy umění (např. literatura, tanec, film) a jejich vyjadřovací prostředky. Uvede příklady kulturních událostí, kulturních institucí a uměleckých děl spojených s regionem, kterých se účastnil.
Umění a kultura jako prostředek komunikace	Kód: KKT-UMK-000-ZV9-001 Rozpoznává estetickou a obsahovou hodnotu uměleckých děl a kulturních projevů, oceňuje jejich význam jako prostředků komunikace a sdílí své názory s ostatními.	Popíše svůj zážitek z uměleckého díla, zaměří se na použité prostředky vyjádření a jejich význam. Diskutuje o významu umění a kultury pro člověka a společnost. Zhodnotí estetickou a obsahovou hodnotu uměleckého díla a sdílí své názory s ostatními.
Kulturní a umělecké sebevyjádření	Kód: KKT-SVJ-000-ZV9-001 Využívá různé formy umění a kultury k vyjádření složitějších myšlenek a emocí a ke zpracování aktuálních témat, samostatně i ve skupinové spolupráci.	Vybírá prostředky vyjadřování vlastních myšlenek a emocí, sdílí svá díla a reaguje na zpětnou vazbu. Využívá fantazii a kreativitu k vyjádření námětů a témat, experimentuje s technikami a prostředky. Popíše a zhodnotí svůj přínos i přínos ostatních členů týmu při společné tvorbě.
Kulturní identita a rozmanitost	Kód: KKT-IDR-000-ZV9-001 Hodnotí kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní i jiných kultur a porovnává je v kontextu historických a společenských a kulturních souvislostí.	Popíše význam místních tradic a kulturního dědictví pro utváření své identity. Uvede příklady kulturní rozmanitosti, vysvětlí pojmy kulturní identita a kulturní tolerance. Respektuje různé projevy kultury a umění, snaží se vyvarovat předsudků a oceňuje jejich rozmanitost.

Předmět *Umění* integruje různé umělecké oblasti a nevyžaduje samostatně formulované výsledky učení v rámci klíčové kompetence kulturní, protože jeho zaměření na vzájemně propojené formy uměleckého vyjádření (hudební, výtvarnou, dramatickou, filmovou a taneční výchovu) přirozeně podporuje širší kulturní rozvoj žáků. Tento integrovaný přístup umožňuje žákům rozvíjet dovednosti nejen v jednotlivých uměleckých disciplínách, ale také schopnost chápat souvislosti mezi nimi a využívat je pro osobní vyjádření, reflexi a porozumění kulturním hodnotám. Umění tedy není pouze o osvojení technik a znalostí specifických pro každou oblast, ale o komplexním procesu, který vede k hlubšímu pochopení umění jako nástroje pro komunikaci, sebereflexi a formování kulturního povědomí. Tento přístup zároveň podporuje schopnost žáků aplikovat své umělecké a kulturní zkušenosti v každodenním životě, což přispívá k jejich kulturnímu jednání a uvědomění si role umění v širším společenském kontextu.

Naopak specifikace u očekávaných výsledků učení klíčových kompetencí na úrovni Splněno v předmětu *Umění* je nezbytná, protože umění má jedinečný potenciál rozvíjet kompetence, které jsou významné pro celkový osobnostní a sociální rozvoj

žáků. Umělecké činnosti, jako je tvorba, interpretace, a spolupráce v různých disciplínách, umožňují žákům nejen rozvíjet svou kreativitu a kritické myšlení, ale také zlepšovat komunikační a sociální dovednosti. Tento specifický přístup k umění pomáhá žákům lépe řešit problémy, přizpůsobovat se změnám a efektivně spolupracovat v týmech, čímž přispívá k naplňování dalších klíčových kompetencí.

Klíčová kompetence k učení

Složka	OVU	Úroveň splněno v RVP	Úroveň splněno Umění
Umění se učit	Kód: KKU-SMU-000ZV9-001 Uvědomuje si důležitost celoživotního charakteru učení.	— K učení přistupuje s odhodláním (vysvětlí význam tvrzení „Snažím se, jak nejlépe umím.“ – Uvede příklady, kde se tato snaha dá pozorovat). — UVědomuje si, že úsilí a praxe jsou klíčem ke zlepšení dovedností, je ochotný pracovat na svém rozvoji a neustále se učit novým věcem (uvádí příklady situací ze života). — Vysvětlí, že učení neprobíhá jen ve školních lavicích. — Je si vědom toho, proč je třeba, aby se učil po celý život (odpovědnost za vlastní celoživotní učení). — Dokončuje dílčí kroky úkolů. — Reflektuje svoji práci, uvědomuje si kvalitu toho, co dělá, pracuje s nedostatky a plánuje nezbytné kroky ke zlepšení. — Ochotně spolupracuje a pomáhá ostatním při učení, chápe důležitost vzájemné pomoci při dosahování učebních cílů.	— K umělecké tvorbě přistupuje s odhodláním. Uvede příklady, kde tato snaha přinesla zlepšení, například v tvorbě nebo interpretaci). — UVědomuje si, že úsilí a pravidelná praxe jsou klíčem ke zdokonalení uměleckých dovedností. — Vysvětlí, že proces učení a inspirace probíhá i mimo školní prostředí, například návštěvou galerií, koncertů či jiných kulturních akcí. — Je si vědom významu celoživotního rozvoje v oblasti umění (uvědomuje si hodnotu kontinuální práce na svých dovednostech). — Dokončuje jednotlivé kroky při tvorbě uměleckých projektů a plní své úkoly. — Reflektuje svou práci, hodnotí kvalitu vytvořených děl, identifikuje nedostatky a plánuje kroky k jejich zlepšení. — Spolupracuje při skupinových projektech, ochotně pomáhá ostatním a chápe význam spolupráce a sdílení zkušeností při dosahování cílů v umění.
Smysl a cíl učení, celoživotní učení	Kód: KKU-USU-000-ZV9-001 Řídí vlastní procesy učení.	— Reflektuje své vlastní učení v jeho průběhu (nahlíží, popisuje, využívá různé strategie k učení, v případě potřeby v nich dělá změny). — Pojmenuje, kde jsou jeho silné a slabé stránky (v dovednostech, kompetencích, učivu, tématech). — Aktivně využívá různé učební strategie k organizaci a plánování svého učení.	— Reflektuje svůj proces učení v tvůrčích činnostech, hledá, co funguje, a přizpůsobuje postupy tvorby, pokud je to třeba. — Pojmenovává, kde jsou jeho silné a slabé stránky v dovednostech, technikách nebo tématech umění. — Kriticky hodnotí přínosy a pokroky ve svých tvůrčích projektech a nachází způsoby, jak zlepšit svůj přístup a výsledek.

		— Kriticky posuzuje proces, přínosy a vlastní pokroky učení, zjištění promítá do zvýšení efektivity dalšího učení a učení v nových souvislostech. — Sestaví portfolio vlastního učení (portfolio, graf učení, tabulky, učební kruhy, mapy pokroku v oblasti rozvoje kompetencí, kompetenční karty) jako podklad pro plánování dalšího rozvoje. — Stanovuje si cíle aktuální, cíle dlouhodobé s akcentem na oblasti, v nichž by rád dosáhl rozvoje, zlepšení.	— Vytváří portfolio svých uměleckých prací jako nástroj pro reflexi a plánování dalšího rozvoje. — Stanovuje si krátkodobé i dlouhodobé cíle, které směřují k rozvoji jeho tvůrčích schopností.
--	--	--	--

Klíčová kompetence komunikační

Složka	OVU	Úroveň splněno v RVP	Úroveň splněno Umění
Vyjadřování	Kód: KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	— Sděluje své myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky, přičemž zvolená forma vyjádření bývá výstižná. — Využívá repertoár běžných výrazových prostředků jazykových (řeč včetně intonace či větného přízvuku), tělesných (gesta, pohledy, výrazy tváře, postoj těla atd.) či vizuálních a grafických (náčrtý, grafická znázornění atd.). — Zejména v prostředí výuky využívá omezený repertoár odborných výrazových prostředků. — Dorozumívá se v běžných komunikačních situacích, přičemž pro své vyjádření volí výrazové prostředky odpovídající danému komunikačnímu záměru (sdělení, žádosti, prosbě, rozkazu apod.) a situaci. — V běžných komunikačních situacích záměrně uzpůsobuje svoje vyjadřování tak, aby negativně nepůsobil na myšlení a prožívání druhých (např. při vyjadřování nesouhlasu, sdílení potenciálně konfliktního názoru či zadávání pokynů druhým využívá různé zdvořilostní prostředky; reflektuje úroveň sdílených znalostí, popřípadě dodává potřebný kontext či nepoužívá výrazy, které jsou druhému neznámé atd.).	— Sděluje své myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky prostřednictvím různých uměleckých forem odpovídajících jeho záměru. — V prostředí výuky umění používá základní odborné termíny. — Dorozumívá se v různých komunikačních situacích, například při spolupráci na skupinovém projektu nebo při zpětné vazbě k tvůrčí práci, a volí vhodné výrazové prostředky odpovídající danému. — Záměrně uzpůsobuje své vyjadřování tak, aby bylo přínosné a ohleduplné vůči ostatním, například při sdílení odlišného názoru na umělecké dílo nebo při nabízení doporučení ke zlepšení. — Prezentuje sebe a výstupy vlastní či skupinové práce před známým i neznámým publikem. — Využívá různé způsoby a formy prezentace obsahu tvůrčích projektů (písemné, verbální, výtvarné, digitální), aby co nejlépe sdělil své umělecké myšlenky a výsledky práce.

		— Prezентuje sebe a výstupy vlastní či skupinové práce před známým i neznámým publikem. — Využívá různé způsoby prezentace obsahu (písmem, slovem, vizualizací prostřednictvím grafů či tabulek atd.).	
Porozumění	Kód: KKK-POR-000-ZV9-001 Přemýšlí o komunikačním záměru autora sdělení.	— Rozpozná, popřípadě reaguje na většinu nepřímě vyjádřených významů. — Částečně zhodnotí záměr autora a způsob, kterým ho chce uskutečnit (např. klamání adresáta, zamlčování některých informací, subjektivní vs. objektivní postoj autora). — Vybírá mezi různými receptivními strategiemi (např. mezi vyhledávacím, orientačním a studijním čtením, mezi praktickým, kritickým a aktivním nasloucháním), ačkoli není vždy schopný použít tu, která by odpovídala komunikačnímu záměru a komunikační situaci.	— Rozpozná a reaguje na většinu nepřímě vyjádřených významů v uměleckých projevech (např. skrytý symbolismus ve výtvarném díle, emocionální podtext v hudbě nebo dramatický záměr v divadelní scéně). — Částečně zhodnotí záměr autora a prostředky, které použil k jeho uskutečnění (např. výběr barev, hudební náladu, herecký projev, práci s prostorem nebo kompozicí). — Vybírá mezi různými receptivními strategiemi při vnímání umění, například kriticky sleduje detaily při analýze obrazu, naslouchá aktivně při hudebním poslechu, nebo se orientuje v ději divadelního představení, filmu.

Klíčová kompetence osobnostní a sociální

Složka	OVU	Úroveň splněno v RVP	Úroveň splněno Umění
Identita	Kód: KOS-SEB-000-ZV9-001 Pracuje s jedinečností vlastní osobnosti.	— Váží si vlastní jedinečnosti (osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál – Odpovídá na otázku: Kdo jsem já? (využívá různé úhly pohledu). — Pojmenuje, jak na své osobnosti může pracovat (rozvoj jednotlivých složek). — Uvědomuje si odpovědnost sebe samého za svůj osobnostní rozvoj. — Reguluje své chování a emoce jak v pozitivních, tak v méně komfortních situacích. — Reflektuje své jednání a chování, rozhodnutí a jejich následky.	— Rozpozná svou jedinečnost a hodnotu v oblasti uměleckého vyjádření, uvědomuje si své umělecké schopnosti a osobní potenciál). — Pojmenuje, jak může rozvíjet své umělecké schopnosti a osobnost prostřednictvím tvůrčích činností. — Uvědomuje si odpovědnost za svůj umělecký a osobnostní rozvoj při tvůrčích činnostech i recepci a reflexi uměleckých děl. — Reguluje své chování i v náročnějších situacích vlastní i skupinové tvorby. — Přizpůsobuje se novým uměleckým přístupům a kontextům, aktivně pracuje

		— Rozpozná, kdy je třeba přizpůsobit se novým situacím a kontextům (aktivně pracuje na svém sebeřízení).	na rozvoji své umělecké identity.
		— Rozhoduje se samostatně a svá rozhodnutí zdůvodní. — Popíše své ideální já (jak k němu směřuje).	— Samostatně rozhoduje o výběru témat a postupů tvorby a svá rozhodnutí dokáže vysvětlit. — Popíše, jakým směrem chce pokračovat ve svém uměleckém rozvoji a jaké cíle si stanovuje.
Empatie a porozumění druhým	Kód: KOS-EMP-000-ZV9-001 Vyrovňuje se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem.	— Chápe propojení citů a chování jiných lidí, hodnotí danou situaci také z pohledu jiné osoby. — Využívá dovednosti empatie pro mezilidské porozumění a nekonfliktní řešení problémových situací. — Respektuje rozdíly mezi lidmi, neodsuzuje ostatní kvůli odlišnostem. — Vyjadřuje se s úctou a bez předsudků k rodinnému pozadí, kultuře nebo víře ostatních lidí. — Jedná v souladu se všeobecně přijímanými a uznávanými pravidly slušnosti a chování ve třídě, škole, společnosti.	— Chápe, jak umělecké projevy odrážejí pocity a chování jiných lidí, a hodnotí uměleckou situaci z různých perspektiv, respektuje názory ostatních. — Využívá empatii při interpretaci a tvorbě uměleckých děl, aby lépe porozuměl emocím a vyjádření druhých lidí. — Respektuje kulturní, etnické a jiné rozdíly mezi lidmi při vytváření a hodnocení uměleckých děl, neodsuzuje jiné přístupy a styly. — Vyjadřuje se s úctou k různým kulturním, náboženským a rodinným hodnotám při uměleckém vyjádření a interpretaci. — Jedná v souladu se zásadami respektu, etiky a slušnosti při vytváření a prezentaci uměleckých děl ostatním.
Resilience: odolávání obtížným situacím	Kód: KOS-ODO-000-ZV9-001 Rozvíjí vlastní psychickou a fyzickou odolnost.	— Pojmenuje konkrétní strategie, jak lze pracovat na rozvoji duševního a fyzického zdraví (pracuje se zkušeností). — Snaží se i v obtížných situacích hledat účinná řešení. — Vyhodnotí benefity úsilí dosahování dílčích pokroků ve vztahu výslednému cíli.	— Pojmenuje konkrétní strategie, jak může umělecký proces přispět k rozvoji duševního a fyzického zdraví (např. relaxace prostřednictvím tvorby, rozvoj koncentrace a soustředění). — V obtížných uměleckých situacích hledá kreativní a účinná řešení problémů, například při překonávání tvůrčích bloků nebo technických obtíží. — Vyhodnotí přínos jednotlivých kroků a pokroků ve své umělecké tvorbě a vztah mezi dílčími výsledky a konečným uměleckým cílem.

Klíčová kompetence k občanství a k udržitelnosti

Složka	OVU	Úroveň splněno v RVP	Úroveň splněno Umění
Odpovědné rozhodování a jednání	Kód: KOB-ODP-000ZV9-001 Přebírá odpovědnost za věci okolo sebe a za možné dopady svých rozhodnutí vůči ostatním a okolí.	— Argumentuje, proč je důležitá sociální, ekonomická a environmentální spravedlnost. — Určí významné příčiny nespravedlnosti a čím lze přispět k jejich odstraňování či snižování na osobní i systémové úrovni. — Přebírá samostatně odpovědnost za něco, co je užitečné pro ostatní či okolí. — Vyhodnocuje, zda a do jaké míry převzetí odpovědnosti zvládl a vyhodnocuje, co se naučil nového o sobě, procesech, společnosti a světě. — Vyhodnocuje, zda a jaké konkrétní dopady má každodenní jednání na ostatní lidi a svět a uskutečňuje kroky ke zlepšení těchto dopadů. — Přijímá rozhodnutí podle své vůle a na základě odpovědného zvážení možných dopadů na okolí.	— Argumentuje, proč je důležité vyjadřovat v umění témata sociální, ekonomické a environmentální spravedlnosti (např. prostřednictvím výběru témat nebo uměleckých projektů). — Určuje významné příčiny nespravedlnosti, které mohou být zobrazeny nebo reflektovány v uměleckých dílech, a zvažuje, jak umění může přispět k jejich odstranění. — Přebírá odpovědnost za umělecké projekty, které mají pozitivní dopad na společnost nebo životní prostředí (např. vytváření umění pro veřejné dobro). — Vyhodnocuje, jak umělecká tvorba ovlivňuje ostatní a co nového se naučil o sobě, společnosti a světě prostřednictvím uměleckých procesů. — Při tvorbě uměleckých děl odpovědně zvažuje, jaký vliv mohou mít jeho rozhodnutí na okolí a na společenské a kulturní souvislosti.
Aktivní občanství, participace a přesvědčení o vlastním vlivu (zmocňování)	Kód: KOB-PCP-000ZV9-001 Účelně uplatňuje přímou činnost svůj vliv na změny v místním či širším okolí při respektování práv a zájmů druhých.	— Orientuje se ve veřejném dění a veřejném prostoru ve svém okolí i ve světě — Hodnotí veřejné dění v různých oblastech života ve svém okolí a ve světě. — Svobodně si utváří vlastní názor na veřejné dění ve svém okolí i ve světě na základě kritického myšlení a využití více zdrojů informací. — Uskutečňuje individuální akci ve prospěch svého okolí na základě vyhodnocení jejího přínosu s využitím různých zdrojů informací. — Zapojuje se do kolektivní akce ve prospěch svého okolí na základě svého vyhodnocení, do čeho by se chtěl společně s jinými zapojit. — Vyhodnocuje své zkušenosti s uplatňováním vlivu na dění ve svém okolí – ve škole, doma či v komunitě.	— Orientuje se v uměleckém dění a kulturním prostoru svého okolí i ve světě, sleduje aktuální trendy, výstavy a kulturní akce. — Hodnotí umělecké a kulturní dění v různých oblastech (např. výtvarné, hudební, filmové) ve svém okolí a na globální úrovni. — Svobodně si vytváří vlastní názor na umělecké a kulturní dění na základě kritického myšlení a využívání různých zdrojů informací (např. recenze, rozhovory s umělci, výstavy). — Aktivně se zapojuje do uměleckých projektů, které mají přínos pro společnost, na základě zhodnocení jejich významu a využití různých zdrojů informací.

		— Usiluje o změnu alespoň v jednoduchých situacích či v oblastech, které považuje za důležité; má s uplatňováním vlastního vlivu první praktické zkušenosti. — Uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých. — Vyjadřuje otevřeně své zájmy v některých oblastech života, porovnává je se zájmy druhých a vyhodnocuje, zda jsou zájmy uplatňovány demokratickou cestou, .	— Zapojuje se do kolektivních uměleckých akcí (např. výtvarné výstavy, veřejné performance) ve prospěch svého okolí, na základě svého zhodnocení, do čeho by se rád zapojil. — Vyhodnocuje své zkušenosti s ovlivňováním uměleckého dění ve svém okolí – ve škole, v komunitních projektech, či při kulturních událostech. — Snaží se ovlivnit umělecké a kulturní prostředí ve své komunitě, usiluje o změny v oblastech, které považuje za důležité, a má první praktické zkušenosti s uplatňováním vlastního uměleckého vlivu. — Uplatňuje svá práva v umělecké tvorbě (např. právo na svobodu vyjádření) a zároveň respektuje práva ostatních umělců a účastníků kulturního dění. — Vyjadřuje otevřeně své zájmy v umění a kultuře, porovnává je se zájmy ostatních a hodnotí, zda jsou zájmy vyjadřovány demokraticky, s respektem k různým názorům a hodnotám.
--	--	---	--

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní

Složka	OVU RVP	Úroveň splněno RVP	Úroveň splněno Umění
Nápady, příležitosti a výzvy	Kód: KPP-NAP-000-Z V9-001 Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.	— Rozpoznává příležitosti a výzvy pro změnu k lepšímu. — Nápady nechává volně plynout, v počáteční fázi je nehodnotí a otevřeně je sdílí. — Selektuje nápady – rozhoduje se, které nápady mají potenciál být realizovány. — Vizualizuje a pravidelně přehodnocuje své dlouhodobé cíle v osobním i profesním životě a svoje priority.	— Rozpoznává příležitosti a výzvy pro pozitivní změny v umělecké tvorbě a kulturním prostředí. — Otevřeně sdílí své tvůrčí nápady a v počáteční fázi je nechává volně plynout, aniž by je hodnotil, čímž podporuje tvůrčí proces. — Vyhodnocuje své umělecké nápady a vybírá ty, které mají potenciál být realizovány (např. v projektech, výstavách nebo kulturních akcích). — Vizualizuje své dlouhodobé umělecké a tvůrčí cíle, pravidelně je přehodnocuje a stanovuje si priority v souladu s osobním rozvojem a tvůrčími ambicemi.

Spolupráce a týmová práce	Kód: KPP-TYM-000-Z V9-001 Efektivně přispívá k úspěšné týmové spolupráci.	— Plní různé role, na základě zkušeností odůvodňuje v týmu, ve které roli může být pro tým nejvíce prospěšný. — Konstruktivně hodnotí činnost svou a jiných, vyhodnotí silné stránky členů týmu. — Přijímá pohledy dalších členů skupiny, týmu na určitou problematiku, uvědomuje si přínos náhledu na věc z více úhlů pohledu.	— Zapojí se do různých rolí v rámci uměleckých týmů (např. režisér, výtvarník, hudebník) a na základě zkušeností odůvodní, ve které roli může být pro tvůrčí proces nejvíce prospěšný. — Konstruktivně hodnotí svou tvůrčí činnost i práci ostatních členů týmu, přičemž vyzdvihuje jejich silné stránky a potenciál přínosu pro společný projekt. — Přijímá názory ostatních členů týmu, uvědomuje si hodnotu různorodých úhlů pohledu pro dosažení kvalitnějšího výsledku.
Realizace akcí, aktivit, projektů	Kód: KPP-REA-000-Z V9-001 Realizuje aktivity podle vlastních či skupinových postupů.	— Zahajuje aktivity i náročnější akce a projekty nebo řešení problémů ve škole i v běžném životě mimo školu. — Po zvážení priorit stanoví kritéria, která mu pomohou porovnat různé možnosti a vybrat z nich tu nejlepší; poté se rozhodne, co udělá nebo jak se zachová. — Vytyčuje konkrétní cíle a podrobný časový harmonogram pro realizaci každé větší akce. — Stanovuje kroky k minimalizaci rizik, pravidelně přezkoumává jejich stav a upravuje plány realizace podle aktuální situace. — Začleňuje kreativní myšlenky a inovativní přístupy do své práce, různých aktivit a projektů.	— Na základě promyšlených priorit určuje kritéria, podle nichž posuzuje různé tvůrčí přístupy, a rozhoduje, jakým způsobem bude postupovat. — Plánuje konkrétní cíle a detailní časový harmonogram pro dokončení větších uměleckých záměrů nebo kolektivních projektů. — Identifikuje možná rizika při realizaci tvůrčích aktivit, průběžně sleduje jejich vývoj a přizpůsobuje své plány aktuálním podmínkám. — Uplatňuje originální myšlenky a inovativní přístupy při tvorbě, v uměleckých projektech a při realizaci kulturních aktivit.
Mobilizování zdrojů	Kód: KPP-ZDR-000-Z V9-001 Získává zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí.	— Vyhledává a využívá příležitosti k hlubšímu poznání svého tvůrčího potenciálu. — Projektový imperativ (vztah mezi časem, zdroji a kvalitou) prakticky využívá při realizaci aktivit, při jejich plánování vyvažuje všechny položky, vizualizuje časový plán. — Motivuje ostatní, aby se zapojili do různých činností či náročnějších projektů a podíleli se na dosahování společných cílů.	— Aktivně hledá a využívá příležitosti k objevování a rozvíjení svého tvůrčího potenciálu prostřednictvím tvůrčích činností. — Při realizaci uměleckých projektů efektivně pracuje s časem, zdroji a kvalitou výsledků, vytváří vyvážené plány a vizualizuje jejich průběh. — Povzbuzuje ostatní k zapojení do tvůrčích aktivit nebo komplexních uměleckých projektů a podporuje spolupráci na dosažení společných cílů.

		— Buduje, udržuje a prohlubuje dobré vztahy s lidmi sdílejícími podobné zájmy, uvědomuje si, že tyto vztahy přispívají k jeho osobnímu rozvoji nebo k rozvoji týmu. — Adaptuje se na změny, příležitosti a výzvy během výuky i v běžných životních situacích.	— Udržuje a rozvíjí vztahy s lidmi, kteří sdílejí podobné umělecké zájmy, a chápe, že tato spolupráce přispívá k jeho osobnímu růstu i k úspěchu týmu. — Přizpůsobuje své tvůrčí postupy měnícím se podmínkám, využívá nové příležitosti a překonává výzvy během umělecké práce i v každodenním životě.
--	--	--	--

Klíčová kompetence k řešení problémů

Složka	OVU	Úroveň splněno v RVP	Úroveň splněno Umění
Řešení běžných problematických situací	Kód: KRP-RPS-000-ZV9-001 Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení.	— Analyzuje problém z různých úhlů pohledu. — Reflektuje vlastní reakce a srovnává je s reakcemi ostatních v různých kontextech (vyučovacích předmětech). — Zkoumá různá řešení pro komplexnější problémy. —	— Zkoumá různé pohledy na tvůrčí úkol a zohledňuje nápady ostatních při hledání společného řešení. — Reflektuje své reakce na návrhy ostatních a učí se přizpůsobovat své nápady potřebám týmu. — Hledá cesty, jak překonat neshody nebo rozdílné přístupy v týmové tvorbě, a navrhuje kompromisy pro dosažení společného cíle. — Sleduje, jak jeho vlastní přínos ovlivňuje průběh i výsledek skupinového projektu, a přizpůsobuje svou práci potřebám týmu. — Při řešení problémů v rámci skupinové činnosti zkoumá různá řešení a aktivně přispívá k nalezení nejvhodnějšího postupu.
Práce s informacemi a kritické myšlení	Kód: KRP-KRP-000-ZV9-001 Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.	— Analyzuje problém z různých úhlů pohledu. — Reflektuje vlastní reakce a srovnává je s reakcemi ostatních v různých kontextech (vyučovacích předmětech). — Zkoumá různá řešení pro komplexnější problémy.	— Analyzuje tvůrčí problém v individuální i skupinové tvorbě z různých perspektiv a zvažuje jeho možné dopady na výslednou práci. — Reflektuje své vlastní reakce na tvůrčí výzvy a porovnává je s reakcemi ostatních členů týmu, aby lépe porozuměl rozdílným přístupům a inspiracím. — Zkoumá různá řešení komplexnějších problémů v uměleckých projektech, hodnotí jejich přínos k estetické, technické i obsahové kvalitě výsledku.

Klíčová kompetence digitální

Složka	OVU	Úroveň splněno v RVP	Úroveň splněno Umění
Tvorba digitálního obsahu	Kód: KDI-TDO-000-ZV9-001 Generuje digitální obsah v různých formátech s cílem umocnit výstupy vlastní tvořivé činnosti.	— Vytváří nový digitální obsah, ve kterém vyjadřuje vlastní pohledy a myšlenky. — Upravuje nebo propojuje existující digitální obsahy s cílem vytvořit nové, respektuje přitom autorská práva a licence vztahující se na data, informace a digitální obsah. — Formuluje jasné a efektivní pokyny pro digitální technologie s cílem dosáhnout konkrétních výstupů nebo výsledků.	— Vytváří digitální obsah (např. video, animace, fotografie), ve kterém vyjadřuje své kreativní nápady, myšlenky a umělecké vize. — Upravuje nebo kombinuje existující digitální materiály (např. videa, obrázky, zvuky) pro vytvoření nových uměleckých děl, přičemž dbá na respektování autorských práv a licencí. — Formuluje konkrétní pokyny pro práci s digitálními technologiemi (např. střih videa, úprava zvuku) a používá je k dosažení zamýšleného uměleckého výsledku.
Digitální informace a data	Kód: KDI-DAT-000-ZV9-001 Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.	— Vyhledává či získává data, informace a digitální obsah při učení a řešení problémových situací. — Posuzuje důvěryhodnost a spolehlivost zdrojů dat a informací, interpretuje a hodnotí jejich data, informace a digitální obsah. — Spravuje a organizuje si vyhledaná či získaná data, informace a digitální obsah.	— Vyhledává a získává relevantní data, informace a digitální obsah pro svou tvůrčí práci v oblasti umění (např. filmová tvorba nebo mediální projekty). — Posuzuje důvěryhodnost a kvalitu zdrojů dat a informací, které použije pro své umělecké nebo tvůrčí projekty, a interpretuje je v kontextu svého tvůrčího záměru. — Organizuje a spravuje shromážděné materiály, data a digitální obsah, aby je efektivně využil při tvorbě a realizaci uměleckých projektů.
Digitální vývoj a inovace	Kód: KDI-VIN-000-ZV9-001 Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a z kvalitní výsledky práce.	— Identifikuje a řeší problémy či problémové situace v digitálním prostředí. — Hodnotí stávající postupy nebo produkty a navrhuje jejich zlepšení s využitím digitálních technologií. — Vyhledává příležitosti k rozvoji svých digitálních kompetencí a drží krok s digitálním vývojem.	— Identifikuje problémy nebo výzvy, které se mohou objevit při práci s digitálními nástroji a technologiemi v umělecké tvorbě, a hledá způsoby, jak je efektivně vyřešit. — Hodnotí své dosavadní digitální postupy (např. při úpravě videa, zvuku nebo grafiky) a navrhuje způsoby, jak je zlepšit pro kvalitnější umělecké výstupy. — Aktivně vyhledává příležitosti pro zlepšení svých digitálních dovedností, sleduje nové trendy a technologie, které mohou obohatit jeho tvorbu v oblasti umění.

4.10 TĚLESNÁ VÝCHOVA PRO 2. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Tělesná výchova
Využité vzdělávací obory	Tělesná výchova
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — k podnikavosti a pracovní — k řešení problémů — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Logicko-matematická
Informace o pojetí předmětu	Cílem tělesné výchovy na 2. stupni je nejen podporovat fyzickou zdatnost, ale především rozvíjet pozitivní postoje k pohybovým aktivitám, podpora zdraví a zdravého životního stylu, rozvoj klíčových kompetencí žáků, rozvoj pohybových dovedností, rozvoj herních dovedností (individuálních a týmových), týmová spolupráce a fair play. Důraz je kladen na rozvoj pohybové gramotnosti, aby žáci věděli, co a proč se učí, čímž jsou motivováni k využívání osvojených pohybových dovedností ve svém osobním životě. Předmět propojuje v souvislostech vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, Výchova ke zdraví a bezpečí, obory Geografie, Informatika, Osobnostní a sociální výchova s praktickým využitím pohybových dovedností, sportovními disciplínami a hrami. Smyslem hodin tělesné výchovy je organizovat vzdělávání tak, aby u žáků předmět rozvíjel či utvářel zájem o pohybové aktivity, nabízel jim široké spektrum nových pohybových dovedností a učil žáky komunikovat a přemýšlet nad pohybem a jeho důsledky. Tímto způsobem efektivně motivujeme žáky ke zdravému a aktivnímu životnímu stylu. Pohybové aktivity žáků jsou podporovány napříč školou a jejími předměty. Ve škole jsou pro žáky k dispozici prostory a vybavení umožňující aktivní denní režim žáka (o přestávkách, o volných hodinách). V ostatních předmětech (kde je to možné) mají učitelé možnost využití těchto prostor či okolí školy pro organizaci vyučovací jednotky s pohybovými prvky (podpora kinestetického způsobu učení). Škola organizuje či pomáhá zprostředkovat zájmové pohybové činnosti žáků (zájmové kroužky, spolupráce s místními sportovními kluby) - aktuální nabídku pro daný školní rok škola zveřejňuje na svých webových stránkách. Snahou školy je zapojit všechny žáky do tělesné výchovy. U jednotlivých aktivit jsou zohledňovány individuální možnosti žáka. Pro žáky, kteří ze zdravotních důvodů nemohou naplňovat některé očekávané výsledky učení v plné míře, bude stanoven upravený individuální vzdělávací plán a žákovi je nabídnuta

	alternativa či individuální úprava požadavku, aby stále docházelo k naplnění stanovených vzdělávacích cílů tělesné výchovy – pouze v nutné míře se mění obsah učiva z hlediska zdravotních omezení žáka. V případě většího zdravotního omezení žáka škola realizuje Zdravotní a aplikovanou tělesnou výchovu. K uvolnění žáka by mělo docházet pouze v krajních případech – je nutné hledat cestu k zapojení všech žáků z hlediska vlivu na jejich budoucí zdraví.
--	---

Informace o obsahu předmětu	Žák si na 2. stupni osvojuje v TV spektrum pohybových dovedností na odpovídající úrovni společně s rozvojem klíčových kompetencí v tématech: průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační a jiná cvičení s korektivním efektem; psychomotorická cvičení a hry nesoutěžního charakteru; pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry v různém prostředí; gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, tanec; úpoly a základy sebeobrany; atletika – běh (rychlý, vytrvalý), skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem; sportovní hry – házená, fotbal, basketbal, volejbal, florbal (volba 4 her) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání; turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, chůze se zátěží, táboření, hry a pohybové činnosti v přírodě; lyžování (podle podmínek školy) – sjezdové a běžecké lyžování, bezpečnost v zimní horské krajině
Časová dotace	2
Organizace výuky předmětu	Vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 5. až 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně v každém ročníku. Tělesná výchova je realizována v tělocvičně školy, na venkovním hřišti, v přírodě, případně na plaveckém či sportovním stadionu, na lyžařských a turistických kurzech.
Podmínky pro výuku předmětu	Výuka tělesné výchovy vyžaduje zajištění vhodného prostoru pro pohybové aktivity a dostatek nářadí, náčiní a pomůcek v souladu s obsahem vzdělávání.

OVU vzdělávacích oborů pro uzlový bod 9		Školní OVU pro 6. ročník	Školní OVU PT	Vazby na OVU KK	Vazby na OVU ZG	Vazby na další OVU vzdělávacích oborů	Učivo k dosažení OVU
Kód	Popis OVU z RVP ZV						
CZB-TEV-001-ZV9-001	Zvládá v souladu s individuálními možnostmi širší spektrum osvojovaných pohybových dovedností a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.	Předvede osvojované pohybové dovednosti; reaguje na zpětnou vazbu učitele nebo spolužáka.	X	KKU-SMU-000-ZV9-001 Uvědomuje si důležitost celoživotního charakteru učení. KOS-SEB-000-ZV9-001 Pracuje s jedinečností vlastní osobnosti.	X	X	Rozcvičování, průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační a jiná cvičení s korektivním efektem Psychomotorická cvičení a hry nesoutěžního charakteru Atletika běžecká abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval stranou) rychlé běhy na krátkou vzdálenost hody míčkem skok do dálky nebo do výšky (rozběh, odraz) vytrvalostní běhy Gymnastika akrobacie (kotoul
CZB-TEV-002-ZV9-002	Tvoří varianty pohybových dovedností podle zadání, své fantazie, hudebního a rytmického doprovodu, podle účelu pohybových činností, společně zvolené taktiky hry, soutěže.	X	X	KPP-REA-000-ZV9-001 Realizuje aktivity podle vlastních či skupinových postupů. KKK-AKN-000-ZV9-001 Během mluvené interakce v každodenních situacích způsobuje vlastní projev tak, že aktivně reaguje na projev partnera, a tím přispívá ke kultivovanosti konkrétní situace.	X	X	

CZB-TEV-001-ZV9-003	Samostatně uplatňuje osvojené postupy ke zlepšení či udržení své tělesné zdatnosti, duševní a sociální pohody, k překonávání námahy a obtíží spojených s tělesnou a psychickou zátěží.	Upravuje intenzitu/tempo pohybového výkonu a uplatňuje vůli pro zdárné dokončení požadovaného výkonu.	Plánuje možnosti pohybového režimu v průběhu dne, které by zároveň přispívali k jeho psychické pohodě.	KKU-SMU-000-ZV9-001 Uvědomuje si důležitost celoživotního charakteru učení. KOS-ODO-000-ZV9-001 Rozvíjí vlastní psychickou a fyzickou odolnost.	X	X	vpřed a vzad) kruhy (překot vzad, houpání) trampolínka (skoky) přeskok přes kozu šplh (s přírazem na tyči) Úpoly pádové techniky přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje úpolové hry základy sebeobran
CZB-TEV-001-ZV9-004	Aktivně se podílí na plánování a organizaci svého pohybového režimu (ve škole, mimo školu) a naplňuje ho.	X	X	KPP-NAP-000-ZV9-001 Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života. KOS-WEL-000-ZV9-001 Aktivně přispívá ke zvyšování osobního wellbeingu (osobní všestranné pohody).	X	X	

CZB-TEV-001-ZV9-005	Uplatňuje zásady hygieny a bezpečného chování při pohybových činnostech v prostředí sportovišť a přírody; aktivně předchází krizovým situacím a při jejich vzniku adekvátně reaguje.	Uplatňuje základní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v prostředí daného sportoviště; upozorní na jakýkoli problém, který by mohl vést k ohrožení jeho bezpečí nebo bezpečí jiné osoby; svým jednáním předchází nebezpečným situacím.	X	KOB-ODP-000-ZV9-001 Přebírá odpovědnost za věci okolo sebe a za možné dopady svých rozhodnutí vůči ostatním a okolí. KRP-RPS-000-ZV9-001 Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení.	X	CZB-VZB-002-ZV9-007 Zdůvodní význam tělesné, intimní a duševní hygieny pro podporu zdraví a samostatně využívá osvojené dovednosti k regeneraci sil a předcházení stresovým situacím. ŠOVU 6.roč: Uvede a uplatňuje základní pravidla osobní hygieny v každodenním životě, zdůvodní potřebu uplatňovat základní hygienická opatření při prevenci nákazy i šíření infekčních nemocí.	Posilování cviky na všeobecný rozvoj svalových skupin a kompenzační cvičení systém sestavování tréninku (střídání svalových skupin, série, opakování, přestávky) zásady regenerace (odpočinek, spánek, výživa) Rytmická cvičení (estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem) přeskoky přes švihadlo (v rytmu, s hudebním doprovodem) Sportovní hry (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, pravidla, hra) florbal basketbal nebo házená volejbal fotbal Pohybové hry různého zaměření a netradiční hry (např. přehazovaná, barevná vybíjená, lakros, dětské ragby, softbal, kinball) Plavání (průpravné cviky) [zařazeno dle podmínek školy] základní dovednosti a bezpečnost pohybu ve vodě plavecký způsob prsa plavecký způsob kral
CZB-TEV-002-ZV9-006	Používá osvojené tělocvičné názvosloví, správně reaguje na pokyny, povel, smluvená gesta a signály, samostatně řídí skupinu při pohybové činnosti.	Reaguje na pokyny, povel a signály spojenými s různými pohybovými činnostmi.	X	KPP-TYM-000-ZV9-001 Efektivně přispívá k úspěšné týmové spolupráci. KKK-POR-000-ZV9-001 Přemýšlí o komunikačním záměru autora sdělení.	X	X	
CZB-TEV-002-ZV9-007	Dodržuje základní pravidla her a soutěží, označí přestupky proti herním či soutěžním pravidlům a vysvětlí, v čem došlo k jejich porušení.	Identifikuje přestupky v pravidlech dané sportovní hry.	X	KOB-ODP-000-ZV9-001 Přebírá odpovědnost za věci okolo sebe a za možné dopady svých rozhodnutí vůči ostatním a okolí. KKU-SMU-000-ZV9-001 Uvědomuje si důležitost celoživotního charakteru učení.	X	X	
CZB-TEV-002-ZV9-008	Zaznamená a zhodnotí s pomocí dostupných technologií pohybový výkon, na základě zjištěných výsledků a dalších podnětů usiluje o jeho zlepšení.	X	X	KOS-ODO-000-ZV9-001 Rozvíjí vlastní psychickou a fyzickou odolnost. KDI-ZAP-000-ZV9-001 Účelně a uvážlivě sdílí data a informace v digitálním prostředí s cílem osobního růstu, podpory školní či zájmové komunity nebo za účelem týmové práce na školních projektech.	X	X	

Bruslení [zařazeno dle podmínek školy] jízda vpřed zastavování jízda vzad

CZB-TEV-002-ZV9-009	Naplňuje při pohybových činnostech některé olympijské myšlenky – čestné soupeření, respekt k odlišnostem, podpora znevýhodněných osob, ochrana přírody, uplatňování práv a povinností vyplývajících z různých rolí.	Respektuje rozdílnost pohybových dovedností, předpokladů a zájmů ostatních.	X	KOB-UDR-000-ZV9-001 Uskutečňuje kroky směřující k udržitelnosti na základě promyšlení různých scénářů možného budoucího vývoje. KOS-EMP-000-ZV9-001 Vyrovnává se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem. KPP-TYM-000-ZV9-001 Efektivně přispívá k úspěšné týmové spolupráci.	X	X	
CZB-TEV-002-ZV9-010	Spolupracuje při organizaci prostoru a pohybových činností ve známých i méně známých prostorách určených pro realizaci pohybových činností.	Provede zahřátí svalů a rozcvičení před pohybovou činností.	X	KOB-RES-000-ZV9-001 Projevuje ohleduplný, citlivý a podporující přístup k živým jedincům, přírodě a světu jako celku. KOS-ODO-000-ZV9-001 Rozvíjí vlastní psychickou a fyzickou odolnost. KOS-VZT-000-ZV9-001 Rozšiřuje okruh vztahů.	X	X	
CZB-TEV-002-ZV9-011	Vyhledá a prezentuje informace o aktuálním sportovním dění ve škole, v obci, regionu, ČR, ve světě.	X	X	KKT-UMK-000-ZV9-001 Přijímá s porozuměním projevy umění a kultury jako způsob poznávání a komunikace. KRP-RPS-000-ZV9-001 Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení.	X	X	

4.11 OSOBNOSTNÍ ROZVOJ, ZDRAVÍ A BEZPEČÍ PRO 2. STUPEŇ

Předmět integruje vzdělávací obory RVP ZV Osobnostní a sociální výchova, Výchova ke zdraví a bezpečí. Integrace těchto vzdělávacích oborů je založena na vymezení spojujících témat, ve kterých jsou začleněny školní výsledky učení žáků obou oborů.

POJETÍ PŘEDMĚTU

Cílem předmětu je rozvíjet průběžně, systematicky a komplexně sociálně-emocionální dovednosti, přispívat k sebepoznání a seberozvoji žáka. Vede žáka k prosociálnímu, etickému chování, k péči o vlastní zdraví a bezpečí. Podporuje odolnost žáka při zvládání běžných i náročných životních situací. Rozvíjí odpovědný přístup k sobě i druhým. Podporuje celoživotní učení a kariérový rozvoj pro zapojení se v měnící se společnosti a světě práce. Rozvíjí praktickými, zkušenostními přístupy seberegulační, seberegulační a psychohygienické dovednosti. Rozvíjí dovednosti sociální interakce a komunikace ve skupině, přispívá k rozvoji podporujících mezilidských vztahů.

Předmět podporuje zodpovědný přístup k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí.

Vede žáka k plánování denního režimu, zdravého stravování, aktivit z hlediska rozvoje a ochrany zdraví. Rozvíjí praktické dovednosti poskytování první pomoci. Uvádí žáka do problematiky sexuálního dospívání, odpovědného, respektujícího a konsenzuálního sexuálního a partnerského chování. Vede žáka k bezpečnému chování a pohybu ve škole, mimo školu, v digitálním prostředí, při mimořádných událostech.

Obsah předmětu je strukturován do 7 okruhů:

3 tematicky integrované okruhy propojují témata a očekávané výsledky učení vzdělávacích oborů

Osobnostní a sociální výchova a Výchova ke zdraví a bezpečí

- Respektující a bezpečná komunikace
- Blízké vztahy s druhými
- Psychohygiena a zvládání náročných situací

2 tematické okruhy v rámci vzdělávacího oboru Osobnostní a sociální výchova

- Sebepoznání a učení
- Plánování, sebeprezentace a kariérový rozvoj

2 tematické okruhy v rámci vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a bezpečí

- Ochrana a podpora zdraví
- Osobní bezpečí a ochrana bezpečí za mimořádných událostí

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Specifikem předmětu je, že učivem je žák sám, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím běžné situace každodenního života, včetně těch budoucích. Předmět vytváří prostor pro to, aby mohl žák v bezpečném prostředí zkoušet, rozvíjet a regulovat své způsoby prožívání a chování. Staví na zkušenostně reflektivním a prožitkovém učení, praktických zkušenostech žáka, respektuje individuální potenciál žáka a citlivě reaguje na jeho životní situaci.

Ve výuce je prioritou bezpečná respektující atmosféra, učitel se průběžně vzdělává prakticky a sebezkušenostně. Předmět využívá postupy různých aktivně a situačně učících přístupů, má vazbu i k metodám neformálního vzdělávání. Kvalitu může podpořit dobrá spolupráce se školním poradenským pracovištěm, subjekty podporující primární prevenci a s rodinami žáků. Předmět přispívá k rozvoji klíčových kompetencí (KK), zejména k učení, osobnostní a sociální aj., podporuje průřezové téma (PT) Péče o sebe a druhé.

HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků probíhá formou sebehodnocení, práce s portfoliem, slovní zpětné vazby ze strany vrstevníků a učitele. Na vysvědčení jsou žáci hodnoceni formou slovního hodnocení s formativní zpětnou vazbou.

ČASOVÁ DOTACE

2 hodiny (týdně)

ORGANIZACE VÝUKY

Výuka probíhá optimálně ve dvouhodinových blocích, ve flexibilním prostoru školní třídy, kde lze sedět v kruhu, pohybovat se po prostoru, může probíhat i ve venkovních prostorách. Výsledky učení lze také podpořit formou většího bloku (např. formou výjezdu).

RESPEKTUJÍCÍ A BEZPEČNÁ KOMUNIKACE

Kód	OVU z RVP ZV	Školní OVU pro 6. ročník	Školní OVU pro 7. ročník	Školní OVU pro 8. ročník	Školní OVU pro 9. ročník	KK	ZG	PT

CSPOSV -002- ZV9-005	Uplatňuje vhodné způsoby sociální interakce ve skupině v modelových situacích.	Popisuje a diskutuje různé způsoby sociální interakce, se kterými získává zkušenost (ve škole, mimo školu, s různými aktéry). Porovná rozdíly mezi skupinovou a individuální prací.	V modelových situacích a skupinové činnosti získává zkušenost s různými rolami ve skupině (např. vedení a podřízení se vedení druhého aj.). Porovnává své zapojení v různých rolích.	Získává zkušenost a reflektuje své jednání v situaci kooperace a v situaci soutěžení. Porovnává své zkušenosti s rozdíly mezi kooperací a soutěžením.	Reflektuje své zkušenosti se zapojením ve skupinové práci, s různými rolami, procesy (kooperace, soutěžení aj.).	x	x	x
CSPOSV -002- ZV9-005	Uplatňuje vhodné způsoby sociální interakce ve skupině v modelových situacích.	V modelových situacích získává zkušenost s jednáním, které podporuje spolupráci a dosažení společného cíle.	Posoudí, jak přispívá k týmové spolupráci v modelové situaci (jak aktivně naslouchá, navazuje na druhé a rozvíjí jejich myšlenky, vyjadřuje názor, vede věcnou argumentaci v situaci nesouhlasu, reflektuje úhly pohledu různých aktérů, přijímá a poskytuje zpětnou vazbu členům skupiny).	Na základě zkušenosti v modelových situacích diskutuje, jaké chování členů skupiny považuje za podpůrné pro týmovou spolupráci. Navrhuje kroky ke zvýšení efektivity týmové spolupráce, vzájemné podpoře mezi členy týmu (ve vazbě na wellbeing, svůj i druhých).	V modelové situaci uplatňuje strategie pro dosažení společného cíle, iniciativu, seberegulaci (např. aktivní naslouchání, vyjádření názoru, prosazení/odstoupení od svého nápadu, rozvíjení nápadů druhých).	KPP-TYM 000-ZV9 -001 Efektivně přispívá k úspěšné týmové spolupráci.	x	x
CSPOSV -002- ZV9-008	Sdílí zkušenost s různými způsoby komunikace (verbální, neverbální, činem) a uvědomuje si jejich význam pro sebe a soužití s druhými.	V modelových situacích upravuje a reflektuje svou komunikaci (verbální/neverbální, např. posuzuje jejich soulad).	V modelové situaci reflektuje, jakým způsobem komunikoval s ohledem na různost sociální situace, komunikačního partnera, přijímá a poskytuje zpětnou vazbu.	Reflektuje své běžné způsoby verbální a neverbální komunikace, význam pro vztah k sobě a druhým. V modelových situacích získává zkušenost s úpravami své komunikace, podporující vzájemné porozumění.	x	x	x	x
CSPOSV- 002- ZV9-008	Uplatňuje efektivní strategie sociální komunikace a řešení konfliktu v modelových situacích.	Na základě zkušenosti z komunikačních situací (přirozených i modelových) popisuje jejich průběh (např. projev aktivního naslouchání, respektující/nerespektující komunikace, komunikace podporující rozvoj vztahů s druhými), a svou představu o ideálním průběhu efektivní komunikace.	V modelových situacích získává zkušenost s úpravami své komunikace ve prospěch efektivní komunikace.	V modelové situaci aplikuje různé způsoby a techniky efektivní komunikace, diskutuje, jaká úprava komunikace by mohla prospět efektivitě komunikace.	Používá postupy podporující efektivní komunikaci (např. respekt k sobě i druhému, aktivní naslouchání, empatie, otevřenost, srozumitelnost aj.).	KKK-VYJ-00 0-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.	x	x

CSPOSV-002-ZV9-008	Uplatňuje efektivní strategie sociální komunikace a řešení konfliktu v modelových situacích.	V přiběžích pojmenuje a navrhuje různé komunikační postupy řešení problémových, nejednoznačných či konfliktních situací.	V modelových situacích získává zkušenost s vyjednáváním a řešením konfliktu. Diskutuje komunikační strategie pro dosažení kompromisu/konsenzu.	Reflektuje vlastní způsoby komunikace ve složitých sociálních situacích, strategie, které pomáhají řešení konfliktu.	Aplikuje dovednosti vyjednávání a řešení konfliktů, formulace vlastních potřeb a zjištění potřeb druhé strany, hledání řešení přijatelného pro obě strany.	KRP-RPS-000-ZV9-001 Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení.	x	x
CSPOSV-002-ZV9-009	Respektuje pravidla etického chování a uplatňováním prosociálního chování přispívá k utváření vzájemně podporujících vztahů s druhými.	Uvědomuje si s popíše, jak přispívá ke společnému vytváření a dodržování pravidel ve skupině/třídě.	Navrhuje, jak posilovat pochopení a respektování etických pravidel, jak předcházet jejich porušování.	Reflektuje své zkušenosti, jaký dopad má etické/neetické chování na soužití v jeho blízké sociální skupině.	Reflektuje své dovednosti stanovovat a dodržovat pravidla etického chování (např. ve třídě, školní komunitě apod.). Uvědomuje si význam etického chování pro sebe a soužití s druhými.	x	x	PTP-000000-ZV9-003 Ve spolupráci s druhými plánuje, realizuje a vyhodnocuje aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.

CSPOSV-002-ZV9-009	Respektuje pravidla etického chování a uplatňováním prosociálního chování přispívá k utváření vzájemně podporujících vztahů s druhými.	V přiběžích porovnává různé situace a pohledy různých aktérů, jaké chování je možné považovat za etické.	V eticky dilematických modelových situacích zkouší různé způsoby řešení.	Reflektuje etický rozměr různých (učebních, modelových i jiných) situací, a různé pohledy na způsob etického chování ve vybraných příkladech situací.	V modelových situacích navrhne, vyzkouší a vyhodnotí řešení eticky dilematických situací.	x	x	x
CSPOSV-002-ZV9-009	Respektuje pravidla etického chování a uplatňováním prosociálního chování přispívá k utváření vzájemně podporujících vztahů s druhými.	Popíše a diskutuje jaké chování vnímá jako prosociální (přátelské, pomáhající, podporující apod.).	Uvědomuje si význam svého prosociálního chování, sdílí své zkušenosti ze situací poskytnutí pomoci/podpory druhým a přijetí pomoci/podpory od druhých.	Získává zkušenost s uvědoměním si svých hodnoty spojených s prosociálním chováním (např. podporujícími vztahy s druhými apod.), které jsou pro něho v životě důležité.	Popíše, jakými projevy prosociálního chování přispívá ke vzájemně podporujícím vztahům v jeho blízkém sociálním prostředí (např. školní třída). Reflektuje své hodnoty spojené s prosociálním chováním.	KOB-RES-000-ZV9-001 Projevuje ohleduplný, citlivý a podporující přístup k živým jedincům, přírodě a světu jako celku.	x	x
CSPOSV-002-ZV9-010	Reflektuje své emoce a emoční prožívání druhých a využívá seberegulaci v interakci s druhými.	Získává zkušenost v modelových situacích s různými způsoby vyjádření vlastních emocí s ohledem na konkrétní podobu situace (formální, neformální, aj.), popíše, jak vnímá emoce a prožívání	Posoudí v různých situacích možné příčiny emocí a jejich důsledky v chování, diskutuje přínos seberegulace ve vyjadřování svých emocí.	V modelových situacích uplatňuje různé způsoby regulaci svých emocí, posuzuje jejich účinnost.	Reflektuje, jak zohledňuje svým jednáním emoce druhého. Uplatňuje účinné způsoby regulace svých emocí v interakci s druhými.	x	x	x

		druhých.						
CSPOSV-002-ZV9-010	Reflektuje své emoce a emoční prožívání druhých a využívá seberegulaci v interakci s druhými.	V modelových situacích získává zkušenost, jak akceptovat emoce druhých. Popíše příklady chování, které může ohrozit emocionální bezpečí ve skupině.	Navrhne konkrétní projevy chování, které podporují emocionální bezpečí druhých. Získává a sdílí zkušenost s různými způsoby přispívání k emocionálnímu bezpečí ve skupině.	Projevuje porozumění vůči různým projevům emocí druhých. Reflektuje, jakým svým konkrétním chováním přispívá k emocionálnímu bezpečí ve třídě (projevování respektu k potřebám druhých, empatická komunikace, poskytnutí emocionální podpory atd.).	Reflektuje, jaké chování přispívá k emocionálnímu u bezpečí ve skupině (např. ve školní třídě), a navrhuje způsoby, jak toto chování podpořit.	x	x	x
CZBVZB-003-ZV9-009	Zaujímá odmítavý postoj vůči nevhodnému chování (vulgárnímu, násilnému, nerespektujícím u, agresivnímu, manipulativnímu) a v modelových situacích používá vhodné způsoby, jak se vůči takovému chování vymezit.	Rozpoznává v modelových situacích typické znaky šikany, nátlaku, agrese či jiných rizikových projevů chování a vysvětluje, proč identifikované nevhodné chování či jednání nelze tolerovat či přehlížet.	Podílí se na tvorbě pravidel podporujících pozitivní vztahy ve třídě a dodržuje je, Diskutuje příklady chování, které přispívají k utváření dobrého sociálního klimatu (např. přátelství, vstřícnost, důvěra) nebo ho narušují (např. agresivní chování, násilné nekonsenzuální chování, manipulace a šikana).	Diskutuje o rizicích manipulace a agresivního chování, zpřesňuje a upravuje společně přijatá pravidla chování, přispívá k dobrým vztahům ve třídě.	Rozpozná projevy násilného, genderově podmíněného, nekonsenzuálního chování s příznaky manipulace, šikany či sebepoškozování a zaujímá k němu odmítavý postoj.	KOSEMP-00 OZV9-001 Vyrovnává se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem.	x	x
CZBVZB-003-ZV9-009	Zaujímá odmítavý postoj vůči nevhodnému chování (vulgárnímu, násilnému, nerespektujícím u, agresivnímu, manipulativnímu) a v modelových situacích používá vhodné způsoby, jak se vůči takovému chování vymezit.	Předvádí v modelových situacích, jak by se zachoval v situacích ohrožení a způsob chování zdůvodňuje.	Předvádí v modelových situacích vhodné způsoby komunikace, jak se vůči agresivnímu, nekonsenzuálnímu chování vymezit, rozlišuje, na koho se v případech, že se s těmito formami jednání setká, může obrátit.	Diskutuje možný dopad vlastního jednání a chování na utváření klimatu ve třídě či jiné komunitě, rozpozná projevy možného sebepoškozování vrstevníků a rizika s tímto spojená, uvede, jak zprostředkovat pomoc.	Používá v modelových situacích vhodné způsoby, jak předcházet a reagovat na rizikové projevy chování násilného, genderově podmíněného, nekonsenzuálního s příznaky manipulace, agrese a šikany.	KKK-AKN-000-ZV9-001 Během mluvené interakce v každodenních situacích uzpůsobuje vlastní projev tak, že aktivně reaguje na projev partnera, a tím přispívá ke kultivovanosti konkrétní situace.	x	x

CZBVZB-003-ZV9-010	Identifikuje nebezpečné aktivity a situace vyskytující se v digitálním prostředí a odůvodní, proč je důležité chránit zde bezpečí své i ostatních, včetně ochrany osobních údajů.	Uvede příklady rizikových situací, do kterých se může v digitálním prostředí dostat.	Diskutuje o pravidlech bezpečného chování v kyberprostoru (na sociálních sítích, při hraní her, sdělování a sdílení osobních dat).	Diskutuje o rizicích, která ho v digitálním prostředí mohou ohrozit (např. phishing, hoax, kybergrooming, sexting, nevhodný digitální obsah aj.).	Identifikuje nebezpečné aktivity a situace vyskytující se v digitálním prostředí a zdůvodní jejich rizika.	x	x	x
CZBVZB-003-ZV9-010	Identifikuje nebezpečné aktivity a situace vyskytující se v digitálním prostředí a odůvodní, proč je důležité chránit zde bezpečí své i ostatních, včetně ochrany osobních údajů.	Uvádí příklady pravidel pro slušnou a bezpečnou komunikaci v digitálním prostředí, v modelové situaci se vymezí vůči nepřijemné nebo rizikové komunikaci.	Vysvětlí, co znamená digitální identita a digitální stopa; identifikuje rizika pro tělesné i psychické zdraví při nadměrném používání digitálních zařízení (riziko pro zrak, sluch, pohybový aparát, nervovou soustavu aj.) včetně rizika úrazu při používání digitálních zařízení při pohybu, v dopravě atp.	V diskuzi vyjadřuje své názory tak, aby byla respektována práva a pocity jeho i druhých analyzuje konkrétní modelové situace, v nichž jsou používána digitálních zařízení (i umělá inteligence) ve vztahu k bio-psycho-sociálnímu zdraví.	Zdůvodní a dodržuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi.	x	x	x
CZBVZB-003-ZV9-010	Identifikuje nebezpečné aktivity a situace vyskytující se v digitálním prostředí a odůvodní, proč je důležité chránit zde bezpečí své i ostatních, včetně ochrany osobních údajů.	Popíše, jak jeho chování v určité situaci ovlivňují další lidé, reklama, internet apod.	Popisuje na konkrétních příkladech momenty spojené s budováním digitální identity, které považuje za vhodné a které za nevhodné; uvádí možné výhody a rizika využívání digitálních zařízení pro monitorování zdraví (aplikace hodnotící pohybovou aktivitu, kardiovaskulární ukazatele, spánek).	Posuzuje čas strávený na digitálních zařízeních v návaznosti na dodržování zásad vyváženého denního režimu (s ohledem na pohybovou aktivitu, spánkový režim, stravovací a pitný režim).	Analyzuje své chování v digitálním prostředí a reguluje čas strávený na digitálních zařízeních v souladu s dodržováním zásad vyváženého denního režimu.	x	x	x

BLÍZKÉ VZTAHY S DRUHÝMI

Kód	OVU z RVP ZV	Školní OVU pro 6. ročník	Školní OVU pro 7. ročník	Školní OVU pro 8. ročník	Školní OVU pro 9. ročník	KK	ZG	P T
CSPOSV-002-ZV9-004	Reflektuje různé formy mezilidských vztahů, společné znaky a odlišnosti u sebe a druhých.	Vnímá společné znaky a odlišnosti sebe a druhých ve svém blízkém okolí, pojmenuje a diskutuje, co oceňuje na sobě a na druhých.	V modelových situacích rozpozná a pojmenuje rozdíl mezi tím, co o druhém ví a co se domnívá. Uvědomuje si přínos jedinečnosti sebe a druhých pro vztahy druhými.	V modelových situacích popíše výhody a případná rizika odlišností při utváření vztahů s druhými, pojmenuje možné chyby ve vnímání druhých a navrhuje strategie, jak jim předcházet.	Reflektuje společné znaky a odlišnosti sebe a druhých, přínos jedinečnosti ve vztazích mezi lidmi. Rozpozná možné chyby ve vnímání druhých a uplatňuje strategie, jak jim předcházet.	x	x	x
CSPOSV-002-ZV9-004	Reflektuje různé formy mezilidských vztahů, společné znaky a odlišnosti u	Získává zkušenost v modelových situacích s jednáním v různých formách mezilidských	Navrhuje, jak může přispět k rozvoji a kvalitě vztahů s druhými.	Sdílí své zkušenosti z různých forem mezilidských vztahů, se kterými se setkává ve svém životě. Diskutuje možnosti	Reflektuje své dovednosti vytvářet a udržovat různé formy mezilidských	x	x	x

	sebe a druhých.	vztahů.		navazování nových vztahů a udržování vztahů.	vztahů.			
CSPOSV-02-ZV9-004	Reflektuje různé formy mezilidských vztahů, společné znaky a odlišnosti u sebe a druhých.	Poznává v přiběžích význam blízkých vztahů s druhými, utváření a udržování blízkých vztahů.	Pojmenuje a diskutuje potřeby naplňované v blízkých vztazích s druhými, projevy naplňujících blízkých vztahů.	Uvědomuje si potřebu péče o blízké vztahy s druhými (přátelské, partnerské, rodinné aj.), navrhuje způsoby péče, řešení různých vztahových situací.	Reflektuje význam blízkých vztahů a péče o tyto vztahy pro sebe a druhé.	KKK-POR - -000-ZV 9-001 Přemýšlí o komunik ačním záměru autora sdělení.	x	x
CZBVZB-01-ZV9-004	Analyzuje a hodnotí tělesné a psychosociální změny v období dospívání a adekvátně na ně reaguje, rozezná nevhodné i nekonsenzuální chování související se sexualitou ve fyzickém i digitálním prostředí.	Rozpozná v modelových situacích způsoby chování, které už nelze tolerovat a navrhuje postupy vhodné reakce.	Diskutuje otázky partnerských vztahů, genderové identity, odpovědného, respektujícího a konsenzuálního sexuálního a partnerského chování i problémy nevhodného i nekonsenzuálního chování souvisejícího se sexualitou, ohrožení domácím a sexuálním násilím.	Analyzuje, které chování odpovídá sexuální normě a které ji překračuje (z hlediska věku, zdraví, práva, etiky, sociokulturního prostředí aj.), v modelových situacích zdůvodňuje vhodné způsoby konsenzuálního chování souvisejícího se sexualitou ve fyzickém i digitálním prostředí.	Rozezná a zdůvodní nevhodné i nekonsenzuální chování související se sexualitou ve fyzickém i digitálním prostředí a uvede příklady, jak na ně vhodně reagovat.	x	x	x
CZB-VZB-001-ZV9-003	Zdůvodní význam odpovědného, respektujícího sexuálního a partnerského chování pro zdraví a bezpečí člověka, navrhne a aplikuje postupy ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.	Rozpozná na modelových příkladech, které chování ve vztahu lze považovat za respektující a bezpečné, a kdy se jedná o projevy partnerského, sexuálního, a/nebo genderově podmíněného násilí, proti kterým je třeba se vymezit.	Pojmenuje a vysvětlí hlavní vnější a vnitřní vlivy ohrožující sexuální a reprodukční zdraví, uvádí, jak se chránit před pohlavně přenosnými nemocemi včetně HIV/AIDS, neplánovaným početím, nekonsenzuálním chováním.	Diskutuje význam odpovědného respektujícího sexuálního chování ve vztahu k sobě samému i ostatním, v diskuzích k problematice sexuálního a reprodukčního zdraví projevuje korektní chování, využívá relevantní informační zdroje a uplatňuje etický přístup k sexualitě.	Zdůvodní význam odpovědného respektujícího sexuálního a partnerského chování ve vztahu k sobě samému i ostatním.	KOB-OD P000-ZV 9-001 Přebírá odpověd nost za věci okolo sebe a za možn é dopa dy svých rozho dnutí vůči ostatn ím a okolí.	x	x
CZBVZB-01-ZV9-004	Analyzuje a hodnotí tělesné a psychosociální změny v období dospívání a adekvátně na ně reaguje, rozezná nevhodné i nekonsenzuální chování související se sexualitou ve fyzickém i digitálním prostředí.	Popisuje jednotlivá období lidského života, uvádí konkrétní příklady, k jakým tělesným a psychosociálním změnám dochází v období dospívání.	Uvádí příklady, jak vhodně reagovat na změny v psychosociální oblasti v období dospívání (sebeuvědomění, sebeprosazování, abstraktní myšlení, výkyvy nálad, nabývání vlastních postojů a odpovědnosti, osobních životních hodnot, rozlišování vlastních silných a slabých stránek, zájem o sexualitu, genderová a sexuální identita, navazování	Dává do souvislosti faktory životního stylu, prostředí i zdravotnické péče do vztahu s jednotlivými vývojovými obdobími, diskutuje o umírání a smrti jako o přirozené součásti lidského života. Navrhuje řešení pro podporu umírajících i doprovázejících osob a podporu při ztrátě blízkého člověka, popisuje hlavní faktory, které ovlivňují plodnost žen a mužů, orientuje se v metodách a formách	Analyzuje a hodnotí změny morfologické a fyziologické v období dospívání, i změny v oblasti psychosociální, vysvětlí princip počtů a vývoj jedince před narozením.	KOS-S EB000 -ZV9-0 01 Pracuj e s jedine čností vlastní osobn osti.	x	x

			vztahů ve skupině vrstevníků, odpoutávání od rodičů aj.).	antikoncepce.				
--	--	--	---	---------------	--	--	--	--

PSYCHOHYGIENA A ZVLÁDÁNÍ NÁROČNÝCH SITUACÍ

	OVU z RVP ZV	Školní OVU pro 6. ročník	Školní OVU pro 7. ročník	Školní OVU pro 8. ročník	Školní OVU pro 9. ročník	KK	Z G	PT
CSPOS V-001-ZV9-00 2	Uplatňuje strategie zvládání zátěže, předcházení a řešení náročných situací, včetně vyhledání pomoci.	Pojmenovává různé druhy zátěžových situací a stresu. Získává zkušenost s rozpoznáváním vlastních projevů stresové reakce. Rozpoznává úroveň prožívaného stresu.	Rozlišuje vliv různých stresových podnětů na sebe a druhé (např. spojené se vzděláváním, vztahy ve škole a jiné).	Diskutuje o působení náročných životních situací a mimořádných stavů na psychické, tělesné i vztahové úrovni. Reflektuje stresové podněty, které na něj působí a jaké emoce při nich prožívá. Vnímá a zkouší vyjádřit úroveň prožívaného stresu.	Na základě vlastních zkušeností popíše běžné zátěžové situace ve školním, mimoškolním či digitálním prostředí a jejich projevy v prožívání, myšlení a chování. Rozpoznává u sebe a druhých podněty, které způsobují stres, a jak se stres projevuje v chování a jednání. Mapuje úroveň prožívaného stresu s možným využitím digitálních technologií.	x	x	x
CSPOS V-001-ZV9-00 2	Uplatňuje strategie zvládání zátěže, předcházení a řešení náročných situací, včetně vyhledání pomoci.	Získává zkušenost s různými způsoby zvýšení všímovosti k vlastnímu prožívání a posuzuje jejich účinek. Uplatňuje účinné seberegulační techniky zaměřené na snižování stresu v běžných náročných situacích.	Získává a sdílí zkušenost s různorodými strategiemi předcházení stresu a posilování vlastní odolnosti a vyhodnocuje jejich účinek. Rozvíjí a uplatňuje účinné postupy psychohygieny a sebepéče.	Uplatňuje různé strategie překonávání překážek a reflektuje jejich účinnost. Vytvoří si plán sebepéče v oblasti psychohygieny, předcházení stresu a posilování vlastní odolnosti a sleduje, jak se mu daří naplňovat.	Reflektuje rozvoj všímovosti ke svému prožívání a dalších strategií přecházení stresu. Aplikuje různorodé seberegulační techniky pro zvládání stresu a posilování odolnosti a vyhodnotí na sobě jejich účinek.	x	x	PTP000-000-ZV9-002 Plánuje, realizuje a vyhodnocuje aktivitu péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.

CSPOSV-001-ZV9-002	Uplatňuje strategie zvládání zátěže, předcházení a řešení náročných situací, včetně vyhledání pomoci.	V modelových situacích navrhne, jak využít silných stránek osobnosti k překonání náročných situací a neúspěchu ve školním, mimoškolním a digitálním prostředí. Popíše dostupnou odbornou pomoc a způsob, jak se na odborníka obrátit. V modelové náročné situaci získá zkušenost s požádáním o pomoc.	V modelových náročných situacích ve školním, mimoškolním a digitálním prostředí navrhne postupy jejich řešení podle míry jejich závažnosti. V běžných i náročných modelových situacích popíše, jak vyhledat vhodný zdroj pomoci. V modelové situaci si vyzkouší poskytnutí vrstevnické pomoci.	Navrhne různé možnosti pomoci podle závažnosti situace (kdy stačí pomoc přátel a rodiny a kdy je třeba vyhledat odbornou pomoc). V modelové situaci si vyzkouší kontaktování dostupné pomoci (např. Linky bezpečí, aj.).	V modelových náročných situacích zvolí vhodné strategie jejich řešení s využitím svých silných stránek a své volby zdůvodní. V modelové běžné i náročné situaci uplatní postupy, jak si říct o pomoc se zahrnutím více možností a rozlišením pomoci dostupné v nejbližším okolí a různých typů odborné pomoci.	KRP-RPS000-ZV9-001 Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení.	x	x
CSPOSV-003-ZV9-014	Reflektuje význam udržování rovnováhy mezi pracovním a osobním životem, různými rolemi v životě.	Navrhne a diskutuje členění dne, ve kterém je v rovnováze různý typ aktivit a odpočinku (učení, podílení se na činnostech v domácnosti, volnočasové aktivity apod.).	Získává a sdílí zkušenosti s realizací kroků k vhodnému členění dne z hlediska rovnováhy mezi aktivitou a odpočinkem.	Na příkladu popíše a diskutuje význam volnočasových aktivit.	Reflektuje, jak se mu daří vyvažovat různý typ aktivit. Uvědomuje si přínos svých volnočasových aktivit z hlediska svého osobního a kariérového rozvoje	KOS-ODO000-ZV9-001 Rozvíjí vlastní psychickou a fyzickou odolnost.	x	x
CZBVZB-002-ZV9-006	Na základě zásad zdravého životního stylu plánuje a upravuje svůj denní režim a každodenní činnosti.	Zapisuje, jaké aktivity tvoří jeho režim dne, diskutuje o jednotlivých aktivitách, navrhne denní režim školáka pro školní a volný den.	Zamýšlí se nad vlastním denním režimem, konfrontuje vlastní zdravotně preventivní chování s názory odborníků (zásadami zdravého životního stylu) a dalšími informacemi, které jsou prezentovány v médiích.	Zjišťuje denní režim vybraných osob různého věku a profese, denní režim osob různého věku a povolání, rozvržení aktivit hodnotí vzhledem k jejich potřebám, zdůvodní význam pravidelného stravovacího, pitného, pohybového, odpočinkového a spánkového režimu pro jejich pro zdraví.	Sestavuje denní režim pro pracovní a víkendový den, plánuje čas pro učení, práci, pohyb, zábavu, odpočinek a spánek podle vlastních potřeb i s ohledem na oprávněné nároky jiných osob a s dodržением platných doporučení.	KKU-USU000-ZV9-001 Řídí vlastní procesy učení.	x	PTP-000000-ZV9-002 Plánuje, realizuje a vyhodnocuje aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.

CZBVZB-002-ZV9-007	Zdůvodní význam tělesné, intimní a duševní hygieny pro podporu zdraví a samostatně využívá osvojené dovednosti k regeneraci sil a předcházení stresovým situacím.	Popíše prvky duševní hygieny a názorně předvede ukázky postupu psychohygieny.	Rozlišuje aktivní a pasivní odpočinek, uvádí příklady a výhody aktivního i pasivního odpočinku, uplatňuje základní techniky snižující napětí, stres, únavu aj. objasní na konkrétních příkladech negativní vliv stresu na zdravotní stav a rozliší vlivy a důsledky krátkodobého a dlouhodobého stresu.	Rozliší možné stresory a typ stresu, v případě dlouhodobého působení stresových faktorů kontaktuje odpovědnou osobu, předvede a uplatňuje kompenzační a relaxační techniky vhodné pro podporu tělesné a duševní kondice; dává do souvislostí vznik nemoci ve vztahu s duševním zdravím (psychosomatické nemoci) a uvede jejich příklady.	Využívá osvojené dovednosti k regeneraci sil a předcházení stresovým situacím.	KOS-ODO000-ZV9-001 Rozvíjí vlastní psychickou a fyzickou odolnost.	x	x
CZBVZB-003-ZV9-013	Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika zneužívání legálních i nelegálních návykových látek se životní perspektivou člověka, vysvětlí rizika a dopady závislostního chování.	Popíše vliv zneužívání nejčastějších návykových látek na zdraví člověka.	Popíše zdravotní a jiná rizika zneužívání návykových látek a nelátkových forem závislosti pro jedince a společnost ((závislost na vzhledu, na osobě, ideologii, práci, jídle, pohybové aktivitě, hraní her, sociálních sítích aj.).	Dává do souvislostí dopady závislostního chování na jednotlivé orgány a orgánové soustavy; shrne dopady závislostního chování na psychické zdraví, vztahy, finanční situaci; odůvodní riziko závislostního chování a trestné činnosti.	Popíše a zdůvodní zdravotní, psychosociální a jiná rizika zneužívání návykových látek a vzniku nelátkových forem závislosti pro jedince a společnost.	x	x	x
CZBVZB-003-ZV9-013	Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika zneužívání legálních i nelegálních návykových látek se životní perspektivou člověka, vysvětlí rizika a dopady závislostního chování.	Popíše základní projevy závislostního chování.	Charakterizuje fyzickou, psychickou a sociální závislost diskutuje důvody, proč jsou některé návykové látky společností tolerovány a jiné zákonem zakázány rozlišuje základní legální a nelegální návykové látky.	Diskutuje možné příčiny vzniku a rozvoje závislostního chování u jednotlivých populačních skupin.	Vysvětlí možné příčiny vzniku a rozvoje závislostního chování u jednotlivých populačních skupin.	x	x	x

CZBVZB-003-ZV9-013	Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika zneužívání legálních i nelegálních návykových látek se životní perspektivou člověka, vysvětlí rizika a dopady závislostního chování.	Diskutuje výhody, které život bez závislostí přináší (zdravotní, ekonomické, společenské).	Předvede v modelové situaci vhodné způsoby odmítnutí nabízené návykové látky.	Ověřuje si v modelových situacích schopnost asertivně komunikovat, čelit sociálnímu tlaku a uvážlivě se rozhodovat, analyzuje perspektivu životních plánů bez/se závislostí.	Předkládá argumenty ve prospěch života bez závislostí.	x	x	x
---------------------------	---	--	---	--	--	---	---	---

SEBEPOZNÁNÍ A UČENÍ

Kód	OVU z RVP ZV	Školní OVU pro 6. ročník	Školní OVU pro 7. ročník	Školní OVU pro 8. ročník	Školní OVU pro 9. ročník	KK	ZG	PT
CSP-OSV-001ZV9-001	Reflektuje svůj vztah k sobě a druhým, uplatňuje sebezpoznaní a zpětnou vazbu ve svém jednání.	Získává zkušenost s různými způsoby poznávání sama sebe prostřednictvím sebereflexe, kazuistik/ modelových příběhů vrstevníků (formou komiksu, dramatizace apod.)	Přijímá zpětnou vazbu od ostatních v rámci různorodých sebezpoznavacích aktivit, třídí podněty od druhých pro sebe (odpovídající/ neodpovídající, inspirativní a jiné).	Sdílí zkušenosti z různých způsobů sebezpoznavání a popíše přínosy pro sebe. Reflektuje zpětnou vazbu od druhých v různorodých situacích (například prožitých ve školním prostředí, rodině nebo blízkém okolí nebo formou modelové situace, dramatizace).	Reflektuje a využívá různé možnosti poznávání sama sebe ke svému dalšímu rozvoji. Využívá zpětnou vazbu od ostatních jako zdroj sebezpoznání, příležitost k seberozvoji, úpravě svého chování a jednání.	KKT-SVJ-000-ZV9-001 Využívá umění a kulturu k vlastní i společné tvůrčí činnosti a k sebevyměření.	x	x
CSP-OSV-001ZV9-001	Reflektuje svůj vztah k sobě a druhým, uplatňuje sebezpoznaní a zpětnou vazbu ve svém jednání.	Poznává různé osobnostní charakteristiky a v rámci nich zkouší identifikovat ty, které jsou jemu blízké.	Pojmenovává své osobnostní charakteristiky (vlastnosti, dovednosti, silné stránky, zájmy, potřeby, hodnoty, aj.).	Získává a reflektuje zkušenost v modelových situacích s uvědoměním sama sebe, sebezpojetím, s faktory, které ovlivňují vztah k sobě samému a vztah k druhým (například důsledky příliš nízkého nebo vysokého sebevědomí, aj.).	Uvědomuje si sám sebe a pojmenovává své osobnostní charakteristiky (vlastnosti, dovednosti, silné stránky, zájmy, potřeby, hodnoty, aj.). Reflektuje, jaké faktory ovlivňují jeho vztah k sobě samému a vztah k druhým.	x	x	x

CSP-OSV-00 1ZV9-001	Reflektuje svůj vztah k sobě a druhým, uplatňuje sebezpoznaní a zpětnou vazbu ve svém jednání.	Vnímá své chování a jednání ve školním i mimoškolním prostředí (včetně digitálního), zkouší je vztahovat ke svým osobnostním charakteristikám. Získává zkušenost s využíváním silných stránek osobnosti v modelových náročných situacích.	V modelových situacích navrhne, jak využít silných stránek k překonání náročných situací a neúspěchu ve školním i mimoškolním prostředí (včetně digitálního). Navrhne možné způsoby regulace a změn svého chování a jednání na základě sebereflexe.	V konkrétních situacích charakterizuje své chování a jednání. Zkouší uplatňovat účinné způsoby regulace svého chování a jednání. Uvědomuje si změny ve svém chování a jednání v různých prostředích, včetně digitálního, a co k nim přispělo.	Popisuje své chování a jednání a účinné možnosti jejich regulace, využívá silných stránek své osobnosti při řešení běžných i náročných situací ve školním i mimoškolním prostředí, včetně digitálního.	KDI-ZAP-000-Z V9-001 Účelně a uvážlivě sdílí data a informace v digitálním prostředí s cílem osobního růstu, podpory školní či zájmové komunity nebo za účelem týmové práce na školních projektech.	x	x
CSP-OSV-00 1ZV9-005	Reflektuje své vzdělávací potřeby a využívá efektivní strategie učení.	Vnímá své vzdělávací potřeby při učení různým obsahům, v různých situacích a prostředích. Diskutuje o možných způsobech jejich naplnění.	Získává a sdílí zkušenosti s růzností vzdělávacích potřeb u sebe a druhých.	Rozlišuje specifika různých vzdělávacích zdrojů, prostředí při učení (např. digitálních). Sdílí zkušenosti s utvářením podpůrných podmínek pro učení.	Pojmenuje své potřeby při učení (spojené s různými typy vzdělávacích obsahů, prostředím pro učení apod.). Reflektuje způsoby utváření podpůrných podmínek pro učení.	KPP-NAP000-Z V9-001 Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.	x	PTP-00000 0-ZV9-001 Aktivně spoluutváří vzdělávací prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity
CSP-OSV-00 1ZV9-005	Reflektuje své vzdělávací potřeby a využívá efektivní strategie učení.	Získává zkušenost s různými technikami učení a překonáváním překážek při učení. V modelové situaci vyzkouší překonat překážku při učení, získat podporu v učení ve svém okolí.	Na příkladech různých vzdělávacích obsahů a činností, které jsou pro něj náročné, volí různé vhodné techniky učení, a reflektuje, které mu vyhovují k dosažení vzdělávacích cílů.	Posuzuje a diskutuje zkušenosti s učením v různých formách (například samostatné a ve skupině). Pojmenuje různé strategie, které mu pomáhají při učení.	Uplatňuje různé strategie a techniky učení s ohledem na vzdělávací obsahy a prostředí, vyhodnocuje jejich účinnost. V modelových situacích využívá různé postupy k překonávání překážek při učení.	x	x	x

CSP-OSV-00 2ZV9-010	Reflektuje své emoce a emoční prožívání druhých a využívá seberegulační v interakci s druhými.	Všímá si změn svého emocionálního prožívání v různých interakcích s druhými a faktorů, které je způsobují. Poznává vztah mezi emocionálním prožíváním a svými potřebami v interakci s druhými.	Popíše základní i komplexní emoce, které prožívá v různých interakcích s druhými. V různých situacích ve školním, mimoškolním a digitálním prostředí sleduje vliv chování druhých na vlastní emoce.	Reflektuje souvislosti svého emocionálního prožívání se svými potřebami v sociálních interakcích, s myšlením, tělovými pocity, aj.	Reflektuje své emoce v různých sociálních situacích ve školním, mimoškolním a digitálním prostředí. Uplatňuje všímavost ke svému emocionálnímu prožívání a potřebám v interakci s druhými.	KOS-WEL000-Z V9-001 Aktivně přispívá ke zvyšování osobního wellbeingu (osobní všestranné pohody).	x	x
--------------------------------	--	--	---	--	--	---	---	---

PLÁNOVÁNÍ, SEBEPREZENTACE A KARIÉROVÝ ROZVOJ

Kód	OVU z RVP ZV	Školní OVU pro 6. ročník	Školní OVU pro 7. ročník	Školní OVU pro 8. ročník	Školní OVU pro 9. ročník	KK	ZG	PT
CSPOSV-001-ZV9-003	Stanovuje si plán osobního rozvoje, realizuje postupné kroky k dosažení stanovených cílů a vyhodnotí jejich dosažení.	Navrhne příklad priority a cíle svého osobního rozvoje.	Stanoví krátkodobý cíl svého osobního rozvoje na základě zvážení svých priorit, diskutuje o vhodné formulaci cíle (např. dle SMART apod.).	Zvažuje své priority a stanoví dlouhodobější cíl svého osobního rozvoje (například na školní rok).	Popíše různé priority a cíle svého osobního rozvoje a způsoby jejich dosažení. Na základě posouzení svých priorit si stanoví dlouhodobý cíl osobního rozvoje, který je přiměřený, konkrétní, měřitelný, dosažitelný a časově vymezený.	KPP-NAP000-ZV9-001 Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.	ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.	x
CSPOSV-001-ZV9-003	Stanovuje si plán osobního rozvoje, realizuje postupné kroky k dosažení stanovených cílů a vyhodnotí jejich dosažení.	Poznává různé způsoby plánování, vhodné formy a nástroje. Rozlišuje mezi cílem a plánem. Naplňuje si první krok k dosažení cíle, diskutuje získané zkušenosti s plánováním a realizací vybraného kroku.	Stanovuje s krátkodobý plán, jednotlivé kroky, průběžně reflektuje dodržování a změny svého plánu, diskutuje získané zkušenosti s plánováním a realizací osobního rozvoje. V modelové situaci získává zkušenost se strategiemi překonávání překážek v realizaci plánu.	Stanovuje si dlouhodobější plán, zvažuje kroky, které lze naplánovat a realizovat ve spolupráci s druhými. Monitoruje, zaznamenává a reflektuje svůj pokrok. Na základě zkušenosti upravuje svůj plán, kroky, případně i své cíle.	Stanovuje si plán osobního rozvoje, získává a sdílí zkušenosti s realizací plánu. Při sestavování, monitorování a vyhodnocení svého plánu využívá efektivní postupy a nástroje.	x	x	x
CSPOSV-001-ZV9-004	Prezentuje sám sebe v různých situacích s využitím sebehodnocení a zpětné vazby druhých.	Na základě sebehodnocení vybere příklad své dovednosti, úspěchy, připraví si jejich prezentaci. V modelové situaci získává zkušenost se sebezprezentací.	Připravuje si různé formy prezentace sama sebe, rozlišuje specifika prostředí a situací. V modelové situaci zkouší upravit svůj postup při prezentaci na základě sebereflexe a zpětné vazby od druhých.	V modelových situacích využívá různé způsoby prezentace, které odpovídají situaci a prostředí (neformální skupiny, formální skupiny a týmy, přijímací rozhovory ke studiu, práci atd.). Diskutuje možné důsledky neodpovídající sebezprezentace.	Prezentuje sám sebe, své dovednosti, silné stránky, úspěchy, zájmy, cíle apod. Reflektuje různé způsoby sebezprezentace v různých situacích a prostředích.	x	x	x

CSPOSV-003-ZV9-011	Reflektuje význam práce a aktivního zapojení do světa práce pro sebe, komunitu, společnost a přírodu.	Pojmenuje příklady různých přínosů profesí, které považuje za inspirativní. Sdílí své zkušenosti se svým zapojováním do péče o druhé, o své okolí.	Uvědomuje si hodnotu různorodé placené i neplacené práce (např. ve formě péče v rodině a komunitě). Zvažuje své hodnoty spojené s kariérou, navrhuje své zapojení do činností, které považuje za prospěšné ve vztahu k vybraným hodnotám (např. dobrovolnické	Uvažuje o představě svého budoucího života, získává zkušenost s uvědoměním a pojmenováním svých hodnot spojených s vlastní budoucností. Zvažuje dopady různých profesí, které preferuje (např. na udržitelné prostředí, sociální soudržnost apod.).	Rozpozná přínosy výsledků lidské práce, různých profesí, jejich dopady (na komunitu, společnost, přírodu. apod.). Reflektuje své hodnoty spojené s kariérou, respekt k roli každého jednotlivce ve světě práce.	KOB-RES000-ZV9-001 Projevuje ohleduplný, citlivý a podporující přístup k živým jedincům, přírodě a světu jako celku.	x	x
---------------------------	---	--	---	---	---	---	---	---

			práce).					
CSPOSV-03-ZV9-011	Reflektuje význam práce a aktivního zapojení do světa práce pro sebe, komunitu, společnost a přírodu.	Pojmenuje stereotypy v kariérovém rozhodování, se kterými se setkává ve svém okolí.	V modelových situacích získává zkušenosti s předcházením stereotypům v kariérovém rozvoji.	Zvažuje možnosti rozšiřování vlastních horizontů v kariérovém rozhodování.	Reflektuje možné stereotypy (např. genderové a jiné) ovlivňující kariérové rozhodování.	x	x	x
CSPOSV-03-ZV9-012	Využívá pro svůj kariérový rozvoj různé informační zdroje, vztahy a sítě ve fyzickém a digitálním prostředí.	Rozpozná příklady zdrojů informací týkajících se vzdělávání, práce a vlastního rozvoje	Vyhledává relevantní zdroje a možnosti pro získání zkušeností se světem práce (dobrovolnictví, stáže, exkurze, soutěže apod.)	Posuzuje a porovnává přínos různých vybraných kariérových informačních zdrojů, které jsou relevantní pro jeho představu o vlastní budoucnosti (např. pro přechod mezi základním a středním vzděláváním). Uvědomuje si význam trendů na trhu práce v profesní oblasti, která ho zajímá.	Identifikuje a využívá informační zdroje pro rozhodování o svém dalším vzdělávání a kariérovém směřování.	KRP-KRP 000-ZV9-001 Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.	ZGC-BPO-000-ZV9-001 Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.	x

CSPOSV-03-ZV9-012	Využívá pro svůj kariérový rozvoj různé informační zdroje, vztahy a sítě ve fyzickém a digitálním prostředí.	Na příbězích poznává a uvědomuje si význam vztahů (např. lidí se společnými zájmy, v profesních komunitách apod.) v kariérovém rozvoji.	Tvoří si přehled o inspirativních lidech a komunitách v oblasti svých zájmů.	Komunikuje s druhými v oblasti společných zájmů, které se vztahují k preferované budoucnosti.	Reflektuje význam vytváření pozitivních vztahů a sítí pro vlastní kariérový rozvoj (např. vzdělavatelé, instituce a zaměstnavatelé, širší síť i online prostor).	x	x	x
CSPOSV-03-ZV9-013	Rozpoznává relevantní vzdělávací a pracovní příležitosti pro své kariérové plánování.	Popíše vybrané druhy profesí, pracovních činností s nimi spojených, a požadavcích na jejich vykonávání (kompetence, kvalifikace apod.)	Zvažuje možnosti rozvoje kompetencí, které se vztahují k povolání, o které se zajímá.	Posuzuje kariérové příležitosti z ohledem na vlastní priority a úroveň rozvoje relevantních kompetencí. Diskutuje, jak na základě vlastních priorit posuzuje vzdělávací a pracovní příležitosti.	Rozpoznává širokou škálu vzdělávacích a pracovních příležitostí, které jsou otevřené (např. druhy a úrovně formálního vzdělávání, možnosti neformálního učení, druhy povolání, porovnání zaměstnání a podnikání). Posuzuje vztah mezi rozvojem svých dovedností a představou o kariérové cestě.	x	x	x

CSPOSV-03-ZV9-013	Rozpoznává relevantní vzdělávací a pracovní příležitosti pro své kariérové plánování.	V modelové situaci získává zkušenost s kariérovým plánováním.	Plánuje a vyhodnocuje kroky k rozvoji svých preferovaných zájmů, na základě reflexe svých priorit, a jejich změn, ve svém kariérovém rozvoji.	Sestaví si krátkodobý kariérový plán pro přechod mezi základním a středním vzděláváním.	Sestavuje si kariérový plán s využitím relevantních zdrojů ke vzdělávacím a pracovním příležitostem, s reflexí svých hodnot a možností (dovedností, silných stránek, omezení apod.). Kariérový plán průběžně upravuje na základě reflexe vlastních priorit.	KPP-REA000-ZV9-001 Realizuje aktivity podle vlastních či skupinových postupů.	x	x
--------------------------	---	---	---	---	---	--	---	---

CSPOSV-03-ZV9-013	Rozpoznává relevantní vzdělávací a pracovní příležitosti pro své kariérové plánování.	Ze své zkušenosti popíše, co usnadňuje rozhodování v běžných životních situacích (kdo je zapojený do rozhodování, kdo mu pomáhá, jaké využívá strategie, jak pracuje se změnou, náhodou a nejistotou).	Zvažuje různé vlivy na kariérové rozhodování.	V modelových situacích se rozhoduje, jaké příležitosti využije pro svou preferovanou budoucnost, a kriticky zhodnotí vlivy na svoje rozhodování (rodiny, komunity, společnosti atd.).	Reflektuje své rozhodování o kariérových příležitostech.	x	x	x
CSPOSV-03-ZV9-014	Reflektuje význam udržování rovnováhy mezi pracovním a osobním životem, různými rolemi v životě.	Popíše příklady sladování osobního a pracovního života ze svého okolí.	Na příkladech popíše význam podpůrných blízkých vztahů pro kariérový rozvoj.	V příbězích/modelových situacích zvažuje vztah mezi kariérovou cestou a různými životními rolemi (např. vzhledem k věku, genderu apod.).	Uvědomuje si význam podpůrných mezilidských vztahů a sociálního zázemí v osobním životě pro svůj kariérový rozvoj. Posuzuje vztah mezi životními rolemi a kariérovou cestou.	x	x	x
CSPOSV-03-ZV9-015	Tvoří osobní kariérové portfolio, které využívá v modelových situacích zájmu o vzdělávací a pracovní příležitosti.	Rozpozná své dovednosti, zájmy a úspěchy vhodné pro uchování v portfolio, zaznamenává úspěchy při rozvoji svých dovedností a zájmů v portfolio. Získává zkušenost s různými nástroji a postupy tvorby portfolio.	Spravuje a upravuje portfolio na základě vyhodnocování svého rozvoje. Navrhne příklady využití portfolio při celoživotní kariérové cestě.	Reflektuje, jak se mu daří aktualizovat portfolio a upravovat ho na základě proměny svých kariérových cílů. Posuzuje možnosti digitálních nástrojů v práci s portfolio.	Posoudí vhodné postupy a nástroje při tvorbě osobního kariérového portfolio, prostřednictvím portfolio eviduje, monitoruje a reflektuje své zkušenosti, dovednosti, zájmy, úspěchy.	x	x	x

CSPOSV-003-ZV9-015	Tvoří osobní kariérové portfolio, které využívá v modelových situacích zájmu o vzdělávací a pracovní příležitosti.	Získává zkušenost v modelových situacích s využitím portfolio pro sebehodnocení a plánování svého dalšího rozvoje.	Navrhne příklad části portfolio k sebeprezentaci v modelové situaci. Získává zkušenost s využitím vybrané části portfolio v modelové situaci.	V různých modelových situacích prezentuje různé části svého portfolio a upravuje portfolio na základě zkušenosti a zpětně vazby.	Využívá portfolio pro sebehodnocení, pro plánování osobního a kariérového rozvoje. Rozliší, které části portfolio jsou vhodné využít k sebeprezentaci v různých modelových situacích.	x	x	x
---------------------------	--	--	---	--	---	---	---	---

OCHRANA A PODPORA ZDRAVÍ

Kód	OVU z RVP ZV	Školní OVU pro 6. ročník	Školní OVU pro 7. ročník	Školní OVU pro 8. ročník	Školní OVU pro 9. ročník	KK	ZG	PT
CZBVZB-001-ZV9-001	Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých s využitím příkladů přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.	Popíše faktory, které ovlivňují zdraví a odhadne jejich míru vlivu na zdraví; rozlišuje pozitivní a negativní vlivy způsobu života na činnost nejdůležitějších orgánů a soustav lidského těla.	Určí konkrétní faktory v rámci životního stylu, které ovlivňují lidské zdraví (z hlediska prevence i rozvoje nemocí – výživa, pohyb, denní režim, psychohygiena, návykové chování, rizikové chování) a zdůvodňuje, jak souvisí uspokojování lidských potřeb s úrovní zdraví.	Dává do souvislosti ucelené poznatky o funkcích orgánů a soustav lidského těla (nervová, dýchací, trávicí, vylučovací, pohybová a opěrná, oběhová, smyslová, rozmnožovací) se zásadami podpory a ochrany zdraví.	Uvede faktory, které ovlivňují lidské zdraví (životní styl, prostředí, zdravotnická péče, genetické faktory) a ve vzájemných souvislostech rozliší pozitivní a negativní vlivy na jednotlivé složky zdraví, které doloží konkrétními příklady.	x	x	x
CZBVZB-001-ZV9-001	Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých s využitím příkladů přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.	Uvádí konkrétní příklady, jimiž doloží, že životní pohoda závisí na fyzickém stavu organismu, na duševním rozpoložení člověka i na vztazích s ostatními.	Využívá v diskuzích nabízené příležitosti odhalovat a hlouběji poznávat vztahy mezi jednotlivými složkami zdraví a uvažuje o způsobech, jak zdraví aktivně podporovat a chránit.	Pracuje s holistickým modelem zdraví; v modelových situacích se rozhoduje ve prospěch zdraví, svá rozhodnutí, zdůvodňuje a dokládá poznatky o činnosti orgánových soustav lidského těla.	Vysvětlí na konkrétních příkladech zdraví jako stav úplné tělesné, psychické, sociální pohody (jak závisí celková životní pohoda na fyzickém stavu organismu, na duševním rozpoložení člověka, na kvalitě jeho sociálních vztahů).	x	x	PTP-000-000 ZV9-003 Ve spolupráci s druhými plánuje, realizuje a vyhodnocuje aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity

CZBVZB-001-ZV9-002	Na základě znalosti základních mechanismů vzniku nemocí (infekčních, neinfekčních, degenerativních, psychosomatických aj.) uplatňuje zásady aktivní ochrany zdraví.	Popisuje stavbu a funkci nejdůležitějších orgánů a soustav lidského těla.	Vyvozuje základní mechanismy vzniku nemocí infekčních, neinfekčních, degenerativních, autoimunitních a psychosomatických a uvede základní fáze a možnosti ukončení akutních a chronických nemocí.	Propojuje znalosti o stavbě lidského těla, o fungování orgánových soustav a o metabolických procesech probíhajících v organismu a aplikuje je v podobě dovedností ve vztahu k ochraně a podpoře zdraví.	S využitím znalostí a dovedností o činnosti orgánových soustav vysvětlí základní mechanismy vzniku nemocí (infekčních, neinfekčních, degenerativních, psychosomatických aj.).	KDI-DAT00-ZV9-001 Data získaná na základě vlastních kritérií a formulovaných dotazů z různých digitálních zdrojů posuzuje z hlediska souladu s již známými poznatky i nároku na spolehlivost zdroje.	ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.	x
CZBVZB-001-ZV9-002	Na základě znalosti základních mechanismů vzniku nemocí (infekčních, neinfekčních, degenerativních, psychosomatických aj.) uplatňuje zásady aktivní ochrany zdraví.	Popisuje příčiny a cesty přenosu vybraných infekčních onemocnění a uvádí příklady, jak se před infekčními chorobami chránit.	Rozřazuje jednotlivá infekční onemocnění do skupin: alimentární, respirační nákazy, pohlavně přenosné nemoci, infekční nemoci přenášené zvířaty; specifikuje preventivní opatření na úrovni jedince i systémových preventivních opatření ve společnosti. Uvádí příklady nemocí ve vztahu k řádnému a mimořádnému očkování.	Diskutuje o cestách přenosu a preventivních způsobech chování, které chrání před nákazou přenosnými infekčními chorobami včetně HIV/AIDS popisuje a zdůvodňuje základní postupy prevence epidemií a pandemií (omezení pohybu osob, karanténa, ochrana před vstupem infekce do organismu, posílení schopnosti organismu bránit se proti infekci, příp. očkování); Identifikuje rizika a preventivní postupy při cestování do zahraničí ve vztahu k infekčním nemocem.	Navrhne a zdůvodní preventivní opatření před nákazou respiračními chorobami, alimentárními nákazami, pohlavně přenosnými nemocemi a nemocemi spojenými s pobytem v přírodě.		ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.	x
CZBVZB-001-ZV9-002	Na základě znalosti základních mechanismů vzniku nemocí (infekčních, neinfekčních, degenerativních, psychosomatických aj.) uplatňuje zásady aktivní ochrany zdraví.	Uvádí příklady, kdy dochází ke vzniku neinfekčních onemocnění v důsledku dlouhodobého nevhodného způsobu života.	Charakterizuje rizikové faktory životního stylu, které se na vzniku neinfekčních onemocnění podílejí a navrhuje, jak je možné vzniku a rozvoji těchto nemocí předcházet.	Zdůvodňuje výskyt neinfekčních nemocí, zejména kardiovaskulárních a nádorových onemocnění, ve vazbě na životní styl ve vyspělých zemích. Odůvodňuje dopady těchto	Zdůvodní zásady zdravého životního stylu pro snížení výskytu a dopadu zdravotních problémů chronických neinfekčních onemocnění a uplatňuje je.	x	ZGC-KCP-000-ZV9-001 Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora	x

				nemocí pro jedince i společnost.			nebo čtenáře.	
CZBVZB-001-ZV9-002	Na základě znalosti základních mechanismů vzniku nemocí (infekčních, neinfekčních, degenerativních, psychosomatických aj.) uplatňuje zásady aktivní ochrany zdraví.	Rozlišuje ambulantní a nemocniční péči, v modelových situacích uplatňuje vhodné způsoby chování při návštěvě/pobytu ve zdravotnických zařízeních.	Vyhledává informace o systému zdravotní péče v České republice, rozlišuje zdravotní péči v ordinaci praktického lékaře a na specializovaných pracovištích.	Shrne význam preventivní péče a jejího schématu v ČR pro jednotlivé populační skupiny. Odůvodňuje přínos preventivních prohlídek, preventivních a screeningových programů k včasnému zachytu a léčbě nemocí.	Posoudí systém zdravotní péče v České republice, porovná ambulantní a nemocniční péči i rozdíly mezi praktickou a specializovanou péčí, doporučí dodržování preventivních prohlídek vybrané populační skupině.	x	x	x
CZBVZB-001-ZV9-003	Zdůvodní význam odpovědného, respektujícího sexuálního a partnerského chování pro zdraví a bezpečí člověka, navrhne a aplikuje postupy ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.	Uvádí základní poznatky o stavbě a funkci reprodukční soustavy.	Dává do souvislosti poznatky o stavbě a funkci reprodukční soustavy a vyvozuje doporučení, jak sexuální a reprodukční zdraví chránit.	Popisuje lidskou sexualitu jako kombinaci fyzické a psychosociální složky osobnosti, na příkladech dokládá význam vůle, rozumu, citu a pudu v sexualitě, vysvětlí rozdíl mezi reprodukčním a nereprodukčním sexuálním chováním argumentuje možná rizika odkládaného a pozdního rodičovství včetně rizika nedobrovolné bezdětnosti; rozliší dobrovolnou a nedobrovolnou bezdětnost.	S využitím poznatků o stavbě a funkci reprodukční soustavy navrhne a zdůvodní postupy ochrany sexuálního a reprodukčního zdraví.	x	x	x

CZBVZB-001-ZV9-005	Uplatňuje osvojené návyky a dovednosti v situacích úrazů a náhle vzniklých stavů, v rámci svých možností poskytne první pomoc ve škole.	Rozliší drobné poranění či poranění menšího rozsahu od závažnějšího poranění život ohrožujícího stavu vyžadujícího okamžitou pomoc dospělého nebo záchranné služby, předvede správný způsob volání na záchrannou službu a komunikaci s operátorem.	Zhodnotí úrazovou situaci z hlediska bezpečnosti, zraněné uklidní a eliminuje možná rizika vlastního ohrožení (gumové rukavice, výstražná vesta atd.).	Rozlišuje typické příznaky závažných akutních poruch zdraví, které vyžadují okamžitou pomoc (CMP, IM, masivní krvácení, náhlá příhoda břišní, epilepsie, alergická reakce a anafylaktický šok, astmatický záchvat, diabetické hypo či hyperstavy, psychické ataky).	Uplatňuje osvojené návyky a dovednosti v situacích úrazů a náhle vzniklých stavů, rozhodne o postupu a způsobech při poskytování první pomoci.	KPP-TYMO00-ZV9-001 Efektivně přispívá k úspěšné týmové spolupráci	x	x
---------------------------	---	--	--	---	--	--	---	---

CZBVZB-001-ZV9-005	Uplatňuje osvojené návyky a dovednosti v situacích úrazů a náhle vzniklých stavů, v rámci svých možností poskytne první pomoc ve škole.	Předvede v modelové situaci správný postup ošetření drobného poranění, při ošetření krvácejícího poranění se chrání před možnou nákazou přenášenou krví.	Demonstruje ošetření méně závažného poranění a náhle vzniklých poruch zdraví, používá základní způsoby ošetření závažnějších úrazů (zlomeniny, tepenné krvácení, bezdeší, bezvědomí atd.).	Demonstruje a zdůvodňuje postup při poskytování první pomoci, identifikuje místo uložení pomůcek pro ošetření zranění, či náhlé poruchy zdraví (ve škole, doma, ve veřejných institucích a prostorech, vč. umístění AED), vybere vhodné pomůcky, které je třeba použít při ošetření zraněných a správně s nimi manipuluje, rozpozná potřebu akutní psychické první pomoci (např. panická ataka), popíše, jak kontaktovat odpovědnou osobu či přivolat odbornou pomoc.	Předvede v modelové situaci základní úkony resuscitace v situacích ohrožujících život a bezpečné ošetření poranění, ošetření závažnějších úrazů a náhle vzniklých poruch zdraví	x	x	x
---------------------------	---	--	--	---	---	---	---	---

CZBVZB-002-ZV9-006	Na základě zásad zdravého životního stylu plánuje a upravuje svůj denní režim a každodenní činnosti.	Zdůvodňuje potřebu dodržovat pravidelný stravovací a pitný režim, pravidelný pohybový a spánkový režim pro zdraví.	Popisuje jednotlivé činnosti, které tvoří náplň jeho pracovního a víkendového dne, tyto aktivity posuzuje z hlediska vlivu na jeho zdravotní stav v oblasti tělesné, psychické a sociální.	Dává do souvislosti správně nastavený denní režim s činností jednotlivých orgánových soustav a se zásadami zdravého životního stylu, vyvozuje v diskuzích, jaké důsledky může mít nevhodný denní režim (rizikové chování) na zdraví člověka (ovlivňovat jeho fyzické zdraví, psychickou i sociální pohodu), zvažuje, že řadu aktivit denního režimu nelze striktně zařadit do kategorie vhodných či nevhodných (např. používání digitálních zařízení), ale že vždy záleží na intenzitě, frekvenci a dalších doprovodných jevech.	Dokládá potřebu dodržovat pravidelný stravovací, pitný, pohybový, odpočinkový a spánkový režim s využitím znalosti a dovedností o fungování organismu a vlivech působících na lidské zdraví.	x	x	x
---------------------------	--	--	--	--	--	---	---	---

CZBVZB-002-ZV9-007	Zdůvodní význam tělesné, intimní a duševní hygieny pro podporu zdraví a samostatně využívá osvojené dovednosti k regeneraci sil a předcházení stresovým situacím.	Uvede a uplatňuje základní pravidla osobní hygieny v každodenním životě, zdůvodní potřebu uplatňovat základní hygienická opatření při prevenci nákazy i šíření infekčních nemocí.	Cíleně upevňuje zdravotně preventivní návyky tak, aby se dodržování zásad tělesné, duševní i intimní hygieny stalo přirozenou součástí jeho každodenního života.	Zhodnotí, do jaké míry v průběhu vlastního pracovního týdne zařazuje aktivity, které přispívají k regeneraci organismu, např. správná životospráva, vhodná strava a dostatek kvalitních tekutin, pravidelný pohyb v přiměřeném množství a intenzitě, dostatek spánku a odpočinku aj., posuzuje, nakolik mohou každodenní aktivity, způsob stravování, zařazování pohybových aktivit, odpočinku, relaxace a spánku ovlivňovat jeho tělesné zdraví i psychickou pohodu.	Zdůvodní význam dodržování zásad tělesné a duševní hygieny a denního režimu pro zdraví.	x	x	PTP-000-000ZV9-002 Plánuje, realizuje a vyhodnocuje aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.
---------------------------	---	---	--	---	---	---	---	---

CZBVZB-002-ZV9-008	Sestaví jednodenní i dlouhodobý jídelníček na základě výživových doporučení, která aplikuje vzhledem k potřebám organismu.	Uvede rizika nadměrného přejídání a nedostatečného příjmu potravy vysvětlí zásady a význam stravovacího a pitného režimu, který podporuje zdraví a minimalizuje jeho možné poškození, uvede souvislosti mezi konzumací některých potravin a vznikem onemocnění (zubní kaz, obezita, poruchy příjmu potravy apod.).	Uvádí do souvislosti činnost jednotlivých částí trávicí soustavy a složení přijímané stravy (příjem potravy, mechanické a chemické zpracování potravy, vstřebávání živin z potravy a vyloučení nestrávených či nestravitelných zbytků).	Charakterizuje význam živin (bílkovin, sacharidů, tuků, vitaminů, minerálních látek) a vody přijímaných potravou pro činnost organismu orientuje se ve složení základních potravin (uvádí, které potraviny jsou významnými zdroji jednotlivých živin).	Propojuje informace o činnosti trávicí soustavy, obsahu živin a dalších látek v potravinách s možnými vlivy konzumace těchto potravin na zdravotní stav.	KRP-RPS000-ZV9-001 Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy návrhových řešení.	ZGM-MOD000-ZV9-001 Vytváří/innovuje matematické modely	x
---------------------------	--	--	---	--	--	--	--	---

CZBVZB-002-ZV9-008	Sestaví jednodenní i dlouhodobý jídelníček na základě výživových doporučení, která aplikuje vzhledem k potřebám organismu.	Rozlišuje, které potraviny a nápoje přispívají a které neprospívají našemu zdraví.	V diskuzích uvádí argumenty, proč je důležité sledovat, které potraviny a nápoje zařazujeme do jídelníčku a v jakém denním množství; posuzuje kvalitu nápojů a potravin na základě jejich energetického i kvalitativního složení; s porozuměním čte etikety potravin.	Diskutuje souvislosti mezi výživovým chováním a neinfekčními a degenerativními nemocemi, objasní zdravotní rizika spojená s nedostatečným příjmem ovoce, zeleniny, vlákniny, vysvětlí zdravotní rizika spojená s nadbytečným příjmem tuků, cukru a soli, posuzuje vhodnost jednotlivých základních potravin a potravinářských výrobků a jejich množství pro zařazení do jídelníčku.	Posuzuje návrhy jídelníčků vzhledem k aktuálním výživovým doporučením.	x	ZGM-MOD000-ZV9-001 Vytvoří/inovuje matematické modely	x
---------------------------	--	--	---	---	--	---	--	---

OSOBNÍ BEZPEČÍ A OCHRANA BEZPEČÍ ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Kód	OVU z RVP ZV	Školní OVU pro 6. ročník	Školní OVU pro 7. ročník	Školní OVU pro 8. ročník	Školní OVU pro 9. ročník	KK	ZG	PT
CZB-VZB-003ZV9-011	Chová se zodpovědně, předvídavě a bezpečně ve škole, v neznámém prostředí i v prostředí virtuální reality, při styku s neznámými osobami, zvířaty a nebezpečnými předměty.	Zhodnotí z hlediska bezpečnosti svou cestu do školy a další místa svého obvyklého pohybu mimo domov a školu v modelových situacích předvádí, jak se zachovat v situacích potenciálního i reálného ohrožení a způsob chování zdůvodňuje.	Diskutuje zásady bezpečného chování při styku s neznámými zvířaty, rostlinami, s odloženými předměty ve veřejném prostoru.	Posoudí a vyhodnotí místa pro trávení volného času ve svém okolí z hlediska bezpečnosti pro pohyb a pobyt lidí (hřiště, park, příroda aj.), formuluje pravidla pro bezpečný pohyb a pobyt ve venkovním prostředí.	Chová se zodpovědně, předvídavě a bezpečně ve škole, v neznámém prostředí, při styku s neznámými osobami, zvířaty a nebezpečnými předměty.	x	x	x
CZB-VZB-003ZV9-011	Chová se zodpovědně, předvídavě a bezpečně ve škole, v neznámém prostředí i v prostředí virtuální reality, při styku s neznámými osobami, zvířaty a nebezpečnými předměty.	Upozorní odpovědné osoby na rizika možného ohrožení zdraví jeho či ostatních.	Ověřuje si v modelových situacích vhodné postupy řešení rizikových situací s využitím osobní i digitální komunikace i komunikace s umělou inteligencí.	Porovnává přínosy a rizika osobní a digitální komunikace jednotlivců i různých sociálních skupin s ohledem na osobní bezpečí; vyhodnotí možné znaky rizikového chování pro osobní bezpečí jemu známých osob a určí, jak bude v případě potřeby kontaktovat pomoc.	Chová se zodpovědně, předvídavě a bezpečně v prostředí virtuální reality při styku s neznámými osobami.	x	x	x

CZB-VZB-00 3ZV9-012	Pohybuje se samostatně a bezpečně v běžném silničním provozu v roli chodce, cyklisty, spolujezdce, cestujícího ve veřejné dopravě, řeší modelové dopravní situace a zvládá zásady bezpečného chování v případě dopravní nehody.	Demonstruje v modelové situaci nebo při akci školy správné chování ve shodě s pravidly silničního provozu a bezpečný způsob chování v prostředcích veřejné hromadné přepravy.	Zdůvodňuje význam povinných prvků výbavy cyklisty pro zdraví a bezpečí projevuje při akcích školy bezpečné a odpovědné chování v situacích silniční, železniční a jiné dopravy jako chodec, cyklista, cestující veřejné dopravy.	Prokáže znalost pravidel silničního provozu při řešení modelových situací uvede nebezpečí (pro sebe i druhé) plynoucí z nevhodného chování v roli chodce, cyklisty, cestujícího v dopravních prostředcích.	Pohybuje se samostatně a bezpečně v běžném silničním provozu v roli chodce, cyklisty, spolujezdce, cestujícího ve veřejné dopravě.	x	x	x
CZB-VZB-00 3ZV9-012	Pohybuje se samostatně a bezpečně v běžném silničním provozu v roli chodce, cyklisty, spolujezdce, cestujícího ve veřejné dopravě, řeší modelové dopravní situace a zvládá zásady bezpečného chování v případě dopravní nehody.	Řeší modelové situace silničního provozu jako chodec, cyklista.	Analyzuje konkrétní situace souladu s pravidly silničního provozu s důrazem na zajištění vlastní bezpečnosti i osob v jeho okolí, v železniční dopravě z hlediska bezpečnosti.	Vysvětlí na modelové situaci vztahy a etické chování jednotlivých účastníků silniční, železniční a letecké dopravy.	Řeší modelové dopravní situace a zvládá zásady bezpečného chování v případě dopravní nehody.	x	x	x
CZB-VZB-00 4ZV9-014	Uplatňuje adekvátní způsoby bezpečného chování v modelových situacích ohrožení spojeného s mimořádnou událostí.	Uvádí druhy mimořádných událostí, vyjmenuje telefonní čísla linek tísňového volání složek IZS. Popisuje základní principy bezpečného chování.	Rozlišuje druhy mimořádných a krizových situací, aplikuje postup telefonování na tísňové linky, vyvozuje nasazení složek IZS podle druhu mimořádných událostí.	Diskutuje vybrané záchranné činnosti podle druhu mimořádné události a složky IZS. Rozvíjí znalosti bezpečného chování v mimořádných situacích.	Rozpozná v modelových situacích vznik mimořádné události, srozumitelně ji ohlásí a uplatňuje adekvátní způsoby bezpečného chování.	KPP-ZDR-000-ZV9-001 Získává zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí.	x	x
CZB-VZB-00 4ZV9-014	Uplatňuje adekvátní způsoby bezpečného chování v modelových situacích ohrožení spojeného s mimořádnou událostí.	Vyjmenuje zásady evakuace při evakuaci školy v modelové situaci.	Rozvíjí znalosti o evakuaci, zpřesňuje naučený postup při evakuaci Aplikuje postup modelové evakuace.	Aplikuje postup modelové evakuace školy podle pokynů.	Postupuje při modelové evakuaci školy dle naučených postupů a zdůvodní význam dodržování těchto postupů.	KOS-ODO000-ZV9-001 Rozvíjí vlastní psychickou a fyzickou odolnost.	x	x
CZB-VZB-00 4ZV9-015	Aplikuje zásady bezpečného chování při antropogenních mimořádných událostech a mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy na místech, kde se pohybuje.	Uvede druhy mimořádných událostí přírodního charakteru a mimořádných událostí způsobených člověkem. Aplikuje základní bezpečné způsoby chování v případech vzniku mimořádných událostí.	Dává do souvislosti opatření k předcházení mimořádných událostí přírodního charakteru a mimořádných událostí způsobených člověkem a bezpečné způsoby chování v případech vzniku těchto událostí.	Uvede a aplikuje základní bezpečné způsoby chování v případech vzniku mimořádných událostí přírodního charakteru a mimořádných událostí způsobených člověkem.	Uvede, zdůvodní a aplikuje základní bezpečné způsoby chování v případech vzniku mimořádných událostí přírodního charakteru a mimořádných událostí způsobených člověkem.	KOB-UDR-000-ZV9-001 Uskutečňuje kroky směřující k udržitelnosti na základě promyšlení různých scénářů možného budoucího vývoje.	x	x

CZB-VZB-00 4ZV9-015	Aplikuje zásady bezpečného chování při antropogenních mimořádných událostech a mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy na místech, kde se pohybuje.	Uvádí příklady mimořádných událostí způsobených lidskou činností v lokalitě školy a svého bydliště.	Rozvíjí znalosti o opatřeních k předcházení vzniku mimořádných událostí způsobených lidskou činností v lokalitě školy a svého bydliště.	Diskutuje, jak lze předcházet vzniku mimořádných událostí způsobených lidskou činností v lokalitě školy a svého bydliště.	Navrhne, jak lze předcházet vzniku mimořádných událostí způsobených lidskou činností v lokalitě školy a svého bydliště.		x	x
CZB-VZB-00 4ZV9-016	Charakterizuje zásady požární prevence; v případě vzniku požáru adekvátně reaguje a v modelových situacích použije vhodné způsoby chování, metody a prostředky hašení požáru.	Aplikuje zásady požární prevence v lokalitě školy a svého bydliště.	Aplikuje zásady požární prevence v lokalitě školy a svého bydliště, uvádí příklady požární prevence v lokalitě školy a svého bydliště.	Identifikuje rizikové situace vzhledem ke vzniku požáru, uvádí adekvátní zásady požární prevence.	Charakterizuje a zdůvodní zásady požární prevence v lokalitě školy a svého bydliště.	KOB-ODP-000Z V9-001 Přebírá odpovědnost za věci okolo sebe a za možné dopady svých rozhodnutí vůči ostatním a okolí.	x	x

CZB-VZB-00 4ZV9-016	Charakterizuje zásady požární prevence; v případě vzniku požáru adekvátně reaguje a v modelových situacích použije vhodné způsoby chování, metody a prostředky hašení požáru.	V modelové situaci vzniku požáru v prostorách školy vyjmenuje vhodné způsoby chování, metody a prostředky hašení požáru.	Rozvíjí znalosti o možných příčinách vzniku požáru v prostorách školy aplikuje vhodné způsoby chování, metody a prostředky hašení požáru.	Dává do souvislosti vhodné způsoby chování, metody a prostředky hašení požáru a druhy možného požáru vzniklého v prostorách školy.	V modelové situaci vzniku požáru v prostorách školy aplikuje vhodné způsoby chování, metody a prostředky hašení požáru.	x	x	x
CZB-VZB-00 4ZV9-017	Vysvětlí roli občana a jeho práva a povinnosti při zajišťování bezpečnosti a obrany státu, orientuje se v principech zajišťování vnější i vnitřní obrany, v bezpečnostním systému ČR a typech krizových stavů.	Vyjmenuje práva a povinnosti občana při zajišťování bezpečnosti a obrany státu.	Rozvíjí znalosti o práva a povinnosti občana při zajišťování bezpečnosti a obrany státu.	Diskutuje význam občana při zajišťování bezpečnosti a obrany státu.	Vysvětlí roli občana a jeho práva a povinnosti při zajišťování bezpečnosti a obrany státu.	KOB-PCP-000-ZV9-001 Účelně uplatňuje přímou činnost svůj vliv na změny v místním či širším okolí při respektování práv a zájmů druhých.	x	x
CZB-VZB-00 4ZV9-017	Vysvětlí roli občana a jeho práva a povinnosti při zajišťování bezpečnosti a obrany státu, orientuje se v principech zajišťování vnější i vnitřní obrany, v bezpečnostním systému ČR a typech krizových stavů.	Uvádí principy zajišťování vnější i vnitřní obrany, v bezpečnostním systému ČR a typech krizových stavů.	Vyhledává a uvádí příklady zajišťování vnější i vnitřní obrany, v bezpečnostním systému ČR a typech krizových stavů.	Hodnotí principy zajišťování vnější i vnitřní obrany, v bezpečnostním systému ČR a typech krizových stavů.	Orientuje se v principech zajišťování vnější i vnitřní obrany, v bezpečnostním systému ČR a typech krizových stavů.	x	x	x

4.12 CVIČENÍ Z MATEMATIKY PRO 2. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět	Cvičení z matematiky – předmět disponibilní hodinové dotace
Využití vzdělávací obory	Matematika a její aplikace
Průřezová témata (PT)	x
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — k podnikavosti a pracovní — k řešení problému — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Logicko-matematická
Informace o pojetí předmětu	Předmět Cvičení z matematiky slouží k upevnění, procvičení a prohloubení znalostí a dovedností získaných v předmětu Matematika. Dělená výuka umožňuje individuální přístup k žákům a jejich specifickým potřebám. Důraz je kladen na aktivní zapojení žáků, rozvoj logického myšlení a budování důvěry ve vlastní schopnosti při řešení matematických úloh.
Informace o obsahu předmětu	Obsahem předmětu Cvičení z matematiky je opakování, procvičování příkladů a úkolů, zaměření na problémové oblasti a prohlubování pochopení matematických pojmů a postupů, s důrazem na jejich aplikace v reálném životě.
Časová dotace	2
Organizace výuky předmětu	Dělené třídy (při počtu nad 15 dětí)
Podmínky pro výuku předmětu	Výuka v běžných podmínkách

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vyučovací předmět	Cvičení z matematiky – předmět disponibilní hodinové dotace
Využití vzdělávací obory	Matematika a její aplikace
Průřezová témata (PT)	x
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — k podnikavosti a pracovní — k řešení problému — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Logicko-matematická
Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:	

KKU	Klíčová kompetence k učení	— nastavujeme přiměřené vzdělávací cíle pro každého ze žáků — před započatím práce mapujeme se žáky osvojení prozatímních postupů práce, učení — vytváříme bezpečný prostor pro práci s chybou (za chybu žáky netrestáme, společně hledáme cestu, jak chybu příště eliminovat a jak ji využít k dalšímu rozvoji) — průběžně se žáky reflektujeme, co zvládli, co mají a nemají upevněno (podle toho měníme dlouhodobý plán výuky a přizpůsobujeme ho potřebám žáků) — podporujeme žáky k dalšímu učení tím, že oceňujeme jejich silné stránky, jejich snahu, pokrok a úspěchy
KKK	Klíčová kompetence komunikační	x
KOS	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	x
KOB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	x
KPP	Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	— zadáváme pravidelně náměty projektové výuky nebo jiný úkol, kde budou žáci pracovat v párech, skupinově, v týmu — užíváme různé komunikační strategie, tážeme se, klademe doplňující otázky, shrnujeme názor
KRP	Klíčová kompetence k řešení problémů	x
KKT	Klíčová kompetence kulturní	x
KDI	Klíčová kompetence digitální	x

Základní gramotnosti rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:

ZGC	Základní gramotnost čtenářská a pisatelská	x
ZGM	Logicko-matematická	

4.13 INDIVIDUÁLNÍ A SKUPINOVÉ PROJEKTY PRO 2. STUPEŇ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Informace o pojetí předmětu	Předmět dává žákům prostor pracovat na svých dlouhodobých žákovských projektech, a to buď individuálně, nebo ve skupinách. Žáci projdou procesem od plánování projektu, vč. potřebných zdrojů, až k realizaci zvoleného cíle.
------------------------------------	---

Informace o obsahu předmětu	Předmět je průřezový napříč celým obsahem kurikula a je zaměřen zejména na další rozvoj klíčových kompetencí a na prohlubování znalostí a dovedností z jednotlivých oblastí (předmětů) podle zájmu žáka. Žáci řeší problémy reálného života, učí se plánovat různé činnosti a aktivity, stanovovat si osobní i skupinové cíle a kroky k jejich dosažení. Pracují s nápady, které rozvíjí a uvádí do pohybu procesy (od drobných činnostních aktivit, přes projekty až po realizaci fiktivní či reálné firmy). Určují si aktivity, stanovují akční plán, přizpůsobují se pružně nepředvídatelným změnám, zvažují rizika a rozhodují se. Při plánování, organizaci a realizaci aktivit a projektů žáci spolupracují mezi sebou i s okolním světem (odborníci z praxe, komunita a pod). Témata projektů si mohou žáci volit z nabídky od učitele, nebo si zvolit vlastní téma.
Časová dotace	+ 1 + 0 + 1
Organizace výuky předmětu	Povinný předmět, v každém ročníku 2. stupně, realizace 2 vyučovací hodiny 1x za 2 týdny
Podmínky pro výuku předmětu	Nevyžaduje specifické podmínky pro výuku předmětu.

Vyučovací předmět	Individuální a skupinové projekty – předmět disponibilní hodinové dotace
Využití vzdělávací obory	x
Průřezová témata (PT)	x
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — k podnikavosti a pracovní — k řešení problémů — k občanství a udržitelnosti — komunikační — osobnostní a sociální — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	x

Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
KKU	Klíčová kompetence k učení	— plánujeme sekvence navazujících vyučovacích hodin směřujících k dlouhodobým cílům, které propojují jednotlivé oblasti vzdělávání a rozvíjejí dovednosti žáků v kontextu reálných projektů — učíme žáky pracovat s nástroji pro sledování pokroku (portfolia, mapy učebního pokroku, kompetenční karty) a reflektovat svůj proces učení a dosažené výsledky — poskytujeme žákům průběžnou zpětnou vazbu nejen k výsledkům, ale i k procesu učení, a vedeme je k sebehodnocení na základě srozumitelných kritérií
KKK	Klíčová kompetence komunikační	— nabízáme žákům možnosti prezentovat své projekty před třídou i širší veřejností (rodiče, odborníci) a poskytujeme zpětnou vazbu zaměřenou na obsah a formu sdělení — využíváme dramatickou výchovu, role-play nebo jiné aktivity, které podporují schopnost komunikace v různých situacích (např. představení nápadu „investorům“ nebo obhajoba svého projektu)

KOS	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	— vytváříme prostředí vzájemné podpory a spolupráce mezi žáky, které zahrnuje nejen třídní kolektiv, ale i spolupráci s komunitou a odborníky z praxe — učíme žáky reflektovat a zlepšovat týmovou spolupráci (rozdělení rolí, zodpovědnost každého člena, řešení konfliktních situací) — vedeme žáky k rozvoji týmové spolupráce tím, že nastavujeme pravidla komunikace a spolupráce, která podporují efektivní fungování pracovních skupin
KOB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	— zapojujeme žáky do projektů, které propojují environmentální, společenské a ekonomické aspekty (např. udržitelné podnikání, péče o komunitu) — vytváříme diskusní prostředí pro hledání udržitelných řešení a reflexi hodnot a chování směřujícího k udržitelné budoucnosti — umožňujeme žákům zapojit se do komunitních nebo dobrovolnických projektů, které propojují péči o okolí s praktickým učením

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vyučovací předmět	Individuální a skupinové projekty – předmět disponibilní hodinové dotace
Využité vzdělávací obory	x
Průřezová témata (PT)	x
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — k podnikavosti a pracovní — k řešení problémů — k občanství a udržitelnosti — komunikační — osobnostní a sociální — kulturní — digitální
Základní gramotnosti (ZG)	x

5 PROJEKTY A DALŠÍ FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

**Základní škola
IMJ Humpolec**

5.1 Projekty a další formy vzdělávání

Vhodnou část vzdělávacího obsahu realizujeme formou kurzů či žákovských projektů.

Formou kurzů realizujeme část vzdělávacího obsahu předmětu Osobnost, zdraví a bezpečí. Kurz organizujeme od 3. třídy ZV jako kurz docházkový, od 6. třídy jako kurz pobytový. Kurzy vždy realizujeme v prvním pololetí školního roku v měsíci září a říjen, v druhém pololetí školního roku v měsíci květen a červen. V rámci kurzu naplníme část školních očekávaných výsledků učení žáků formulované v ŠVP. Po organizační stránce kurz zajišťuje třídní učitel, který se také účastní spolu se svými žáky všech aktivit, které v rámci kurzu žáci absolvují. Vedení aktivit realizujeme dlouhodobě ve spolupráci s externími volnočasovými pedagogy, kteří pro naplnění školních očekávaných výsledků učení uplatňují metody reflektované zážitkové pedagogiky. Prostřednictvím těchto metod si žáci osvojují nejen znalosti a dovednosti předmětu, ale také si uvědomují a formulují své postoje a hodnoty, kterých se aktivita týká. Při večerním programu žáci se svými pedagogy o svých zážitcích diskutují. Aktuální program kurzu se upravuje podle charakteristiky složení třídy ve spolupráci třídního učitele a pedagogů volného času a je vždy součástí dokumentu Směrnice k organizaci školního roku. Samozřejmou součástí kurzu je následná evaluace a z ní vyplývající úpravy pro další školní rok.

Formou žákovských projektů realizujeme např. vybrané vzdělávací obsahy integrovaného předmětu Umění. Žákovské projekty vytváříme pro každý školní rok podle aktuální situace (významné svátky, výročí apod.), podle potřeb a možností žáků apod. Jednotlivé projekty pro aktuální školní rok jsou popsány v dokumentu Směrnice k organizaci školního roku.

V každém projektu je stanoven vzdělávací cíl projektu, školní očekávané školní výsledky učení realizované projektem, činnosti učitele a činnosti žáků, očekávaný výsledek žákovského projektu. Samozřejmou součástí každého projektu je jeho evaluace, která bezprostředně následuje po ukončení projektu.

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

**Základní škola
IMJ Humpolec**

6.1 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Přístupy a způsoby hodnocení žáků používané ve škole pro podporu formativního přístupu

Cílem hodnocení procesů a výsledků učení žáka je

- motivovat k dosahování co nejlepších výsledků, zvyšovat žákův zájem o učení, motivovat k samostudiu, zvýšit jeho snahu a posílit sebedůvěru žáka ve vlastní schopnosti,
- poskytnout žákovi zpětnou vazbu o jeho procesech učení, povzbudit ho v učení, zdůraznit pozitiva a poskytnout podněty ke zlepšení jeho procesů učení,
- poskytnout žákovi zpětnou vazbu o dílčích i souhrnných výsledcích učení, povzbudit ho v učení, zdůraznit pozitiva a poskytnout podněty ke zlepšení dosahovaných výsledků učení,
- poskytnout zpětnou vazbu učiteli o efektivitě vzdělávání žáka,
- poskytnout učiteli i žákovi informace o učebním stylu žáka, o příčinách jeho úspěchu či neúspěchu (diagnostická funkce hodnocení),
- poskytnout informaci rodičům (zákonným zástupcům) žáka o procesech a výsledcích učení žáka, popř. poskytnout rodičům doporučení k podpoře žáka při vytváření podmínek pro učení a při domácí přípravě na vyučování,
- poskytnout informace dalším důležitým partnerům ve vzdělání, kteří s žákem budou dál spolupracovat při jeho vzdělávání (přestup na jinou základní školu, přechod na střední školu).

Z uvedených cílů hodnocení vyplývá nezbytnost hodnotit procesy a výsledky učení žáka formativním i sumativním způsobem.

Předpokladem úspěšného dosahování cílů vzdělávání je projevená důvěra učitele v možnost žák naplnit předkládané cíle vzdělávání a sebedůvěra žáka, že je schopen zvládnout tyto cíle zvládnout. Individuálně přizpůsobujeme vzdělávací cíle možnostem žáka, posilujeme žákovu sebedůvěru a vyjadřujeme mu naši důvěru ve schopnost vzdělávacích cílů dosáhnout. Vedeme žáky k vyjadřování zpětné vazby učiteli o porozumění cílům, jejich smyslu i dílčím pokynům učitele.

Předmětem hodnocení jsou procesy učení žáka a výsledky, kterých žák v učení dosahuje vzhledem ke stanoveným cílům, kritériím, svým možnostem a předchozím výsledkům vzdělávání. Dílčí cíle vzdělávání formuluje žák nebo učitel na základě školních výsledků učení uvedených ve ŠVP formou konkrétních znalostí, dovedností, postojů a hodnot.

Předmětem hodnocení není osobnost žáka. Je také nepřijatelné hodnotit procesy a výsledky učení žáka srovnáváním s jinými žáky.

Způsoby hodnocení procesů a výsledků učení žáka

Ve škole uplatňujeme průběžné i souhrnné formativní hodnocení, formální sumativní (souhrnné) hodnocení, sebehodnocení žáka i vrstevnické hodnocení žáků. Sumativní hodnocení je vždy hodnocení kritériální, formativní hodnocení je zpravidla také hodnocení kritériální (kritériální charakter nemá např. neformální ústní zpětná vazba učitele v průběhu vyučovacího procesu).

Hodnocení procesů a výsledků učení žáka provádíme sumativně (souhrnně) po probrání určitého tematického celku a na konci každého čtvrtletí. Sumativní hodnocení na závěr tematického celku má formální charakter, tj. žáci jsou o plánovaném hodnocení předem informováni a je prováděno na základě předem stanovených kritérií, která jsou formulována pro každý předmět ve Školním řádu v části Pravidla hodnocení procesů a výsledků učení žáků.

Na konci prvního a třetího čtvrtletí provádíme slovní sumativní hodnocení, s kterým seznamujeme nejen žáky, ale také rodiče na tripartitních schůzkách. Na konci každého pololetí je sumativní hodnocení formulováno na vysvědčení (za 1.pololetí výpis z vysvědčení). V sumativním hodnocení předmětů hodnotíme dosahování školních výsledků učení, které jsou pro daný předmět formulovány v tomto ŠVP.

V sumativním hodnocení chování slovně hodnotíme dosahování klíčové kompetence osobnostní sociální, klíčové kompetence k učení a klíčové kompetence k podnikavosti a pracovní (kritériální hodnocení).

V 1.–5. ročníku používáme na vysvědčení pouze slovní hodnocení. V 6.–9. ročníku používáme slovní hodnocení.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání nebo při přechodu žáka na jinou školu.

V průběhu školního roku používáme **průběžné hodnocení** procesů a výsledků učení žáků, které má charakter formativního hodnocení, je dialogem mezi učitelem a žákem. Jeho cílem je nejen poskytnout žákovi zpětnou vazbu k průběžnému dosahování cílů vzdělávání, ale především ho motivovat k přemýšlení o vlastním učení, k efektivnějšímu učení, k dosahování lepších výsledků v učení a k přebírání zodpovědnosti za vlastní učení. Formativní hodnocení provádíme neformálně ústně v průběhu činností žáka, písemně formou komentářů k písemným, výtvarným či technickým projevům žáka. Komentáře k písemným projevům žáka mohou být i součástí hodnocení známkou. Jako součást formativního hodnocení uplatňujeme a rozvíjíme sebehodnocení žáka a vrstevnické hodnocení (vzájemné hodnocení jinými žáky).

Cílem žákova **sebehodnocení** (sebereflexe při učení) je podpora žákovy sebedůvěry a pozitivního sebepojetí, schopnost sledovat vlastní pokroky v učení a vlastní rozvoj,

přebírat zodpovědnost za proces učení i jeho výsledky. Sebehodnocením vedeme žáka ke zpětnému vybavení a následné analýze provedené činnosti, zhodnocení příčin úspěchu či neúspěchu a přemýšlení nad tím, co by příště mohl udělat jinak, zhodnocení toho, co se mu povedlo, hodnocení průběhu i výsledku jeho vlastní práce, možnosti předejít chybám tím, že zmapuje příčiny chyb a promyslí jiný možný postup v budoucnu. Vodítkem pro sebehodnocení žáka jsou stanovená kritéria sebehodnocení. Součástí žákova sebehodnocení je školní dokladové portfolio.

Vrstevnické hodnocení uplatňujeme jako hodnocení podle předem stanovených kritérií. Předpokladem Efektivního vrstevnického hodnocení je otevřené a pozitivní klima ve škole. Cílem vrstevnického hodnocení pomoci hodnocenému žákovi nejen zkvalitnit jeho výkon, ale také podpořit pozitivní vztahy ve třídě, učit naslouchání, podpořit sebedůvěru hodnocení žáka ve vlastní možnosti a jeho pozitivní sebepojetí, podpořit komunikativní kompetence žáků. Pravidla a kritéria vrstevnického hodnocení jsou součástí Školního řádu, části Pravidla hodnocení procesů a výsledků učení žáků.

Specifika hodnocení procesů a výsledků vzdělávání žáků v integrovaných předmětech

V integrovaném předmětu se žák projevuje oproti jednooborovým předmětům ve větší komplexnosti. Integrované předměty také umožňují širší paletu možností praktického uplatnění získaných znalostí a dovedností. Hodnocení je komplexní, zahrnuje znalostní, dovednostní i postojoyou složku. Integrované předměty na 1. i 2. stupni ZV tak umožňují oproti jednooborovým předmětům více zaměřit hodnocení procesů a výsledků učení žáka na dosahování kompetencí jak vzdělávací oblasti, tak hodnocení klíčových kompetencí.

Na výuce integrovaného předmětu se podílí zpravidla více učitelů a předmět je hodnocen souhrnně za všechny

integrované části. Tato skutečnost přináší hodnocení z více úhlů a více osobnostmi, což vytváří podmínky pro širší a objektivnější hodnocení procesů a výsledků vzdělávání žáka.

Důraz je kladen na formativní hodnocení procesů i výsledků učení, slovní hodnocení, vlastní hodnocení žáka, vrstevnické hodnocení, využití dokladových portfolií. Hodnocení má kritériální charakter.

Získávání podkladů pro hodnocení žáků

Výsledky hodnocení procesů a výsledků vzdělávání žáků splňují princip doložitelnosti. Hodnocení Procesů a výsledků učení žáků provádí učitel na základě

- pozorování žáka při učení (učitel si o pozorování vede záznamy),
- rozhovoru se žákem (učitel si o výsledcích rozhovoru vede záznamy),
- ústního či písemného zkoušení,
- prezentace splnění úkolu,
- procesu zpracovávání i výsledku samostatné práce,
- zapojení a činnosti žáka ve skupinové práci, v projektu,
- žákovského dokladového portfolia, jehož prostřednictvím žák, učitel i rodič (zákonný zástupce) žáka může sledovat vzdělávací pokrok žáka,
- komunikace s dalšími učiteli (zvláště při hodnocení chování žáka).

Bližší údaje k hodnocení žáků na vysvědčení i k průběžnému hodnocení v jednotlivých předmětech obsahuje Školní řád, část Pravidla hodnocení procesů a výsledků učení žáků.

Pravidla pro uznávání výsledků neformálního a zájmového vzdělávání

Naším cílem je efektivně využívat čas našich žáků strávený při učení. Proto respektujeme výsledky vzdělávání, které žák získal mimo školní prostředí a které rodič (zákonný zástupce) žáka třídnímu učiteli prokazatelně doložil.

Dokladem prokazující získané kompetence v oblasti jazykového vzdělávání jsou mezinárodní jazykové certifikáty úrovně, která odpovídá požadované úrovni základního vzdělávání. Dokladem prokazující získané kompetence v oblasti Informatiky mohou být certifikáty, které žák získal ve vzdělávacích institucích poskytujících certifikáty v oblasti IT. V jiných oblastech vzdělávání rodič (zákonný zástupce) žáka může požádat ředitele školy o přezkoušení žáka ze vzdělávacího obsahu vybraného předmětu vždy na následující pololetí.

Žák, který prokázal, že požadované výsledky učení nabyl neformálním nebo zájmovým vzděláváním, může být po domluvě s rodičem (zákonným zástupcem) žáka uvolněn na další pololetí z výuky daného předmětu. Po dobu výuky předmětu, ze kterého je žák uvolněn, žák ve školní knihovně za dohledu pracovníka školní knihovny pracuje na úkolech, které žáka dále rozvíjí a které žák plní na základě domluvy vedení školy, týmu vyučujících žáka, žáka a jeho rodičů (zákonných zástupců). Žák tyto úkoly plní pod vedením a za konzultací učitele, kterého stanoví ředitel školy. Z předmětu, ze kterého žák byl uvolněn na základě prokázaných kompetencí, je žák hodnocen podle získaného certifikátu či přezkoušení.

Stejným způsobem mohou být z výuky tělesné výchovy uvolněni žáci, kteří v některém sportovním odvětví reprezentují ČR nebo účastní se nejvyšší soutěže v daném sportu v ČR.

7 HODNOCENÍ ŠKOLY

Základní škola
IMJ Humpolec

7.1 Hodnocení školy

Hodnocení školy slouží k průběžnému ověřování, zda škola naplňuje svou vizi, poslání, profil absolventa a strategické priority, a k cílenému zkvalitňování vzdělávací činnosti, školního klimatu i řízení školy.

Při hodnocení školy sledujeme zejména:

- kvalitu výuky a míru aktivního zapojení žáků do učení,
- pokrok žáků vzhledem k jejich možnostem a podmínkám,
- úroveň bezpečného, respektujícího a podnětného klimatu školy,
- kvalitu vztahů a spolupráce mezi žáky, pedagogy a rodiči,
- míru naplňování principů individualizace, podpory, participace a vnitřní motivace žáků,
- kvalitu profesní spolupráce a rozvoje pedagogických pracovníků,
- naplňování strategických priorit školy a celkové směřování školy,
- stabilitu školy po stránce personální, organizační i ekonomické.

Pro získávání podkladů využíváme zejména tyto evaluační a autoevaluační prostředky:

- tripartitní schůzky,
- individuální konzultace se zákonnými zástupci,
- průběžnou pedagogickou reflexi a metodická setkání pedagogického sboru,
- hospitační činnost a reflexi výuky,
- zpětnou vazbu od žáků, rodičů a pedagogických pracovníků,
- sledování výsledků vzdělávání žáků a jejich pokroku,
- výsledky přijímacích zkoušek a úspěšnost žáků v dalším vzdělávání,
- vývoj počtu zájemců o vzdělávání na škole,
- rozsah a důvody fluktuace žáků a zaměstnanců školy,
- analýzu výsledků hospodaření školy.

Získané poznatky škola využívá pro plánování změn, přijímání opatření a dlouhodobý rozvoj školy. Hodnocení školy je součástí kultury společné reflexe, otevřenosti a odpovědnosti za kvalitu vzdělávání.